

MÜESSİR

MÜESSİR ADLİ YARGI DENEMESİ ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI

GENEL YETENEK VE GENEL KÜLTÜR ÇÖZÜMLERİ
ORTAK ALAN BİLGİSİ ÇÖZÜMLERİ
ADLİ YARGI ÇÖZÜMLERİ

Kuram Kitap, Umuttepe Yayınları'nın tescilli markasıdır.

MÜESSİR ADLİ HÂKİMLİK DENEMELERİ

Dr.Barış Küçük
Dr.Cahide Bolat
Dr.Yaşar Mirzaoğlu
Metin Aydın
Yekta Cem Yıldırım
Gökhan Aksoy
Ünal Aydın
Ebru Çorbacıoğlu
İsmail Alagöz
Hamza Parlak
Nazif Karatay
Musa Eren Bayazıt
Umut Hakan Erdem
Adem Çelik
Mustafa Bulut

8.Baskı: Eylül 2025
7. Baskı: Kasım 2024
6. Baskı: Ağustos 2023
5. Baskı: Eylül 2022
4. Baskı: Ağustos 2021
3. Baskı: Eylül 2020
2. Baskı: Aralık 2019
1. Baskı: Kasım 2019

© Bu kitabın her türlü yayın hakkı *Kuram Kitap'a aittir. Yayınevinin yazılı izni olmadan, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Yayın Yönetmeni: Mustafa Bulut

Sayfa Tasarımı: Sanem Hande Bayramoğlu

Kapak Tasarımı: Sanem Hande Bayramoğlu

Baskı-Cilt: KADRIYE TOPALOĞLU-OĞUL BASIM VE CİLT EVİ

Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok No:83/301-302

Zeytinburnu-İstanbul Tel: (0212) 567 20 77 Matbaa Sertifika No: 78071

Kuram Kitap®

Kadıköy Mah. Ziyagökalp Cad. No:56/A

İzmit-KOCAELİ

Tel: (0262) 325 03 24

www.konseymkitap.com

www.umuttepeyayinlari.com

e-posta: umuttepeyayinlari@yahoo.com

kuramkitap@gmail.com

ÇÖZÜM 1

GENEL YETENEK-GENEL KÜLTÜR ÇÖZÜMLERİ

1. **ÇÖZÜM:** Birinci boşluğa "gerilimli", ikinci boşluğa da "güven" kelimelerinin getirilmesi uygundur.

CEVAP: B

2. **ÇÖZÜM:** İyi bir sanat eserinin nasıl meydana getirilmesi gerektiğinden söz ediliyor. Bunun nasıl olacağı paragrafın son cümlesinde ortaya konuyor: Yetenek ve bilimin dengeli uyumu sonucu, iyi bir eser ortaya çıkabilir. Bu cümleye karşılık gelen (E) seçeneğidir.

CEVAP: E

3. **ÇÖZÜM:** Radyo oyununun seslendiği dinleyici kitlesinin sınırlı olduğuna temel oluşturacak bir ifadeye parçada yer verilmemiştir. D seçeneği dışındaki ifadelerinse parçada şu dayanakları vardır:

A → --- öfkeler, nefretler, sevinçler –

B → Radyo oyunu ise mikrofona yakın konuşma –

C → --- birbirine uzak yer ve zaman –

E → --- eşya ve hayvan sesleri

CEVAP: D

4. **ÇÖZÜM:** Parçanın başının, ortasının veya sonunun boş bırakılarak tamamlanmasının istenildiği bu tür sorularda her şeyden önce parçada anlatılanları iyi özümsemeliyiz. Boşluklara gelebilecek en uygun cümle bir yapbozun parçası gibi paragrafı tamamlamalıdır. Buna göre, boşluktan sonraki cümle "hele" ile başladığı için boşluğa gelebilecek ifade "hele" ile pekiştirilebilen bir ifade olmalıdır. Bilgiden söz ettiği için seçenek olarak karşımıza sadece E çıkmaktadır.

CEVAP: E

5. **ÇÖZÜM:** V. Numaralı cümlede "şair" sözcüğü özel bir şaire işaret etmediği için küçük harfle yazılmalıdır.

CEVAP: E

6. **ÇÖZÜM:** İlk cümleye A, ikinci cümleye C, üçüncü cümleye B ve son cümleye E şıklarından ulaşılabilmektedir. D şikkını örnekleyen cümle bulunmamaktadır.

CEVAP: D

7. **ÇÖZÜM:**

$$\begin{aligned} \frac{1}{5!} - \frac{1}{6!} &= \frac{1}{5!} - \frac{1}{6!} \\ &= \frac{1}{4!} - \frac{1}{4!} \\ &= \frac{6}{6!} - \frac{1}{6!} = \frac{5}{6.5.4!} \\ &= \frac{1}{4!} = \frac{1}{4!} \\ &= \frac{1}{6.5.4!} \cdot \frac{1}{1} = \frac{1}{6} \end{aligned}$$

CEVAP: C

8. **ÇÖZÜM:**

$$\begin{aligned} \frac{15^3 + 10^3}{6^3 + 2^6} &= \frac{(5.3)^3 + (5.2)^3}{(2.3)^3 + 2^3 \cdot 2^3} \\ &= \frac{5^3 \cdot 3^3 + 5^3 \cdot 2^3}{2^3 \cdot 3^3 + 2^3 \cdot 2^3} = \frac{5^3 (3^3 + 2^3)}{2^3 (3^3 + 2^3)} \\ &= \frac{5^3}{2^3} = \frac{125}{8} \end{aligned}$$

CEVAP: D

9. **ÇÖZÜM:**

$$\begin{aligned} 2^{n+3} \cdot 4^{n+1} &= 256 \\ 2^{n+3} \cdot (2^2)^{n+1} &= 256 \\ 2^{n+3} \cdot 2^{2n+2} &= 2^8 \\ 2^{n+3+2n+2} &= 2^8 \\ 2^{3n+5} &= 2^8 \\ 3n+5 &= 8 \\ 3n &= 3 \\ n &= 1 \end{aligned}$$

CEVAP: B

10. ÇÖZÜM:

$$\frac{30x - 225}{3x} = \frac{30x}{3x} - \frac{225}{3x}$$

$$= \frac{30x}{3x} - \frac{225}{3x}$$

$$= 10 - \frac{225}{3x}$$

$$= 10 - \frac{75}{x} \rightarrow \text{Bu ifadenin doğal sayı olabilmesi için}$$

$$\frac{75}{x} \leq 10 \text{ olmalıdır.}$$

75'in pozitif tam bölenleri 1,3,5,15,25 ve 75'tir.

$\frac{75}{x} \leq 10$ ifadesinin $x=1,3$ ve 5 değerleri eşitsizliği sağlamaz.

$x = 75,25,15$ olabilir. 3 tanedir.

CEVAP: B

11. ÇÖZÜM:

Pelinin $42x$ TL'si olsun

$$\text{Tost için } \frac{42x}{2} = 21x$$

$$\text{Limonata için } \frac{42x}{3} = 14x$$

Tost ve limonata için toplam $21x+14x=35x$ öder

$$42x - 35x = 7x \text{ kalan para}$$

$$7x=14 \rightarrow x=2 \text{ olur.}$$

$$42x=42 \cdot 2=84 \text{ Pelin'in tüm parası}$$

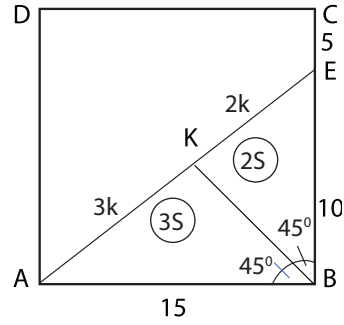
$$\text{Simit için } \frac{84}{7} = 12 \text{ TL}$$

$$\text{Limonata için } \frac{84}{3} = 28 \text{ TL}$$

Simit ve limonata için toplam $12+28=40$ TL öder.

CEVAP: E

12. ÇÖZÜM:

$$\frac{IKEI}{IAKI} = \frac{IBEI}{IABI} = \frac{10}{15} = \frac{2}{3}$$

Açıortay özelliği

$IKEI = 2k$ ve $IAKI = 3k$ olur.

Yükseklikleri aynı olan üçgenlerin alanlarının oranı, tabanları oranına eşittir.

$$A(\triangle ABE) = 3S$$

$$A(\triangle KBE) = 2S \text{ olur.}$$

$$A(\triangle ABE) = \frac{15 \cdot 10}{2} = \frac{150}{2} = 75$$

$$75 = 5S \rightarrow S=15$$

$$A(\triangle KEB) = 2S = 2 \cdot 15 = 30 \text{ br}^2$$

CEVAP: C

13. ÇÖZÜM:

Cihan Hakimiyeti	Güneş ve gökyüzünün olduğu toprakları ele geçirmek
Töre	Orta Asya'da gelenek ve görenekten oluşan yazısız hukuk
Kut	Orta Asya hükümdarlarının devleti yönetme yetkisini aldığı yüce güç

CEVAP: A

14. ÇÖZÜM : Orhun Anıtlarında kökenlerini unutmayan, halkını koruyan, aç doyuran, özgür yaşayan bir devlet anlayışı anlatılmıştır. Ekonomik bir bilgi yoktur.

CEVAP: C

15. ÇÖZÜM: Bedesten: Çarşı **Hamam:**Banyo **Kervan-saray:** Tüccarın dinlendiği ticari amaçlı yapı

CEVAP: D

- 16. ÇÖZÜM:** Hristiyan çocukları 3-6 yaş arasında alınıp Türk ailelerinin yanına verilerek Türkleştirilip İslamlaştırılmasına Devşirme Usulü denilirdi. Bu sistem, Türk aileleri tarafından yapıldı, medrese-lerde yapılmazdı.

CEVAP: E

- 17. ÇÖZÜM :** Kanuni Esasi'de 1909 değişikliğine göre, Bakanlar Kurulu padişaha değil Mebusan Meclisi'ne karşı sorumludur.

CEVAP: B

18. ÇÖZÜM :

* Tereke Defteri	Miras
Tahrir Defteri	Vergiler, emlak durumu
Şeriye Defteri	Mahkeme kayıtları
Mühimme Defteri	Divan-ı Hümayun kayıtları
Esame Defteri	Yeniçerinin adı ve maaşı

CEVAP: E

19. ÇÖZÜM

Çanakkale Cephesi	
Kemalyeri	Mustafa Kemal'in karargahının bulunduğu yer
Conkbayırı	Mustafa Kemal'in: "Taarruzu değil ölmeyi emrediyorum" dediği yer.
Zığındere	Sargı hastanelerinin kurulduğu yer

CEVAP: C

- 20. ÇÖZÜM: Sakarya Muharebesi:** Polatlı ve çevresinde gerçekleşmiştir. Aydın ili yanlış verilmiştir.

CEVAP: B

21. ÇÖZÜM

Teşvik-i Sanayi Kanunu (1927): Sanayinin geliştirilmesi için çıkarılmıştır.

Devletçilik 1930-1938 yılları arasında uygulanmıştır.

CEVAP: E

22. ÇÖZÜM

Etabli (Yerleşik): İstanbul'daki Rumlar, yerleşik kapsamına alınarak burada kalmışlardır.

Tehcir: 1915'te Ermenilerin göç ettirilmesidir.

İlhak: Yunanlıların İzmir'i 1919'da Yunanistan'a dahil etmesidir.

İskan: Bir bölgenin yerleşime alınmasıdır.

Tesanüt: Birinci TBMM'de İttihatçıların bulunduğu gruptur.

CEVAP: A

23. ÇÖZÜM

Takvim-i Vekayi	19.yüzyıl
Albayrak	Mondros Ateşkesi sonrası (1918). Şark vilayetinin yayın organıdır.
Anadolu Ajansı Ceride-i Resmiye Hakimiyet-i Milliye	1920'de TBMM açıldıktan sonra

CEVAP: A

- 24. ÇÖZÜM :** TBMM ayaklanmalara karşı **İrşad Heyetleri'ni** kurarak işgallere karşı mücadele edilmesi gerekliliğini anlatmıştır.

İstanbul Hükümeti, Anadolu'da işgallere karşı konulmasın diye halkın sessiz kalması gerektiğini, işgallerin geçici olduğunu anlatmak için **Nasihah Heyetleri'ni** kurmuştur. Nasihat heyetleri milli mücadele karşıtıdır.

CEVAP: E

- 25. ÇÖZÜM:** Kendi içerisinde özerkliğe sahip federe devletlerin bir anayasa altında birleşerek tek bir devlet oluşturmasıyla meydana gelen devlete federal devlet denir. Fedarlı devletin özellikler şunlardır:

- Federal ve federe (eyalet, kanton vb.) olmak üzere iki ayrı yönetim düzeyi mevcuttur.
- **Yazılı bir anayasanın varlığı zorunludur** (Federal Anayasa).
- **FEDERAL DEVLETİN YASAMA ORGANININ ÇİFT MECLİSLİ OLMASI ZORUNLUDUR.**
- Federal devletlerde yetki uyuşmazlıklarının

çözümünü sağlayacak bir yüksek mahkeme mevcuttur.

- Federe devletler kendi yasama, yürütme ve yargı organlarına sahiptir.
- Sadece "federal devletin" uluslararası tanınırlığı/kişiliği vardır. Federe devletlerin uluslararası tanınırlığı/kişiliği yoktur.¹
- Federal devletin yetki alanına giren işlerde alacağı kararlar federe devletleri bağlar.

CEVAP: E

26. ÇÖZÜM:

1982 Anayasası'na göre,

Cumhuriyetin nitelikleri

MADDE 2.- Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde,

- insan haklarına saygılı,
- Atatürk milliyetçiliğine bağlı,
- başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan,
- demokratik,
- laik ve
- sosyal
- bir hukuk devletidir

CEVAP: D

27. ÇÖZÜM: 1982 Anayasası'na göre; Yüksek Seçim Kurulu 7 asıl ve 4 yedek üyeden oluşur.

CEVAP: B

28. ÇÖZÜM: Meclis araştırması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yollarından biridir.

Anayasaya göre;

"Türkiye Büyük Millet Meclisi; Meclis araştırması, genel görüşme, Meclis soruşturması ve yazılı soru yollarıyla bilgi edinme ve denetleme yetkisini kullanır.

Meclis araştırması, belli bir konuda bilgi edinmek için yapılan incelemeden ibarettir.

... Meclis araştırması, genel görüşme ve yazılı soru önergelerinin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usulleri Meclis İçtüzüğü ile düzenlenir."

Anayasa hükmünde görüldüğü gibi Meclis araştırmasının ayrıntıları Anayasa'da yer almamaktadır. Anayasa sadece Meclis araştırmasının tanımını yapmış ve diğer hususların Meclis İçtüzüğü ile düzenleneceğini hükme bağlamıştır.

TBMM İçtüzüğüne göre Meclis araştırmasının verilme şekli, içeriği ve kapsamı şu şekildedir:

TBMM İçtüzüğü'ne göre;

- Meclis araştırmasının açılmasında genel görüşme açılmasındaki hükümler uygulanır.
 - Yani Meclis Araştırması yapıp yapılmayacağına Meclis karar verir.
 - Meclis Araştırması, en az 20 milletvekili veya siyasi parti grupları tarafından istenebilir.
 - Araştırma istemi önergesi 500 kelimedenden fazla ise istek sahipleri 500 kelimeyi geçmemek üzere önergenin özetini eklemek zorundadır.
- Meclis araştırma komisyonunun raporu hakkında Genel Kurulda, genel görüşme açılır.
- Meclis araştırması için, genel hükümlere göre seçilecek özel bir komisyon kurulur. Bu komisyonun üye sayısı ve gerektiğinde Ankara dışında da çalışabileceği hükmü Meclis Başkanının teklifi üzerine Genel Kurulca belirlenir.
- Komisyon araştırmasını üç (3) ay içinde tamamlar. Bu süre içinde çalışmasını bitiremezse bir (1) aylık kesin süre verilir. (3 ay + 1 ay)
- Komisyon bu süre sonunda da çalışmasını tamamlayamadığı takdirde süre bitiminden itibaren 15 gün içinde araştırmanın tamamlanmaması nedenleri veya o ana kadar varılan sonuçlar üzerinde Genel Kurulda görüşme açılır. Genel Kurul bu görüşme ile yetinebileceği gibi yeni bir komisyon da kurabilir
- Meclis Araştırma Komisyonu bakanlıklarla genel ve özel bütçeli dairelerden, mahalli idarelerden, muhtarlıklardan, üniversitelerden, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumundan, kamu iktisadi teşebbüslerinden, özel kanun ile veya özel kanunun verdiği yetkiye dayanılarak kurulmuş banka ve kuruluşlardan, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından ve kamu yararına çalışan dernekler-

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

¹ Kemal Gözler, Devletin Genel Teorisi, s. 143

den bilgi istemek ve buralarda inceleme yapmak, ilgililerini çağırıp bilgi almak yetkisine sahiptir.

- Komisyon, gerekli gördüğünde uygun bula-
cağı uzmanların bilgilerine başvurabilir.
- Devlet sırları ile ticari sırlar, Meclis araştırması
kapsamının dışında kalır.

CEVAP: B

MÜESSİR DENEMELERİ

- 29. ÇÖZÜM:** Propaganda dönemi, aday listesinin kesinleştiği gün başlar ve oylamaların yapılacağı günden önceki gün saat 18.00'de sona erer.

CEVAP: B

- 30. ÇÖZÜM:** Anayasa Mahkemesi 15 üyeden oluşur. Bu üyelerden 3'ü TBMM tarafından 12'si Cumhurbaşkanlığı tarafından seçilir.

1982 Anayasasına göre, Türkiye Büyük Millet Meclisi; iki üyeyi Sayıştay Genel Kurulunun kendi başkan ve üyeleri arasından, her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden, bir üyeyi ise baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday içinden yapacağı gizli oylamayla seçer.

Buradan görüldüğü üzere TBMM Sayıştay Başkan ve üyeleri ile serbest avukatlar arasından seçim yapmaktadır.

CEVAP: E

MÜESSİR DENEMELERİ

ÇÖZÜM 1

ORTAK ALAN BİLGİSİ ÇÖZÜMLERİ

1. ÇÖZÜM:

Yarı-Doğrudan Demokrasinin Araçları	
Halk Oylaması / Referandum	Bazı kararların alınmasında (özellikle yasama işlemlerinde) halkın oyuna başvurulmasıdır.
Halk Girişimi	Halkın belli bir konuda yasa çıkarılması veya bir yasada değişiklik yapılması için yasama organını harekete geçirmesidir.
Halk Vetosu	Henüz yürürlüğe girmemiş bir kanunun hakkında, seçmenlerin referandum isteğidir. ² Diğer bir tanımlamayla, parlamento tarafından usulüne uygun olarak kabul edilen bir kanunun, halkın isteğiyle düzenlenen bir referandum neticesinde reddedilerek yürürlüğe girmesinin engellenmesidir.
Temsilcilerin Azli (Geri Çağırma)	Halkın memnun olmadığı bir temsilcisini (vekil) görev alabilmesidir.

Halkın / seçmenlerin belli bir sayı ile parlamentoya yasa teklifi sunabilmesi halk girişimidir.

CEVAP: B

2.

Bu yıllarda yapılan değişiklikleri şunlardır:

→ Yürütme güçlendirilmiştir. Şöyle ki;

- Bakanlar Kuruluna ilk kez Kanun Hükümünde Kararname çıkarma yetkisi verilerek yürütme güçlendirilmiştir. (TBMM yetki kanunu ile Bakanlar Kuruluna KHK çıkarabilmesi için izin verecektir.) (KHK, 2017'de kaldırıldı.)
- Bakanlar Kuruluna, yasal sınırları içinde vergi ve benzeri yükümlülüklerin oranlarında değişiklik yapma yetkisi verilmiştir.
- Meclisin gensoru yetkisi üzerinde değişiklikler yapılmıştır.

² Teziç, Anayasa Hukuku, s. 294

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

- Askeri Yüksek İdare Mahkemesi kurulmuştur. (Askeri yargının alanı genişletilmiştir.) (2017'de kaldırıldı.)
- Devlet Güvenlik Mahkemeleri (DGM) kurulmuştur. (2004'de kapatıldı. Görevleri ağır ceza mahkemelerine bırakılmıştır.)
- Sıkıyönetim ilanı kolaylaştırılmıştır.
- MGK'nın görevi "yardımcılık etmek" yerine "tavsiye eder" olarak değiştirilmiştir.
- **Temel Hak ve Hürriyetler daraltılmıştır:**
 - Bütün temel hak ve hürriyetlerle ilgili genel sınırlama sebepleri getirilmiştir. (ilk kez) (2001'de kaldırılmıştır.)
 - Temel hak ve hürriyetler için sınırlama sebepleri artırılmıştır.
 - Temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılması yasağı
 - Memurların sendika kurma hakkı kaldırılmıştır.
- Üniversitelerin özerkliği sınırlandırılmıştır.
- **TRT'nin özerkliği kaldırılmıştır.**
- Anayasa Mahkemesi, Anayasa değişikliklerini sadece şekil yönünden inceleyecektir.
- Anayasa Mahkemesi, kanun hükmünde kararname şerh ve esas bakımından denetleyecektir.
- Yüksek Savcılar Kurulu kurulmuştur.
- **Siyasi partilere hazine yardımı getirilmiştir.**

Anayasa değişikliklerinin halkoyuna sunulabilmesi 1982 Anayasası ile mümkün hale gelmiştir.

CEVAP: E

3. **ÇÖZÜM:** Anayasanın 61. maddesi "sosyal güvenlik bakımından korunması gerekenler" başlığıyla bazı gruplar için özel tedbirler alınması gerekliliğini düzenlemiştir. Buna göre;

"Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler:

Madde 61 – Devlet harp ve vazife şehitlerinin dul ve

yetimleriyle, malül ve gazileri korur ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlar.

Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır.

Yaşlılar, Devletçe korunur, Yaşlılara Devlet yardımı ve sağlanacak diğer haklar ve kolaylıklar kanunla düzenlenir.

Devlet, korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alır.

Bu amaçlarla gerekli teşkilat ve tesisleri kurar veya kurdurur.”

Özetle sosyal güvenlik bakımından korunması gerekenler şunlardır:

- Harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri
- Malul ve gaziler
- Sakatlar
- Yaşlılar
- Korunmaya muhtaç çocuklar

CEVAP: D

4. **ÇÖZÜM:** TBMM İçtüzüğü'ne göre,

- Seçimlerin yenilenmesine dair önergeler, **ANAYASA KOMİSYONUNDA** görüşülür ve Anayasa Komisyonu raporu Genel Kurulda Gündemdeki bütün konularda önce görüşüldükten sonra **açık oya** sunulur.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun oyu ile seçimlerin yenilenmesine karar verebilir.

CEVAP: B

5. 1982 Anayasası'na göre, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleridir.

Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli ve sürekli görevlerde çalışan-

ların meslek kuruluşlarına girme mecburiyeti aranmaz. (A şıkkı)

Bu meslek kuruluşları, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamazlar.

Bu meslek kuruluşları ve üst kuruluşları organlarının seçimlerinde siyasi partiler aday gösteremezler. (C şıkkı)

Amaçları dışında faaliyet gösteren meslek kuruluşlarının sorumlu organlarının görevine, kanunun belirlediği merciin veya Cumhuriyet savcısının istemi üzerine mahkeme kararıyla son verilir ve yerlerine yenileri seçtirilir.

Ancak, milli güvenliğin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde gecikmede sakınca varsa, kanunla bir merci, meslek kuruluşlarını veya üst kuruluşlarını faaliyetten men ile yetkilendirilebilir. Bu merciin kararı, yirmidört saat içerisinde görevli hakimın onayına sunulur. Hakim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, bu idari karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.

Bu meslek kuruluşları üzerinde Devletin idari ve mali denetimine ilişkin kurallar **kanunla** düzenlenir.

CEVAP: D

6. **ÇÖZÜM:** Anayasa Mahkemesi, **Genel Kurul ve iki bölüm** halinde çalışır.³

6216 sayılı Kanun'a göre; Genel Kurul 15 üyeden, bölümler ise bir başkanvekilinin başkanlığında altı üyeden oluşur.

Genel Kurul ise, Mahkeme Başkanının veya başkanın belirleyeceği başkanvekilinin başkanlığında **en az 10 üye** ile toplanır.

Bölümler, başkanvekili başkanlığında 4 üyenin katılımıyla toplanır.

Bireysel başvuruların kabul edilebilirlik incelemesi için komisyonlar oluşturulabilir.

3 Anayasa mahkemesinin bölüm ve Genel Kurul halinde çalışma usulü ile bireysel başvuru hakkı ilk kez 2010 yılı Anayasa değişikliği ile getirilmiştir.

	GENEL KURUL	BÖLÜMLER
OLUŞUMU	15 üyeden oluşur.	Bir başkanvekilinin başkanlığında 6 üyeden oluşur.
TOPLANMA	Mahkeme Başkanının veya başkanın belirleyeceği başkanvekilinin başkanlığında en az 10 üye ile toplanır.	Başkanvekili başkanlığında 4 üyenin katılımıyla toplanır.
GÖREV	Bireysel başvuru dışındaki işlere bakar.	Bireysel başvurulara bakar.

KARAR YETER SAYILARI
→ Bölümler ve Genel Kurul, kararlarını salt çoğunlukla alır.
→ Anayasa değişikliğinde iptale, siyasi partilerin kapatılmasına⁴ ya da Devlet yardımından yoksun bırakılmasına⁵ karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin 2/3 çoğunluğunun oyu şarttır.

6216 SAYILI KANUN'A GÖRE
→ Genel Kurul ve bölümler kararlarını katılanların salt çoğunluğuyla alır.
→ Oyların eşitliği hâlinde başkanın bulunduğu tarafın görüşü doğrultusunda karar verilmiş olur.
→ Oylamaya en kıdemsiz üyeden başlanır.

Toplantıya katılanların üçte ikisi ile aldığı kararlar	Üye tam sayısının salt çoğunluğu ile aldığı kararlar
→ Anayasa değişikliğinde iptal	→ Anayasa Mahkemesi'nin başkanı ve başkanvekillerinin seçilmesi.
→ Siyasi partilerin kapatılması veya Devlet yardımından yoksun bırakılmasına	→ Sağlık nedeniyle bir üyenin üyeliğinin düşürülmesi ⁶
	→ Uyuşmazlık Mahkemesi'nin başkan ve başkan vekilini seçmesi ⁷

4 Anayasa değişikliğinde iptal ve siyasi partilerin kapatılmasına karar vermede 2010 Anayasa değişikliğinden önce beşte üç çoğunlukla karar verilirken, 2010 Anayasa değişikliği ile bunlara da üçte iki çoğunlukla karar verilebileceği hükme bağlanmıştır.

5 Devlet yardımından yoksun bırakmaya üçte iki çoğunlukla karar verilebilmesi 2010 Anayasa değişikliği ile düzenlenmiştir.

6 Kanunda düzenlenmiştir.

7 Kanunda düzenlenmiştir.

DETAY BİLGİ

Üyelikten çekilmeye davet edilme cezasına karar verilebilmesi için Genel Kurulun üçte iki oy çokluğu aranır (6216 sayılı Kanun).

CEVAP: A

7. ÇÖZÜM: Vesayet iki ayrı tüzel kişiden birisinin diğerini denetlemesi demektir. Bu tür sorularda işlemin içeriğine bakmaksızın ilişkinin iki ayrı tüzel kişi arasında gerçekleşip gerçekleşmediğine bakılmalı.

- İstanbul Barosu ile Türkiye Barolar Birliği arasındaki ilişki vesayettir.
- Belediye başkanı ile belediye meclisi arasında hiyerarşi olmasa bile buna vesayet demek de mümkün değildir. Çünkü iki ayrı tüzel kişilik yoktur ortada.
- Belediye başkanı ile İçişleri Bakanı arasındaki ilişki vesayettir.

CEVAP C

8. ÇÖZÜM: Milli Güvenlik Kurulu şunlardan oluşmaktadır:

- Cumhurbaşkanı,
- Cumhurbaşkanı Yardımcıları,
- Adalet Bakanı,
- İçişleri Bakanı,
- Dışişleri Bakanı,
- Milli Savunma Bakanı,
- Genelkurmay Başkanı,
- Kara Kuvvetleri Komutanı,
- Deniz Kuvvetleri Komutanı,
- Hava Kuvvetleri Komutanı.

Yüksek Askerî Şûra üyeleri arasında bu sayılanlara ek olarak Hazine ve Maliye Bakanı ile Milli Eğitim Bakanı da yer almaktadır.

CEVAP D

9. ÇÖZÜM

- İl ve ilçe için belirli bir nüfus sınırlaması öngörülmemiş ancak kanunla kurulacağı belirtilmiştir.
- Büyükşehir kurulabilmesi için gereken asgari

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

nüfus 750.000 ve kanun gerekir

- Belediye kurulabilmesi için gereken asgari nüfus 5.000 ve Cumhurbaşkanlığı Kararnesi gerekir
- Köy kurulabilmesi gerekli olan asgari nüfus 150 ve İçişleri Bakanı kararı gerekir
- Mahalle kurulması için asgari nüfus 500 ve belediye meclis kararı, kaymakam görüşü ve vali onayı gerekir.

CEVAP B

10. **ÇÖZÜM:** Büyükşehir olan illerde, il özel idaresi olmaz ve dolayısıyla il genel meclisi için oy kullanılmaz. Büyükşehir belediye başkanı doğrudan seçilse de büyükşehir belediye meclisi için sandıkta oy kullanılmaz; büyükşehir belediye meclisi, ilçe belediye meclis üyelerinin 1/5'inin ayın ikinci haftası bir araya gelmesi ile toplanır. Büyükşehir belediye sınırları içinde köy olmadığı için ihtiyar meclisi için de oy kullanılmaz, mahalle ihtiyar heyetleri için oy kullanılır.

CEVAP E

11. **ÇÖZÜM:** İmtiyaz, iltizam, müşterek emanet, idari hizmet sözleşmesi gibi sözleşmeler idari sözleşme olduğu için bu sözleşmelerden doğan uyuşmazlıklar, imzadan önce ya da sonra fark etmez, hep idari yargıda çözülür. Ancak Yap-İşlet, Yap-İşlet-Devret, kamu ihale sözleşmeleri, abonman sözleşmeleri özel hukuk sözleşmesi niteliğinde olduğu için imzadan sonra özel hukuk hükümlerine tabidir.

CEVAP: D

12. **ÇÖZÜM:** Savcılık ve müşteki izin verilmemesi kararına itiraz edebilir. Memur ise izin verilseydi itiraz edebilirdi. Mülki amirin verdiği kararlara itirazlar Danıştay'a değil Bölge İdare Mahkemelerine yapılır.

CEVAP B

13. **ÇÖZÜM:** Merkezi sınavlarda Danıştay'ın karar organlarına ilişkin sıkça soru sorulmaktadır. 2575 sayılı Danıştay Kanunu'nun 5'inci maddesine göre; Danıştay'ın karar organları şunlardır:

- Daireler,
- Danıştay Genel Kurulu,

- İdari İşler Kurulu,
- İdari Dava Daireleri Kurulu,
- Vergi Dava Daireleri Kurulu,
- İçtihatları Birleştirme Kurulu,
- Başkanlar Kurulu,
- Başkanlık Kurulu,
- Yüksek Disiplin Kurulu,
- Disiplin Kurulu.

CEVAP: B

14. **ÇÖZÜM:** İdari yargılama usulünde istinaf kanun yolunun kabul edilmesi ve bölge idare mahkemelerinin göreve başlaması ile birlikte birçok idari uyuşmazlık için temyiz kanun yolu kapatılmıştır. (Bölge idare mahkemeleri tarafından verilen kararlardan hangilerine karşı temyiz kanun yoluna gidilebileceği 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 46'ncı maddesinde sayma usulüyle belirtilmiştir.) Bu durum, bölge idare mahkemeleri dava dairelerinin istinaf incelemesi neticesinde vermiş olduğu pek çok kararın kesin olmasına yol açmıştır. Bu durum da aynı konulara ilişkin farklı davalarda bölge idare mahkemelerinin dava daireleri tarafından kesin olarak verilen kararları arasında içtihat farklılığının ortaya çıkması sonucunu doğurmuştur.

Bu içtihat farklılıkları aynı bölge idare mahkemesinin farklı dava daireleri arasında ortaya çıkabileceği gibi farklı bölge idare mahkemeleri arasında da ortaya çıkabilmektedir. Her iki tür içtihat farklılığının nasıl giderileceği 2576 sayılı Kanun'un 3/C maddesinde düzenlenmiştir. Maddenin dördüncü fıkrasına göre; *"Benzer olaylarda, bölge idare mahkemesi dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında veya farklı bölge idare mahkemeleri dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında aykırılık veya uyuşmazlık bulunması hâlinde; resen veya ilgili bölge idare mahkemesi dairelerinin ya da istinaf yoluna başvurma hakkı bulunanların bu aykırılığın veya uyuşmazlığın giderilmesini gerekçeli olarak istemeleri üzerine, istemin uygun görülmesi hâlinde kendi görüşlerini de ekleyerek Danıştaydan bu konuda karar verilmesini istemek"* **Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulu**'nun görevleri arasında sayılmıştır.

2576 sayılı Kanun'un 3/C maddesinin beşinci fıkrasına göre ise; *"... (bu konuda) konusuna göre*

İdari veya Vergi Dava Daireleri Kuruluna iletilir. **İlgili dava daireleri kurulunca üç ay içinde karar verilir.** Aykırılık veya uyuşmazlığın giderilmesine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca verilen kararlar kesindir."

CEVAP: C

15. **ÇÖZÜM:** İdari yargılama usulünde genel dava açma süreleri İYUK'un 7. maddesinde düzenlenmiştir. "Dava açma süresi" başlıklı 7. maddenin birinci fıkrasına göre; "Dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde **Danıştayda ve idare mahkemelerinde altmış ve vergi mahkemelerinde otuz gündür.**"

Soruda dikkat edilmesi gereken husus, devlet üniversitesinde yapılan sınavın, merkezi ve ortak sınavlara ilişkin yargılama usulü ile karıştırılma ihtimalidir. Olayda idare mahkemesinde açılması gereken **genel süreye tabi** bir iptal davası söz konusudur. Bu dava için özel bir dava açma süresi öngörülmediği için davanın 60 gün içinde açılması gerekmektedir.

NOT: Bu soruda öğrencilerin "merkezi ve ortak sınavlara ilişkin yargılama usulü"ne ilişkin kuralların uygulanmayacağına dikkat etmesi gerekmektedir. İYUK'un 20/B maddesine göre; "Millî Eğitim Bakanlığı ile Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan merkezi ve ortak sınavlar, bu sınavlara ilişkin iş ve işlemler ile sınav sonuçları hakkında açılan davalara ilişkin yargılama usulünde **dava açma süresi on gündür (...)**" İYUK'un 20/B maddesindeki yargılama usulüne tabi davalar sadece Millî Eğitim Bakanlığı ile Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılan merkezi ve ortak sınavlardır. Soruda ise bu tür bir sınavdan değil bir devlet üniversitesi tarafından yapılan sınavdan bahsedilmektedir. Dolayısı ile olaydaki sınava karşı açılacak dava İYUK'un 20/B maddesine değil İYUK'un 7. maddesine tabi bir davadır.

CEVAP: D

16. **ÇÖZÜM:** Olayda idare mahkemesinin görev alanına giren bir uyuşmazlık söz konusudur. Ancak, bir idari davanın açılabilmesi için görevli mahkemenin tespit edilmiş olması tek başına yeterli değildir. Bunun dışında bir de yetkili mahkemenin tespit edilmesi gerekmektedir. Yetki; bir idari davanın coğrafi olarak hangi yerdeki görevli mahkemede açılması gerektiğini belirleyen usul kuralıdır. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü'nün 32 ve devamı maddelerinde, yetki kurallarına ilişkin düzenlemeler

yer almaktadır. Kanunun 32. maddesinde ise idari davalarda genel yetki kuralı düzenlenmiştir. Buna göre; "Göreve ilişkin hükümler saklı kalmak şartıyla bu Kanunda veya özel kanunlarda yetkili idare mahkemesinin gösterilmemiş olması halinde, **yetkili idare mahkemesi, dava konusu olan idari işlemi veya idari sözleşmeyi yapan idari merciin bulunduğu yerdeki idare mahkemesidir.**"

Dava konusu idari para cezasını tesis eden idari kurum Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Ankara'da bulunmaktadır. Buna göre bu işleme karşı açılacak davanın Ankara İdare Mahkemesi'nde açılması gerekmektedir.

CEVAP: E

17. **ÇÖZÜM:** Bu soruda öğrencilerin, olaydaki kamulaştırma işleminin ivedi yargılama usulüne tabi bir işlem olmadığına dikkat etmesi gerekmektedir. Olayda bir acele kamulaştırma işleminden bahsedilmediği için bu kamulaştırma işlemine karşı açılacak dava ivedi yargılama usulüne değil olağan yargılama usulüne tabidir.

Kamulaştırma işlemine karşı iptal davası açma usulü 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nda düzenlenmiştir. Kanunun 14. maddesine göre burada **özel süre söz konusu olup kamulaştırma işlemine karşı dava açma süresi 30 gündür.**

Kamulaştırma işlemine karşı açılacak davalarda yetkili mahkeme, taşınmazın bulunduğu yer idare mahkemesidir.

Olağan yargılama usulüne tabi davalarda, yürütmenin durdurulması talebine ilişkin verilen kararlara karşı itiraz mümkündür (ivedi yargılama usulüne tabi davalarda her ne kadar yürütmenin durdurulması talep edilebilirse de itiraz mümkün değildir).

İdare mahkemesi tarafından verilen nihai karara karşı doğrudan temyiz değil istinaf kanun yoluna başvurulabilir (ivedi yargılama usulüne tabi davalarda ise doğrudan temyiz kanun yoluna başvurulabilir).

Olağan yargılama usulüne tabi davalarda ilk inceleme süresi 15 gündür (ivedi yargılama usulüne tabi davalarda ise 7 gündür).

CEVAP: C

18. **ÇÖZÜM**

Öncelikle olayda 10.07.2025 tarihinde, İYUK madde 10 kapsamında bir başvuru yapılmıştır. Bu başvuruya 14.07.2025 tarihinde gelen cevap ile dava açma süresi başlar. Ancak bu red işlemine karşı 6 gün geçtikten sonra hiyerarşik üst olan valiliğe 21.07.2025 tarihinde

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

yapılan başvuru ile İYUK madde 11 hükümleri uygulanır ve süre durur. Hiyerarşik üst 30 gün içinde reddederse retten itibaren, 30 gün içinde cevap vermezse 20.08.2025 tarihinde oluşan zımni retten itibaren dava açma süresi kaldığı yerden işleme devam eder. Daha önce 6 gün süre geçtiği için kalan 54 günlük süre içinde yani 13.10.2025 tarihinde dava açma süresi sona erer. Peki buradaki kesin olamayan yani belirsiz cevap 4 aylık süre kazandırmayacak mı? Hayır. Çünkü kesin olmayan cevap İYUK madde 10 için geçerlidir; oysa artık İYUK madde 11 devreye girmiştir ve bir süre en fazla 30 gün durur.

CEVAP D

19. ÇÖZÜM: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda KESİN YETKİNİN söz konusu olduğu davalar:

- Terekenin paylaşılmasına, yapılan paylaşma sözleşmesinin geçersizliğine, ölüme bağlı tasarrufların iptali ve tenkisine, miras sebebiyle istihkaka ilişkin davalar ile mirasçılar arasında terekenin yönetiminden kaynaklanan davalar ölen kimsenin son yerleşim yeri mahkemesi kesin yetkilidir.
- Terekenin kesin paylaşımına kadar mirasçılara karşı açılacak tüm davalar ölen kimsenin son yerleşim yeri mahkemesi kesin yetkilidir.
- Taşınmaz üzerindeki aynı hakka ilişkin veya aynı hak sahipliğinde değişikliğe yol açabilecek davalar ile taşınmazın zilyetliğine yahut alıkoyma hakkına ilişkin davalarda, taşınmazın bulunduğu yer mahkemesi **kesin yetkilidir.**
- İrtifak haklarına ilişkin davalar, üzerinde irtifak hakkı kurulan taşınmazın bulunduğu yer mahkemesinde açılır. **(kesin yetki)**
- Özel hukuk tüzel kişilerinin, ortaklık veya üyelik ilişkileriyle sınırlı olmak kaydıyla, bir ortağına veya üyesine karşı veya bir ortağın yahut üyenin bu sıfatla diğerlerine karşı açacakları davalar için, ilgili tüzel kişinin merkezinin bulunduğu yer mahkemesi **kesin yetkilidir.**
- Can sigortalarında, sigorta ettirenin, sigortalının veya lehtarın lehine veya aleyhine açılacak davalarda onların yerleşim yeri mahkemesi **kesin yetkilidir.**

CEVAP: D

20. ÇÖZÜM: Davaya vekâlet, kanunda özel yetki verilmesini gerektiren hususlar saklı kalmak üzere, hüküm kesinleşinceye kadar, vekilin davanın takibi için gereken bütün işlemleri yapmasına, hükmün yerine getirilmesine, yargılama giderlerinin tahsili ile buna ilişkin makbuz vermesine ve bu işlemlerin tamamının kendisine karşı da yapılabilmesine ilişkin yetkiyi kapsar. (HMK 73 md)

Davaya vekalette özel yetki ile yapılabilecekleri şu şekilde maddelendirebiliriz (HMK 74 md):

- Sulh olma
- Hâkimi reddetme
- Davanın tamamını ıslah etme
- Yemin teklif etme, yemini kabul etme, yemini iade etme, yemini reddetme
- Başkasını tevkil etme
- Haczi kaldırma
- Müvekkilin iflasını isteme
- Tahkim veya hakem sözleşmesi yapma
- Konkordato teklifinde bulunma
- Sermaye şirketleri ve kooperatiflerin uzlaşma yoluyla yeniden yapılandırılması teklifinde bulunma ve bunlara muvafakat verme
- Alternatif uyuşmazlık ÇÖZÜM yollarına başvurma
- Davadan veya kanun yollarından feragat etme
- Karşı tarafı ibra ve davasını kabul etme
- Yargılamanın iadesi yoluna gitme
- Hâkimlerin fiilleri sebebiyle Devlet aleyhine tazminat davası açma
- Hangileri hakkında yetki verildiği açıklanmadıkça kişiye sıkı sıkıya bağlı haklarla ilgili davaları açma ve takip etme

CEVAP: D

21. ÇÖZÜM: Mahkeme, dava şartı noksanlığını tespit ederse davanın usulden reddine karar verir. Ancak, dava şartı noksanlığının giderilmesi mümkün ise bunun tamamlanması için kesin süre verir. Bu süre içinde dava şartı noksanlığı giderilmemişse davayı dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddeder. (HMK 115.md. 2.fıkra)

CEVAP: D

22. **ÇÖZÜM:** Bir hakkın doğumu, düşürülmesi, devri, değiştirilmesi, yenilenmesi, ertelenmesi, ikrarı ve itfası amacıyla yapılan hukuki işlemlerin, yapıldıkları zamanki miktar veya değerleri kanunen belirlenen sınırları geçtiği takdirde senetle ispat olunması gerekir. Bu hukuki işlemlerin miktar veya değeri ödeme veya borçtan kurtarma gibi bir nedenle bu sınırdan aşağı düşse bile senetsiz ispat olunamaz. Buna göre senetle ispatı gereken hususlarda ancak karşı tarafın açık muvafakati hâlinde tanık dinlenebilir.

Senede bağlı her çeşit iddiaya karşı ileri sürülen ve senedin hüküm ve kuvvetini ortadan kaldıracak veya azaltacak nitelikte bulunan hukuki işlemler bu sınırdan az bir miktara ait olsa bile tanıkla ispat olunamaz.

CEVAP: A

23. **ÇÖZÜM:** Bilirkişi raporunun hazırlanması için verilecek süre üç ayı geçemez. Bilirkişinin talebi üzerine, kendisini görevlendiren mahkeme gerekçesini göstererek, süreyi üç ayı geçmemek üzere uzatabilir. (HMK 274.md)

28/2/2018 tarihli kanun değişikliği ile basit yargılama usulüne tabi dava ve işlerde bu süreler iki ay olarak uygulanır. Yani hem rapor hazırlama süresi hem de uzatma süresi en fazla 2 aydır. Buna göre, basit yargılama usulüne tabi işlerde raporun hazırlanması için bilirkişiye kural olarak en fazla 2 ay süre verilir.

CEVAP: C

24. **ÇÖZÜM:** İstinaf dilekçesi, kanuni süre geçtikten sonra verilir veya kesin olan bir karara ilişkin olursa, kararı veren mahkeme istinaf dilekçesinin reddine karar verir ve yatırılan giderden karşılanmak suretiyle ret kararını kendiliğinden ilgiliye tebliğ eder. Bu ret kararına karşı tebliği tarihinden itibaren İki hafta içinde istinaf yoluna başvurulabilir.

CEVAP: B

25. **ÇÖZÜM:** Dernekler, kuruluş bildirimini, dernek tüzüğünü ve gerekli belgeleri yerleşim yerinin bulunduğu yerin en büyük mülki amirine verdikleri anda tüzel kişilik kazanırlar (bildirim sistemi). Kuruluş bildirimini ve belgelerin doğruluğu ile dernek tüzüğü, en büyük mülki amir tarafından **60 gün içinde dosya üzerinden incelenir.** Kuruluş bildiriminde, tüzükte ve kurucuların hukuki durumlarında kanuna aykırılık veya noksanlık tespit edildiği takdirde bunların giderilmesi veya tamamlanması derhâl kuruculardan istenir. Bu istemin tebliğinden başlayarak **30 gün içinde belirtilen noksan-**

lık tamamlanmaz ve kanuna aykırılık giderilmezse; en büyük mülki amir, yetkili asliye hukuk mahkemesinde derneğin feshi konusunda dava açması için durumu Cumhuriyet savcılığına bildirir. Cumhuriyet savcısı mahkemeden (asliye hukuk mahkemesi) derneğin faaliyetinin durdurulmasına karar verilmesini de isteyebilir.

CEVAP: C

26. **ÇÖZÜM:** Nişanlı kişi başkasıyla da nişanlanırsa önceki nişanlılığın sona ermesine sebep olur. Nişanlılık evlenme dışındaki bir sebeple sona ererse, nişanlıların birbirlerine veya ana ve babanın ya da onlar gibi davrananların, diğer nişanlıya vermiş oldukları alışılmışın dışındaki hediyeler, verenler tarafından geri istenebilir. Hediye aynen veya mislen geri verilemiyorsa, sebepsiz zenginleşme hükümleri uygulanır. **Kusurlu olarak nişanın bozulmasına sebep olan taraf da hediyeleri geri isteyebilir.**

CEVAP: E

27. **ÇÖZÜM:** 9. Yargı paketi ile birlikte anneye de doğumdan 1 yıl içinde soy bağının reddi davası açma imkanı verilmiştir. Ana bu davayı koca ve çocuğa karşı açar. Bu nedenle somut olayda Tuğçe öncelikle Samet'e soy bağının reddi davası açıp, bu bağın ortadan kalkmasından 1 yıl içinde de Furkan'a babalık davası açabilir.

CEVAP: E

28. **ÇÖZÜM:** Zilyet, bir sınırlı aynî hak veya bir kişisel hakkın kurulmasını ya da kullanılmasını sağlamak için şeyi başkasına teslim ederse, bunların ikisi de zilyet olur. Bir şeyde malik sıfatıyla zilyet olan aslî zilyet, diğeri ferî zilyettir. D seçeneğinde çaldığı çantayı arkadaşına ödünç veren Eylül bir malik gibi hareket ettiğinden asli zilyet konumundadır. A seçeneğinde Buse eşya üzerindeki tüm hakimiyetini kaybettiğinden şu an için zilyet değildir. B, C ve E seçeneğindeki kişiler ise ferî zilyettir.

CEVAP: D

29. **ÇÖZÜM:** Sağ kalan eş, birlikte bulunduğu zümreye göre mirasbırakana aşağıdaki oranlarda mirasçı olur:
- Mirasbırakanın altsoyu ile birlikte mirasçı olursa, mirasın dörtte biri (1/4ü) eşe dörtte üçü (3/4ü) zümreye ait olur.
 - Mirasbırakanın ana ve baba zümresi ile birlikte mirasçı olursa, mirasın yarısı (1/2si) eşe diğer yarısı (1/2si) zümreye ait olur.

- Mirasbırakanın büyük ana ve büyük babaları ve onların çocukları ile birlikte mirasçı olursa, mirasın dörtte üçü (3/4ü) eşe dörtte biri (1/4ü) zümreye ait olur.
- Zümrelerde mirasçı yoksa mirasın tamamı eşe kalır.

Somut olayda ana baba zümresi ile mirasçı olduğundan mirasın yarısını eş yarısını zümre alacaktır. İkinci zümrede baba hayatta olmadığından zümreye düşen payın tamamını anne alır. Ana bir kardeş L ise mirastan pay alamaz; zira o annenin halefidir, anne hayattayken halefine hak düşmez.

CEVAP: E

- 30. ÇÖZÜM:** Yasal mirasçı olan birine yasal miras payına ek olarak belirli mal bırakıldığında ön vasiyet yani mirasçı lehine vasiyet olur. Ancak ön vasiyet olabilmesi için yasal miras payına ek olarak verildiğinin açıkça belli olması gerekir. Yasal miras payına ek olarak verildiği belli değilse paylaşırma olarak kabul edilir. Somut olayda da yasal miras payına ek olarak verildiği belirtilmediğinden paylaşırma olarak kabul edilecektir.

CEVAP: E

- 31. ÇÖZÜM:** 9 sayılı Milletlerarası Andlaşmaların Onaylanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne göre, milletlerarası andlaşmalar ile ilgili tüm görev ve yetkilerin kime ait olduğu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

GÖREV VE YETKİ	GÖREVLİ VE YETKİLİ MERCİ
Yetki belgesi, onaylama belgesi, onaylama belgesinin alınıp verilmesi veya sadece verilmesi tutanağı ve değişik şekillerdeki andlaşmaların metinleri gibi milletlerarası hukukun veya tatbikatın gerektirdiği her türlü belgelerin asıl veya örneklerini hazırlamak, Türkiye Cumhuriyeti adına yapılan andlaşmaları milletlerarası kurullarda tescil ettirmek ve Türkiye Cumhuriyeti adına yapılmış veya yapılacak andlaşmaların resmi sicilini tutmak	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

Milletlerarası andlaşmaların parafe edilmesi, imzalanması, nota teatisine konu teşkil etmesi veya bu andlaşmalara katılma bildirilerinin yapılması için atanacak Türkiye Cumhuriyeti temsilcileri ve bu temsilcilerin yetkilerinin belirlenmesi	CUMHURBAŞKANI KARARI
Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak andlaşmaların onaylanması	CUMHURBAŞKANI KARARI
Bir milletlerarası andlaşmanın onaylanması veya bunlara katılmanın kanunla uygun bulunması	TBMM
Milletlerarası andlaşmaların onaylanması, bunların feshini ihbar etmek suretiyle yürürlük süresini uzatma, Türkiye Cumhuriyetini bağlayan bir milletlerarası andlaşmanın belli hükümlerinin yürürlüğe konulması için gerekli bildirileri yapma, milletlerarası andlaşmaların uygulama alanının değiştiğini tespit etme, bunların hükümlerinin uygulanmasını durdurma ve bunları sona erdirmeye,	CUMHURBAŞKANI KARARI
Bir milletlerarası andlaşmanın veya Türkiye Cumhuriyetini bağlayan bir milletlerarası andlaşmanın belli hükümlerinin Türkiye Cumhuriyeti bakımından yürürlüğe girdiği, bir milletlerarası andlaşmanın uygulama alanının değiştiği, uygulanmasının durdurulduğu ve sona erdiği tarihlerin tespiti	CUMHURBAŞKANI KARARI
Milletlerarası andlaşmaların onaylanmasına veya bunlara katılmaya ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararları ile onaylanmanın veya katılmanın Türkiye Büyük Millet Meclisince uygun bulunması zorunlu olan andlaşmaların Cumhurbaşkanlığı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilmesi kapsamındaki hazırlık çalışmaları	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

Onaylanmanın veya katılmanın Türkiye Büyük Millet Meclisince uygun bulunması zorunlu olan andlaşmaların TBMM'ye gönderilmesi	CUMHURBAŞKANI
Cumhurbaşkanı kararı ile doğrudan onaylanan andlaşmalardan yayımlanması zorunlu olanların yayımlarından başlayarak iki ay içinde TBMM'nin bilgisine sunulması	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

CEVAP: A

32. ÇÖZÜM:

GÜVENLİK KONSEYİ	
- Güvenlik Konseyi, Genel Kurul'dan farklı olarak BM üyesi bütün ülkelerin değil, toplam 15 ülkenin temsil edildiği sınırlı üyeli bir organdır. Bu üyeler, daimi üyeler (5 üye) ve geçici üyeler (10 üye) olarak iki gruba ayrılır. Genel Kurul, uluslararası barış ve güvenliğin korunmasına ve BM'nin öteki amaçlarına katkılarını, aynı zamanda da hakça bir coğrafi dağılımı göz önünde tutarak, Güvenlik Konseyi'nin on geçici üye ülkesini seçer. Güvenlik Konseyi'nin geçici üyeleri 2 yıllık bir dönem için seçilirler. Süresi biten bir üye hemen takip eden dönem için yeniden seçilemez.	- Uluslararası barış ve güvenliğin korunmasından başlıca sorumlu organ Güvenlik Konseyi'dir. Üye ülkeler, bu sorumluluk gereğince görevlerini yerine getirirken Güvenlik Konseyi'nin kendi adlarına hareket ettiğini kabul ederler. Konsey, görevlerini yerine getirirken BM'nin amaç ve ilkelerine uygun hareket etmek zorundadır. - Uluslararası barış ve güvenliğin korunmasına ilişkin esas yetki ve sorumluluklarını kullanabileceği iki durum (Güv. Kons. önceden, geçici önlemlere uymaya da çağırabilir):

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

- Güvenlik Konseyi'nin her üyesinin Konseyde bir temsilcisi bulunur. - Güvenlik Konseyinin kendi iç işleyişine ilişkin idari konulardaki kararları 9 üyenin olumlu oyu ile alınır. Diğer bütün konulara ilişkin kararları ise yine 9 üyenin olumlu oyu ile alınır ancak bu 9 olumlu oy içerisinde daimi üyelerin her birinin olumlu oyu bulunmak durumundadır. - Güvenlik Konseyi'nin daimi ya da geçici üyelerinden Güvenlik Konseyinin gündemine gelmiş bölgesel bir soruna taraf olan üye, oylamaya katılamaz. - Kendi içtüzüğünü yapar. Gerekli gördüğü yardımcı organları oluşturabilir. - Güvenlik Konseyi üyesi olmayan herhangi bir BM üyesi, Güvenlik Konseyi'ne sunulan herhangi bir sorunun görüşülmesine, eğer Konsey bu üyenin çıkarlarının özellikle söz konusu olduğu görüşüne varmışsa, oy hakkı olmaksızın katılabilir.	Tavsiye Niteliğinde Karar Alabileceği Durumlar: Uluslararası uyuşmazlıklarda devletleri, barışçıl çözüm yollarını veya yöntemlerini tavsiye etme; uygun gördüğü başkaca çözüm yollarını tavsiye etme, barışın bozulması ya da bir saldırı durumlarından birisinin olduğunu tespit etmesi halinde barışın tekrar tesisi için tavsiyelerde bulunma, geçici önlemlere uymaya çağırma Bütün Ülkeleri Bağlayıcı Nitelikte Kararlar Alma Yetkisine Sahip Olduğu Durumlar: Barışa karşı tehdit, barışın bozulması ya da bir saldırı durumlarından birisinin varlığını tespit ettiğinde, Silahlı kuvvet kullanılmasını içermeyen önlemler: Ekonomik ilişkilerin ve demiryolu, deniz, hava, posta, telgraf, radyo ve diğer iletişim ve ulaştırma araçlarının tümüyle ya da bir bölümüyle kesintiye uğratılması, diplomatik ilişkilerin kesilmesi
--	--

• Güvenlik Konseyi BM'ye üye olsun olmasın herhangi bir devletin uy. taraf ise oy hakkı olmaksızın çağırabilir. • BM'nin her üyesi Güvenlik Konseyi'nin ya da Genel Kurul'un dikkatini çekebilir. • BM'nin üyesi olmayan bir devlet, taraf old. uy. kon. Güv. Kons. veya Genel Kurulun dikkatini çekebilir.	• Bu tedbirlerin yetersiz kalacağı kanısındaysa: Uluslararası barış ve güvenliğin korunması ya da kendenin kurulması için hava, deniz ya da kara kuvvetleri aracılığıyla gerekli gördüğü her türlü önlemleri alabilir. Bu önlemler, abluka ve BM üyelerinin hava, deniz ya da kara kuvvetlerince yapılacak başka operasyonları içerebilir. BM'nin tüm üyeleri uluslararası barış ve güvenliğin korunmasına katkıda bulunmak üzere, Güvenlik Konseyi'nin çağrısı ile özel anlaşma ya da anlaşmalar uyarınca, uluslararası barış ve güvenliğin korunması için gerekli silahlı kuvvetleri ve geçiş hakkını da içine almak üzere her türlü yardım ve kolaylığı sunmayı yükümlenir.

CEVAP: B

- 33. ÇÖZÜM:** 5718 sayılı Kanun m.9/1, hak ve fiil ehliyetinin ilgilinin milli hukukuna tabi olacağını düzenlemiştir. 5718 sayılı Kanun'un 9. maddesinin ikinci fıkrası ise, "Millî hukukuna göre ehliyetsiz olan bir kişi, işlemin yapıldığı ülke hukukuna göre ehil ise yaptığı hukukî işlemle bağlıdır" hükmünü içermektedir. Bu kurala işlem güvenliği ilkesi denir. **Olayda da (A), millî hukukuna göre ehliyetsiz olsa da işlem yeri olan Türkiye hukukuna göre ehil olduğundan yaptığı işlemle bağlıdır.** Aynı fıkranın devamında **aile ve miras hukuku ile başka bir ülkedeki taşınmazlar üzerindeki aynı haklara ilişkin işlemler** bu kuralın istisnası olarak sayılmıştır.

CEVAP: B

- 34. ÇÖZÜM:** MÖHUK m.47: Yer itibarıyla yetkinin **münhasır yetki esasına göre tayin edilmediği** hâllerde, taraflar, aralarındaki **yabancılık unsuru taşıyan ve borç ilişkilerinden doğan** uyuşmazlığın **yabancı bir devletin mahkemesinde görülmesi konusunda anlaşabilirler.** Anlaşma, **yazılı delille ispat edilmesi** hâlinde geçerli olur. Dava, ancak yabancı mahkemenin kendisini yetkisiz sayması veya Türk mahkemelerinde yetki itirazında bulunulmaması hâlinde yetkili Türk mahkemesinde görülür. **44, 45 ve 46 ncı maddelerde belirlenen mahkemelerin yetkisi tarafların anlaşmasıyla bertaraf edilemez.**

İş sözleşmesi ve iş ilişkisi davaları başlıklı m.44: **Bireysel iş sözleşmesinden** veya iş ilişkisinden doğan uyuşmazlıklarda işçinin işini mutaden yaptığı işyerinin Türkiye'de bulunduğu yer mahkemesi yetkilidir. İşçinin, işverene karşı açtığı davalarda işverenin yerleşim yeri, işçinin yerleşim yeri veya mutad meskeninin bulunduğu Türk mahkemeleri de yetkilidir.

Tüketici sözleşmesine ilişkin davalar başlıklı m.45: 26 ncı maddede tanımlanan tüketici sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklarda, tüketicinin seçimine göre, tüketicinin yerleşim yeri veya mutad meskeni ya da karşı tarafın işyeri, yerleşim yeri veya mutad meskeninin bulunduğu Türk mahkemeleri yetkilidir. Bu fıkra uyarınca yapılan tüketici sözleşmeleri hakkında tüketiciye karşı açılacak davalarda yetkili mahkeme, tüketicinin Türkiye'deki mutad meskeni mahkemesidir.

Sigorta sözleşmesine ilişkin davalar başlıklı m.46: Sigorta sözleşmesinden doğan uyuşmazlıklarda, sigortacının esas işyeri veya sigorta sözleşmesini yapan şubesinin ya da acentasının Türkiye'de bulunduğu yer mahkemesi yetkilidir. Ancak sigorta ettirene, sigortalıya veya lehbara karşı açılacak davalarda yetkili mahkeme, onların Türkiye'deki yerleşim yeri veya mutad meskeni mahkemesidir.

CEVAP: A

35. **ÇÖZÜM:** Kanun'un 12. maddesi, Türk vatandaşlığının kazanılmasındaki istisnai halleri düzenlemektedir. Bu maddeye göre; "Türkiye'ye sanayi tesisleri getiren veya ... sportif ... alanlarda olağanüstü hizmeti geçen ... kişiler" (a bendi) , "Turkuaz Kart sahibi yabancılar" (b bendi) ve "Göçmen olarak kabul edilen kişiler" (d bendi), milli güvenlik engeli olmaması şartıyla Cumhurbaşkanı kararıyla vatandaşlık kazanabilirler. Dolayısıyla verilen tüm öncüller doğrudur.

Kanun metninin tamamı:

Türk vatandaşlığının kazanılmasında istisnai haller başlıklı m.12

(1) Milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmamak şartıyla **Cumhurbaşkanı kararı** ile aşağıda belirtilen yabancılar Türk vatandaşlığını kazanabilirler.

a) Türkiye'ye sanayi tesisleri getiren veya bilimsel, teknolojik, ekonomik, sosyal, sportif, kültürel, sanatsal alanlarda olağanüstü hizmeti geçen ya da geçeceği düşünülen ve ilgili bakanlıklarca haklarında gerekçeli teklifte bulunulan kişiler.

b) 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun 31 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi uyarınca ikamet izni alanlar ile Turkuaz Kart sahibi yabancılar ve bunların yabancı eşi, kendisinin ve eşinin ergin olmayan veya bağımlı yabancı çocuğu. c) Vatandaşlığa alınması zaruri görülen kişiler.

d) Göçmen olarak kabul edilen kişiler.

(2) **Milli güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek hali bulunanların talepleri Bakanlıkça reddedilir.**

CEVAP: D

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

ÇÖZÜM 1

ADLİ YARGI ÇÖZÜMLERİ

1. **ÇÖZÜM:** Takas, tek taraflı bir irade beyanı ile borcun ve fer'ilerinin tamamen veya kısmen sona erdirilmesidir. Buna göre:

- Takas, bozucu bir yenilik doğuran haktır.(I. **öncül yanlıştır**).
- Takasa konu alacakların çekişmesiz olması gerekmez.
- Takas yapılabilmesi herhangi bir şekil şartına tabi değildir.
- Kısmi takas yapılabilir.
- Takas hakkından kural olarak önceden feragat edilebilir(III. **öncül doğrudur**).
- Takasa konu alacakların ifa yerlerinin aynı olması gerekmez(II. **öncül yanlıştır**).
- Alacağın zaman aşımına uğramasından önce takas hakkı doğmuş ise bu halde alacak zaman aşımına uğrasa dahi takas yapılabilir.
- Takas yapılabilmesinin koşulları şunlardır:
 - Karşılıklı alacaklar olmalıdır.
 - Karşılıklı alacaklar özdeş olmalıdır.
 - Takas yapacak kişinin alacağı muaccel olmalıdır.

CEVAP: C

2. **ÇÖZÜM:** Bir sözleşmenin hüküm ifade etmesi, gerçekleşip gerçekleşmeyeceği bilinmeyen bir olguya bırakılmışsa, sözleşme geciktirici koşula bağlanmış olur. Aksi kararlaştırılmamışsa, geciktirici koşula bağlı sözleşme, **ancak koşulun gerçekleştiği andan başlayarak hüküm ifade eder(B seçeneği doğrudur)**. Sona ermesi önceden gerçekleşip gerçekleşmeyeceği bilinmeyen bir olguya bırakılan sözleşme, **bozucu koşula** bağlanmış olur. Bozucu koşula bağlanmış **sözleşmenin hükümleri, koşulun gerçekleştiği anda ortadan kalkar**. Aksi kararlaştırılmadıkça veya işin niteliğinden anlaşılmadıkça sona erme, **geçmişe etkili olmaz(E seçeneği yanlıştır)**. Koşulun gerçekleşmesi ile **borç muaccel olur** ve zamanaşımı süresi işlemeye başlar. Koşul gerçekleşmeden;

- Alacağın devri yapılabilir.
- Takas edilemez.
- Haciz istenebilir.
- Rehin edilebilir.
- Kefil olunabilir.
- Koşul gerçekleşinceye kadar borçlu, **borcun gereği gibi ifasını engelleyecek her türlü davranıştan kaçınmakla** yükümlüdür.
- Koşula bağlı hakkı tehlikeye düşürülen alacaklı, **alacağı koşula bağlı olmayan alacaklıların haklarını korumak üzere başvurablecekleri önlemleri** alabilir(D **seçeneği doğrudur**).
- Koşulun gerçekleşmesinden önce yapılan tasarruflar, koşulun hükümlerini zedelediği oranda geçersiz olur.
- Borcun konusunu oluşturan şey, **koşulun gerçekleşmesinden önce kendisine verilen alacaklı, koşul gerçekleşirse, koşulun gerçekleşmesine kadar elde ettiği yararların sahibi olur. Koşul gerçekleşmezse alacaklı, elde ettiği yararları geri vermekle yükümlüdür**.
- Koşul, taraflardan birinin **bizzat yerine getirmesi gerekli bir davranış değilse**, o tarafın ölümü hâlinde **mirasçısı onun yerine geçebilir**.
- Taraflardan biri, koşulun gerçekleşmesine **dürüstlük kurallarına aykırı olarak engel olursa**, koşul **gerçekleşmiş** sayılır(C **seçeneği doğrudur**).
- Taraflardan biri, koşulun gerçekleşmesini **dürüstlük kurallarına aykırı biçimde sağlarsa**, koşul **gerçekleşmemiş** sayılır.
- Bir koşul, **hukuka veya ahlaka aykırı** bir yapma veya yapmama fiilini sağlamak amacıyla konulmuşsa, bu koşula bağlı hukuki işlem **kesin hükümsüzdür(A seçeneği doğrudur)**.

CEVAP: E

3. **ÇÖZÜM:** Menfi ve müspet zarara ilişkin özellikleri bir tablo hâlinde görmek faydalı olacaktır:

Müspet(olumlu) zarar	Menfi(olumsuz) zarar
Bir edimin hiç veya gereği gibi ifa edilmemesi hâlinde oluşan zarardır	Bir sözleşmenin kurulamamasından, geçersiz olmasından veya sözleşmeye aykırılık sebebiyle sonlandırılmasından kaynaklı zarardır.
İfaya duyulan güvenden kaynaklı zarar ile yoksun kalınan kâr istenir.	Sözleşme için yapılan giderler ile kaçırılan fırsattan kaynaklı kayıplar istenir.
Sözleşme ilişkisinden doğan zararlardır.	Sözleşme ilişkisinden doğan zararlardır.
Haksız fiilden doğan zararlarda söz konusu olmaz.	Haksız fiilden doğan zararlarda söz konusu olmaz.

DİKKAT!

Müspet zarar için “borçlu edime uygun ifade bulunsaydı uğranılmayacak zarar”; **menfi zarar için ise “borçlu ile hiç karşılaşılmasaydı uğranılmayacak zarar” denilebilir.** Yine müspet zararın istenmesi hâlinde taraflar arasında **sözleşme ilişkisi devam eder.** Ancak menfi zarar istenirken sözleşme **“ya yoktur, ya geçersizdir, ya da iptal-dönme-fesih sebebiyle”** sona erdirilmiştir.

Tüm bu bilgiler ışığında yanılan, yanılmasında kusurlu ise, sözleşmenin hükümsüzlüğünden doğan zararı gidermekle yükümlüdür. Burada hükümsüzlükten **kastedilen sözleşmenin iptalidir.** Bu durumda sözleşmenin iptali ile **sözleşme en başından itibaren ortadan kalkacaktır.** Dolayısı ile mezkûr soruda kastedilen zarar **menfi(olumsuz) zarardır.**

CEVAP: B

4. **ÇÖZÜM:** Ön alım sözleşmesi, bir taşınmazın 3. kişiye devredilmesi halinde, hak sahibinin açacağı bir **dava** ile 3. kişiden **taşınmazı satın alabilmesine hak tanıyan sözleşmedir.** Ön alım sözleşmesinin özellikleri şunlardır:

- **Kurucu** yenilik doğuran hak barındırır.
- En çok **10 yıllık** bir süre için yapılabilir.
- Tapuya şerh edilebilir; şerhin etkisi en çok 10 yıldır.
- Kural olarak bir başkasına devredilemez ve fakat mirasçılara kalabilir.
- Ön alım sözleşmesi için mutlaka **dava** açılması gerekir:

Ön alım sözleşmesi dava süreleri	
3 aylık hak düşürücü süre	2 yıllık hak düşürücü süre
Satış veya ekonomik olarak satışa eş değer	Satış veya ekonomik olarak satışa eş değer
İşlemin noter aracılığı ile hak sahibine	İşlemin gerçekleştirilmesinden itibaren
Bildirilmesinden itibaren işlemeye başlar.	İşlemeye başlar.

- Ön alım sözleşmesi **adi yazılı şekle** tabidir.
- Ön alım sözleşmelerinde **bedelin mutlaka yazılması gerekmez.**

Tüm bu bilgiler ışığında, Hürrem, ön alım sözleşmesinden doğan hakkını mutlaka dava yolu ile kullanacak olup; devir işlemi kendisine bildirilmiş ise bildirim tarihinden itibaren 2 ay değil ve fakat 3 aylık hak düşürücü süre içinde dava açmalıdır.

CEVAP: D

5. **ÇÖZÜM:** Kullanım ödünç sözleşmesi, ödünç verenin bir şeyin **karşılıksız olarak kullanılması- nı ödünç alana bırakmayı** ve ödünç alanın **da o şeyi kullandıktan sonra geri vermeyi üstlendiği** sözleşmedir.

→ Mezkûr sözleşmenin özellikleri şunlardır:

- Borçlandırıcı işlemdir.
- Eksik iki tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir(**I. öncül yanlıştır**).
- İvazsız bir sözleşmedir.
- Rızai bir sözleşmedir.
- Sözleşme herhangi bir şekle tabi değildir.
- Sözleşmenin konusu kural olarak tüketilmeyen şeylerdir. Ancak istisnai olarak, tüketilmemek kaydı ile tüketilebilir şeyler de sözleşmenin konusunu oluşturabilir(**II. öncül yanlıştır**).
- Mezkûr sözleşmenin sona ermesi hâlleri şunlardır:

- Ödünç alan, ödünç konusunu sözleşme veya kullanım amacına aykırı olarak kullanmışsa
- Ödünç konusu, ödünç alanının kusuru ile bozulursa
- Ödünç alan, bizzat kullanma borcuna aykırı hareket ederse

→ Önceden öngörülemeyen bir sebepten dolayı ödünç verenin ödünç konusuna ihtiyacı doğarsa

→ Ödünç alan ölürse(III. öncül doğrudur).

CEVAP: B

6. **ÇÖZÜM:** Kefalet sözleşmesi, kefilin alacaklıya karşı, borçlunun borcunu ifa etmemesinin sonuçlarından kişisel olarak sorumlu olmayı üstlendiği sözleşmedir. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m.598/3 hükmüne göre "Bir gerçek kişi tarafından verilmiş olan her türlü kefalet, buna ilişkin sözleşmenin kurulmasından başlayarak 10 yılın geçmesiyle kendiliğinden ortadan kalkar."

CEVAP: D

7. ÇÖZÜM :

Madde 13- (1) Aşağıdaki suçların, vatandaş veya yabancı tarafından, yabancı ülkede işlenmesi halinde, Türk kanunları uygulanır:

- İkinci Kitap, Birinci Kısım altında yer alan suçlar.
- İkinci Kitap, Dördüncü Kısım altındaki Üçüncü, Dördüncü, Beşinci, Altıncı, Yedinci ve Sekizinci Bölümlerde yer alan suçlar.
- İşkence (madde 94, 95).
- Çevrenin kasten kirletilmesi (madde 181).
- Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188), uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma (madde 190).
- Parada sahtecilik (madde 197), para ve kıymetli damgaları imale yarayan araçların üretimi ve ticareti (madde 200), mühürde sahtecilik (madde 202).
- Fuhuş (madde 227).
- Deniz, demiryolu veya havayolu ulaşım araçlarının kaçırılması veya alıkonulması (madde 223, fıkra 2, 3) ya da bu araçlara karşı işlenen zarar verme (madde 152) suçları.

(2) İkinci Kitap, Dördüncü Kısım altındaki Üçüncü, Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümlerde yer alanlar hariç; birinci fıkra kapsamına giren suçlardan dolayı Türkiye'de yargılama yapılması, Adalet Bakanının talebine bağlıdır

(3) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yazılı suçlar dolayısıyla yabancı bir ülkede mahkûmiyet veya beraat kararı verilmiş olsa bile, Adalet Bakanının talebi üzerine Türkiye'de yargılama yapılır.

Bu durumda 13. Maddenin 1. Fıkrasının (c,d,e,f,-g,i) bentlerinin yabancı devlette işlenmesi ve bu suçlardan dolayı yabancı devlette hükmün verilmesi halinde Türkiye'de yargılamanın yapılması gerektiğini göstermektedir.

CEVAP: D

8. **ÇÖZÜM:** Olaya bakıldığında her ne kadar suçun işlenmesine yönelik kişi azmettirilmiş olsa da icra hareketini gerçekleştirecek olan failin henüz suç ile ilgili icra hareketlerine başlamadığı görülmektedir. Türk Ceza kanuna göre suça teşebbüsten sorumlu tutulabilmesi için ilgili suçun en azından teşebbüs aşamasına varmış olması gerekir. Dolayısıyla olay henüz teşebbüs aşamasına gelmediği için A ve B'nin öldürme açısından herhangi bir sorumluluğu doğmayacaktır. Olayda B'nin üzerindeki tabanca ruhsatsız olduğu için ruhsatsız silah taşımaktan sorumlu tutulur ve aynı zamanda suç aleti olan bu tabanca hakkında müsadere kararı verilir.

CEVAP: E

9. **ÇÖZÜM:** Bileşik suç; biri diğerinin unsurunu veya ağırlaştırıcı sebebini oluşturması nedeni ile tek fiil sayılan suç olarak tanımlanmıştır. Bu durumda bileşik suç iki farklı şekilde ortaya çıkabilir. 1. durum; unsurların kaynaşması şeklinde meydana gelebilir. Bu durumda iki farklı suç birleşip kendilerinin bağımsız yeni bir suç meydana getirmişlerdir bunun da temel örneği yağmadır. 2. durum ise; biri diğerinin ağırlaştırıcı nedenini oluşturması ile ortaya çıkabilir. Yani kanundaki iki farklı maddedeki iki farklı suç aynı maddede bir araya gelip suçlardan biri asıl suçun üzerine eklenip onun cezasını ağırlaştırıyorsa burada da bileşik suç hükmü uygulanabilir. Fakat şunun unutulmaması gerekir bir suçun nitelikli halinin bulunması her zaman için bileşik suç hükmünün uygulanacağı anlamına gelmez. C seçeneğinde de görüldüğü gibi kişiyi hürriyetinden yoksun bırakmanın nitelikli hali var ancak burada iki farklı suç bir araya gelip suçlardan biri diğerinin üzerine eklenip onun cezasını ağırlaştırmamış dolayısıyla burada birleşik suç hükmü uygulanamaz.

CEVAP: C

10. ÇÖZÜM:

Zorla çalıştırmak, hizmet ettirmek, fuhuş yaptırmak veya esarete tâbi kılmak ya da vücut organlarının verilmesini sağlamak maksadıyla tehdit, baskı, cebir veya şiddet uygulamak, nüfuzu kötüye kullanmak, kandırmak veya kişiler üzerindeki denetim olanaklarından veya çaresizliklerinden yararlanarak rızalarını elde etmek suretiyle kişileri ülkeye sokan, ülke dışına çıkaran, tedarik eden, kaçırarak, bir yerden başka bir yere götüren veya sevk eden ya da barındıran kimse İnsan ticareti suçunu işlemiştir. Dolayısıyla somut olayda hileyle kişinin iradesine etkide bulunup fuhuş yaptırıldığı için insan ticareti suçundan sorumlu tutulur.

CEVAP: B

11. **ÇÖZÜM:** Olayda kişiyi hürriyetinden yoksun bırakma fiili gerçekleşmiştir. Kişi hürriyetinin yoksun bırakma Türk Ceza Kanunu'nda bir kimseyi hukuka aykırı olarak bir yere gitmek veya bir yerde kalmak hürriyetinden yoksun bırakan kişinin işlediği fiil şeklinde düzenlenmiştir. Ancak suç ortaklarından B, diğer ortağının haberi olmadan yaptığından pişmanlık duyup mağduru bırakmıştır bu durumda B Türk Ceza Kanunu'nun 110. maddesine göre etkin pişmanlık hükmünden faydalanır. Buna göre ; suçu işleyen kişi, bu suç nedeniyle soruşturmaya başlanmadan önce mağdurun şahsına zararı dokunmaksızın onu kendiliğinden güvenli bir yerde serbest bırakacak olursa cezası indirilir Fakat A kendi kusurlu fiiline göre sorumlu tutulur dolayısıyla etkin pişmanlık hükümleri A için uygulanmaz.

CEVAP: D

12. **ÇÖZÜM:** Türk ceza kanunda yağma suçunda nitelikli haller şu şekilde düzenlenmiştir;

Madde 149- (1) Yağma suçunun

- Silahla,
- Kişinin kendisini tanınmayacak bir hale koymas suretiyle,
- Birden fazla kişi tarafından birlikte,
- Yol kesmek suretiyle ya da konutta, işyerinde veya bunların eklentilerinde,
- Beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı,
- Var olan veya var sayılan suç örgütlerinin oluşturdukları korkutucu güçten yararlanılarak,
- Suç örgütüne yarar sağlamak maksadıyla,

h) Gece vaktinde işlenmesi halinde failin cezası artırılır

(2) Yağma suçunun işlenmesi sırasında kasten yaralama suçunun neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış hallerinin gerçekleşmesi durumunda, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

CEVAP: D

13.

ÇÖZÜM : Çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına re'sen, Cumhuriyet savcısının, katılanın, vekilinin, şüphelinin veya sanığın, müdafinin veya kanunî temsilcinin istemi üzerine karar verilebilir. Ancak, genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukuki bilgiyle Çözümlemesi mümkün olan konularda bilirkişiye başvurulamaz.

Bilirkişi atanması ve gerekçe gösterilerek sayısının birden çok olarak saptanması, hâkim veya mahkemeye aittir. Birden çok bilirkişi atanmasına ilişkin istemler reddedildiğinde de aynı biçimde karar verilir. Soruşturma evresinde **Cumhuriyet savcısı da bu yetkileri kullanabilir.**

Hâkimin reddini gerektiren sebepler, bilirkişi hakkında da geçerlidir.

Cumhuriyet savcısı, katılan, vekili, şüpheli veya sanık, müdafii veya kanunî temsilci, ret hakkını kullanabilirler. Hâkim veya mahkeme tarafından atanan bilirkişinin adı ve soyadı, engel sebepler olmadıkça ret hakkına sahip olanlara bildirilir.

Ret istemini davayı görmekte olan hâkim veya mahkeme inceler. Soruşturma evresinde, Cumhuriyet savcısınca kabul edilmeyen ret istemi sulh ceza hâkimince incelenir. Reddi isteyen kişi, bunun nedenini, dayandığı olguları göstererek açıklamakla yükümlüdür. Ancak malen sorumlu bilirkişinin reddi isteminde bulunabilen kişilerden değildir.

CEVAP:E

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

14. ÇÖZÜM : Davaya bakmak yetkisi, suçun işlendiği yer mahkemesine aittir.

Teşebbüste son icra hareketinin yapıldığı, kesin-tisiz suçlarda kesintinin gerçekleştiği ve zincirleme suçlarda son suçun işlendiği yer mahkemesi yetkilidir.

Suç, ülkede yayımlanan bir basılı eserle işlenmiş-se yetki, eserin yayım merkezi olan yer mahkemesine aittir. Ancak, aynı eserin birden çok yerde basılması durumunda suç, eserin yayım merkezi dışındaki baskısında meydana gelmişse, bu suç için eserin basıldığı yer mahkemesi de yetkilidir.

Soruşturulması ve kovuşturulması şikâyeteye bağlı olan hakaret suçunda eser, mağdurun yerleşim yerinde veya oturduğu yerde dağıtılmışsa, o yer mahkemesi de yetkilidir. Mağdur, suçun işlendiği yer dışında tutuklu veya hükümlü bulunuyorsa, o yer mahkemesi de yetkilidir.

Görsel veya işitsel yayınlarda da bu maddenin üçüncü fıkrası hükmü uygulanır. Görsel ve işitsel yayın, mağdurun yerleşim yerinde ve oturduğu yerde iletilmiş veya görülmüşse o yer mahkemesi de yetkilidir.

Bilişim sistemlerinin, banka veya kredi kurumlarının ya da banka veya kredi kartlarının araç olarak kullanılması suretiyle işlenen suçlarda mağdurun yerleşim yeri mahkemeleri de yetkilidir.

Sanık, yetkisizlik iddiasını, ilk derece mahkemelerinde duruşmada sorgusundan, bölge adliye mahkemelerinde incelemenin başlamasından ve duruşmalı işlerde inceleme raporunun okunmasından önce bildirir.

Yetkisizlik iddiasına ilişkin karar, ilk derece mahkemelerinde sanığın sorgusundan önce, bölge adliye mahkemelerinde duruşmasız işlerde incelemenin hemen başlangıcında, duruşmalı işlerde inceleme raporu okunmadan önce verilir. Bu aşamalardan sonra yetkisizlik iddiasında bulunulamayacağı gibi **mahkemeler de bu hususta re'sen karar veremez.** Bu sebeple A şıkkındaki ifade yanlıştır.

CMK' md 267'e göreyse; "Hâkim kararları ile kanunun gösterdiği hallerde, mahkeme kararlarına karşı itiraz yoluna gidilebilir". Buna göre, "yetkililik" kararlarına karşı, kanunumuzda **açık bir hüküm bulunmadığından ötürü itiraz edilemez.**

CMK md 20 uyarınca ; Yetkili olmayan hâkim veya mahkemece yapılan işlemler, sadece yetkisizlik nedeniyle hükümsüz sayılmaz. Bir hâkim veya mahkeme, yetkili olmasa bile, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, yargı çevresi içerisinde gerekli işlemleri yapar.

CEVAP: A

15. ÇÖZÜM : Suçun delillerini oluşturduğundan şüphe edilen ve gerçeğin ortaya çıkarılması için soruşturma ve kovuşturmada adliyenin eli altında olması zorunlu sayılıp, posta hizmeti veren her türlü resmî veya özel kuruluştaki bulunan gönderilere, hâkimin veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının kararı ile elkonulabilir.

Hâkim kararının veya Cumhuriyet savcısının emrinin kendilerine bildirilmesi üzerine elkoyma işlemini yerine getiren kolluk memurları, birinci fıkrada belirtilen gönderilerin içinde bulunduğu zarfları veya paketleri açamazlar. Elkonulan gönderiler, ilgili posta görevlilerinin huzuru ile mühür altına alınıp derhâl elkoyma kararını veya emrini veren hâkim veya Cumhuriyet savcısına teslim edilir

Elkoyma kararı veya emrinin sadece aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak verilmesi halinde gönderilerin bulunduğu zarf veya paketler Cumhuriyet savcısının talimatıyla kolluk memurları tarafından açılabilir :

- Tehlikeli maddelerin izinsiz olarak bulundurulması veya el değiştirmesi suçu
- Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçu suçları.
- 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun 12 nci ve 13 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar.
- 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 67 ve 68. maddesindeki suçlar

Soruşturma ve kovuşturmanın amacına zarar vermek olasılığı bulunmadıkça, alınmış tedbirler ilgililere bildirilir.

Açılmamasına veya açılıp da içeriği bakımından adliyenin eli altında tutulmasına gerek bulunmadığına karar verilen gönderiler, hemen ilgililerine teslim olunur.

CMK md 129/3 kapsamında Rüşvet suçu ; el koyulan postada Cumhuriyet savcısının talimatıyla kolluk memurları postanın açılabilceği suçlardan değildir.

CEVAP: C

16. **ÇÖZÜM:** Suçüstü hali ile gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, Cumhuriyet savcısına erişilemiyorsa veya olay genişliği itibarıyla Cumhuriyet savcısının iş gücünü aşıyorsa, sulh ceza hakimi de bütün soruşturma işlemlerini yapabilir. Kolluk amir ve memurları, sulh ceza hakimi tarafından emredilen tedbirleri alır ve araştırmaları yerine getirirler.

CEVAP: D

17. **ÇÖZÜM:** Hâkim kararları ile kanunun gösterdiği hâllerde, mahkeme kararlarına karşı itiraz yoluna gidilebilir. Hâkim veya mahkeme kararına karşı itiraz, kanunun ayrıca hüküm koymadığı hâllerde CMK md 35 uyarınca ilgililerin kararı öğrendiği günden itibaren **iki hafta içinde** kararı veren mercie verilecek bir dilekçe veya tutanağa geçirilmek koşulu ile zabıt kâtibine beyanda bulunmak suretiyle yapılır.

Kararına itiraz edilen hâkim veya mahkeme, itirazı yerinde görürse kararını düzeltir; yerinde görmezse en çok üç gün içinde, itirazı incelemeye yetkili olan mercie gönderir. **Tutanakla tespit edilen beyanı ve imzayı mahkeme başkanı veya hâkim onaylar.**

Ceza verilmesine yer olmadığı kararı bir hükmüdür. Bu karara karşı itiraz değil, istinaf yoluna başvurulabilir.

CEVAP: A

18. **ÇÖZÜM:** 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu 54 uyarınca tanıkların tanıklıktan önce yemin etmesine dair hususlar düzenlenmiştir. Kural olarak tanıklara, tanıklık etmeden önce yemin verilir. Tanıklar ayrı yemin ederler. Topluca yemin verilemez.

Tanıklar, tanıklıktan önce ayrı ayrı yemin ederler. Gerektiğinde veya bir kimsenin tanık sıfatıyla dinlenilmesinin uygun olup olmadığına tereddüt varsa yemin, tanıklığından sonra bırakılabilir.

Tanığa verilecek yemin, tanıklıktan önce **"Bildiğimi dosdoğru söyleyeceğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim."** ve CMK 54 . maddeye göre tanıklıktan sonra verilmesi hâlinde yemin şekli yine değişmez ; "Bildiğimi dosdoğru söyledime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim." biçiminde olur. **Yemin edilirken herkes ayağa kalkar.** Tanık, yüksek sesle tekrar ederek veya okuyarak yemin eder.

Okuma ve yazma bilen sağır veya dilsizler yemin biçimini yazarak ve imzalarını koyarak yemin ederler. Okuma ve yazma bilmeyen sağır veya dilsizler işaretlerinden anlayan bir tercüman aracılığıyla ve işaretlerle yemin ederler.

Yemin ile dinlenen tanığın aynı soruşturma veya kovuşturma evresinde tekrar dinlenmesi gerektiğinde, yeniden yemin verilmeyip önceki yemini hatırlatılmakla yetinilebilir.

Buna göre doğru cevap D şıkkıdır.

Dikkat : Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcıları da tanıklara yemin verirler.

CEVAP : D

19. **ÇÖZÜM:** Mahkeme, hakkında ticari bir hüküm bulunmayan ticari işlerde, ticari örf ve adete, bu da yoksa genel hükümlere göre karar verir. Kanunda aksine bir hüküm yoksa, ticari örf ve adet olarak kabul edildiği belirlenmedikçe, teamül, mahkemenin yargısına esas olamaz ancak irade açıklamalarının yorumunda teamüller dikkate alınır.

CEVAP : E

20. **ÇÖZÜM:** Gerçek kişi olan tacirin ticaret unvanı, kanuna uygun olarak yapabileceği ekler ile kısaltılmadan yazılacak adı ve soyadından oluşur. Ek kullanmak kural olarak zorunlu olmamak ile birlikte bazı durumlarda zorunlu tutulmuştur. Kollektif şirketin ticaret unvanı, bütün ortakların veya ortaklardan en az birinin adı ve soyadıyla şirketi ve türünü gösterecek bir ibareyi içerir. Adi veya sermayesi paylara bölünmüş komandit

şirketlerin ticaret unvanı, komandite (sınırsız sorumlu) ortaklardan en az birinin adı ve soyadıyla şirketi ve türünü gösterecek bir ibareyi içerir. Bu şirketlerin ticaret unvanlarında komanditer (sınırlı sorumlu) ortakların adları ve soyadları veya ticaret unvanları bulunamaz. Eğer komandite ortağın adı unvanda yer alırsa, o ortak komandite ortak gibi sorumlu olur. Anonim, limited ve kooperatif şirketler, işletme konusu gösterilmek ve kanundaki diğer şartları taşımak şartıyla, ticaret unvanlarını serbestçe seçebilirler. Ticaret unvanlarında, "anonim şirket", "limited şirket" ve "kooperatif" kelimelerinin bulunması şarttır. Bu şirketlerin ticaret unvanında, gerçek bir kişinin adı veya soyadı yer aldığı takdirde, şirket türünü gösteren ibareler, baş harflerle veya başka bir şekilde kısaltma yapılarak yazılamaz.

CEVAP : B

21. ÇÖZÜM:

- Türk Borçlar Kanunu'na göre şirket; iki ya da daha fazla kişinin emeklerini ve mallarını ortak bir amaca erişmek üzere (dar anlamada ekonomik çıkar) birleştirmeyi üstlendikleri sözleşmedir. Şirket yani ortaklık kavramının tanımı Türk Borçlar Kanununda verilmiştir. Türk Borçlar kanununda düzenlenmiş olan adi şirketin yanı sıra, Türk Ticaret Kanununda ve sınırlı sayıda (tahdidi) düzenlenmiş olan ticaret şirketleri; Kollektif şirket, adi komandit şirket, sermayesi paylara bölünmüş komandit şirket, anonim şirket, limited şirket ve aynı zamanda kendi özel kanununda düzenlenen kooperatif şirkettir.
- Birlikte çaba ve özen anlamına gelen "affectio societatis" unsuru şahıs şirketlerinde daha belirgindir
- Anonim ve limited şirketler en az bir gerçek veya tüzel kişi ile kurulabilirler
- Sınırsız sorumlu ortaklar katılım payı olarak şahsi sermaye getirebilirler

CEVAP : D

22.

- Payın devri yazılı şekilde yapılır ve tarafların imzaları noterce onaylanır. Aksi öngörülmemişse devrin geçerliliği için genel kurul onayı da aranır ve payın devri pay defterine kaydedilir.
- Limited şirkette paylar nama yazılı ispat araçlarıdır ve dolaşım kolaylığı sağlamaz. Bir ortak birden fazla paya sahip olabilir.

CEVAP : D

23. ÇÖZÜM: Görüldüğünden belli süre sonra ödenecek vadeli poliçeler kural olarak en geç bir yıl içinde kabule arz edilmelidir. Elbette daha önceki bir tarihte de kabule arz işlemi yapılabilir. Kabul arz işlemi bu vade tipinde tarih içermelidir ve vade bu sayede kesinleşmelidir. Görüldüğünden bir ay sonra vadeli bir poliçe olduğu için kabule arzın yapılabileceği son gün olan 15 Haziran 2026 tarihine bir ay daha eklendiğinde vade 15 Temmuz 2026 olacaktır. Vade Pazar veya resmi tatile denk gelirse tatil olmayan güne yani 16 Temmuz 2026 ya kayacaktır ki bu durumda bu tarih ödeme günü olarak kabul edilir. Bu durumda hem ödeme için ibraz hem de ödememe protestosu düzenlemek için mümkün olan son tarih, ödeme gününü takip eden iki işgünü sonu olacağından 18 Temmuz 2026 dan sonra bu işlemler yapılamaz zira süre kaçırılmış olacaktır. Seçeneklerdeki diğer tarihler zaten zaman bakımından daha öncedir ve daha önce kabule arz edildiyse mümkün olan tarihlerdir.

CEVAP : C

24. ÇÖZÜM: Poliçenin ön yüzüne, keşideci (düzenleyen) ile muhatap dışındaki bir kişi tarafından ve herhangi bir açıklama yapılmadan atılmış imza aval hükmündedir. Eğer kimin lehine atıldığı da belli değil keşideci yani düzenleyen lehine aval sayılır. Aval poliçede bir tür teminatıdır. Aval veren, lehine aval verdiği kişi gibi müteselsil sorumlu olur.

CEVAP : C

25. ÇÖZÜM:

Geçici iş ilişkisi, özel istihdam bürosu aracılığıyla veya holding bünyesi içinde ya da aynı şirketler topluluğuna bağlı başka bir iş yerinde görevlendirme yapılmak suretiyle kurulabilir.

İşverenin, devir sırasında yazılı rızasını almak suretiyle bir işçisini, holding bünyesi içinde veya aynı şirketler topluluğuna bağlı başka bir iş yerinde iş görme edimini yerine getirmek üzere geçici olarak devretmesi hâlinde de geçici iş ilişkisi kurulmuş olur. Bu kapsamda geçici iş ilişkisi, yazılı olarak **altı ayı** geçmemek üzere kurulabilir ve en fazla **iki defa** yenilenebilir. Bu şekilde en fazla **18 ay geçici iş ilişkisi kurulabilir**.

CEVAP: C

26. ÇÖZÜM: İşçinin işe başladığı tarihten itibaren hizmet akdinin devamı süresince her geçen tam yıl için işverence işçiye **30 günlük** ücreti tutarında kıdem tazminatı ödenir. Bir yıldan artan süreler için de aynı oran üzerinden ödeme yapılır. Otuz günlük süre, iş sözleşmesi ya da toplu iş sözleşmeleri ile her zaman arttırılabilir.

İşçilerin kıdemleri, hizmet akdinin devam etmiş veya fasilalarla yeniden akdedilmiş olmasına bakılmaksızın aynı işverenin bir veya değişik işyerlerinde çalıştıkları süreler göz önüne alınarak hesaplanır. İş yerlerinin devir veya intikali yahut herhangi bir suretle bir işverenden başka bir işverene geçmesi veya başka bir yere nakli halinde işçinin kıdemi, iş yeri veya iş yerlerindeki hizmet akitleri sürelerinin toplamı üzerinden hesaplanır.

Kıdem tazminatının hesaplanması, son ücret üzerinden yapılır. Parça başı, akort, götürü veya yüzde usulü gibi ücretin sabit olmadığı hallerde son bir yıllık süre içinde ödenen ücretin o süre içinde çalışılan günlere bölünmesi suretiyle bulunacak ortalama ücret bu tazminatın hesabına esas tutulur.

Kıdem tazminatına esas olacak ücretin hesabında, ücrete ilaveten işçiye sağlanmış olan para ve para ile ölçülmesi mümkün akdi ve kanundan doğan menfaatler de göz önünde tutulur. Ancak, bu yardımların işçiye ödenmesi bakımından süreklilik arz etmesi gereklidir.

CEVAP: B

27. ÇÖZÜM: Ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkak kural olarak, Türk parası ile iş yerinde veya özel olarak açılan bir banka hesabına ödenir. Ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkak, yabancı para olarak kararlaştırılmış ise ödeme günündeki rayice göre **Türk parası ile ödeme yapılabilir**.

Emre muharrer **senetle (bono ile)**, kuponla veya yurtda geçerli parayı temsil ettiği iddia olunan bir senetle veya diğer herhangi bir şekilde ücret ödemesi yapılamaz.

Ücret en geç **ayda bir** ödenir. İş sözleşmeleri veya toplu iş sözleşmeleri ile ödeme süresi **bir haftaya** kadar indirilebilir. İş sözleşmelerinin sona ermesinde, işçinin ücreti ile sözleşme ve kanundan doğan para ile ölçülmesi mümkün menfaatlerinin tam olarak ödenmesi zorunludur.

Ücreti ödeme gününden itibaren **yirmi gün** içinde mücbir bir neden dışında ödenmeyen işçi, iş görme borcunu yerine getirmekten kaçınabilir. Bu nedenle kişisel kararlarına dayanarak iş görme borcunu yerine getirmemeleri sayısal olarak toplu bir nitelik kazansa dahi grev olarak nitelendirilemez. Bu işçilerin bu nedenle iş akitleri çalışmadıkları için feshedilemez ve yerine yeni işçi alınamaz, bu işler başkalarına yaptırılamaz.

Gününde ödenmeyen ücretler için mevduata uygulanan en yüksek faiz oranı uygulanır. Ücret alacaklarında zamanaşımı süresi **beş yıldır**. Her ücret alacağı ayrı ayrı zamanaşımına tabidir.

CEVAP: A

28. ÇÖZÜM: Genel bakımdan çalışma süresi haftada en çok kırk beş saattir. Aksi kararlaştırılmamışsa bu süre, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanır. Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, iş yerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde **on bir saati** aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir.

CEVAP: D

29. ÇÖZÜM: Bir işyerinin girdiği işkolunun tespiti Bakanlıkça yapılır. Bakanlık, tespit ile ilgili kararını Resmî Gazete'de yayımlar. Bu tespiti karşı ilgililer, **kararın yayımından itibaren on beş gün içinde dava açabilir**. Mahkeme iki ay içinde kararını verir. Karar hakkında istinaf yoluna başvurulması

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

hâlinde bölge adliye mahkemesi iki ay içinde kararını verir. Bu karara karşı temyiz yoluna başvurulması hâlinde Yargıtay, uyuşmazlığı iki ay içinde kesin olarak karara bağlar.

Yeni bir toplu iş sözleşmesi için yetki süreci başlamış ise işkolu değişikliği tespiti bir sonraki dönem için geçerli olur. İşkolu tespit talebi ve buna ilişkin açılan davalar, yetki işlemlerinde ve yetki tespit davalarında bekletici neden sayılmaz.

İşkolu değişikliği yürürlükteki toplu iş sözleşmesini etkilemez. Bir işyerinde yürütülen asıl işe yardımcı işler de, asıl işin girdiği işkolundan sayılır.

CEVAP: C

30. ÇÖZÜM: ÖDEME EMRİNE İTİRAZ

Borçlunun ödeme emrine itiraz edebilmesi için kendisine ödeme emrinin tebliğ edilmesi gerekir. İcra dairesi yerine, icra mahkemesine yapılan itiraz geçerli değildir. İtiraz, ödeme emrini gönderen icra dairesine yapılır. Ancak itiraz başka bir icra dairesine yapılır ise, o icra dairesi masrafını da peşin alarak yetkili icra dairesine gönderir.

İtiraz yazılı veya tutanağa geçirilmek suretiyle sözlü olarak yapılabilir. İtiraz eden borçlu veya vekili yurt içindeki borçluya ait bir adresi bildirmek zorundadır. İcra dairesi yapılan bu itirazı 3 gün içinde alacaklıya bildirir. Borçlu itirazından her zaman vazgeçebilir veya borcu ödeyebilir.

İmzaya İtiraz

Alacaklının bir adi senede dayanarak takip yapması durumunda, borçlu bu senet altındaki imzanın kendisine ait olmadığı yönünde itiraz ederse bu imzaya itirazdır. İmzaya itiraz açık bir şekilde yapılmaz ise imza kabul edilmiş sayılır. Takip dayanağı senet bir resmi senet ise bu şekilde itiraz edilemez, genel mahkemede ayrıca bir sahtelik davası açılması gerekir.

Örneğin; "imza bana ait değil", "imzayı inkar ediyorum", "böyle bir imza atmadım" gibi.

Borca İtiraz

İmzaya itiraz dışındaki tüm itirazlar borca itiraz teşkil eder. Borcun tamamına itiraz da sebep göstermek mecburi değildir. Sadece "itiraz ediyorum

" bile yeterlidir. Ancak borcun bir kısmına itiraz edilecekse açıkça itiraz edilen kısım gösterilmelidir, aksi halde " borcum bu miktarda değildir", "kısmi itiraz ediyorum" gibi bir kısmi itiraz hiç yapılmamış kabul edilir. Sadece "itiraz" kelimesinin geçerli bir itiraz olup olmadığı yönünde öğretide tartışma bulunmaktadır. Kanaatimize göre itiraz iradesi açık olmadığından geçerli itiraz olarak değerlendirilmemesi gerekir.

Ödeme emri borçlu Ebru'ya tebliğ edildikten 7 GÜN içerisinde borçlu ödeme emrine itiraz etmezse takip kesinleşir

CEVAP: D

31. HACZEDİLMEZLİK

I. Tamamı Haczedilemeyen Mal ve Haklar

a. Maddi hukuka göre tamamı haczedilemeyen mal ve haklar

Maddi hukuka göre başkasına devri yasak olan mal ve haklar haczedilemez. Buradaki devir yasası kanundan doğmalıdır, tarafların kendi arasında yaptığı devredilmezlik sözleşmeleri bu durumu etkilemez. Örneğin; Münhasıran şahsa bağlı haklar, manevi tazminat talepleri, ana babanın çocuk malları üzerinde kullanım hakkı, şahsa bağlı intifa hakkı, ölünceye kadar bakılma alacaklısının hakkı, kanundan doğan ön alım hakkı, oturma hakkı (sükna hakkı) gibi.

b. İİK m 82'ye göre tamamı haczedilemeyen mal ve haklar

- 1) Devlet malları haczedilemez
- 2) Ekonomik faaliyeti, sermayesinden ziyade bedenî çalışmasına dayanan borçlunun mesleğini sürdürebilmesi için gerekli olan her türlü eşya(5/7/2012 tarih ve 6352 sayılı yasa)
- 3) Para, kıymetli evrak, altın, gümüş, değerli taş, antika veya süs eşyası gibi kıymetli şeyler hariç olmak üzere, borçlu ve aynı çatı altında yaşayan aile bireyleri için ortak kullanımda olan eşya(5/7/2012 tarih ve 6352 sayılı yasa)
- 4) Borçlu çiftçi ise çift arazisi, çift hayvanları, tarımda kullanılan nakil vasıtaları ve teferruatı. Borçlu bir sanat veya meslek sahibi ise sanat veya mesleki için gerekli olan aletleri ve kitapları haczedilemez

- 5) Borçlu ile ailesinin idaresi için gerekli ise, borçlunun seçeceği bir süt veren mandası veya ineği veya 3 keçi veya koyunu ile bunların 3 aylık yem ve yataklığı haczedilemez
- 6) Borçlunun ve ailesinin iki aylık yiyecek ve yakacağı ve borçlu çiftçi ise ayrıca gelecek mahsul için gerekli olan tohumluğu haczedilemez
- 7) Borçlu bağ, bahçe veya meyve veya sebze yetiştiricisi ise kendisinin veya ailesinin geçinmeleri için zorunlu olan bağ, bahçe ve bu sanat için gerekli olan alet ve edevat haczedilemez
- 8) BK m 510 gereği haczolunmamak üzere tesis edilmiş olan kaydı hayatla iratlar haczedilemez
- 9) Memleketin ordu ve zabıta hizmetlerinden malul olanlara bağlanan emekli maaşları ile bu hizmetlerin ifası sebebiyle ailelerine bağlanan maaşlar ve ordunun hava ve deniz mensuplarına verilen uçuş ve dalış tazminatları haczedilemez
- 10) Bir yardımlaşma sandığı veya derneği tarafından hastalık, zaruret ve ölüm gibi hallerde bağlanan maaşlar haczedilemez
- 11) Vücut veya sıhhat üzerine ika edilen zararlar için tazminat olarak zarar görenin kendisine veya ailesine toptan veya irat şeklinde verilen veya verilmesi gereken paralar haczedilemez
- 12) Borçlunun haline münasip evi(5/7/2012 tarih ve 6352 sayılı yasa)
- 13) Öğrenci bursları(5/7/2012 tarih ve 6352 sayılı yasa)

İcra memuru, haczi talep edilen mal veya hakların haczinin caiz olup olmadığını değerlendirir ve talebin kabulüne veya reddine karar verir(5/7/2012 tarih ve 6352 sayılı yasa)

c. Özel kanunlara göre tamamı haczedilemeyen mal ve haklar

- Telekomünikasyon hizmetleri ile ilgili abone ve kullanıcılara tesis edilmiş numara ve hatlara ait intifa ve kullanım hakları haczedilemez
- Sosyal güvenlik kurumunca bağlanmış emekli maaşları haczedilemez
- Sendika malları haczedilemez
- Vatani hizmet tertibinden bağlanan aylıklar haczedilemez
- Yola çıkmaya hazır bir gemi haczedilemez

II. Kısmen Haczedilemeyen Mal ve Haklar

- 1) İntifa Hakkı ve hasılatları
- 2) İlama bağlı olmayan nafakalar (Tedbir nafakası)
- (İlama bağlı nafakaların tamamı haczedilemez, Yoksulluk, yardım, iştirak nafakası)
- 3) Maaşlar ve Ücretler (İİK 83'e göre kural olarak en az 1/4'ü, ancak İş k.35'e göre işçi maaşlarının en çok 1/4'ü haczedilebilir)

CEVAP: E

32. ÇÖZÜM:

ADİ İŞTİRAK: Kanunun 100. maddesinde sayılan şartları taşıyan alacaklı, satılan malın tutarı icra vizesine girinceye kadar hacze iştirak edebilir. Şartları;

1. Takip yapılmış olmalı ve kesinleşerek haciz yapma yetkisi gelmiş olmalı (Her türlü takip olabilir ancak rehinin paraya çevrilmesi yolu ile takipler olamaz)
2. Öncelik (İlk takip ilamsız takip ise iştirak edecek alacaklının alacağı iştirak edeceği dosyanın takip tarihinden önce doğmalı, ilk takip ilamlı takip ise alacaklının alacağı iştirak edeceği dosyanın dayandığı davanın tarihinden önce doğmalı)
3. Belge ile ispat
- Resmi dairelerin ve yetkili makamların yetkileri dahilinde ve usulüne göre verdikleri makbuz veya belgeler
- Resmi ya da tarih ve imzası tasdikli bir senet(onaylama veya düzenleme biçiminde noter senedi)

→ Takip veya davadan önce alınmış ilam

→ Aciz belgesi

Görüldüğü gibi bu belgeler hep resmi niteliklidir. Dolayısıyla imzası borçlu tarafından ikrar edilmiş adi bir senet hacze iştirak imkanı vermez.

İMTİYAZLI İŞTİRAK:

Hacze imtiyazlı iştirak edebilecekler;

1. Borçlunun eşi
2. Borçlunun çocukları
3. Borçlunun veli, vasi ve kayımlıktan doğan borçları
4. Ölünceye kadar bakma alacaklısı
5. Nafaka alacaklısı (kötü niyetli olmamak şartıyla her zaman iştirak edebilir)

Bu usulde de yine satılan malın bedeli vezneye girinceye kadar iştirak edilebilir. Sorudaki durum İİK md.100/1'de düzenlenmiştir. Buna göre hacze adi iştirak haciz üzerine satılan malın bedeli icra veznesine girinceye kadar mümkün olabilecektir.

CEVAP: A

- 33. ÇÖZÜM:** 2004 Sayılı İcra İflas Kanuna göre ,iflasta borçluya bir depo kararı verildiğinde ve tüm borcu masraf ve faizleriyle birlikte 7 gün içinde mahkeme veznesine depo etmediği takdirde iflasına karar verileceği ihtar edilir. Borçlunun depo kararının gereğini yerine getirmemesi ve alacaklının da birinci alacaklılar toplantısına kadar oluşacak giderleri yatırmaması halinde mahkeme borçlunun iflasına karar verir.

CEVAP: D

34. ÇÖZÜM

2. Alacaklılar Toplantısının Görevleri;

- Malların satış usulünü belirlemek,
- Taşınmazların dahi pazarlıkla satışına karar vermek,
- Görevini yapmayan iflas idaresi üyelerinin görevden alınmasını talep etmek,
- Tüm alacaklarda sulh ve tahkim olabilmek,
- Adi tasfiye 6 aydan fazla sürecekse basit tasfiyeye dönülmesine karar vermek,
- Müflisin teklif ettiği konkordatoyu 2. Alacaklılar toplanması ilanında gösterilmek kaydıyla müzakere etmek,
- Durdurulmuş olan hukuk davalarına devam edilip edilmeyeceğinin kararını vermek,
- Çekişmeli alacakların takip yetkisini isteyen alacaklıya devretmek.

İflas idaresi üyeliği seçimi için aday göstermek, 1. Alacaklılar toplantısının görevleri arasındadır.

CEVAP: D

35. ÇÖZÜM: İCRA MAHKEMESİNİN GÖREVLERİ

1. Şikayetleri incelemek,
2. İtirazın geçici veya kesin kaldırılması talebi,
3. Hacizde ve iflasta mal masa elinde iken açılan istihkak davası,

4. İhalenin feshi davası
5. Sıra cetveline karşı şikayet
6. Kural olarak icra iflas kanunundaki suçlar hakkında ceza vermek,
7. Kambiyo senetlerine mahsus haciz yoluyla takiplerde itirazları incelemek
8. Üçüncü kişiye gönderilen haciz ihbarnamesi sonrası tazminat taleplerini incelemek,
9. İcranın geri bırakılması
10. İcra takibinin iptali ve taliki
11. Gecikmiş itirazı incelemek
12. İpotek kaydının terkin talebini incelemek
13. İntifa hakkı veya taksim edilmemiş bir miras yada bir şirket yahut iştirak halinde tasarruf edilen bir mal hissesi gibi malların satış usulünü belirlemek,
14. Müflisin yeni bir mal edinmediği itirazını incelemek,
15. İflas idaresi üyelerini seçmek,

CEVAP: E

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

ÇÖZÜM 2

ÇÖZÜM 2

GENEL YETENEK-GENEL KÜLTÜR ÇÖZÜMLERİ

1. **ÇÖZÜM:** Parçada edebiyatla felsefe arasındaki benzerlik ve farklılıklar ortaya konulmuştur. Felsefenin farklı yönü gerçek hayatta yaşanabilir olması olarak ifade edilmiştir.

CEVAP: A

2. **ÇÖZÜM:** Parçada "özlem" duygusunun şairler ve farklı toplumlar tarafından farklı şekillerde ifade edilmesinden bahsedilmektedir. Bu yöndeki cümle D şıkkındadır.

Cevap:D

3. **ÇÖZÜM:** A ve C şıkkına "Bu yüzden geleneksel anlayışın resmin görme duygusuna, heykelin ise dokunma duygusuna hitap ettiği görüşünü kabul etmemişlerdir." İfadesinden; B şıkkına "Heykele öznel biçimler vermek yerine mühendisliğe özgü tasarlama ve üretme adımlarını öne çıkarmış ve heykel yapımını bir proje tasarımı olarak ele almışlardır." ifadesinden; D şıkkına ise "Oysa hem Eski Çağ'da hem Orta Çağ'da heykellerde boyamanın esas olduğu birçok eser, bu yaklaşımın minimalistlerden önce de var olduğunu göstermektedir." İfadesinden ulaşılabilmektedir.

CEVAP: E

4. **ÇÖZÜM:** III numaralı cümleye kadar kuşaklar arası çatışmadan bahsederken III numaralı cümleden itibaren modern dönem ve modernlik kavramları üzerinde durmaktadır.

Cevap:B

5. **ÇÖZÜM:** Noktalama işaretlerinden iki noktanın iki işlevi vardır: 1- Kendisinden sonra açıklama yapılacak cümlelerin sonuna konur ve cümle büyük harfle başlar, 2- kendisinden sonra örnek verilecek cümlelerin sonuna konur ve örnekler özel isim değilse küçük harfle başlar. IV numaralı cümlede iki noktadan sonra özel isim olmayan kelimelerin ilki büyük harfle yazılmış ve yazım yanlışlığı olmuştur.

CEVAP: D

6. **ÇÖZÜM:** I numaralı cümleden sonra örnek verileceği için iki nokta (:) işareti kullanılmalıdır. Diğer boşluklara nokta gelmelidir.

CEVAP: A

7. **ÇÖZÜM:**

$$\begin{array}{r} x6 \\ 2z \\ \times \\ \hline 144 \\ + y2 \\ \hline 864 \end{array}$$

$$1+y = 8$$

$$y=7$$

$$y2 \rightarrow 72$$

$$\frac{72}{2} = 36 \rightarrow x6$$

$$x=3$$

$$\begin{array}{r} 36 \\ 2z \\ \times \\ \hline 144 \end{array} \rightarrow z = 4$$

$$y+x.z = 7+3.4$$

$$= 7+12 = 19$$

CEVAP: C

8. **ÇÖZÜM:**

$$\frac{\sqrt{7} - \sqrt{3}}{\sqrt{7} + \sqrt{3}} + \frac{\sqrt{7} + 7\sqrt{3}}{2\sqrt{7}}$$

$$= \frac{(\sqrt{7} - \sqrt{3}) \cdot (\sqrt{7} - \sqrt{3})}{(\sqrt{7} + \sqrt{3}) \cdot (\sqrt{7} - \sqrt{3})} + \frac{\sqrt{7} \cdot (\sqrt{7} + 7\sqrt{3})}{2\sqrt{7} \cdot \sqrt{7}}$$

$$= \frac{(\sqrt{7})^2 - 2\sqrt{7} \cdot \sqrt{3} + (\sqrt{3})^2}{(\sqrt{7})^2 - (\sqrt{3})^2} + \frac{(\sqrt{7})^2 + 7 \cdot \sqrt{3} \cdot \sqrt{7}}{2 \cdot 7}$$

$$= \frac{7 - 2\sqrt{21} + 3}{7 - 3} + \frac{7 + 7\sqrt{21}}{2 \cdot 7}$$

$$= \frac{10 - 2\sqrt{21}}{4} + \frac{1 \cdot (1 + \sqrt{21})}{2 \cdot 1}$$

$$= \frac{10 - 2\sqrt{21}}{4} + \frac{2 + 2\sqrt{21}}{4}$$

$$= \frac{10 - 2\sqrt{21} + 2 + 2\sqrt{21}}{4}$$

$$= \frac{12}{4} = 3$$

CEVAP: B

9. ÇÖZÜM:

Bütün sayıları aynı kök derecesinde eşitleyelim.

$$\sqrt[3]{2} = \sqrt[6]{2^2} = \sqrt[6]{4}$$

$$1 = \sqrt[6]{1}$$

$$\sqrt{5} = \sqrt[6]{5^3} = \sqrt[6]{125}$$

$$2 = \sqrt[6]{2^6} = \sqrt[6]{64}$$

$$3 = \sqrt[6]{3^6} = \sqrt[6]{729}$$

$$\sqrt[6]{1} < \sqrt[6]{4} < \sqrt[6]{64} < \sqrt[6]{125} < \sqrt[6]{729}$$

CEVAP: A

10. ÇÖZÜM:

İki kardeşin yaşlarının toplamı $a+b$, Ecem'in yaşı e olsun. $a+b=e-3$ olur. t yıl sonra; $a+t+b+t = e+t+8$ olur. $a+b+2t = e+t+8$ $a+b=e-3$ değerini koyarsak $e-3+2t = e+t+8$

$$2t-t = 8+3$$

$$t=11$$

CEVAP: D

11. ÇÖZÜM:

$$x^3 - 5 = 0$$

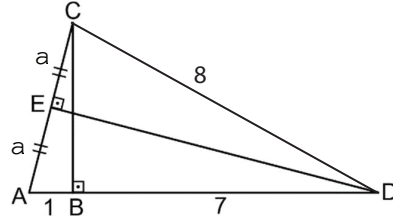
$$x^3 = 5$$

$$\frac{x^6 - 2x^3 + 3}{x^3 + 1} = \frac{(x^3)^2 - 2x^3 + 3}{x^3 + 1}$$

$$= \frac{5^2 - 2 \cdot 5 + 3}{5 + 1} = \frac{25 - 10 + 3}{6} = \frac{18}{6} = 3$$

CEVAP: A

12. ÇÖZÜM:

DCA ikiz kenar üçgen ve $|DC| = 8$ olur.

ABC ve AED üçgenleri benzerdir.

$$\frac{a}{1} = \frac{8}{2a}$$

$$2a^2 = 8$$

$$a^2 = 4$$

$$a = 2$$

$$|AC| = 2a = 2 \cdot 2 = 4$$

CEVAP: B

13. ÇÖZÜM

Verilenlerin hepsi yargı sistemi içerisinde yer alır.

Kurultay	Üst düzey devlet yetkililerini yargılama yetkisi vardır.
Yargucu	Mahkeme hizmetlerini yürüten kişi
Töre	Halk töreye uygun hareket etmek zorundadır.

CEVAP: E

14. ÇÖZÜM

Atabeyi	Hükümdar çocuklarını eğiten hoca divanda yer almaz.
Hacibülhüccap	Hükümdarın görüşmelerini ayarlar. Vezirden sonraki en yetkili kişidir.
Kadıülkudat	Şeri yargının başında bulunur.
Pervaneci	Arazi kayıtlarını tutar.
Müstevfi	Maliye işlerine bakar.

CEVAP: C

15. ÇÖZÜM

Divan-ı İstifa	Maliye
Divan-ı Arz	Askerlik
Divan-ı İşraf	Teftiş
Divan-ı Saltanat	Devlet işlerinin görüşüldüğü merkez divan
Divan-ı Tuğra	Yazışma

CEVAP: C

16. ÇÖZÜM

Ebru	Su üstünde yapılan resim
Hat	Arap harflerinin süslü yazılması
Tezhip	Yazıların kenarına yapılan sarı yaldız boyama
Minyatür	Küçük kitap resimleri
Çini	Toprak tabaklar üzerine yapılan süs

CEVAP: B

17. ÇÖZÜM

Osmanlı Devleti'nde Batılılaşma ilk kez 18. yüzyıl-da Lale Devri'nde başlamıştır. Bu dönemde Avrupa'da askeri alanda bir etkileşim olmamıştır.

CEVAP: A

18. ÇÖZÜM

İlköğretimin zorunlu hale getirilmesi II. Mahmut ıslahatlarındandır.

CEVAP: E

19. ÇÖZÜM

"Ulusal sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez" kararı bağımsızlıkla ilgilidir.

CEVAP: E

20. ÇÖZÜM

Sebilürreşat	İslamcılık düşüncesindedir. Yazarları arasında Mehmet Akif Ersoy'da vardır. Milli Mücadele'yi desteklemiştir.
Albayrak	Şark Vilayeti M.HC yayın organıdır. Milli Mücadeleyi destekler.
Alemdar	Milli Mücadeleye karşı çıkar.
İrade-i Milliye	Sivas Kongresi'nin çıkardığı gazetedir.
Peyami Sabah	Milli Mücadeleye karşı çıkar.

CEVAP: D

21. ÇÖZÜM

Sevk ve İskan Yasası (1915 Tehcir Kanunu): Ermenilerin göç ettirilmesi ile ilgili Kafkas Cephesidir.

Turancılık Düşüncesi: Orta Asya Türkleri ile birleşmek.

Irak Petrolleri: Rusya'ya karşı korumak.

Verilenler Kafkas Cephesi ile ilgilidir.

CEVAP: A

22. ÇÖZÜM

Ekonomik sıkıntılar sonucunda geliştirilen Atatürk İlkesi "**Devletçiliktir**".

CEVAP: D

23. ÇÖZÜM

İlk özel fabrika 1926 tarihli "*Uşak Şeker Fabrikası*"dır.

1926'da ilk şeker üretimini gerçekleştiren "Alpullu Şeker Fabrikası"dır.

CEVAP: A

24. ÇÖZÜM: Osmanlı Devleti'nde önemli bir mevkide bulunan Kazım Karabekir'in emrindeyiz diyerek Mustafa Kemal'e katılması onu lider olarak tanıdığının göstergesidir.

CEVAP: A

25. ÇÖZÜM:

→ Seçilen Cumhurbaşkanı adına düzenlenen tutanak, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı veya Geçici Başkan tarafından verilir ve aynı birleşimde andiçme töreni yapılır. Bu birleşim, birlikte yapılan Cumhurbaşkanı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçiminin ardından Meclisin toplandığı ilk günü takip eden üç gün içinde gerçekleştirilir.

→ Cumhurbaşkanının ikinci oylamada seçilmesi veya sadece Cumhurbaşkanı seçiminin yapılması halinde andiçme töreni, seçim sonucunun kesinleşmesini takip eden üç gün içinde yapılır. Türkiye Büyük Millet Meclisi toplantı halinde değilse derhal toplantıya çağılır.

→ Cumhurbaşkanınca atanan Cumhurbaşkanı yardımcıları ve Bakanlar atanmalarını takip eden gün andiçerler.

CEVAP: B

26. ÇÖZÜM: “Mahkemelerin bağımsızlığı”, Anayasa’da 138. maddede düzenlenmiştir. Buna göre;

- Hakimler, görevlerinde bağımsızdır. Anayasa, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler.
- Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez, genelge gönderemez, tavsiye ve telinde bulunamaz.
- Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisi’nde (TBMM’de) yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.
- Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir surette değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.

C seçeneğinde yer alan “Hakimler ve savcılar idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlıdır” hükmü Anayasa’da “Hakimlik ve savcılık mesleği” başlığında yer almaktadır.

CEVAP: C

27. ÇÖZÜM: 1982 Anayasası’na göre, Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.

CEVAP: D

28. ÇÖZÜM: Merkezî yönetim kesinhesap kanunu teklifi, ilgili olduğu malî yılın sonundan başlayarak **en geç 6 ay sonra Cumhurbaşkanı tarafından** Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

CEVAP: D

29. ÇÖZÜM: Anayasa’ya göre; ceza infaz kurumları ve tutuk evlerinde oy kullanılması ve oyların sayım ve dökümünde seçim emniyeti açısından alınması gerekli tedbirler Yüksek Seçim Kurulu tarafından tespit edilir ve görevli hakim in yerinde yönetim ve denetimi altında yapılır. (Anayasa m. 67/5)

CEVAP: E

30. ÇÖZÜM: Hükümetin düşürülmesini zorlaştıran, yasama organının çalışmasını tıkayacak engelleri kaldırarak işlevsel hale getiren bir parlamenter sistemdir.

Bir diğer tanıma göre ise rasyonelleştirilmiş parlamentarizm, siyasetin hukukileşmesidir. Yani siyasi hayatın tamamının yazılı kurallara bağlanmasıdır.¹

Rasyonelleştirilmiş Parlamenterizme Yönelik Uygulamalar / Araçlar:

- Başbakanın, Cumhurbaşkanından bakanların azlını isteyebilmesi
- Parlamentoda siyasi parti grubu kurmanın zorlaştırılması
- Parlamentonun tek yapılı olması
- Güvensizlik önergesi verme hakkının sınırlandırılması
- Güvensizlik önergesinde nitelikli çoğunluklar aranması
- Fesih tehdidi altında güvenoyu

CEVAP: C

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

¹ Erdoğan Teziç, Anayasa Hukuku, s. 525

ÇÖZÜM 2

ORTAK ALAN BİLGİSİ ÇÖZÜMLERİ

1. ÇÖZÜM:

6216 sayılı Kanun'a göre,

- Yasama işlemleri ile düzenleyici idari işlemler aleyhine doğrudan bireysel başvuru yapılamaz.
- Anayasa Mahkemesi kararları ile Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemler de bireysel başvurunun konusu olamaz.

Anayasa ile Yargı Yolu Kapatılanlar:

- OHAL Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri
- Yüksek Seçim Kurulu kararları
- Yüksek Askeri Şura'nın terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma işlemleri (2010 yılı Anayasa değişikliği – öncesinde tüm işlemleri kapalıydı.)
- Meslekten çıkarma dışında Hakimler ve Savcılar Kurulu kararları (2010 yılı Anayasa değişikliği ile meslekten çıkarma kararlarına karşı yargı yolu açılmıştır.)
- Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları
- Yüksek Hakem Kurulu kararları
- Spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin yönetimine ve disiplinine ilişkin kararlarına karşı ancak tahkim yoluna başvurulabilir. **Tahkim Kurulu kararları** kesin olup bu kararlara karşı hiçbir yargı merciine başvurulamaz. (2011 yılı Anayasa değişikliği)
- Sayıştay kararları (Kesinleşen kararlar)
- Milletlerarası antlaşmalar

Dolayısıyla öncüllerde verilenlerin tamamı bireysel başvurunun kapsamı dışında kalmaktadır.

CEVAP: E

2. ÇÖZÜM:

Adaylığın kesinleşmesinden seçim sonuçlarının kesinleşmesine kadar geçen dönemde bağış ve yardımlar ile yapılan harcamalar Yüksek Seçim Kurulu tarafından tasdik edilen listelere kaydedilir. Seçim hesapları ile bağış, yardım ve harcamalara

ilişkin bilgi ve belgeler, seçim sonuçlarının kesinleşmesini izleyen **10 GÜN İÇİNDE** Yüksek Seçim Kuruluna sunulur.

CEVAP: B

3. ÇÖZÜM:

1982 Anayasası'na göre, Cumhurbaşkanlığına

- Siyasi parti grupları
- En son yapılan milletvekili genel seçiminde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini (% 5) almış olan siyasi partiler
- En az yüzbin seçmen (Yazılı teklifle.) (Her seçmen sadece 1 kişi için teklifte bulunabilir.) (Başvurular kayıtlı olunan ilçe seçim kuruluna yapılır.)

Aday gösterebilir.

2017 yılı Anayasa değişikliğiyle;

- Siyasi parti gruplarının Cumhurbaşkanı adayı göstermesi mümkün hale gelmiştir.
- 100.000 seçmen tarafından Cumhurbaşkanı adayı gösterilmesi mümkün hale gelmiştir.
- Siyasi partilerin Cumhurbaşkanı adayı gösterebilmesi için alması gereken oy % 10'dan yüzde 5'e düşürülmüştür. (Siyasi partilerin son yapılan milletvekili genel seçiminde yüzde 10'u geçmek şartıyla Cumhurbaşkanı adayı gösterebilmesi ise ilk kez 2007 yılı Anayasa değişikliği ile mümkün hale gelmişti.)

CEVAP: B

4. ÇÖZÜM:

Anayasa'ya göre gizli oylamanın zorunlu olduğu haller şunlardır:

- Anayasa değişikliğine ilişkin kanun tekliflerinin maddelerinin ve tümünün kabulü (m. 175)
- TBMM Başkanının seçimi (m. 94/4)
- Cumhurbaşkanı yardımcıları veya bakanlar hakkında görevleriyle ilgili bir suç işlediği

iddiasıyla "Meclis soruşturması" açılmasının karara bağlanması (m.105/5)

- "Meclis Soruşturması" sonucu Cumhurbaşkanını yardımcılarını ya da bakanların Yüce Divana sevkine ilişkin oylama (m. 105/6)
- Cumhurbaşkanı hakkında bir suç işlediği iddiasıyla soruşturması açılmasının karara bağlanması (m. 105/1)
- Cumhurbaşkanının Yüce Divana sevk edilmesi kararı (m 105/3)
- Milletvekilliği ile bağdaşmayan bir görevi sürdürmekte ısrar eden milletvekilinin milletvekilliğinin düşürülmesine ilişkin oylama
- Anayasa Mahkemesine üye seçimi (m. 146/1)
- Kamu Başdenetçisini seçmek (m. 74/5)
- Hakimler ve Savcılar Kurulu'na üye seçmek (m. 159/3)

CEVAP: D

5. ÇÖZÜM:

Milletvekili Seçimi Kanunu'na göre, Kanun'da gösterilenler seçimin yenilenmesine karar verilmesi halinde yenileme kararının ilanından başlayarak **7 gün içinde** görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmadıkça adaylıklarını oyamazlar ve aday gösterilemezler.

CEVAP: B

6. ÇÖZÜM:

Seçim çevreleri ve her seçim çevresinin çıkaracağı milletvekili sayısı, **Yüksek Seçim Kurulu tarafından**, genel nüfus sayımı sonuçlarının açıklanmasından itibaren en geç 6 ay içinde, ilgili madde uyarınca tespit edilerek Resmi Gazete, radyo ve televizyonla ilan edilir.

CEVAP: D

7. **ÇÖZÜM:** Yetki genişliği, milli kamu hizmetlerinin yürütülmesinde bürokrasi ve kırtasiyeciliği azaltmak, milli hizmetlerin gecikerek yürümesini önlemek için il idaresin başındaki valiye tanınmıştır.

Yetki genişliği ile yerel yönetimler ya da mahalli ortak ihtiyaçlar ile doğrudan ilgisi yoktur. Milli kamu hizmetleri için tanınmıştır. Yetki genişliğinden yararlanan makam yani vali merkezi idarenin ajanı olduğu için vesayet denetime tabi olamaz.

CEVAP E

8. **ÇÖZÜM:** Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde valinin cumhurbaşkanını temsil edeceği ifade edilmiş olsa da İçişleri Bakanlığının çıkardığı yönetmelikte kaymakamın da cumhurbaşkanını temsile yetkili olduğu düzenlenmiştir. Kaymakam daha önce cumhurbaşkanı onayı ile atanıyordu ancak yakın tarihte CB kararnamesinde yapılan düzenleme ile doğrudan cumhurbaşkanı kararı ile atanacağı düzenlenmiştir. Kaymakam istisnai memur değildir. İlçedeki tüm kamu görevlileri değil, TSK ve yargı personeli hariç merkezi idarenin tüm görevlileri kaymakamın hiyerarşisine tabidir. Mahalli idare personeli zaten kaymakamın hiyerarşisine tabi değildir.

CEVAP B

9. **ÇÖZÜM:** Yetki devri, yetkiyi devreden amirin sorumluluğunu kaldırmaz, üst atın yaptığı bu işlemlerden dolayı sorumlu olmaya devam eder. Yetki devrinden sonra yapılan işlem, yetkiyi devreden makam adına değil yetkiyi kullanan adına yapılır; o artık astın yetkisi haline dönüşmüştür. Kural olarak yetkisini devreden, devrettiği yetkileri devirden sonra kullanamaz ancak cumhurbaşkanı, yetki devri yaptığı konularda bu yetkileri kullanmaya devam edebilir.

CEVAP: D

10. **ÇÖZÜM:** Kamu malları devredilemez, haczedilemez, satılamaz. Tapu siciline tescil edilme zorunluluğu yoktur. Kamulaştırılamaz ancak ihtiyaç halinde kurumlar arası devir uygulanır. Kural olarak kamunun ortak yararına kullanılırsalar da istisnai yararlanma yolu ile özel yararlanmaya konu olabilmektedirler. Bunun karşılığında ecrimisil alırlar.

CEVAP C

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

11. **ÇÖZÜM:** Avukatlık hizmetleri sınıfı var ama yargı hizmetleri sınıfı yok. Jandarma ve Sahil Güvenlik hizmetleri sınıfı var ama askerlik hizmetleri sınıfı yok. Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfı var ama yüksek öğretim hizmetleri sınıfı yok. Şıklarda sadece emniyet hizmetleri sınıfı 657 sayılı kanundaki listede yer almaktadır.

CEVAP D

12. **ÇÖZÜM:** Devletleştirme, kanunla yapılacağı için bu işlemin yargısal denetimi Anayasa Mahkemesi tarafından gerçekleştirilir. Kamulaştırma gibi devletleştirme işlemi de bedel karşılığında yapılır. Kamulaştırma, kamu yararının gerekli kıldığı hallerde ve taşınmaz mallar üzerinde uygulanır; devletleştirme ise kamu yararının zorunlu kıldığı hallerde ve kamu hizmetleri üzerinde gerçekleşir.

CEVAP B

13. **ÇÖZÜM:** Merkezi sınavlarda Danıştay'ın karar organlarına ilişkin sıkça soru sorulmaktadır. Bu noktada öğrencilerin özellikle "Başkanlar Kurulu" ile "Başkanlık Kurulu"nın görevlerini birbirine karıştırmaması gerekmektedir.

Başkanlar Kurulu ile Başkanlık Kurulu'nun görevleri şunlardır:

Başkanlık Kurulu'nun Görevleri	Başkanlar Kurulu'nun Görevleri
- Üyelerin görev yerlerini, dairelerin iş durumunu ve ihtiyaçlarını göz önünde tutarak belirlemek, - Zorunlu hallerde, daire başkanı ve üyelerin dairelerini değiştirmek, - Danıştay tetkik hakimlerinin çalışacakları daireleri, kurulları ve görecekları işleri belli etmek ve gerektiğinde yerlerini değiştirmek, - Daireler arasındaki iş bölümünü belirlemek, - Yetkili merciin neresi olduğu belirtilmemiş olan yönetim işlerini belli etmek veya bu işleri yapmak, - Danıştay Başkanlık Kurulu, bir idari dava dairesini vergi dava dairesine veya vergi dava dairesini idari dava dairesine dönüştürebilir.	- Danıştay daireleri arasında çıkan görev uyuşmazlıklarını karara bağlamak. - Ayrı yargı çevrelerinde bulunan idare ve vergi mahkemeleri arasında görev ve yetkiye ilişkin uyuşmazlıklarda ve bağlantılı davalarda merci tayini yapmak. - Görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceği anlaşılan Danıştay meslek mensuplarının görevine son verilmesine karar vermek.
İtiraz: Danıştay Başkanlık Kurulunun kararlarına karşı, ilgililer tarafından, Başkanlar Kuruluna 7 gün içinde itiraz edilebilir. Başkanlar Kurulu, Başkanlık Kurulu kararlarını aynen onaylayabileceği gibi değiştirerek de onaylayabilir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesin olup, bu kararlar aleyhine başka bir yargı merciine başvurulamaz.	İtiraz: Danıştay Başkanlar Kurulu kararlarına karşı yargı yolu kapalıdır.

CEVAP: A

14. ÇÖZÜM: 2575 sayılı Danıştay Kanunu'na göre Danıştay'da İdari Dava Daireleri Kurulu ve Vergi Dava Daireleri Kurulu olmak üzere iki tane dava daireleri kurulu bulunmaktadır. Dava Daireleri Kurullarının önemli görevleri şunlardır:

- Danıştay idari dava daireleri ile vergi dava dairelerince, ilk derece mahkemesi olarak verilen kararları temyizden incelemek.
- Danıştay dava dairelerinin, ilk derece mahkemesi olarak aldığı yürütmeyi durdurma kararlarına karşı 7 gün içinde yapılan itirazları kesin olarak karara bağlamak.
- Bölge idare mahkemelerince verilen direnme kararlarını incelemek.
- Dava dairesinde ikiden fazla (üç ve daha üstü) üye reddedildiğinde, ret sebeplerini incelemek
- İl özel idareleri ve belediyelerin seçimle gelen organlarının organlık sıfatının kaybetmelerine ilişkin istemler hakkında 8'inci Dairenin verdiği kararlara karşı 15 gün içinde yapılan itirazları 1 ay içinde karara bağlamak.
- Benzer uyuşmazlıklarda, bölge idare mahkemelerinin farklı kararları arasındaki uyuşmazlığın giderilmesi için BİM başkanlar kurulu, Danıştay Başkanlığına başvurur. Konu, ilgili dava daireleri kurulunda ÇÖZÜMe bağlanır.
- Danıştay dava daireleri tarafından verilen kararlar arasındaki uyuşmazlık dava daireleri kurulları tarafından değil İçtihatları Birleştirme Kurulu tarafından karara bağlanır (2575 sayılı Kanun, m. 39).

CEVAP: E

15. ÇÖZÜM: Soruda dolaylı olarak Merkezi ve Ortak Sınavlara İlişkin Yargılama Usulü sorulmaktadır. 2577 sayılı İYUK'un 20/B maddesine göre; Millî Eğitim Bakanlığı ile Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan merkezî ve ortak sınavlar, bu sınavlara ilişkin iş ve işlemler ile sınav sonuçları hakkında açılan davalara ilişkin yargılama usulünde dava açma süresi 10 gündür. Buna göre sadece I numaralı öncüldeki Motorlu Taşıtlar Sürücü Adayları Sınavı'na karşı açılacak davada dava açma süresi 10 gündür. II ve III numaralı öncüllerdeki sınavlar olağan yargılama usulüne tabi olup bu sınavlara karşı açılacak davalarda dava açma süresi 60 gündür.

CEVAP: A

16. ÇÖZÜM: Yetki, bir idari davanın coğrafi olarak hangi yerdeki görevli mahkemede açılması gerektiğini belirleyen usul kuralıdır. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 32. maddesine göre; *"Göreve ilişkin hükümler saklı kalmak şartıyla bu Kanunda veya özel kanunlarda yetkili idare mahkemesinin gösterilmemiş olması halinde, yetkili idare mahkemesi, dava konusu olan idari işlemi veya idari sözleşmeyi yapan idari merciin bulunduğu yerdeki idare mahkemesidir."*

Bununla birlikte kanunun 33 ve devamı maddelerinde bazı davalar için özel yetki kuralları düzenlenmiştir. Buna göre kanunun 33. maddesinde "kamu görevlileri ile davalar", 34. maddesinde "taşınmaz mallara ilişkin davalar", 35. maddesinde ise "taşınır mallara ilişkin davalar" bakımından özel yetki kuralları düzenlenmiştir.

CEVAP: E

17. ÇÖZÜM: İlk inceleme, merkezi sınavda sıkça soru sorulan konuların başında gelmektedir. İlk inceleme konularının ne olduğu (yani dilekçeler üzerindeki ilk inceleme aşamasında hangi konuların inceleneceği) 2577 sayılı İYUK'un 14., ilk inceleme üzerine hangi kararların verileceği ise 15. maddesinde düzenlenmiştir.

İYUK'un 14. maddesine göre mahkemeler, ilk inceleme aşamasında şu konuları sırasıyla incelemek zorundadır:

- Görev ve yetki,
- İdari merci tecavüzü,
- Ehliyet,
- İdari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı,
- Süre aşımı,
- Husumet,
- Dava dilekçesinin 3 ve 5 inci maddelere uygun olup olmadığı.

CEVAP: D

18. ÇÖZÜM: Tarafların kişilik veya niteliğinde değişiklik ile ilgili hususlar 2577 sayılı kanunun 26'ncı maddesinde düzenlenmiştir:

"1. Dava esnasında ölüm veya herhangi bir sebeple tarafların kişilik veya niteliğinde değişiklik olursa, davayı takip hakkı kendisine geçenin başvurusu"

na kadar; gerçek kişilerden olan tarafın ölümü halinde, idarenin mirasçılar aleyhine takibi yenilemesine kadar dosyanın işlemde kaldırılmasına ilgili mahkemece karar verilir. Dört ay içinde yenileme dilekçesi verilmemiş ise, varsa yürütmenin durdurulması kararı kendiliğinden hükümsüz kalır.

2. Yalnız öleni ilgilendiren davalara ait dilekçeler iptal edilir.

3. Davacının gösterdiği adrese tebligat yapılması halinde, yeni adresin bildirilmesine kadar dava dosyası işlemde kaldırılır ve varsa yürütmenin durdurulması kararı kendiliğinden hükümsüz kalır. Dosyanın işlemde kaldırıldığı tarihten başlayarak bir yıl içinde yeni adres bildirilmek suretiyle yeniden işleme konulması istenmediği takdirde, davanın açılmamış sayılmasına karar verilir."

CEVAP E

19. **ÇÖZÜM:** Kesin yetkinin söz konusu olmadığı hâllerde, asıl davaya bakan mahkeme, karşı davaya bakmaya da yetkilidir. (HMK 13.md) Buna göre, karşılık dava için kanunda kesin yetkili mahkeme belirtilmişse, karşılık dava kesin yetkili mahkemede açılır.

Bir şubenin işlemlerinden doğan davalarda, o şubenin bulunduğu yer mahkemesi de yetkilidir.

Özel hukuk tüzel kişilerinin, ortaklık veya üyelik ilişkileriyle sınırlı olmak kaydıyla, bir ortağına veya üyesine karşı veya bir ortağın yahut üyenin bu sıfatla diğerlerine karşı açacakları davalar için, ilgili tüzel kişinin merkezinin bulunduğu yer mahkemesi kesin yetkilidir. (HMK 14.md)

Buna göre, bir şubenin işlemlerinden doğan davalarda yetkili mahkeme sadece o şubenin bulunduğu yer mahkemesi değildir. Bir merkeze bağlı olan şube ile işlem yapan kişi, şube ile yapılan işlemde dolayı merkeze karşı dava açması gerekirse, bu davayı merkezin bulunduğu yerde açabileceği gibi, ayrıca şube ile işlem yapan kişiye kolaylık olmak üzere, şubenin bulunduğu yerde de merkeze karşı dava açılabilecektir.

CEVAP: A

20. **ÇÖZÜM:** Asli müdahale davası hüküm verilinceye kadar mümkün iken, fer'i müdahalede bulunma talebi tahkikat sona erinceye kadar mümkündür. Asli müdahil taraf niteliğinde iken, fer'i müdahil ise taraf yardımcısı niteliğindedir. Bu nedenle de asli müdahale davası ile asıl yargılama birlikte yürütülür ve karara bağlanır iken, fer'i müdahalede müdahilin de yer aldığı asıl davada hüküm, sadece taraflar hakkında verilir, fer'i müdahil hakkında karar verilmez. Asli müdahillerde yargılamanın taraflarına karşı dava açılabilir iken, fer'i müdahalede davayı kazanmasında hukuki yarar bulunan taraf yanında davada yer alınabilir. Ancak, fer'i müdahale çekişmesiz yargıda mümkün değil iken, asli müdahale çekişmesiz yargıda da mümkündür ve asli müdahalede bulunulmasıyla çekişmesiz yargı işi kural olarak çekişmeli yargıya dönüşür. Asli müdahale ile zamanaşımı kesilir, fer'i müdahale ile zamanaşımı kesilmez. Her ikisinde de istinaf ve temyiz aşamasında müdahale mümkün değildir.

CEVAP: C

21. **ÇÖZÜM:** Bir davanın görülmesi sırasında ortaya çıkan ve bu davanın incelenebilmesi veya sonuçlandırılabilmesi için, mahkemenin görevi dışında kalması sebebiyle, görevli yargılama makamınca çözümlenmesine kadar beklenilmesi gereken sorunlara bekletici sorunlar denir.

Bir davada hüküm verilebilmesi, başka bir davaya, idari makamın tespitine yahut dava konusuyla ilgili bir hukuki ilişkinin mevcut olup olmadığına kısmen veya tamamen bağlı ise mahkemece o davanın sonuçlanmasına veya idari makamın kararına kadar yargılama bekletilebilir.

Bir davanın incelenmesi ve sonuçlandırılması başka bir davanın veya idari makamın çözümüne bağlı ise mahkeme, ilgili tarafa görevli mahkemeye veya idari makama başvurusu için uygun bir süre verir. Bu süre içinde görevli mahkemeye veya idari makama başvurulmadığı takdirde, ilgili taraf bu husustaki iddiasından vazgeçmiş sayılarak esas dava hakkında karar verilir.

CEVAP: D

22. **ÇÖZÜM:** Bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinde karşı dava açılmaz, davaya müdahale talebinde bulunulamaz, davanın ıslahı ve aynı yargı çevresinde yer alan aynı düzey ve sıfattaki hukuk mahkemelerinde açılmış davalar için yapılacak olan davaların birleştirilmesi haricinde davaların birleştirilmesi istenemez, **bölge adliye mahkemesince resen göz önünde tutulacaklar dışındada**, ilk derece mahkemesinde ileri sürülmeyen iddia ve savunmalar dinlenemez, yeni delillere dayanılmaz. Bölge adliye mahkemeleri için yetki sözleşmesi yapılamaz. İlk derece mahkemesinde usulüne uygun olarak gösterildiği hâlde incelenmeden reddedilen veya mücbir bir sebeple gösterilmesine olanak bulunmayan deliller bölge adliye mahkemesince incelenebilir. (HMK 357.md) İstinaf incelemesi ilk derece mahkemesi kararını denetleyerek ondan sonra yapılan yargılama özelliği taşımaktadır. Bununla beraber, kamu düzenini ilgilendiren hususlarda bölge adliye mahkemesi istemle bağlı olmaksızın re'sen inceleme yapar. Örneğin, kamu düzenini ilgilendiren görev kuralına aykırılık bölge adliye mahkemesince re'sen incelenebileceği gibi ilk derece mahkemesinde ileri sürülmesine bile itiraz üzerine de incelenebilir.

CEVAP: C

23. **ÇÖZÜM:** Aşağıdaki sebeplere dayanılarak yargılamanın iadesi talep edilebilir: (HMK 375.md)

- Mahkemenin kanuna uygun olarak teşekkül etmemiş olması.
- Davaya bakması yasak olan yahut hakkındaki ret talebi, merciince kesin olarak kabul edilen hâkimin karar vermiş veya karara katılmış bulunması.
- Vekil veya temsilci olmayan kimselerin huzuruyla davanın görülmüş ve karara bağlanmış olması.
- Yargılama sırasında, aleyhine hüküm verilen tarafın elinde olmayan nedenlerle elde edilemeyen bir belgenin, kararın verilmesinden sonra ele geçirilmiş olması.
- Karara esas alınan senedin sahteliğine karar verilmiş veya senedin sahte olduğunun mahkeme veya resmî makam önünde ikrar edilmiş olması.
- İfadesi karara esas alınan tanığın, karardan sonra yalan tanıklık yaptığıının sabit olması.
- Bilirkişi veya tercümanın, hükme esas alınan husus hakkında kasten gerçeğe aykırı beyanda bulunduğuının sabit olması.

- Lehine karar verilen tarafın, karara esas alınan yemini yalan yere ettiğinin, ikrar veya yazılı delille sabit olması.
- Karara esas alınan bir hükmün, kesinleşmiş başka bir hükümle ortadan kalkmış olması.
- Lehine karar verilen tarafın, karara tesir eden hileli bir davranışta bulunmuş olması.
- Bir dava sonunda verilen hükmün kesinleşmesinden sonra tarafları, konusu ve sebebi aynı olan ikinci davada, öncekine aykırı bir hüküm verilmiş ve bu hükmün de kesinleşmiş olması.
- Kararın, İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmenin veya eki protokollerin ihlali suretiyle verildiğinin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kesinleşmiş kararıyla tespit edilmiş olması.

CEVAP: E

24. **ÇÖZÜM:** Cevap dilekçesini verme süresi, dava dilekçesinin davalıya tebliğinden itibaren **iki haftadır**. Ancak, durum ve koşullara göre cevap dilekçesinin bu süre içinde hazırlanmasının çok zor yahut imkânsız olduğu durumlarda, yine bu süre zarfında mahkemeye başvuran davalıya, cevap **süresinin bitiminden itibaren** işlemeye başlamak, bir defaya mahsus olmak ve **bir ayı geçmemek üzere ek bir süre** verilebilir. Ek cevap süresi talebi hakkında verilen karar taraflara derhâl bildirilir. Bu durumda verilecek ek süre ile birlikte cevap dilekçesini verme süresi en fazla 1 ay 2 hafta olacak ve son gün 20.05.2023 olacaktır.

CEVAP: D

25. **ÇÖZÜM:**

Türk Medeni Kanunu'nun 6. Maddesi gereğince "*Kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça, taraflardan her biri, hakkını dayandırdığı olguların varlığını ispatla yükümlüdür.*" Herkesin hakkını dayandırdığı olgunun varlığını ispat etme yükü bazı durumlarda ortadan kalkar. Hakkını kanuni bir karineye dayandıran kişinin ve genelgeçer olguları ileri süren kişinin ispat yükü yoktur. Mevcut durumun aksini iddia eden ise iddiasını ispat ile yükümlüdür.

CEVAP: C

26. ÇÖZÜM:

Mutlak boşanma sebebi; hakimın evliliğin çekilmez hale gelip gelmediğini takdir etmeden, boşanmanın dayandığı olguya kanaat getirmesi halinde boşanma yönünde karar vermek zorunda olmasını ifade eder. Zina, hayata kast pek kötü veya onur kırıcı davranış, terk, anlaşmalı boşanma ve müşterek hayatın yeniden kurulamaması mutlak boşanma sebebiyken; akıl hastalığı, suç işleme ve haysiyetsiz hayat sürme, evlilik birliğinin temelden sarsılması ise nispi boşanma sebebidir.

CEVAP: B

27. ÇÖZÜM:

Eşler, ancak birlikte evlât edinebilirler; **evli olanlar birlikte evlât edinemezler**. Eşlerin en az **5 yıldan beri evli** olmaları **veya** 30 yaşını doldurmuş bulunmaları gerekir. Somut olayda Uğur ve Gülşen 6 yıldır evli olduklarından birlikte evlat edinebilirler. Velayet altındaki bir çocuk evlat edinilebilir, ana baba doğumdan 6 hafta geçmeden bu evlat edinmeye rıza gösteremez. Somut olayda doğumun üzerinden 2 ay geçtiğinden rıza gösterilmesi uygundur. Bu evlat edinme sonucunda çocuk için nüfus müdürlüğünde iki ayrı kütük tutulur yani çocuğun ailesi ile soy bağı da devam eder. Ayırt etme gücü olmayan küçüğün evlat edinme ile birlikte ana baba adına evlat edilen eşlerin isimleri yazılır.

CEVAP: E

28. ÇÖZÜM:

İntifa hakkı, taşınır, taşınmazlar, haklar veya bir malvarlığı üzerinde kurulabilir. Aksine düzenleme olmadıkça bu hak, sahibine, konusu üzerinde tam yararlanma yetkisi sağlar. İntifa hakkı, taşınır, taşınmazlarda zilyetliğin devri, alacaklarda alacağın devri, taşınmazlarda tapu kütüğüne tescil ile kurulur. İntifa hakkı devredilemez ve mirasçılara geçmez; aksine anlaşma yapılması da mümkün değildir. Bu nedenle gerçek kişilerde hak sahibinin ölümü; tüzel kişilerde kararlaştırılan sürenin dolması, süre kararlaştırılmamışsa kişiliğin ortadan kalkmasıyla sona erer. Tüzel kişilerin intifa hakkı, en çok 100 yıl devam edebilir.

CEVAP: E

29. ÇÖZÜM:

Tenkis yapılırken kanunda belirtilen sıraya uyulması gerekir. Tenkis, saklı pay tamamlanıncaya kadar,

- Önce ölüme bağlı tasarruflardan; bu yetmezse,
- En yeni tarihliinden en eskisine doğru geriye gidilmek üzere sağlararası kazandırmalardan yapılır.
- Kamu tüzel kişileri ile kamuya yararlı dernek ve vakıflara yapılan ölüme bağlı tasarruflar ve sağlararası kazandırmalar en son sırada tenkis edilir.

Bu nedenle soruda II – I – III sıralaması doğru olacaktır.

CEVAP: B

30. ÇÖZÜM:

Mirasbırakan; yakın ölüm tehlikesi, ulaşımın kesilmesi, hastalık, savaş gibi olağanüstü durumlar yüzünden **resmî veya el yazılı vasiyetname yapamıyorsa**, sözlü vasiyet yoluna başvurabilir. Bunun için mirasbırakan, son arzularını iki tanığa anlatır ve onlara bu beyanına uygun bir vasiyetname yazmaları veya yazdırmaları görevini yükler. **Resmî vasiyetname düzenlenmesinde okur yazar olma koşulu dışında, tanıklara ilişkin yasaklar, sözlü vasiyetteki tanıklar için de geçerlidir.**

Mirasbırakan tarafından görevlendirilen tanıklardan biri, kendilerine beyan edilen son arzuları, yer, yıl, ay ve günü de belirterek hemen yazar, bu belgeyi imzalar ve diğer tanığa imzalatır. Yazılan belgeyi ikisi birlikte vakit geçirmeksizin bir sulh veya asliye mahkemesine verirler ve mirasbırakanı vasiyetname yapmaya ehil gördüklerini, onun son arzularını olağanüstü durum içinde kendilerine anlattığını hâkime beyan ederler. Tanıklar, daha önce bir belge düzenlemek yerine, vakit geçirmeksizin mahkemeye başvurup yukarıdaki hususları beyan ederek mirasbırakanın son arzularını bir tutanağa geçirtebilirler.

Murisin parmak izinin ise vasiyette yer alması gerekmez.

CEVAP: A

31. ÇÖZÜM:

- Devletler arasında diplomatik ilişkiler ve da-
imi diplomatik misyonlar kurulması karşılıklı
rıza ile olur.
- Gönderen devlet kabul eden Devletten bu
Devlete misyon şefi olarak göndermek iste-
diği şahıs için agreman almak zorunluluğun-
dadır.
- Kabul eden devlet, agreman reddi halinde
gönderen Devlete sebep göstermek zorun-
luluğunda değildir.
- Kabul eden Devletçe itiraz edilmedikçe iki
veya daha fazla sayıda Devlet, aynı şahsı di-
ğer bir Devlet nezdinde misyon şefi olarak
akredite edebilirler.
- Misyon binaları dokunulmazlığı haizdir. Ka-
bul eden devlet yetkilileri misyon şefinin rı-
zası olmadıkça, bu binalara giremezler.

CEVAP: C

32. ÇÖZÜM:

Uluslararası Adalet Divanı:

- BM'nin başlıca adli organı.
- Divan, UAD Statüsüne dayanır. Bu statü BM
Şartının ayrılmaz bir parçasıdır.
- **BM üyesi olmayan devletlerin UAD Statü-
süne taraf olabilme koşulları, her seferin-
de Güvenlik Konseyi'nin tavsiyesi üzerine
Genel Kurulca belirlenir.**
- BM üyeleri, taraf olduğu uyuşmazlıklarda ve-
rilen karara uymakla yükümlüdür. Karara bir
taraf uymazsa diğer taraf Güvenlik konseyine
başvurabilir.
- **15 yargıçtan oluşan** Divanın yargıçlarının
seçim süreci: Uluslararası Sürekli Hakemlik
Mahkemesi'ndeki ulusal gruplarca gösteri-
len adaylardan oluşan bir adaylar listesi ha-
zırlanır. Liste, BM Genel Sekreterince tutulur.
**Hazırlanan adaylar listesi Genel Kurul'a ve
Güvenlik Konseyi'ne sunulur ve aynı anda
ancak ayrı ayrı oylanır. Hem Genel Ku-
rul'da hem de Güvenlik Konseyi'nde kulla-
nılan oyların salt çoğunluğunu alabilmiş
adaylar seçilir. Yargıçlar 9 yıllığına seçilir
ve tekrar seçilebilirler.**
- Divan'ın yetkili olup olmadığı konusunda

bir uyuşmazlık çıkması durumunda, yetki
sorununa ilişkin kararı Divan verir. (Kompe-
tenz-Kompetenz İlkesi)

- Usul hukuku yönünden davalar **yazılı ve
sözlü** aşama olarak iki aşamadan oluşur. *Ya-
zılı aşamada taraflar görüş ve iddialarını yazılı
biçimde mahkemeye sunarlar ve bunları belge-
lerle destekler. Sözlü aşama, duruşma şek-
linde cereyan eder. Bu aşamalar tamamlandı-
ktan sonra Divan heyeti, konuyu kendi araların
görüşür ve Divan kararını yazılı biçimde verir.
Bunların halka açık bir biçimde okunması zo-
runludur.*
- Divanın resmi dilleri İngilizce ve Fransızcadır.
Yazılı ve sözlü her şey bu iki dile çevrilir.
- UAD, öncelikle geçici önlemlerin alınıp alın-
maması yönünde karar verir. Bu önlemler
tarafların talebi üzerine alınabileceği gibi,
Divan, bunlara kendiliğinden de hükmedebi-
lir. Bu önlemler, taraflardan birinin haklarına
gelebilecek zararı önlemek için alınır.
- Mahkeme, kararlarını oyçokluğu ile alır. Oy-
ların eşitliği durumunda başkanın oyu belir-
leyicidir.
- Kararlar gerekçelidir ve hangi karara hangi
yargıçların katıldığı belirtilir. Karara katılma-
yan yargıçlar, karşı görüşlerini karara ekleye-
bilir.
- UAD, kendisine devletlerce sunulan devletler
arasındaki uyuşmazlıkları uluslararası hukuk
kurallarına ve taraflarca istendiğinde ulusla-
rarası hukukun dışında kalan bazı veri veya
prensipleri dikkate alarak çözen bir yargı ku-
ruluşudur.
- Divanın yargı yetkisi zorunlu değildir.
- Divanın kendisine sunulan bir davaya baka-
bilmesi için davaya taraf devletlerin her biri-
nin Divanın yargı yetkisini kabul etmiş olması
gerekir.
- Devletler, Divanın yargı yetkisini ya önceden
genel ya da bazı tür sorunlar için veya belir-
li bir sorun ortaya çıktığında sadece o sorun
için de kabul edebilirler.
- **Tahkimname** (özel anlaşma-compromis)
- Devletler arasında tahkimname yapılması
- **Zimni kabul yoluyla tanıma** (forum
prorogatum) - Kendisine karşı başvuruda
bulunulan ancak Divanın yargı yetkisini

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

tanımamış devletin, davaya taraf olarak katılmak suretiyle Divanı dolaylı bir şekilde yetkili kılması

- **Önceden yapılmış bir antlaşmadaki hüküm (tahkim kaydı)** - Önceden akdedilen uluslararası antlaşmalarla uyumsuzlukların barışçı çözüm yolu olarak Divanın gösterilmesi
- **Tek taraflı bildiri (ihtiyari kayıt)** - Uluslararası Adalet Divanı Statüsü 36. maddesi çerçevesinde tek taraflı bildirimde bulunulması
- **Divanın İki Tür Yetkisi Vardır:**

→ Kendisine sunulan iki ya da daha fazla **devlet** arasındaki bir sorunu, uluslararası hukuk kurallarını ya da taraflar istediğinde hakkaniyet ve nispet prensibini uygulayarak çözme yetkisi

→ **Yetkili BM organlarınca** talep edilmesi durumunda herhangi bir hukuki konuya ilişkin danışma görüşü vermek. Verilen danışma görüşü UAD'nin ifadesi ile büyük yasal ağırlık ve ahlaki otorite taşımakla beraber hukuken bağlayıcı değildir.

- Genel Kurul ya da Güvenlik Konseyi, herhangi bir hukuksal sorun konusunda UAD'den görüş isteyebilir.
- Genel Kurulca bu konuda herhangi bir anda yetkili kılınabilecek olan tüm öteki BM organları ve ihtisas kuruluşları da kendi çal. alanları içinde karşılıklı olarak çıkacak hukuksal sorunlar konusunda Divan'dan görüş isteyebilir.
- Tavsiye görüşü isteme devletlere tanınan bir hak-yetki değildir. Ancak devletler dolaylı olarak konuyu yukarıda anılan BM organları ve ihtisas kuruluşları aracılığıyla, onları ikna etmek suretiyle yapabilirler.

CEVAP: E

- 33. ÇÖZÜM:** 5718 sayılı Kanun'un 13. maddesinin üçüncü fıkrasına göre, evliliğin genel hükümleri öncelikle eşlerin müşterek millî hukukuna tâbidir. Olayda taraflar farklı vatandaşlıkta oldukları için bu kural uygulanamaz. Aynı fıkranın devamında, "Tarafların ayrı vatandaşlıkta olmaları hâlinde müşterek mutad mesken hukuku, bulunmadığı takdir-

de Türk hukuku uygulanır" hükmü yer almaktadır. Olayda tarafların müşterek mutad meskeni de bulunmadığından, **Türk hukuku uygulanacaktır**

CEVAP: E

- 34. ÇÖZÜM:** Kanun'un 13. maddesinin birinci fıkrasının "a" bendi, "Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler" in, millî güvenlik bakımından engel teşkil edecek bir halleri bulunmamak şartıyla, Türkiye'de ikamet etme süresine bakılmaksızın Bakanlık kararıyla yeniden Türk vatandaşlığını kazanabileceklerini düzenlemektedir. Bu, (B)'nin durumuna tam olarak uyan özel bir hükümdür.

<u>Türk Vatandaşlığının Yetkili Makam Kararıyla Kazanılması Halleri:</u>	<u>Karar Vermeye Yetkili Mercî ve İkamet Şartı Aranıp Aranmadığı</u>
<u>Genel Kazanım Yolu</u>	İçişleri Bakanlığı kararıyla – 5 yıl ikamet şartı aranır.
<u>İstisnai Kazanım Yolu</u>	Cumhurbaşkanı kararıyla – İkamet şartı aranmaz.
Yeniden Kazanım Yolu – 1: → Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin yeniden Türk vatandaşlığını kazanmak istemeleri → İradesi dışında, anne ve babasının vatandaşlıktan çıkması nedeniyle Türk vatandaşlığından çıkıp, ergin olmadan itibaren 3 yıl içinde seçme hakkını kullanmak suretiyle Türk vatandaşlığını kazanmayanların Türk vatandaşlığını yeniden kazanmak istemeleri	İçişleri Bakanlığı kararıyla – İkamet şartı aranmaz.

Yeniden Kazanım Yolu-2.1: → Cumhurbaşkanı kararıyla Türk vatandaşlığı kaybettirilenlerin Türk vatandaşlığını yeniden kazanması	Cumhurbaşkanı kararıyla 3 yıl ikamet şartı aranır.
Yeniden Kazanım Yolu-2.2: → İradesi dışı Türk vatandaşlığını kazandığı için seçme hakkını kullanmak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin yeniden Türk vatandaşlığını kazanması	İçişleri Bakanlığı kararıyla 3 yıl ikamet şartı aranır.
Evlenme Yoluyla Kazanım:	İçişleri Bakanlığı kararıyla; bir Türk vatandaşı ile en az 3 yıldan beri evli olmak şartıyla başvuruda bulunabilir.

CEVAP: C

35. ÇÖZÜM: 5718 sayılı Kanun'un 14. maddesi, boşanma ve ayrılık sebeplerine uygulanacak hukuku kademeli olarak belirler: eşlerin müşterek milli hukuku, bu yoksa müşterek mutad mesken hukuku, bu da yoksa Türk hukuku. Olayda, eşler ayrı vatandaşlıkta olduğu için müşterek millî hukukları yoktur. Müşterek mutad meskenleri de bulunmadığı belirtilmiştir. Bu durumda kanunun öngördüğü son kademe olan Türk hukuku, başka bir araştırmaya gerek kalmaksızın doğrudan uygulanır.

CEVAP: D

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

ÇÖZÜM 2

ADLİ YARGI ÇÖZÜMLERİ

1. **ÇÖZÜM:** Kira sözleşmesi, kiraya verenin bir şeyin kullanılmasını veya kullanmayla birlikte ondan yararlanılmasını kiracıya bırakmayı, kiracının da buna karşılık kararlaştırılan kira bedelini ödemeyi üstlendiği sözleşmedir.

- Konut ve çatılı işyeri kiralarda sözleşmeyle kiracıya güvence verme borcu getirilmişse, bu güvence **3 aylık** kira bedelini aşamaz.
- Kira sözleşmelerinde **kira bedelinin belirlenmesi dışında**, kiracı aleyhine değişiklik yapılamaz.
- Kiracıya, **kira bedeli ve yan giderler dışında başka bir ödeme yükümlülüğü getirilemez**. Özellikle, kira bedelinin zamanında ödenmemesi hâlinde **ceza koşulu ödeneceğine** veya **sonraki kira bedellerinin muaccel olacağına ilişkin anlaşmalar geçersizdir**.
- Konut ve çatılı işyeri kiralarda **kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden en az 15 gün önce yazılı** bildirimde bulunmadıkça, sözleşme **aynı koşullarla 1 yıl için** uzatılmış sayılır.
- **Aile konutu** olarak kullanılmak üzere kirala- nan taşınmazlarda **kiracı, eşinin açık rızası olmadıkça kira sözleşmesini feshedemez**.
- Kiracı, konut ve çatılı işyeri kiralarda, sözleşmede **aksi öngörülmemişse veya aksine yerel âdet yoksa ısıtma, aydınlatma ve su gibi kullanma giderlerine katlanmakla yükümlüdür**. Giderlere katlanan taraf, bu giderleri ispat edici belgelerin birer örneğini, istem üzerine diğer tarafa vermek zorundadır.
- Kiracı ve kiraya veren, kira sözleşmesinden doğan **alacaklarını takas etme hakkından önceden feragat edemezler**.

Tüm bu bilgiler ışığında;

- **A seçeneği doğrudur**. Zira, 6098 sayılı TBK m.347/1 hükmüne göre, konut ve çatılı işyeri kiralarda kiracı, belirli süreli sözleşmelerin süresinin bitiminden **en az 15 gün önce** bildirimde bulunmadıkça, sözleşme aynı koşullarla **1 için** uzatılmış sayılır.
- **B seçeneği doğrudur**. Zira, 6098 sayılı TBK m.342/1 hükmüne göre, konut ve çatılı işyeri kiralarda sözleşmeyle kiracıya güvence

verme borcu getirilmişse, **bu güvence 3 aylık kira bedelini aşamaz**.

- **C seçeneği doğrudur**. Zira, 6098 sayılı TBK m.346/1 hükmüne göre, **kiracıya, kira bedeli ve yan giderler dışında başka bir ödeme yükümlülüğü getirilemez**. Özellikle, kira bedelinin zamanında ödenmemesi hâlinde **ceza koşulu ödeneceğine** veya sonraki kira bedellerinin muaccel olacağına ilişkin anlaşmalar geçersizdir.
- **E seçeneği doğrudur**. Zira, 6098 sayılı TBK m.349/1 hükmüne göre, **aile konutu olarak kullanılmak üzere kiralanan taşınmazlarda kiracı, eşinin açık rızası olmadıkça kira sözleşmesini feshedemez**.
- **D seçeneği yanlıştır**. Zira, 6098 sayılı TBK m.326/1 hükmüne göre, kiracı ve kiraya veren, kira sözleşmesinden doğan **alacaklarını takas etme hakkından önceden feragat edemezler**.

CEVAP: D

2. **ÇÖZÜM:** Mezkûr soru hem 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'ndaki haksız fiilde tazminat davası bilgilerini hem aynı kanunun davanın reddinde ek süre ile ilgili bilgilerini hem de yine aynı kanunun zaman aşımının kesilmesi bilgileri ile ayrıca 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'ndaki görevsizlik ve yetkisizlik kararı üzerine yapılacak işlemler ile ilgili bilgileri içermektedir. Buna göre;

- 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m.72/1 hükmüne göre; tazminat istemi, zarar görenin **zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği** tarihten başlayarak **2 yılın** ve **her hâlde fiilin işlendiği tarihten başlayarak 10 yılın** geçmesiyle **zaman aşımına** uğrar.
- Yine aynı kanunun m.158 hükmüne göre; **dava** veya def'i; mahkemenin yetkili veya **görevli olmaması** ya da düzeltilebilecek bir yanlışlık yapılması yahut vaktinden önce açılmış olması nedeniyle **reddedilmiş olup** da o arada **zaman aşımı** veya hak düşürücü süre dolmuşsa, alacaklı **60 günlük ek süre içinde** haklarını kullanabilir.
- Yine aynı kanunun m.154 hükmüne göre;

Borçlunun eylemleri ile zaman aşımının kesilmesi	Alacaklının eylemleri ile zaman aşımının kesilmesi
Borcun ikrar edilmesi	Dava veya def'i yoluna başvurulması
Borcun kısmen ifası ve özellikle faiz ödenmesi	Hakeme başvurulması
Borç için kefil göstermesi	İcra takibine başvurulması
Borç için rehin vermesi	İflas masasına başvurulması

→ 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu m.20/1 hükmüne göre; **görevsizlik** veya yetkisizlik kararı verilmesi hâlinde, taraflardan birinin, bu karar verildiği anda kesin ise tebliğ tarihinden, **süresi içinde kanun yoluna başvurulmayarak kesinleşmiş ise kararın kesinleştiği tarihten**; kanun yoluna başvurulmuşsa bu başvurunun reddi kararının tebliğ tarihinden itibaren **2 hafta** içinde kararı veren mahkemeye başvurarak, **dava dosyasının görevli** ya da yetkili mahkemeye **gönderilmesini talep etmesi gerekir**. Aksi takdirde **dava açılmamış sayılır**.

Mezkûr bilgiler ışığında, Handan, Kenan tarafından 04.05.2026 tarihinde haksız bir fiile uğramış ve hem zararını hem de tazminat yükümlüsü olan Kenan'ı aynı tarihte, yani 04.06.2026 tarihinde öğrenmiştir. İş bu sebeple Handan, uğradığı haksız fiilden kaynaklı zararının tazmini için davasını zararı ve tazminat yükümlüsü olan Kenan'ı öğrenmesinden başlayarak 2 yıl içinde yani en geç 04.06.2028 tarihinde açmalıdır. Aksi halde tazminat istemi zaman aşımına uğrayacaktır. Handan ise davasını **28.04.2028 tarihinde açarak mezkûr zaman aşımı süresini kaçırmamıştır**. Ancak davasını **görevli mahkeme olan Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açmak yerine görevli olmayan Sulh Hukuk Mahkemesi'nde açmış**; bu dava da Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından görevsizlik sebebiyle reddedilerek 24.05.2028 tarihinde kesinleşmiştir. Bunun üzerine Handan ise, görevsizlik kararının kesinleşmesinden itibaren **2 hafta içinde dava dosyasının görevli mahkemeye gönderilmesi talebinde bulunmamıştır**. İş bu sebeple 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun m.20/1 hükmüne göre; **dava açılmamış sayılacaktır**. İş bu noktada 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m.158 hükmü gündeme

gelecektir. Buna göre; Handan'ın görevsiz mahkemede dava açması ve verilen görevsizlik sebebiyle davanın reddi kararı üzerine mezkûr kararın kesinleşmesinden itibaren 2 hafta içinde dava dosyasının görevli mahkemeye gönderilmesini talep etmemesi sebebiyle **davanın açılmamış sayılması durumunda; zaman aşımı süresi de hiç kesilmemiş olacaktır**. Zira yukarıda da belirtildiği üzere **dava açılması zaman aşımını kesen bir sebeptir**. Dolayısı ile **dava açılmamış sayıldığı için zaman aşımı süresi de hiç kesilmemiş olacak** ve Handan'ın uğradığı zararın tazmini için kanunda öngörülen **2 yıllık zaman aşımı süresi ise dolmuş olacaktır**. Ancak iş bu durumda 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m.158 hükmü gereğince; **kendisine ek 60 günlük bir süre verilecek, yani Handan mezkûr haklarını bu süre içinde yine de kullanabilecektir**.

CEVAP: C

3. **ÇÖZÜM:** Mezkûr soru, öneri ve kabule ilişkin bir sorudur. Taraflar arasında bir sözleşmenin kurulabilmesi için karşılıklı irade beyanlarının birbirine uygun olması gerekir. **Sözleşmenin kurulmasına yönelik ilk irade beyanı öneridir**. Öneri hazırlar arasında ve hazır olmayanlar arasında öneri olarak ayrılabilir. **Hazırlar arasında öneri**, yüz yüze ya da telefon, görüntü görüşme gibi doğrudan iletişim hâlinde yapılır. **Hazırlar arasında öneride sözleşmenin kurulması ve hüküm ile sonuçlarını doğurması kabul beyanı ile olur. Hazır olmayanlar arasında öneri**, mektup, e-posta veya sms gibi doğrudan iletişim olmadan yapılır. Hazır olmayanlar arasında öneride ise, öneride sözleşmenin kurulması ve hüküm ile sonuçlarını doğurması farklılık gösterir:

Hazır olmayanlar arasında			
Açık kabul gerektiren		Açık kabul gerektirmeyen	
Kurulma anı	Hüküm ve sonuç Doğurma Anı	Kurulma anı	Hüküm ve sonuç Doğurma anı
Kabulün önerene ulaştığı an	Kabulün önerene gönderildiği an	Uygun bir süre içinde reddedilmediği takdirde önerinin kabulcüye ulaştığı an	Uygun bir süre içinde reddedilmediği takdirde önerinin kabulcüye ulaştığı an

Mezkûr soruda öneri elektronik posta yolu ile gönderildiğinden hazır olmayanlar arasında bir öneri vardır. Yine, sorunun veriliş şekline göre taraflar arasındaki sözleşmenin kurulabilmesi için Nilüfer'in açık kabul beyanının gerektiği anlaşılmaktadır. Yani, Kaan'ın Nilüfer'e önerisi hazır olmayanlar arasında açık kabul gerektiren bir öneridir. Zira soruda Nilüfer'in Kaan tarafından gönderilen öneriyi kabul ettiği bilgisi verilmiştir. Tüm bu bilgiler ışığında, hazır olmayanlar arasında açık kabul gerektiren öneride, sözleşmenin kurulma anı kabul beyanının önerene ulaştığı an, yani Nilüfer'in öneriyi olumlu olarak cevaplandırıldığını Kaan'a ulaştırdığı 17.09.2025 tarihidir.

CEVAP: C

4. **ÇÖZÜM:** Mezkûr soru eser sözleşmesine ilişkin bir sorudur. Eser sözleşmesi; yüklenicinin bir eser meydana getirmeyi borçlandığı ve iş sahibinin de bunun karşılığında bir bedel ödemeyi borçlandığı sözleşmedir. Eser sözleşmesinin özellikleri şunlardır;

- İş görme borcu doğuran bir sözleşmedir.
- Tam iki tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir.
- İvazlı bir sözleşmedir.
- Rızai bir sözleşmedir.
- Yapma edimli bir sözleşmedir.
- Ani edimli bir sözleşmedir.
- Kural olarak yüklenicinin şahsının önem taşıdığı bir sözleşmedir.
- Yüklenicinin iş sahibinden bağımsız olarak iş gördüğü bir sözleşmedir.
- Yüklenicinin iş sahibine eser yönünden objektif olarak sonuç garantisi verdiği bir sözleşmedir.

Yüklenici, eser meydana getirirken iş sahibine bir sonuç garanti etmektedir. Mezkûr sonuç garantisi objektif niteliktedir; yani eserin iş sahibinin istediği gibi meydana getirileceği taahhüt edilmektedir. Ancak yüklenici garanti edilen niteliklere aykırı olarak da meydana getirmiş olabilir. İş bu durumda sözleşmenin niteliği eser sözleşmesi olmaktan çıkmayacak ve fakat ayıplı ifa hükümleri gündeme gelecektir. Bu durumda eserin ayıplı olmasından kaynaklı olarak yüklenicinin sorumluluğunda zaman aşımı süreleri şu şekildedir:

Ayıplı Eser Meydana Getirilmesinde Zaman aşımı Süreleri			
Taşınmaz yapı eseri dışındaki eserlerde ayıp		Taşınmaz yapı eserlerindeki ayıp	
Kural	İstisna	Kural	İstisna
Eserin tesliminden başlayarak 2 yıldır.	Yüklenicinin ağır kusuru var ise eserin tesliminden başlayarak 20 yıldır.	Eserin tesliminden başlayarak 5 yıldır.	Yüklenicinin ağır kusuru var ise eserin tesliminden başlayarak 20 yıldır.

Tüm bu bilgiler ışığında, mezkûr öncülleri ayrıca incelemek faydalı olacaktır:

- **I. öncül doğrudur.** Zira Kerem'in Giray'a ilgili ödül töreni gecesinde giymesi için özel bir takım elbise dikmesi ediminde objektif olarak bir sonuç garantisi vardır. İş bu sebeple de taraflar arasında kurulan sözleşme eser sözleşmesi niteliğindedir.
- **II. öncül doğrudur.** Zira Kerem'in özel takım elbise dikmesi edimi, taşınmaz yapı eseri dışındaki bir eser özelinde ortaya çıkan ayıptır. Mezkûr soruda da Kerem'in ağır kusurundan söz edilmediği için 2 yıllık zaman aşımı süresi gündeme gelecektir.
- **III. öncül yanlıştır.** Zira eser sözleşmesi ani edimli bir sözleşmedir. Çünkü ani edimden kastedilen, yüklenicinin eseri meydana getirmesi ve iş sahibinin de temelde sözleşme kapsamında kararlaştırılan bedeli ödemesi ile eseri teslim alabilmesidir. Burada yüklenicinin eseri meydana getirme aşamasında geçirdiği sürenin hiçbir önemi yoktur; önemli olan iş sahibinin tek bir edim ifası ile tatmin edilebilmesidir.

CEVAP: D

5. **ÇÖZÜM:** 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu;

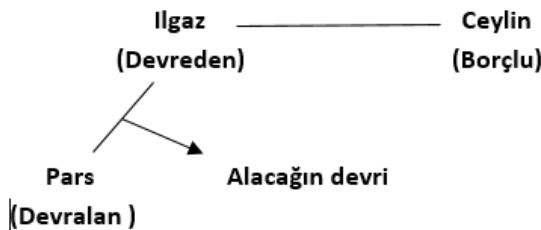
- **m.2/a hükmüne göre;** arabulucu: Arabuluculuk faaliyetini yürüten ve Bakanlıkça (Adalet Bakanlığı) düzenlenen arabulucular siciline kaydedilmiş bulunan gerçek kişidir.

- **m.2/b hükmüne göre;** arabuluculuk: Sistemik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle ÇÖZÜMLERİNİ kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, tarafların ÇÖZÜM üretmediklerinin ortaya çıkması hâlinde ÇÖZÜM önerisi de getirebilen, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla ve ihtiyari olarak yürütülen uyuşmazlık ÇÖZÜM yöntemini ifa etmektedir.
- **m.7/1 ve m.7/2 hükmüne göre;** arabulucu yapmış olduğu faaliyet karşılığı ücret ve masrafları isteme hakkına sahiptir. Arabulucu, ücret ve masraflar için avans da talep edebilir. Aksi kararlaştırılmadıkça arabulucunun ücreti, faaliyetin sona erdiği tarihte yürürlükte bulunan Arabulucu Asgari Ücret Tarifesine göre belirlenir ve ücret ile masraf taraflarca eşit olarak karşılanır.

Tüm bu bilgiler ışığında; tarafların aralarında yaptıkları sözleşmeye göre, Baki, sistematik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getirecek, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle ÇÖZÜMLERİNİ kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştirecek, tarafların ÇÖZÜM üretmediklerinin ortaya çıkması hâlinde ÇÖZÜM önerisi de getirecek, tarafsız ve bağımsız katılımıyla mezkûr süreci ihtiyari olarak yürütecek; karşılığında da ücret ve masraf isteminde bulunabilecektir. İş bu sebeple **mezkûr sözleşme arabuluculuk sözleşmesidir.**

CEVAP: B

6. **ÇÖZÜM:** Bir borç ilişkisinde alacaklı, borçludan olan alacağını 3.kişiye devredebilir. Buna alacağın devri, devir sözleşmesine de **alacağın devri sözleşmesi** adı verilir. Alacağın devri sözleşmesinin şu özelliklerinin bilinmesi faydalı olacaktır:

- **Alacağın devrinde borçlunun rızası aranmaz.** Ancak borçluya bildirim yapılması gerekir.
- Alacağın devri bir **tasarruf işlemidir.**
- Alacağın devri vaadi bir borçlandırıcı işlemidir.
- **Alacağın devri sözleşmesi adi yazılı şekle tabidir.**
- Alacağın devri vaadi sözleşmesi şekle tabi değildir.
- **Alacağın devrinde muacceliyet aranmaz.**
- Alacağın devri ile alacaklı taraf değişmez ve fakat alacaklı sıfatı(hak sahibi) değişir.
- Alacağın devri ile devreden kişinin kişiliğine özgü olanlar dışındaki öncelik hakları(örneğin, ilk m.206'daki imtiyazlı alacaklar) ile ferî hakları(örneğin, faiz ve ceza koşulu) da 3.kişiye geçer.
- Borçlu, devri öğrendiği sırada devredene karşı sahip olduğu savunmaları, devralana karşı da ileri sürebilir.
- Alacağın devri karşı ivazlı veya ivazsız olarak yapılabilir:

Alacağın ivazlı devri	Alacağın ivazsız devri
Devreden, devralana; → Alacağın varlığını → Borçlunun ödeme gücünü Garanti etmiş olur(Kanuni yükümlülük). Devralan, garanti yükümlülüğü kapsamında devredenden şunları isteyebilir: → İfa ettiği karşı edimin faizi ile birlikte geri verilmesini. → Devrin sebep olduğu giderleri. → Borçluya karşı devraldığı alacağı elde etmek için yaptığı ve sonuçsuz girişimlerin yol açtığı giderleri. → Devreden kusursuzluğunu ispat etmedikçe uğradığı diğer zararlarını.	Devrenin, devralana karşı herhangi bir garanti sorumluluğu yoktur.

Tüm bu bilgiler ışığında, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m.189/son hükmü çerçevesinde E seçeneğindeki ifadenin **aksine aksi belirtilmedikçe asıl alacağın devredilmiş olması işlemiş faizlerin de devredilmiş sayılması anlamına gelir.**

CEVAP: E

7. **ÇÖZÜM:** Gerek kendisine gerek başkasına ait bir hakka yönelmiş gerçekleşen gerçekleşmesi veya tekrarın muhakkak olan haksız bir saldırıyla karşılaşan kişinin kendisinin veya başkasının hakkını korumak amacıyla saldırı ile orantılı bir biçimde defnetmek zorunluluğu ile işlediği fiillerden dolayı faile ceza verilmez dolayısıyla bu ifade müdafaayı tanımlamaktadır. Bu durumda haksız saldırı mağdurun kendisine ya da herhangi bir üçüncü kişiye gerçekleşmiş olması halinde dahi orantılı bir şekilde saldırganı verilecek olan cevap meşru müdafa kapsamında değerlendirilecektir.

CEVAP: D

8. **ÇÖZÜM:**

Gönüllü vazgeçme ; Fail, suçun icra hareketlerinden gönüllü vazgeçer veya kendi çabalarıyla suçun tamamlanmasını veya neticenin gerçekleşmesini önlerse, teşebbüsten dolayı cezalandırılmaz fakat tamam olan kısım esasen bir suç oluşturduğu takdirde sadece o suça ait ceza ile cezalandırılır olarak ifade edilmiştir. Bu durumda A yağma suçu açısından kendi isteğiyle vazgeçtiği için gönüllü vazgeçme hükümleri uygulanır fakat konut dokunulmazlığı ihlalinden sorumlu tutulur.

CEVAP: D

9.

ÇÖZÜM: Fikri içtima; işlediği bir fiil ile birden fazla farklı suçun oluşmasına sebebiyet veren kişi bunlardan en ağır cezayı gerektiren suçun cezası ile cezalandırılır. Türk Ceza Kanunu'na göre kişi bir fiil ile birden fazla farklı suçu işlemiş bunlardan hangisinin cezası ağır ise o suçun cezası ile cezalandırılacaktır. Olaya bakılacak olursa failin bu fiili bir parkta yani meşgul mahalle açık bir alanda gerçekleştirdiği görülmektedir. Dolayısıyla bir fiil ile hem reşit olmayanla cinsel ilişki hem de hayasızca hareketlerde bulunma suçu gerçek-

leşmiştir. Burada sadece bir suç işlenmemiş, bir fiil ile birden fazla farklı suç işlenmiştir. Doğru seçeneğe bakacak olursak cevap C seçeneği olacak. Ancak yorum yanlış yapılmamalı C seçeneğindeki bilgiye göre içtima hükmünün uygulanacağı anlamına gelmiyor. Sadece farklı suçların işlendiğini ifade etmektedir. ÖSYM'nin mantığı bu yönde olacaktır.

CEVAP: C

10. **ÇÖZÜM:** Türk Ceza Kanunu'na göre; Kasten öldürme suçunun

- a) Tasarlayarak,
- b) Canavarca hisle veya eziyet çektirerek,
- c) Yangın, su baskını, tahrip, batırma veya bombalama ya da nükleer, biyolojik veya kimyasal silah kullanmak suretiyle,
- d) Üstsoy veya altsoydan birine ya da eş, boşandığı eş veya kardeşe karşı
- e) Çocuğa ya da beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı,
- f) Kadına karşı,
- g) Kişinin yerine getirdiği kamu görevi nedeniyle,
- h) Bir suçu gizlemek, delillerini ortadan kaldırmak veya işlenmesini kolaylaştırmak ya da ya-kalanmamak amacıyla
- i) Bir suçu işleyememekten dolayı duyduğu inifalle,
- j) Kan gütme saikiyle,
- k) Töre saikiyle işlenmesi halinde nitelikli hallerinden sorumlu tutulur

CEVAP: E

11. **ÇÖZÜM:** Eğitim ve öğretimin engellenmesi, kamu kurumu veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının faaliyetlerinin engellenmesi, siyasi hakların kullanılmasının engellenmesi, inanç, düşünce ve kanaat hürriyetinin kullanılmasını engelleme, konut dokunulmazlığının ihlali ile iş ve çalışma hürriyetinin ihlali suçlarının kamu görevinin kendisine sağladığı nüfuzu kötüye kullanmak suretiyle kamu görevlisi tarafından işlemesi halinde bu suçlardan cezalandırılır.

CEVAP: D

12. ÇÖZÜM:

- Hırsızlık suçunun konusunu oluşturan malın değerinin azlığı nedeniyle verilecek cezada indirim yapılabileceği gibi suçun işleniş şekli ve özellikleri de göz önünde bulundurularak ceza vermekten de vazgeçilebilir
- Yağma suçunun konusunu oluşturan malın değerinin azlığı nedeniyle verilecek ceza indirilebilir
- Zimmet suçunun konusunu oluşturan malın değerinin azlığı nedeniyle cezadan indirim yapılabilir.

CEVAP: E

13. ÇÖZÜM: Bir suç sebebiyle yürütülen soruşturmada, 100 üncü maddede belirtilen tutuklama sebeplerinin varlığı halinde, şüphelinin tutuklanması yerine adli kontrol altına alınmasına karar verilebilir. Kanunda tutuklama yasağı öngörülen hallerde de, adli kontrole ilişkin hükümler uygulanabilir. Adli kontrol kararına karşı itiraz edilebilir. Şüpheli, Cumhuriyet savcısının istemi ve sulh ceza hâkiminin kararı ile soruşturma evresinin her aşamasında adli kontrol altına alınabilir. Kovuşturma evresinde sanık hakkında, mahkeme kararı ile adli kontrol tedbiri uygulanabilir.

A şıkkı CMK md 109/6 uyarınca doğrudur ; **Adli kontrol altında geçen süre, şahsî hürriyeti sınır lama sebebi sayılarak cezadan mahsup edilemez.** Ancak dikkat genel uygulama bu olsa da ; Özellikle uyuşturucu, uyarıcı veya ucuucu maddeler ile alkol bağımlılığından arınmak amacıyla, hastaneye yatmak dahil, tedavi veya muayene tedbirlerine tâbi olmak ve bunları kabul etmek ve konutunu terk etmemek konulu adli kontrollerde mahsup edilir.

B şıkkı CMK md 103/2 kapsamında doğrudur . "Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısı adli kontrol veya tutuklamanın artık gereksiz olduğu kanısına varacak olursa, şüpheliyi re'sen serbest bırakır. Kovuşturmaya yer olmadığı kararı verildiğinde şüpheli serbest kalır"

C şıkkı CMK md 112 uyarınca doğrudur ; Adli kontrol hükümlerini isteyerek yerine getirmeyen şüpheli veya sanık hakkında, hükmedilebilecek hapis cezasının süresi ne olursa olsun, yetkili yargı mercii hemen tutuklama kararı verebilir. Hakkında mahkûmiyet hükmü verilmiş ve bu hükmü ilgili olarak istinaf veya temyiz kanun yoluna başvurulmuş olması hâlinde, UYAP kayıtlarını

incelemek suretiyle hükmü veren ilk derece mahkemesi de tutuklama kararı verebilir.

D şıkkı CMK md 110/ A kapsamında doğrudur ;Ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işlerde adli kontrol süresi **en çok iki yıldır. Ancak bu süre, zorunlu hâllerde gerekçesi gösterilerek bir yıl daha uzatılabilir.**Ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde, **adli kontrol süresi en çok üç yıldır.** Bu süre, zorunlu hâllerde, gerekçesi gösterilerek uzatılabilir; uzatma süresi toplam üç yılı, katolog suçları ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlarda **dört yılı geçemez.**

E şıkkı CMK md 110/4 kapsamında yanlıştır. Şüpheli veya sanığın adli kontrol yükümlülüğünün devamının gerekip gerekmeyeceği hususunda en geç dört aylık aralıklarla; soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi, kovuşturma evresinde ise resen mahkeme tarafından CMK md 109 hükümleri göz önünde bulundurularak karar verilir. Adli kontrolün gerekip gerekmeyeceği hususu en geç bir aylık değil dört aylık periyotlarla soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi, kovuşturma evresinde ise resen mahkeme tarafından incelenip karar verilir.

CEVAP: E

14. ÇÖZÜM: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu 39. Maddede ; sürelerin hesaplanmasına ayrıntıları düzenlenmiştir. Süre; tanım olarak bir işlemin yapılması için kanunun taraflara verdiği zamanı ifade eder. Bu bağlamda ;

- Gün ile belirlenen süreler, tebligatın yapıldığının ertesi günü işlemeye başlar.
- Süre, hafta olarak belirlenmiş ise, tebligatın yapıldığı günün, son haftada isim itibarıyla karşılığı olan günün mesai saati bitiminde sona erer.
- Süre, ay olarak belirlenmiş ise tebligatın yapıldığı günün, son ayda sayı itibarıyla karşılığı olan günün mesai saati bitiminde sona erer. Son bulunduğu ayda sayı itibarıyla karşılığı olan gün yoksa; süre, ayın son günü mesai saati bitiminde sona erer.
- Son gün bir tatile rastlarsa süre, tatilin ertesi günü biter.

Tüm bu bilgiler ışığında gün ile belirlenen süreler , tebligatın yapıldığının ertesi günü işlemeye başlar. A şıkkındaki ifade yanlıştır.

CEVAP: A

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

- 15. ÇÖZÜM:** Muhakemenin sağlıklı yapılabilmesi için yargılama esnasında söz hakkının yönetilmesinden mahkeme başkanı veya hakim sorumludur. Ceza Muhakemesi Kanunumuz madde 216'da ortaya konulan delillerle ilgili tartışmada söz hakkına bir sıralama getirmiştir. Buna göre ; söz ,sırasıyla katılana veya vekiline, Cumhuriyet savcısına, sanığa ve müdafisine veya kanunî temsilcisine verilir.

Cumhuriyet savcısı, katılan veya vekili, sanığın, müdafinin veya kanunî temsilcisinin açıklamalarına; sanık ve müdafii ya da kanunî temsilcisi de Cumhuriyet savcısının ve katılanın veya vekilinin açıklamalarına cevap verebilir.

Hükümden önce son söz, hazır bulunan sanığa verilir. Bu aşamada zorunlu müdafii hazır bulunmaması hükmün açıklanmasına engel teşkil etmez.

Doğru sıralama III, I ve II şeklinde olacaktır .

CEVAP: D

- 16. ÇÖZÜM :** 5271 sayılı Ceza Muhakemesi kanunumuz madde 86'da ölünün kimliğini belirleme ve adli muayeneyi düzenlemektedir. Her şeyden önce ölünün kimliği saptanmalıdır. Bu kapsamda her şey yapılabilecek ve özellikle, ölen kişiyi tanıyanlara ceset gösterilecek veya bilgilerine başvurulacaktır. Engelleyici sebepler olmadıkça ölü muayenesinden veya otopsiden önce ölünün kimliği her suretle ve özellikle kendisini tanıyanlara gösterilerek belirlenir ve elde edilmiş bir şüpheli veya sanık varsa, teşhis edilmek üzere ölü ona da gösterilebilir.

Ölünün adli muayenesinde tıbbî belirtiler, ölüm zamanı ve ölüm nedenini belirlemek için tüm bulgular saptanır.

Bu muayene, Cumhuriyet savcısının huzurunda ve bir hekim görevlendirilerek yapılır.

Sağlık mesleklerinde cinsiyet ayrımcılığı yapılmaz. Hekim insanüstü çabayla mesleğini ifa eden bir kamu görevlisidir. Cinsiyet farkı gözetmeksizin bu görevini yerine getirmeye çabalar.

CEVAP: B

- 17. ÇÖZÜM :** Adil bir yargılamanın ve sağlıklı bir mahkeme sürecinin gerçekleşebilmesi için zabıt kâtiplerinin, yerine getirdikleri görevin önemi gözetilerek ret veya davadan çekinme yönünden hâkimlerle aynı hükümlere tâbi olmaları öngörülmüştür. Zabıt

kâtibinin reddi veya çekindiğini bildirmesi hâllerinde, nedenlerin yerinde olup olmadığını inceleme ve karara bağlama yetkisi, yanında görev yaptığı başkan veya hâkime aittir. Hâkim ve zabıt kâtibi birlikte reddedilmiş veya davadan çekinmişlerse; karar verecek mahkeme hâkime göre belirlenir.

Somut olayımızda zabıt katibi Aysel ağır ceza mahkemesinde görev yaptığı için Aysel ile ilgili çekinme işlemlerine bağlı bulunduğu Kocaeli Ağır ceza mahkemesi başkanı karar verecektir.

CEVAP: C

Dikkat : Aynı işte zabıt kâtibinin hâkim ile birlikte reddi istemi hakkında veya çekinmelerine karar verecek merci, hâkime göre belirlenir.

- 18. ÇÖZÜM :** Hâkim kararı üzerine veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının, Cumhuriyet savcısına ulaşamadığı hallerde ise kolluk amirinin yazılı emri ile kolluk görevlileri arama yapabilirler. Ancak, konutta, işyerinde ve kamuya açık olmayan kapalı alanlarda arama, hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının yazılı emri ile yapılabilir. Kolluk amirinin yazılı emri ile yapılan arama sonuçları Cumhuriyet Başsavcılığına derhal bildirilir. Cumhuriyet savcısı hazır olmaksızın konut, işyeri veya diğer kapalı yerlerde arama yapabilmek için o yer ihtiyar heyetinden veya komşulardan iki kişi bulundurulur.

Ceza Muhakemesi Kanunu madde 130 /1 kapsamında ; Avukat büroları **ancak mahkeme kararı** ile ve kararda belirtilen olayla ilgili olarak Cumhuriyet savcısının denetiminde aranabilir. Baro başkanı veya onu temsil eden bir avukat aramada hazır bulundurulur. Kanunun amir hükmünden de anlaşılacağı üzere avukat büroları ancak ve ancak mahkeme kararıyla aranabilir. Gecikmesinde sakınca bulunan hal kapsamında bile mahkeme kararı yoksa aranmaz.

CEVAP: B

19. ÇÖZÜM:

- Her iki tarafın da ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan hukuk davaları ve çekişmesiz yargı işleri ticari davadır ve ticari davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür.
- Tarafların tacir olup olmadıklarına bakılmaksızın;
- Türk Ticaret Kanununda düzenlenen davalar
- Türk Medenî Kanununun ilgili maddelerinde düzenlenen, rehin karşılığında ödünç verme işi ile uğraşanlar ile ilgili hükümlerden doğan davalar
- Türk Borçlar Kanununun malvarlığının veya işletmenin devralınması ile işletmelerin birleşmesi ve şekil değiştirmesi hakkındaki hükümlerden doğan davalar
- Rekabet yasağına ilişkin ilgili hükümlerden doğan davalar
- Yayın sözleşmesine ilişkin ilgili hükümlerden doğan davalar
- Kredi mektubu ve kredi emrini düzenleyen ilgili hükümlerden doğan davalar
- Komisyon sözleşmesi (alım-satım), ticari temsilciler, ticari vekiller ve diğer tacir yardımcıları için öngörülmüş bulunan ilgili hükümlerden doğan davalar "(Simsarlık sözleşmesi sayılmamıştır)"
- Fikrî mülkiyet hukukuna dair (marka-patent vs.) ilgili hükümlerden doğan davalar
- Borsa, sergi, panayır ve pazarlar ile antrepo ve ticarete özgü diğer yerlere ilişkin ilgili hükümlerden doğan davalar
- Bankalara, diğer kredi kuruluşlarına, finansal kurumlara ve ödünç para verme işlerine ilişkin ilgili hükümlerden doğan hukuk davaları ve çekişmesiz yargı işleri ticari dava ve ticari nitelikte çekişmesiz yargı işi sayılır. Bu sayılan davalar mutlak ticari davalardır.
- Bir ticari işletmeyi "ilgilendiren" havale, vedia ve fikir ve sanat eserlerine ilişkin haklardan doğan davalar da yarı mutlak/nispi ticari dava olarak isimlendirilir.
- Satım, kira, hizmet, eser ve vekalet gibi sözleşmelerinden doğan davalar ticari dava değildir. Ancak bu sözleşmeler "her iki tarafında ticari işletmesiyle ilgili ise" o zaman ticari bir dava söz konusu olacaktır. Bu türlü davalara

ise nispi ticari dava denilmektedir.

- Özel kanun hükümleri gereği, Kooperatifler kanununda düzenlenen hususlardan doğan davalar, Finansal kiralama sözleşmesinden doğan davalar, ticari işletme rehni ile ilgili hususlardan doğan davalar ile iflas ve konkordato davaları da mutlak ticari davalar olarak kabul edilmektedir.

CEVAP : A

20. ÇÖZÜM:

- Ticari işlerde hem anapara hem de gecikme faiz oranı serbestçe belirlenir. Eğer faiz oranı belirlenmediyse o halde yasal faiz ile ilgili hükümler (3095 sayılı faiz kanunu), ilgili boşluğu dolduracaktır. Açıkça talep edilirse ve yalnızca temerrüt faizi için TCMB avans faiz oranı da talep edilebilir. Üç aydan aşağı olmamak üzere, faizin anaparaya eklenerek birlikte tekrar faiz yürütülmesi şartı, yalnız cari hesaplarla her iki taraf bakımından da ticari iş niteliğinde olan ödünç sözleşmelerinde geçerlidir. Şu şartla ki, bu fıkra, sözleşenleri tacir olmayanlara uygulanmaz. Kanun, devrelerin üç aydan az olmamasını ve her iki tarafın tacir olmasını da ayrıca şart koşturmuştur. Aksine sözleşme yoksa, ticari bir borcun faizi, vadenin bitiminden veya belli bir vade yoksa ihtar gününden itibaren işlemeye başlar.

CEVAP : D

21. ÇÖZÜM:

- Yönetim kurulunun devredilmez yetkileri şunlardır ;
- Üst düzeyde yönetim ve yönetim teşkilatının belirlenmesi,
 - Muhasebe ve finans denetimi ve planlaması,
 - Müdürlerin atanması ve görevden alınması, yönetimde görevli kişilerin gözetimi,
 - Pay defteri yönetim kurulu karar defteri ile genel kurul toplantı ve müzakere defterlerinin tutulması,
 - Yıllık faaliyet raporlarının, bilançoların ve kar dağıtım tekliflerinin genel kurula sunulması,
 - Genel kurul toplantılarının hazırlanması ve genel kurulun toplantıya çağırılması (görev süresi dolmuş olsa bile),
 - Genel kurul kararlarının yerine getirilmesi ve
 - Borca batıklık durumunun mahkemeye bildi-

rilmesi (çağrı ve bildirim yükümlülüğü) gibi görevler yönetim kurulunun görevleridir.

- “Önemli miktarda malvarlığının toptan satışı ise” genel kurulun devredilmez yetkileri arasındadır.

CEVAP : E

22. ÇÖZÜM:

- Kayıtlı sermaye sistemi ile kurulmuş anonim şirketler en az 500.000 TL ile kurulabilirler. Bu tip anonim şirketlerde sermaye alt ve üst sınır olarak iki rakamdan oluşur ve başlangıç sermayesi Beşyüzbin Türk Lirasından az olamaz.

CEVAP : B

23. ÇÖZÜM:

- Kambyo senetlerinde imzalar elle atılmalıdır. Tasdik edilmiş bir araçla dahi imzalanamaz.

CEVAP : C

24. ÇÖZÜM:

- Poliçede bedelin ödenmemesi ve bunun tespiti halinde hamil, dört **iş günü içerisinde keşideciye ve kendisinden önceki cirantaya ihbar göndermekle yükümlüdür**. İhbarı alan her ciranta ise iki işgünü içinde durumu kendisinden önceki cirantaya ihbar etmekle yükümlüdür.

CEVAP : B

25. ÇÖZÜM:

İşveren iş ilişkisinde veya sona ermesinde eşit davranma yükümlülüğüne aykırı davranması halinde işçi, **dört aya kadar** ücreti tutarındaki uygun bir tazminattan başka yoksun bırakıldığı haklarını da talep edebilir.

CEVAP : C

26. ÇÖZÜM:

İşveren, iş sözleşmesiyle veya iş sözleşmesinin eki niteliğindeki personel yönetmeliği ve benzeri kaynaklar ya da iş yeri uygulamasıyla oluşan çalışma koşullarında esaslı bir değişikliği ancak durumu işçiye yazılı olarak bildirmek suretiyle yapabilir. Bu şekle uygun olarak yapılmayan ve işçi tarafından **altı iş günü** içinde yazılı olarak kabul

edilmeyen değişiklikler işçiye bağlamaz.

İş Kanunu'nun iş güvencesini düzenleyen 18, 19, 20 ve 21 inci maddelerinin uygulanma alanı dışında kalan, diğer bir ifade ile iş güvencesi kapsamında olmayan işçilerin iş sözleşmesinin, fesih hakkının kötüye kullanılarak sona erdirildiği durumlarda işçiye bildirim süresinin **üç katı** tutarında kötü niyet tazminatı ödenir.

Bildirim süreleri içinde işveren, işçiye yeni bir iş bulması için gerekli olan iş arama iznini iş saatleri içinde ve ücret kesintisi yapmadan vermeye mecburdur. İş arama izninin süresi günde **iki saatten** az olamaz ve işçi isterse iş arama izin saatlerini birleştirerek toplu kullanabilir.

Otuz veya daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde en az **altı aylık** kıdemi olan işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesini fesheden işveren, işçinin yeterli olduğundan veya davranışlarından ya da işletmenin, iş yerinin veya işin gereklerinden kaynaklanan geçerli bir sebebe dayanmak zorundadır. Ancak, yer altı işlerinde çalışan işçilerde kıdem şartı aranmaz.

İş Kanunu'nun 24 ve 25 inci maddelerinde gösterilen ahlak ve iyi niyet kurallarına uymayan hallere dayanarak işçi veya işveren için tanınmış olan sözleşmeyi fesih yetkisi, iki taraftan birinin bu çeşit davranışlarda bulunduğunu diğer tarafın öğrendiği günden başlayarak **altı iş günü** geçtikten ve her halde fiilin gerçekleşmesinden itibaren **bir yıl** sonra kullanılamaz. Ancak işçinin olayda maddi çıkar sağlaması halinde **bir yıllık** süre uygulanmaz.

CEVAP : C

27. ÇÖZÜM:

Çalışma hayatında «gece» en geç saat **20.00'** a başlayarak en erken saat **06.00'** a kadar geçen ve her halde en fazla **on bir saat** süren dönemdir.

İşçilerin gece çalışmaları **yedi buçuk** saati geçmez. Ancak, turizm, özel güvenlik ve sağlık hizmeti yürütülen işlerde işçinin yazılı onayının alınması şartıyla **yedi buçuk** saatin üzerinde gece çalışması yaptırılabilir.

CEVAP : A

28. **ÇÖZÜM:** İşçiden iş görme borcunu yerine getirmesini çağrı yoluyla talep hakkına sahip olan işveren, bu çağrıyı, aksi kararlaştırılmadıkça, işçinin çalışacağı zamandan en az **dört gün** önce yapmak zorundadır. Süreye uygun çağrı üzerine işçi iş görme edimini yerine getirmekle yükümlüdür.

CEVAP: D

29. **ÇÖZÜM:** On beş yaşını dolduran ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümlerine göre işçi sayılanlar, işçi sendikalarına üye olabilir.

CEVAP: B

30.

Bu durum İİK m.269/2'de düzenlenmiştir. 6 aydan uzun süreli kira sözleşmelerinde kira bedelinin ödenmemesine dayanan ilamsız takiplerde ödeme emrine itiraz süresi 7 gündür. Borçlu itiraz etmez, ihtar müddeti içinde kira borcunu ödemezse, ödeme emrinin tebliğinden itibaren 6 ay içinde alacaklının talbi üzerine icra mahkemesince tahliye karar verilir.

CEVAP: C

31. **ÇÖZÜM:**

İLAMLİ TAKİP:

Alacaklının elinde ilam veya ilam niteliğinde bir belge bulunması halinde bu takip usulüne başvurulabilir. İlamsız icra takipleri sadece para ve teminat alacakları için başvurulabilecek bir yol iken, bu takip türünde böyle bir sınırlama mevcut değildir. Ayrıca konusu para ve teminat olan alacaklar içinde alacaklı önce mahkemeye başvurup bir ilam alarak bu yola başvurulabilir.

Bu durum İİK m.39/1'de düzenlenmiştir. İlama dayanan bir takip son işlem tarihinden 10 yıl geçmekle zaman aşımına uğrayacaktır. İcra Dairesinde yapılan her işlem zamanaşımını keseceğinden 10 yıllık süre her işlemten sonra yeniden başlayacaktır.

CEVAP: D

32. **ÇÖZÜM:**

Bu durum 6352 sayılı İİK'nın m.261/1'de düzenlenmiştir. Buna göre alacaklıya ihtiyati haciz kararının ifası için tanınan süre 10 gündür. Bu süre hak düşürücü süre olup, hakim bu süreyi re'sen dikkate alır.

CEVAP: C

33. **ÇÖZÜM:**

İflas İdaresinin Görevleri;

- Adi tasfiyeyi gerçekleştirmek ve masayı temsil etmek asli işlevini oluşturur,
- Takiplerde ve davalarda müflisi temsil etmek,
- Müflis adına gelen mektupları açmak,
- Masa hakkında yapılan istihkak iddialarını kabul veya reddetmek,
- Masa mallarını paraya çevirmek,
- Sıra cetveli ve Pay cetveli düzenlemek, (süresi mart 2018 yılındaki değişiklikte 2 ay olarak düzenlenmiştir.)
- Adi tasfiyede aciz vesikası düzenlemek,
- Adi tasfiyede iflasın kapanması veya kaldırılmasını talep etmek, (yeniden değerlendirme oranı ile hesaplanan) altındaki alacaklarda doğrudan, üstündeki alacaklarda ikinci alacaklılar toplantısından alacağı yetki ile sulh ve tahkim olabilir,
- İflas içi konkordato teklifini almak ve ikinci alacaklılar toplantısını davet ederken bu durumu davet ilanında göstermek.
- Birinci alacaklılar toplantısında karar verilen acele satışları yapar.

Adi tasfiye 6 aydan fazla süreceksa basit tasfiyeye dönülmesine karar vermek 2. Alacaklılar Toplantısının görevleri arasındadır.

CEVAP: E

34. **ÇÖZÜM:**

KONKORDATONUN TASTİKİ (ONAYLANMASI)

Şartları;

1. Adi konkordatoda teklif edilen tutarın ,borçlunun iflası halinde alacaklıların eline geçecek muhtemel miktardan fazla olacağının anlaşılması, mal varlığının terki suretiyle konkordatoda paraya çevirme halinde elde edilen hasılat veya 3. Kişi tarafından teklif edilen tutarın iflas yoluyla tasfiye halinde elde edilecek bedelden daha fazla olacağının anlaşılması
2. Orantılılık (Teklif edilen para borçlunun kaynakları ile orantılı olmalıdır)
3. Kanunda öngörülen gerekli çoğunlukla kabul edilme şartı
4. Kanunda sayılı birinci sıradaki imtiyazlı alacaklıların alacaklarının tam olarak ödenmesinin ve mühlet içinde komiserin izniyle kaydedil-

miş borçların ifasının alacaklı bundan açıkça vazgeçmedikçe yeterli teminata bağlanmış olması şartı

5. Yargılama giderleri ve harçların tasdik kararından önce mahkeme veznesine ödenmesi şartı İyiniyet bu şartlardan değildir.

Cevap E

35. ÇÖZÜM:

GEÇİKMİŞ İTİRAZ (m.65)

Borçlu elinde olmayan sebeplerden ötürü süresi içerisinde itiraz edememiş olması halinde bu yola başvurabilir. Usul hukukundaki eski hale getirmenin icra hukukuna yansımış halidir.

Borçlu engelin ortadan kalktığı tarihten itibaren 3 gün içinde, en geç haczedilen mallar paraya çevrilinceye kadar, icra dairesinin bağlı bulunduğu icra mahkemesine başvurur.

Gecikmiş itirazda borçlu, mazeretini gösterir delillerle birlikte itiraz sebeplerini ve dayanaklarını bildirmeye mecburdur. Gecikmiş itiraz takibi kendiliğinden durdurmaz, ancak mahkeme takibin durdurulup durdurulmayacağını kararını verir. Mazeretin kabulü halinde daha önce durmasına karar verilmemiş olsa dahi takip durur.

Borçlu gecikmiş itirazını, bir dilekçe ile veya sözlü olarak icra mahkemesinde tutanak düzenletmek suretiyle yapabilir.

İtiraz mümkün olan tüm takiplerde gecikmiş itiraza başvurulabilmesi mümkündür.

Alacaklı daha öncesinde haciz tesis etmiş ise, gecikmiş itirazın kabulü kararının alacaklıya tefhim veya tebliğinden itibaren 7 gün içinde alacaklı, itirazın iptali davası veya itirazın kaldırılması yollarına başvurmaması halinde hacizler hükümsüz kalır.

CEVAP: A

ÇÖZÜM 3

ÇÖZÜM 3

GENEL YETENEK-GENEL KÜLTÜR ÇÖZÜMLERİ

1. **ÇÖZÜM:** Talimat emir anlamında kullanılmıştır
- A şıkında ferman padişahın emri anlamında
 - C şıkında buyruk babanın verdiği emir anlamında
 - D şıkında emir kök halinde ve gerçek anlamında
 - E şıkında direktif üst makamlardan gelen emir anlamında kullanılmıştır
 - B şıkında ise ödev kelimesi insanın kendi kendine yüklediği sorumluluk anlamında kullanılmıştır.

CEVAP: B

2. **ÇÖZÜM:** Platon insanların büyümek istemeleri ve para kazanmaları isteklerinin onlardaki olumsuz tezahürlerini ifade etmiştir. Bu bağlamda en kapsayıcı cümle E şıkkıdır.

CEVAP: E

3. **ÇÖZÜM:** A şıkına parçanın tamamından, C şıkına "daha az eser çaldığını fakat her bir eser için gençlik dönemindekinden çok daha fazla prova yaptığını; hızlı parçaları çalmadan önce daha çok yavaş tempolu parçalar çaldığını, böylece hızlı parçalara geçtiğinde gerçekten daha hızlı çalışıyor gibi görüldüğünü; kimsenin icra etmediği eserlerden uzak durduğunu ve her zaman en iyi bildiklerine odaklandığını" ifadelerinden, D şıkına "her bir eser için gençlik dönemindekinden çok daha fazla prova yaptığını" ifadesinden E şıkına "kimsenin icra etmediği eserlerden uzak durduğunu" ifadesinden ulaşılabilmektedir.

CEVAP: B

4. **ÇÖZÜM:** Parçada Erasmus ve Machiavelli modern düşünceleri açıklanmış ve karşılaştırılmıştır. III numaralı cümlede Erasmus'a, V numaralı cümlede de Machiavelli'ye sahip çıkanlar ortaya konulmuştur. IV numaralı cümle anlatılanlardan bağımsızdır.

CEVAP: D

5. **ÇÖZÜM:** V numaralı kelimedede olmaması gereken bir daralma yapılmıştır.

CEVAP: E

6. **ÇÖZÜM:** Şartlı birleşik cümlelerde şart kipi -se/-sa bağlayıcılık işlevini de üstlendiği için cümlelerin bağlanmasında virgül ya da başka bir noktala işareti kullanılmaz.

CEVAP: A

7. **ÇÖZÜM:**

$$\left(4 - \frac{2}{3}\right) \cdot \left(\frac{0,6}{0,06} - \frac{1,6}{0,4}\right)$$

$$= \left(\frac{12-2}{3}\right) \cdot \left(\frac{60}{6} - \frac{16}{4}\right)$$

$$= \frac{10}{3} \cdot (10-4)$$

$$= \frac{10}{3} \cdot 6 = 10 \cdot 2 = 20$$

CEVAP: B

8. **ÇÖZÜM:**

$$2^{-2} + 2^{-3} + 2^{-4} + 2^{-5} = x \text{ olsun}$$

$$2^{-2} + 2^{-1} \underbrace{(2^{-2} + 2^{-3} + 2^{-4})}_{a} = x$$

$$\frac{1}{4} + \frac{a}{2} = x$$

$$(1) \quad (2)$$

$$\frac{1 + 2a}{4} = x$$

CEVAP: D

9. **ÇÖZÜM:**

A ve 28 sayılarının en büyük ortak böleni 14 ise $\frac{A}{14}$ bir tam sayıdır.

A = 14, 42, (56), 70, (84) ve 98 olabilir.

56 ve 84 değerlerinde ortak bölen 28 olur.

A, 4 farklı değer olabilir.

CEVAP: B

10. **ÇÖZÜM:**

$$2^x + 2^{x+3} + 2^{x+5} = \frac{41}{4}$$

$$2^x + 2^3 \cdot 2^x + 2^5 \cdot 2^x = \frac{41}{4}$$

$$2^x (1+8+32) = \frac{41}{4}$$

$$2^x \cdot 41 = \frac{41}{4}$$

$$2^x = \frac{1}{4} = \frac{1}{2^2}$$

$$2^x = 2^{-2} \rightarrow x = -2$$

CEVAP: E

11. ÇÖZÜM:

Oteldeki boş odalardan birine rastgele yerleştirilecek müşterinin kara manzaralı odaya yerleştirilme olasılığı daha fazla ise kara manzaralı boş oda sayısı, deniz manzaralı boş oda sayısından fazladır demektir.

Oteldeki dolu oda sayısının en az olması için bütün kara manzaralı odaların boş, kara manzaralı boş oda sayısının 1 eksiği kadar deniz manzaralı oda olması demektir.

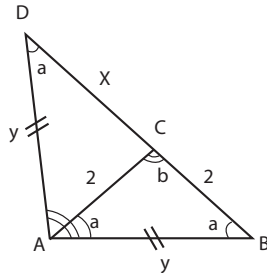
Deniz manzaralı boş oda sayısı 35 olmalıdır.

$$55-35 = 20$$

Oteldeki en az dolu oda sayısı 20'dir.

CEVAP: C

12. ÇÖZÜM:

$$\triangle ABC \sim \triangle BDA$$

$$\frac{2}{y} = \frac{y}{x+2} = \frac{2}{3}$$

$$\frac{2}{y} = \frac{2}{3}$$

$$y = 3$$

$$\frac{3}{x+2} = \frac{2}{3}$$

$$2x+4 = 9$$

$$2x = 9 - 4$$

$$2x = 5$$

$$x = \frac{5}{2}$$

CEVAP: B

13. ÇÖZÜM

Orta Asya'da gelecek ve göreneklerden oluşan sözlü hukuk kurallarına töre denir. Verilenlerden üçü de törenin değişmez niteliklerindendir.

Könilik	Adalet
Oksızlık	Bağımsızlık
Uzluk	İyilik

CEVAP: E

14. ÇÖZÜM

Arasta	Dükkanların yan yana dizildiği açık alandaki çarşı
Derbent	Yol ve köprü girişlerindeki binalar
Menzil	Askerlerin yollar üzerindeki konaklama yeri
İmaret	Fakire yiyecek dağıtılan yer
Tabhane	Fakirleri barındıran yer

CEVAP: B

15. ÇÖZÜM

Enderun: Sarayın içinde bürokrat yetiştiren okul

Mekteb-i Maarif-i Adliye: II. Mahmut döneminde Enderun yerine açılan, bürokrat yetiştiren okul.

Mülkiye: Tanzimat döneminde bürokrat yetiştirmek için açılan okul.

CEVAP: E

16. ÇÖZÜM

Ümmetçilik	Müslümanlarla birleşme
Turancılık	Orta Asya Türkleri ile birleşme
Osmanlıcılık	Sırp, Bulgar gibi farklı milletlerin Osmanlıcılık çatısında birleşmesi. Balkan milletleri, milliyetçilik etkisi ile isyan edince biter.
Türkçülük	Anadolu'da yaşayan Türklere dayalı devlet kurmak
Batıcılık	Batının bilim ve tekniğini almak

CEVAP: C

17. ÇÖZÜM: Osmanlı Devleti'nde kurulan ilk banka; 1847 tarihli Bank-ı Dersaadet'dir.

CEVAP: A

18. ÇÖZÜM

***Tekalif-i Milliye Emirleri:** Ordunun araç ve gerecini karşılamak için çıkarıldı.

Başkomutanlık Kanunu: Ordunun stratejisini belirlemek için çıkarıldı.

Firariler Hakkında Kanun: Asker kaçaklarını yakalamak için çıkarıldı.

Nisab-ı Müzakere Kanunu: Mecliste karar alınması için çıkarıldı. Salt çoğunluk ile karar alınır.

Men-i İsrifat Kanunu: İsrafı önlemek için çıkarıldı.
CEVAP: E

19. ÇÖZÜM

Amasya Protokolü'nde, İstanbul Hükümeti ve Mustafa Kemal'in istekleri arasında ülkenin birliğine yönetilmesi konu olmamıştır.

CEVAP: A

20. ÇÖZÜM

İttihat ve Terakkicilerin yer aldığı grup Tesanüt Grubu'dur.

Anadolu ve Rumeli Müdafaa Hukuk Cemiyeti	Mustafa Kemalciler
İstiklal Grubu	Mustafa Kemalciler
İslahat Grubu	Saltanatçılar
Yeşil Ordu	Sosyalizm sempati-zanları

CEVAP: C

21. ÇÖZÜM

Bozkurt-Lotus Olayı (1926): Lozan'da kapitülasyonların kaldırılmasına gerekçe gösterilerek *La Haye*'de Türkiye lehine karar verilmiştir. (Yabancılar gümrük indirimi ve ticaret serbestisi kaldırılır.)

Musul Meselesi: 1926 Ankara Antlaşması ile İngilizlere bırakıldı.

Yabancı Okullar: Türklere bağlandı. *La Haye*'de görüşülmedi.

Nüfus Mücadelesi (1930): Türk-Yunan nüfus değişimi *La Haye*'de görüşülmedi.

Montrö Boğazlar Sözleşmesi (1936): Boğazlar, Türklere bırakıldı. *La Haye*'de görüşülmedi.

CEVAP: A

22. ÇÖZÜM

Mustafa Kemal'e Gazilik ve Mareşallik unvanı Sakarya Savaşı sonunda verilmiştir.

CEVAP: D

23. ÇÖZÜM

Devletçilik, 1930-1938 yılları arasında uygulanmıştır.

İş Bankası	1924
Uşak Şeker Fabrikası	1926
I.Beş Yıllık Sanayi Planı	1934-1938
Teşvik-i Sanayi Kanunu	1927
Kabotaj Kanunu	1926

CEVAP: C

24. ÇÖZÜM

Türk Ocakları	1912 yılında kuruldu. Azınlıkların Osmanlı Devleti'nden ayrılmasına karşı milliyetçilik düşüncesi ile kurulmuştur.
Halkevleri	1932'de Atatürk inkılaplarını oturtmak ve halkın kültürel gelişimini sağlamak için açıldı.
Türk Dil Kurumu	1931'de Türk Dilini geliştirmek için kuruldu.
Tevhid-i Tedrisat Kanunu	Eğitim ve öğretimin geliştirilmesi için çıkarılan kanundur.
Millet Mektepleri	1929'da Latin Harflerini öğretmek için kurulmuştur.

CEVAP: E

25. ÇÖZÜM: Anayasa'ya göre, Başkan seçimi gizli oyla yapılır. Başkanlık seçimi en fazla 4 turludur.

→ İlk iki oylamada Meclis **üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu** (400) aranır. Bu sayı bulunmazsa üçüncü oylama yapılır.

→ Üçüncü oylamada Meclis **üye tam sayısının salt çoğunluğu** (301) aranır. Bu sayı da bu-

lunmazsa dördüncü oylama yapılır.

- Dördüncü oylamada ise üçüncü oylamada en çok oy alan iki aday arasında seçim yapılır. Dördüncü oylamada en fazla oyu alan üye Başkan seçilmiş olur.

CEVAP: A

26. ÇÖZÜM:

BAŞKANLIK SİSTEMİ	YARI BAŞKANLIK SİSTEMİ
→ Yasama ve yürütme sert biçimde ayrılır. → Yasama ve yürütme hem organik hem de fonksiyonel anlamda tamamen ayrıdır. → Yasama ve yürütme seçmenlerce seçilir. → Aynı kişi hem yasamada hem yürütmede yer alamaz. → Yasama ve yürütme birbirlerinin faaliyetlerine (görevlerine) katılamazlar. → Yürütme tek kanatlıdır. (Başkan) → Başkan, siyaseten yasamaya karşı sorumludur. → Bakanlar, başkan tarafından atanır ve görevden alınır. → Bakanlar Başkana karşı sorumludur. → Yasama ve yürütme kural olarak birbirlerini feshedemezler.	→ Devlet başkanının / cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi zorunludur. → Yürütme Cumhurbaşkanı ve bakanlar kurulu olmak üzere çift kanatlıdır. → Cumhurbaşkanı, yasamaya karşı siyaseten sorumludur.

CEVAP: B

27. ÇÖZÜM: 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na göre, Cumhuriyet Başsavcılığınca¹ her siyasi parti için bir sicil dosyası tutulur.

CEVAP: C

28. ÇÖZÜM:

Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir. Yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak;

Seyahat hürriyeti, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek;

Amaçlarıyla kanunla sınırlanabilir.

Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir.

Vatandaş sınır dışı edilemez ve yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz.

CEVAP: A

29. ÇÖZÜM:

Denetime Tabi Norm ve İşlemler	Denetime Tabi Olmayan Norm ve İşlemler
1. Anayasa değişiklikleri (Sadece şekil bakımından) 2. Kanunlar 3. Olağan dönem cumhurbaşkanlığı karar-nameleri 4. TBMM İçtüzüğü 5. Yasama dokunulmazlığının kaldırılması kararları 6. Milletvekilliğin Meclis tarafından düşürülmesi kararları 7. Yürürlükteki olağan dönem KHK'leri	1. Anayasa değişiklikleri esas bakımından 2. Milletlerarası andlaşmalar 3. Olağanüstü hal cumhurbaşkanlığı kararnameleri 4. İnkılap kanunları 5. Üç istisna dışından parlamento kararları 6. Yürürlükteki olağanüstü hal kanun hükmünde kararnameler

CEVAP: D

30. ÇÖZÜM:

Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir. Anayasaya göre kimse eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.

CEVAP: A

¹ Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

ÇÖZÜM 3

ORTAK ALAN BİLGİSİ ÇÖZÜMLERİ

1. **ÇÖZÜM:** Siyasi partinin **en yüksek organı** büyük kongredir. Büyük kongre, seçilmiş üyeler ile tabii üyelerden oluşur.

CEVAP: E

2. **ÇÖZÜM:**

1982 Anayasası'na göre, "Herkes, kendisiyle ilgili KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASINI İSTEME HAKKI"NA sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir."

CEVAP: E

3. **ÇÖZÜM:** 1982 Anayasası'nın 4. maddesi değiştirilemeyecek hükümleri düzenlemektedir. Buna göre; "Anayasanın 1 inci maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile, 2 nci maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3 üncü maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez."

Sınav açısından oldukça önem taşıyan ilk 3 maddede şunlardır:

I. Devletin şekli

Madde 1 – Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

II. Cumhuriyetin nitelikleri

Madde 2 – Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde,

- İnsan haklarına saygılı,
- Atatürk milliyetçiliğine bağlı,
- Başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan,
- Demokratik,
- Laik ve Sosyal bir Hukuk Devletidir.

III. Devletin bütünlüğü, Resmî dili, bayrağı, milli marşı ve başkenti

Madde 3 –

- Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür.

→ Dili Türkçedir.

→ Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

→ Milli marşı "İstiklal Marşı"dır.

→ Başkenti Ankara'dır.

Dolayısıyla A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler 1982 Anayasası'nın değiştirilemez hükümleri arasında yer alır.

Ancak "yargı bağımsızlığı" ilk üç maddede düzenlenen hususlar arasında yer almaz. Dolayısıyla değiştirilemez hükümlerden biri değildir.

CEVAP: E

4. **ÇÖZÜM:**

Anayasa değişikliklerinin kabulü Meclis üye tam sayısının en az 3/5'inin oyuyla mümkündür. Bakan hakkında soruşturma açılması için de Meclis üye tam sayısının en az 3/5'inin oyu gereklidir. Devamsızlık nedeniyle bir milletvekilinin üyeliliğinin düşürülmesi ve Anayasa Mahkemesine üye seçiminin ikinci oylamasında üye seçimi için gereken asgari sayı Meclis üye tam sayısının salt çoğunluğu olan 301'dir.

Sayıştay'a başkan ve üye seçme yetkisi ise TBMM'ye Anayasa ile değil Kanunla verilmiştir. Burada özel bir çoğunluk aranmamaktadır.

CEVAP: E

5. 1982 Anayasası'na göre;

→ Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir.

→ Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez.²

→ Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.

→ Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.

2 Sosyal ve ekonomik hak ve ödevler düzenlenebilir.

- Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlar da farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır.
- Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir.

- Olağan dönem Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile ilgili şunların da bilinmesinde fayda vardır:
- Cumhurbaşkanı yürütme yetkisine ilişkin konularda çıkarılabilir. Cumhurbaşkanı bu yetki doğrudan Anayasa ile verilmiştir. Bunun için TBMM veya başka bir organın onayını ya da iznini almasına gerek yoktur.
- Olağan dönem Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine karşı şekil ve esas bakımından Anayasa Mahkemesinde iptal davası açılabilir.
- Kararnameler, yayımdan sonraki bir tarih belirlenmemişse, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girer.
- TBMM'nin onayına sunulmazlar.
- Üst kademe yöneticilerinin atanmalarına ilişkin usul ve esaslar, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir (Anayasa m. 104/9).
- Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir (Anayasa m. 106/11).
- Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir (Anayasa, m. 108/3).
- Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir (Anayasa, m. 118/6)

CEVAP: D

6. **ÇÖZÜM:** Genel Sekreter, birinci sınıf hâkim ve savcılardan Kurulun teklif ettiği 3 aday arasından Kurul Başkanı tarafından atanır.

CEVAP: C

7.

ÇÖZÜM: Kamu hizmetinde hiyerarşik zincir önemlidir. Hiyerarşik üste amir denir. Amir emreder ve ast uygular; kanunsuz emir varsa ast yazı ister, amir yazı ile ısrar ederse ast uygular; verilen emir suç niteliği taşıyorsa kesinlikle uygulanmaz. Suç olan emri uygulayan emri veren ile müştereken sorumlu olur. Asker ve doktor kamu görevlisi olduğu için hiyerarşik kurallara tabidir. Oysa köy muhtarı köy tüzel kişiliğini temsil ettiği için üzerinde hiyerarşik denetim yoktur ve kimseden emir almaz.

CEVAP C

8. **ÇÖZÜM:** 5018 sayılı Kanunda öngörülen bütçe türleri şunlardır:

Merkezi yönetim bütçesi, bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerinden oluşur.

Genel bütçe, Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesidir. Bunlar devlet tüzel kişiliği içinde yer alırlar.

Özel bütçe, bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve bu Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesidir.

Düzenleyici ve denetleyici kurum bütçesi, özel kanunlarla kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve bu Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesidir.

Sosyal güvenlik kurumu bütçesi, sosyal güvenlik hizmeti sunmak üzere, kanunla kurulan ve bu Kanuna ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesidir.

Mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesidir.

Diyanet, Emniyet vb kamu tüzel kişiliği olmayan kurumlar genelde genel bütçe listesinde yer alırlar. Yüksek mahkemeler devlet tüzel kişisi içinde yer aldıkları için genel bütçeli kurumlardır. Her ne kadar Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlığı genel bütçe içerisinde yer alsada Genel Kurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları ayrı bir bütçeye sahip olmayıp Milli Savunma Bakanlığı

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

bütçesinden yararlanırlar. Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü kamu tüzel kişiliğine sahip olduğu için özel bütçeli kurumdur.

CEVAP B

9. **ÇÖZÜM:** İl encümenin valinin başkanlığında, vali tarafından birer yıl için atanan 2 bürokrat, il genel meclisinin kendi içinden birer yıl için seçtiği 3 üye ve il genel sekreteri olmak üzere toplam 7 kişiden oluşur.

CEVAP: D

10. **ÇÖZÜM:** İdari işlemler yapılan ayrımın içeriğine bağlı olarak türlere ayrılır. Bu konudaki soruları çözebilmek için her türü zıddı ile birlikte değerlendirmek gerekir. Soruda disiplin kurulu tarafından verilen öğrencilikten çıkarılma cezası işlemi şu şekilde analiz edilmelidir:

Düzenleyici – bireysel işlem ayrımı için; bireysel işlemdir.

Şart – subjektif işlem ayrımı bakımından; ceza bir statü kaybına yol açtığı için şart işlemdir.

Yapıcı (inşai) – belirleyici işlem ayrımı bakımından; hukuk alanında bir değişikliğe yol açtığı için yapıcı işlemdir.

Yararlandırıcı – yükümlendirici işlem ayrımı bakımından; bir zarara yol açtığı için yükümlendiricidir.

Basit – kolektif – karma işlem ayrımı bakımından; kurul kararı olduğu için kolektif işlemdir.

İsteğe bağlı olan – olmayan ayrımı bakımından; isteğe bağlı değildir.

Sarih – zımni işlem ayrımı bakımından; sarih işlemdir.

CEVAP: C

11. **ÇÖZÜM:** Kamulaştırma süreci şu şekilde özetlenebilir:

- Ödenek
- Kamu yararı kararının alınması
- Kamu yararı kararının onaylanması
- Kamulaştırılacak “taşınmazın belirlenmesi”
- “Kamulaştırma kararının alınması” ve tapu siciline şerh verilmesinin istenmesi
- Satın alma usulünün denemesi

- Asliye Hukuk Mahkemesine Başvurulması
- Meşruhatlı Davetiye (*Kamulaştırmanın Tebliği*)
- Uzlaşma
- Bedel Tespiti
- Ödeme
- Tescil Kararı

CEVAP B

12. **ÇÖZÜM:** cephaneliğin patlaması ve askeri uçağın düşmesi nedeniyle oluşan zarar “tehlike ilkesi”; terör eylemlerinin yoğun olduğu bir bölgede kamu düzenini bozmaya yönelik terör olayları dolayısıyla uğranılan zarar ve deprem nedeniyle doğan zararın idarece karşılaması “sosyal risk” kapsamındadır. Bunların hepsi kusursuz sorumluluktur.

İdarenin, hukuka aykırı işlem ya da eylemi nedeniyle uğranılan zarar açıkça “hizmet kusuru”dur.

CEVAP D

13. **ÇÖZÜM:**

İlk derece mahkemesi olarak Danıştay’da görülecek davalar merkezi sınavlarda çok sık sorulmaktadır.

2575 sayılı Danıştay Kanunu’nun 24. maddesine göre ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştay’da görülecek davalar şunlardır:

- Cumhurbaşkanlığı kararlarına,
- Bakanlıklar ile kamu kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca çıkarılan ve ülke çapında uygulanacak düzenleyici işlemlere,
- Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri dışındaki (Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin hukuka uygun olup olmadığı Danıştay değil Anayasa Mahkemesi tarafından incelenir) tüm düzenleyici işlemlere,
- Danıştay’ca verilen bazı idari kararlara (Danıştay idari dairesi ve idari işler kurulunca verilen kararlar üzerine uygulanan eylem ve işlemler ile **Danıştay Yüksek Disiplin Kurulu kararlarına karşı açılacak davalar**)

- Birden çok idare veya vergi mahkemesinin yetki alanına giren işlere karşı açılan iptal ve tam yargı davaları ile,
- Tahkim yolu öngörülme^{yen} "imtiyaz" şartlaşma ve sözleşmelerinden kaynaklanan idari davalar ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştay tarafından karara bağlanır.
- Belediye ve il özel idarelerinin seçimle gelen organlarının organlık sıfatını kaybetmeleri halindeki istemleri de inceler ve karara bağlar.

Başka kanun hükümleri gereğince Danıştay'ın ilk derece mahkemesi olarak bakmakla görevli olduğu davalar ise şunlardır:

- Özelleştirme İdaresinin özelleştirmeye ilişkin kararlarına karşı açılan davalar.
- Hâkimler Savcılar Kurulunun meslekten ihraç kararlarına karşı açılan davalar.
- Türk Petrol Kanunu kapsamında verilen ruhsatlara ilişkin Bakanlık tarafından alınan kararlara karşı açılacak davalar.

Bu soruda çeldirici şık II numaralı öncüdür. Öğrencilerin Danıştay'ın karar organları arasında yer alan **Yüksek Disiplin Kurulu** ile **Disiplin Kurulu**'nu birbirine karıştırmaması gerekmektedir. Yüksek Disiplin Kurulu ile Disiplin Kurulu'nun görevleri 2575 sayılı Kanun'un 53 ve 54. maddelerinde düzenlenmiştir. Kanun'un 53. maddesine göre Yüksek Disiplin Kurulu, bu Kanun hükümleri dairesinde **Danıştay Başkanı, Başsavcı, başkanvekilleri, daire başkanları ve üyeler hakkında**, disiplin kovuşturması yapılmasına ve disiplin cezası uygulanmasına karar verir ve bu Kanunla görevli kılındığı diğer işleri görür. Kanun'un 54. maddesine göre ise Disiplin Kurulu; **Danıştay memurları hakkında** Yüksek Disiplin Kurulu görevlerini yapar. Yukarıda da belirtildiği üzere Yüksek Disiplin Kurulu kararlarına karşı açılan davalar ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştay'ın görev alanına girer. Dolayısıyla Disiplin Kurulu tarafından Danıştay'da çalışan bir memur hakkında verilen disiplin cezasına karşı açılacak olan bir iptal davası, ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştay'ın değil idare mahkemesinin görev alanına girer.

CEVAP: C

14. ÇÖZÜM: 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu'nun 62. maddesine göre; "*Hâkim ve savcılara; sıfat ve görevleri gereklerine uymayan hal ve hareketlerinin tespit edilmesi üzerine durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca aşağıda yazılı disiplin cezalarından biri verilir:*

- a) Uyarma,
- b) Aylıktan kesme,
- c) Kınama,
- d) Kademe ilerlemesini durdurma,
- e) Derece yükselmesini durdurma,
- f) Yer değiştirme,
- g) Meslekten çıkarma."

1982 Anayasası'nın 159'uncu maddesine göre **Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun meslekten çıkarma cezası dışında kalan kararlarına karşı yargı yolu kapalıdır**. Yani Hakimler ve Savcılar Kurulu tarafından verilen kararlardan sadece meslekten çıkarma cezalarına karşı dava açılabilir.

NOT: Hâkimler Savcılar Kurulu'nun meslekten ihraç kararlarına karşı açılan davalar, ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştay'ın görev alanına girmektedir.

CEVAP: E

15. ÇÖZÜM: 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 10. maddesine göre; "*İlgililer, haklarında idari davaya konu olabilecek bir işlem veya eylemin yapılması için idari makamlara başvurabilirler. Otuz gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. İlgililer otuz günün bittiği tarihten itibaren dava açma süresi içinde, konusuna göre Danıştaya, idare ve vergi mahkemelerine dava açabilirler. Otuz günlük süre içinde idarece verilen cevap kesin değilse ilgili bu cevabı, isteminin reddi sayarak dava açabileceği gibi, kesin cevabı da bekleyebilir. Bu takdirde dava açma süresi işlemez. Ancak, bekleme süresi başvuru tarihinden itibaren dört ayı geçemez. Dava açılmaması veya davanın süreden reddi hallerinde, otuz günlük sürenin bitmesinden sonra yetkili idari makamlarca cevap verilirse, cevabın tebliğinden itibaren altmış gün içinde dava açabilirler.*"

CEVAP: D

16. ÇÖZÜM: 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Kamu görevlileri ile ilgili davalarda yetki" başlıklı 33. maddesine göre;

"1. Kamu görevlilerinin atanması ve nakilleri ile ilgili davalarda yetkili mahkeme, kamu görevlilerinin yeni veya eski görev yeri idare mahkemesidir.

2. Kamu görevlilerinin görevlerine son verilmesi, emekli edilmeleri veya görevden uzaklaştırılmaları ile ilgili davalarda yetkili mahkeme, kamu görevlisinin son görev yaptığı yer idare mahkemesidir.

3. Kamu görevlilerinin görevle ilişkisinin kesilmesi sonucunu doğurmayan disiplin cezaları ile ilerleme, yükselme, sicil, intibak ve diğer özlük ve parasal hakları ve **mahalli idarelerin organları ile bu organların üyelerinin geçici bir tedbir olarak görevden uzaklaştırılmalarıyla ilgili davalarda yetkili mahkeme ilgilinin görevli bulunduğu yer idare mahkemesidir.**

4. Özel kanunlardaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, hâkim ve savcılarının mali ve sosyal haklarına ve sicillerine ilişkin konularla, müfettiş hal kâğıtlarına karşı açacakları ve idare mahkemelerinin görevine giren davalarda yetkili mahkeme, hâkim veya savcının görev yaptığı yerin idari yargı yetkisi yönünden bağlı olduğu bölge idare mahkemesine en yakın bölge idare mahkemesinin bulunduğu yer idare mahkemesidir."

CEVAP: C

17. **ÇÖZÜM:** İlk inceleme üzerine verilecek kararların ne olduğu 2577 sayılı Kanun'un 15. Maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre;

- Adli yargıda açılması gereken bir davanın idari yargıda açıldığının tespit edilmesi halinde **davanın reddine,**
- İdari yargının görevli olduğu bir davanın görevli veya yetkili olmayan mahkemede (örneğin idare mahkemesinde açılması gereken bir davanın vergi mahkemesinde açıldığının) açıldığının tespit edilmesi halinde davanın **görev veya yetki yönünden reddedilerek dava dosyasının görevli veya yetkili mahkemeye gönderilmesine,**
- Davanın dava açma ehliyeti olmayan bir kişi tarafından açıldığının tespit edilmesi halinde **davanın reddine,**
- Davanın konusunun idari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olmadığının tespit edilmesi halinde davanın **reddine,**

- Davanın süresinde açılmadığının tespit edilmesi halinde **davanın reddine,**
- Davanın hasım (davalı) gösterilmeden veya yanlış hasım gösterilerek açıldığının tespit edilmesi halinde, **dava dilekçesinin tespit edilecek gerçek hasma tebliğine,**
- Dava dilekçesinin 3 ve 5. maddelere uygun olmadığının tespit edilmesi halinde otuz gün içinde 3 ve 5. maddelere uygun şekilde yeniden düzenlenmek veya noksanları tamamlanmak üzere **dilekçenin reddine,**
- Davanın, dava açma ehliyeti olan şahsın avukat olmayan vekili tarafından açıldığının tespit edilmesi halinde, otuz gün içinde bizzat veya bir avukat vasıtasıyla dava açılmak üzere **dilekçenin reddine,**
- idari merci tecavüzünün tespit edilmesi halinde **dava dilekçesinin görevli idare merciine tevdiine** karar verilir.

Dava dosyasının işlemiden kaldırılması, ilk inceleme üzerine verilecek kararlar arasında yer almamaktadır.

CEVAP: C

18. **ÇÖZÜM:** İvedi yargılama usulü ve merkezî ve ortak sınavlara ilişkin yargılama usulünün şıklardaki ortak ve farklı noktaları şunlardır:

- Dava açma süresi ivedi için 30 gün; çok ivedi dava için 10 gündür
- Savunma süresi ivedi için 15 gün; çok ivedi dava için 3 gündür
- Dosyanın tekemmülünden sonra karara bağlanma süresi ivedi için bir ay; çok ivedi dava için 15 gündür
- Temyiz yoluna başvuru süresi ivedi için 15 gün; çok ivedi dava için 5 gündür
- İlk inceleme süresi her iki yargılama usulü için de 7 gündür.

CEVAP: B

19. **ÇÖZÜM:** 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 8.maddesine göre memur, işçi, öğrenci, asker gibi, bir yerde geçici olarak oturanlara karşı açılacak **alacak veya taşınır mal davaları** için, orada bulunmaları uzunca bir süre devam edebilecekse, **bulundukları yer mahkemesi de yetkilidir.**

CEVAP: A

20. **ÇÖZÜM:** Davanın tarafları, müdahiller ve yargılamanın diğer ilgilileri, kendi hakları ile bağlantılı olarak hukuki dinlenilme hakkına sahiptirler. Bu hak;

- a) Yargılama ile ilgili olarak bilgi sahibi olunmasını,
- b) Açıklama ve ispat hakkını,
- c) Mahkemenin, açıklamaları dikkate alarak değerlendirmesini ve kararların somut ve açık olarak gerekçelendirilmesini içerir. (HMK 27.md)

Buna göre, mahkemenin taleple bağlı olması gerektiği hususu hukuki dinlenilme kapsamında değil, taleple bağlılık ilkesi kapsamında değerlendirilir.

CEVAP: B

21. **ÇÖZÜM:** Kanunun belirlediği süreler kesindir. Hâkim, tayin ettiği sürenin kesin olduğuna karar verebilir. Aksi hâlde, belirlenen süreyi geçirmiş olan taraf yeniden süre isteyebilir. Bu şekilde verilecek ikinci süre kesindir ve yeniden süre verilemez.

Kesin süre içinde yapılması gereken işlemi, süresinde yapmayan tarafın, o işlemi yapma hakkı ortadan kalkar. (HMK 94.md)

Buna göre, kanunla veya hâkim tarafından verilen kesin süre içinde yapılamayan işlemi, ilgili tarafın yapma hakkı son bulmaktadır. Diğer taraf aynı işlemi yapmak isterse ya da yapması gerekirse ona yeni bir süre verilerek işlemi yapması sağlanabilir. Bir taraf için süresinde işlemi yapmamasından kaynaklanan hak kaybı, diğer tarafı etkilemez.

CEVAP: E

22. **ÇÖZÜM:** Davacı, hüküm kesinleşinceye kadar, ancak davalının açık rızası ile davasını geri alabilir. (HMK 123.md)

CEVAP: E

23. **ÇÖZÜM:** İsticvap, cevap alma, beyan alma anlamlarına gelir. Mahkeme, kendiliğinden veya talep üzerine taraflardan her birinin isticvabına karar verebilir. İsticvap, davanın temelini oluşturan vakıalar ve onunla ilişkisi bulunan hususlar hakkında olur. (HMK 169. md)

Tüzel kişiler adına, temsil yetkisine sahip kimseler isticvap olunur. Ergin olmayan veya kısıtlı bir kimse adına yapılmış bir işleme ilişkin olarak, o kişinin kanuni mümessili isticvap olunur. (HMK 170. md)

İsticvabına karar verilen kimseye bizzat davetiye gönderilir ve belirlenen gün ve saatte isticvap olunmak üzere hazır bulunması gerektiği belirtilir. Davetiyede, ayrıca, isticvap konusu vakıalar gösterilir; ilgili tarafın geçerli bir özrü olmaksızın gelmediği veya gelip de sorulara cevap vermediği takdirde, isticvap konusu vakıaları ikrar etmiş sayılacağı ihtar da yapılır.

Çağrılan taraf özürsüz olarak gelmediği veya gelip de soruları cevapsız bıraktığı takdirde, mahkemece sorulan vakıalar ikrar edilmiş sayılır. (HMK 171. md)

İsticvap olunacak kimsenin bizzat gelmesi gereklidir. Ancak, isticvap olunacak kişi, mahkemenin bulunduğu il dışında oturuyor ve bulunduğu yerde aynı anda ses ve görüntü nakledilmesi yolu ile isticvap olunması mümkün değil ise istinabe yolu ile isticvap olunur.

İsticvap olunacak kimse hastalık, sakatlık veya benzeri sebeplerle mahkemeye bizzat gelemeyecek durumda ise bulunduğu yerde isticvap olunur. (HMK 172. md)

İsticvabına karar verilen kimse bizzat isticvap olunur. Hâkim, isticvaba başlamadan önce isticvap olunan tarafa gerçeği söylemesi gerektiği hususunu hatırlatır. İsticvap esnasında, karşı taraf ve taraf vekilleri hazır bulunabilirler. İsticvap olunan taraf, mahkemenin izni olmadıkça, yazılı notlar kullanamaz. (HMK 173. md)

Buna göre isticvap esnasında, karşı taraf ve taraf vekillerinin hazır bulunması için hâkimin iznine gerek yoktur.

CEVAP: C

24. **ÇÖZÜM:** Aşağıdaki hâllerde tanık dinlenebilir yani senetle ispat zorunluluğu yoktur. (HMK 203.md)

- a) Altsoy ve üstsoy, kardeşler, eşler, kayınbaba, kaynana ile gelin ve damat arasındaki işlemler.
- b) İşin niteliğine ve tarafların durumlarına göre, **senede bağlanmaması** teamül olarak yerleşmiş bulunan hukuki işlemler.
- c) Yangın, deniz kazası, deprem gibi senet alınmasında imkânsızlık veya olağanüstü güçlük bulunan hâllerde yapılan işlemler.

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

- ç) Hukuki işlemlerde irade bozukluğu ile aşırı yararlanma iddiaları.
- d) Hukuki işlemlere ve senetlere karşı üçüncü kişilerin muvazaa iddiaları.
- e) Bir senedin sahibi elinde beklenmeyen bir olay veya zorlayıcı bir nedenle yahut usulüne göre teslim edilen bir memur elinde veya noterlikte herhangi bir şekilde kaybolduğu kanısını kuvvetlendirecek delil veya emarelerin bulunması hâli.

CEVAP: B

25. **ÇÖZÜM:** Gaiplik davasında görevli mahkeme sulh hukuk mahkemesidir. Yetkili mahkeme ise, kişinin Türkiye'deki son yerleşim yeri; eğer Türkiye'de hiç yerleşmemişse nüfus sicilinde kayıtlı olduğu yer; böyle bir kayıt da yoksa anasının veya babasının kayıtlı bulunduğu yer mahkemesidir. Mahkeme, gaipliğine karar verilecek kişi hakkında bilgisi bulunan kimseleri, belirli bir sürede bilgi vermeleri için usulüne göre yapılan **iki ilânla çağırır**. İlk ilandan sonra en az 6 ay beklenmelidir. Bu sürenin sonunda mahkeme ikinci ilanı verdikten hemen sonra gaiplik kararına hükmedebilir. Dolayısıyla ikinci ilandan sonra beklenmesi zorunlu değildir.

Gaipliğine karar verilecek kişi, ilân süresi dolmadan ortaya çıkar veya kendisinden haber alınır ya da öldüğü tarih tespit edilirse gaiplik istemi düşer.

CEVAP: E

26. **ÇÖZÜM:** Evlilik birliği, ortak hayatı sürdürmeleri kendilerinden beklenmeyecek derecede temelinden sarsılmış olursa, eşlerden her biri boşanma davası açabilir. Davacının kusuru daha ağır ise, davalının açılan davaya itiraz hakkı vardır. Bununla beraber bu itiraz, hakkın kötüye kullanılması niteliğinde ise ve evlilik birliğinin devamında davalı ve çocuklar bakımından korunmaya değer bir yarar kalmamışsa boşanmaya karar verilebilir. Nispi boşanma sebebidir. Evlilik birliğinin temelden sarsılmasına dayalı boşanmada, akıl hastalığı veya suç işleme ya da haysiyetsiz hayat sürme durumlarının da açılacak boşanma davası her zaman açılabilir.

CEVAP: A

27. **ÇÖZÜM:** Evli olmayan kişi **30 yaşını doldurmuş ise** tek başına evlât edinebilir. İstisnaen 30 yaşını doldurmuş olan eş,

- diğer eşin ayırt etme gücünden sürekli olarak yoksunluğu
- 2 yılı aşkın süreden beri nerede olduğunun bilinmemesi
- mahkeme kararıyla 2 yılı aşkın süreden beri eşinden ayrı yaşamakta olması yüzünden birlikte evlât edinmesinin mümkün olmadığını ispat etmesi hâlinde, tek başına evlât edinebilir.

CEVAP: D

28. **ÇÖZÜM:** Oturma hakkı, bir binadan veya onun bir bölümünden konut olarak yararlanma yetkisi verir. Oturma hakkı, başkasına devredilemez ve mirasçılara geçmez. Oturma hakkının kapsamı, genel olarak hak sahibinin kişisel ihtiyaçlarına göre belirlenir. Oturma hakkı sahibi, hakkın şahsına özgü olduğu açıkça belirtilmedikçe, bina veya onun bir bölümünde ailesi ve ev halkı ile birlikte oturabilir. Bina'nın bir bölümü üzerinde oturma hakkına sahip olan kimse, ortaklaşa kullanmaya özgülenen yerlerden de yararlanabilir. Görüldüğü üzere oturma hakkı yalnızca bina üzerinde kurulan bir irtifak hakkıdır.

CEVAP: A

29. **ÇÖZÜM:** Mirasçı bırakmaksızın ölen kimsenin mirası Devlete geçer. Mirasbırakanın mirasçısı bulunup bulunmadığı veya mirasçıların tamamı bilinmiyorsa, sulh hâkimi uygun aralarla ve bir ay ara ile iki defa ilan yapıp hak sahiplerini son ilandan başlayarak en geç bir yıl içinde mirasçılık sıfatlarını bildirmeye çağırır. İlân süresinde kimse başvurmazsa ve sulh hâkimi de hiçbir mirasçı tespit edememişse, miras sebebiyle istihkak davası açma hakkı saklı kalmak üzere miras Devlete geçer. Her ne kadar Devlet belli bir süre sonra mirasçı oluyor gibi görünse de "terake mirasçısız kalamaz" prensibi gereğince Devletin mirasçı sıfatını murisin ölümüyle kazandığı kabul edilir. Mirasın Devlete geçmesi halinde sulh mahkemesi, re'sen yukarıdaki usuller uyarınca terekenin resmi defterini düzenler. Devlet, deftere yazılan borçlardan sadece miras yoluyla edindiği değerler ölçüsünde sorumludur. Devlet yasal mirasçı olarak yukarıda anlatıldığı gibi mirası kazanabilmesinin dışında kamu tüzel kişilerinin mirasçı olarak atanması suretiyle atanmış mirasçı da olabilir.

CEVAP: C

30.

Sadece Vasiyetname ile Yapılabilen Ölüme Bağlı Tasarruflar	Sadece Miras Sözleşmesi ile Yapılabilen Ölüme Bağlı Tasarruflar	Hem Vasiyetname Hem de Miras Sözleşmesi ile Yapılabilen Ölüme Bağlı Tasarruflar
Vakıf kurma	Mirastan feragat	Mirasçı atama
Vasiyeti yerine getirme görevlisi atama		Belirli mal bırakma
		Yedek mirasçı atama
		Art mirasçı atama
		Mirastan çıkarma

CEVAP: E

31. ÇÖZÜM:

Devletlerin Tam Egemenliğine Tabi Deniz Alanları (Devletin Deniz Ülkesini Oluşturan Alanlar)	Devletlerin Bazı Konularda Münhasıran Yetkiye Sahip Olduğu Deniz Alanları	Hiçbir Devletin Egemenliğine Tabi Olmayan Deniz Alanları
İçsular: Bir kıyı devletin, esas çizgisi ile kara ülkesi arasında kalan deniz alanları	Bitişik Bölge: Karasularının hemen ötesindeki deniz alanları, kıyı devletin münhasıran yetkili olduğu konular: göç, sağlık, maliye, gümrük.	Açık Denizler: Herhangi bir devletin egemenlik veya yetki alanı dışında kalan deniz alanıdır.
Karasuları: Fiziki olarak, bir kıyı devletin kıyıları etrafında esas çizgiden itibaren 12 deniz mili uzaklığa kadar giden ve o devletin egemenliği altındaki deniz alanları	Kıta Sahaneliği: Bir kara ülkesinin deniz altındaki doğal uzantısı, kıyı devletin münhasıran yetkili olduğu konu kaynak arama ve işletme	Uluslararası Deniz Yatağı Bölgesi: Ulusal yetki sınırları dışında kalan deniz yatağı ve deniz altındaki kaynakları kapsayan alandır. Bu bölge insanlığın ortak mirası olarak kabul edilir.

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

Takimada Suları: Birbirleri ile coğrafi, ekonomik ve siyasi olarak sıkı sıkıya bağlı ya da öyle olduğu tarihi olarak kabul edilen adalar grubundan oluşan takımada devletini oluşturan adaların en dış noktalarının harita üzerinde düz çizgilerle birleştirilmesi sonucu elde edilen çizginin iç kısmında kalan deniz alanları	Münhasır Ekonomik Bölge: Esas çizgiden itibaren mutlak olarak 200 deniz miline kadar ilan edilen, karasularının ötesinde ve ona bitişik olan deniz alanları, kıyı devletin münhasıran yetkili olduğu konu kaynak arama ve işletme	
Boğazlar: İki tarafı aynı devletin ülkesince çevrelenmiş ve sadece o ülkenin karasularından oluşan iki ayrı deniz parçasını bağlayan dar ve doğal geçit alanları ulusal; uluslararası ulaşım için kullanılan boğazlar uluslararası	Balıkçılık Bölgesi: Kıyı devletin münhasır ekonomik bölge ilan etmeden önce, karasularının ötesinde belirli bir mesafeye kadar uzanan ve yalnızca canlı deniz kaynaklarının işletilmesi korunması ve yönetimi amacıyla hak ve yetkilerini kullandığı deniz alanıdır.	

Görüldüğü üzere, A şıkkında verilen tanım içsulara ait bir tanımdır.

CEVAP: A

32. ÇÖZÜM: Türk iç hukukuna göre, bir başka devlet ya da uluslararası örgüt ile antlaşma görüşmeleri yapma ve antlaşma metnini kesinleştirme yetkisi yürütme organına yani Cumhurbaşkanlığına aittir. Antlaşma görüşmeleri yapma ve antlaşma metnini kesinleştirme yetkisine sahip kişiler, ilgili yasal düzenlemeler bir bütün olarak değerlendirildiğinde iki gruba ayrılabilir.

İLK GRUP : YETKİ BELGESİNE İHTİYAÇ DUYMAYANLAR:

- **Cumhurbaşkanı:** Genel yetki (**yer, konu ve zaman bakımından sınırlama yok**)
- **Dışişleri Bakanı:** Genel yetki (**yer, konu ve zaman bakımından sınırlama yok**)
- **Diplomatik misyon şefleri (büyükelçiler) ve daimi temsilciler (Daimi temsilci, bir uluslararası kuruluşta Türkiye Cumhuriyeti temsil etmek üzere atanan memurdur. Daimi temsilci, aynı zamanda büyükelçi unvanını da taşır.):** Sadece gönderildikleri devlet veya uluslararası örgüt ile yapılacak antlaşmalar için görüşme yapma ve imza yetkisi kullanabilirler. (**yer, konu ve zaman bakımından sınırlı bir yetki**)

İKİNCİ GRUP: YETKİ BELGESİNE İHTİYAÇ DUYANLAR: İlk grupta yer almayanlar. Yetkilendirmeler, Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir talep yazısı doğrultusunda Cumhurbaşkanlığı kararı ile yapılır.

CEVAP: E

- 33. ÇÖZÜM:** 5718 sayılı Kanun'un 43. maddesine göre, mirasa ilişkin davalar ölenin Türkiye'deki son yerleşim yeri mahkemesinde, son yerleşim yerinin Türkiye'de olmaması hâlinde ise "terekeye dâhil malların bulunduğu yer mahkemesinde" görülür. Olayda ölenin Türkiye'de son yerleşim yeri olmadığından, mallarının bulunduğu İstanbul mahkemeleri yetkilidir. Dolayısıyla "terekeye dâhil malların bulunduğu yer mahkemesi olan İstanbul mahkemesi" ifadesi doğru cevaptır.

CEVAP: B

- 34. ÇÖZÜM:** 5901 sayılı Kanun m.16: (1) Bir Türk vatandaşı ile evlenme doğrudan Türk vatandaşlığını kazandırmaz. Ancak bir Türk vatandaşı ile **en az üç yıldan beri** evli olan ve evliliği devam eden yabancılar Türk vatandaşlığını kazanmak üzere başvuruda bulunabilir. Başvuru sahiplerinde;

- a) Aile birliği içinde yaşama,
- b) Evlilik birliği ile bağdaşmayacak bir faaliyette bulunmama,
- c) Millî güvenlik ve kamu düzeni bakımından engel teşkil edecek bir hali bulunmama, şartları aranır.

(2) Başvurudan sonra Türk vatandaşı eşin ölümü nedeniyle evliliğin sona ermesi halinde birinci fıkranın (a) bendindeki şart aranmaz.

(3) Evlenme ile Türk vatandaşlığını kazanan yabancılar evlenmenin butlanına karar verilmesi halinde evlenmede iyiniyetli iseler Türk vatandaşlığını muhafaza ederler.

Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasına göre, evlenme yoluyla vatandaşlık başvurusunda bulunabilmek için "bir Türk vatandaşı ile en az üç yıldan beri evli olan ve evliliği devam eden" yabancı olmak gerekir. Olayda, evlilik tarihi 15.01.2022, başvuru tarihi ise 20.02.2025'tir. Bu durumda, başvuru anında üç yıllık süre dolmuştur (3 yıl 1 ay 5 gün). Dolayısıyla, Kanun'da aranan diğer şartları (aile birliği içinde yaşama vb.) taşıyorsa başvurusu değerlendirmeye alınır. B seçeneği yanlıştır çünkü evlilik doğrudan vatandaşlık kazandırmaz. C seçeneği yanlıştır çünkü eşin ölümü halinde aile birliği içinde yaşama şartı aranmaz. D seçeneği süre açısından yanlıştır. E seçeneği yanlıştır çünkü evlenme yoluyla kazanmada genel başvurudaki 5 yıl ikamet şartı aranmaz.

CEVAP: A

- 35. ÇÖZÜM:** 5718 sayılı Kanun m.9 uyarınca hak ve fiil ehliyeti, ilgilinin milli hukukuna tabidir. Öte yandan değişken ihtilaflar başlıklı m.3, yetkili hukukun vatandaşlık, yerleşim yeri veya mutad mesken esaslarına göre tayin edildiği hâllerde, aksine hüküm olmadıkça, "**dava tarihindeki**" vatandaşlık, yerleşim yeri veya mutad meskenin esas alınacağını hükme bağlamıştır. Bu nedenle borçlunun ehil olup olmadığı, dava tarihindeki Arjantin vatandaşlığına göre belirlenir.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 3

ADLİ YARGI ÇÖZÜMLERİ

1. **ÇÖZÜM:** Bir sözleşmenin hiç veya gereği gibi ifa edilmemesi hali için kararlaştırılan fer'i hakka **ceza koşulu** adı verilir. Mezkûr kurumun hukuki özellikleri şu şekildedir:

- **Ceza koşulu fer'i bir haktır.** İş bu sebeple **asıl sözleşmenin geçersiz olması kararlaştırılan ceza koşulunun da geçersiz olması sonucuna yol açar.** Ancak bir ceza koşulu hükmünün geçersiz olması ise asıl sözleşmenin geçersiz olması sonucuna yol açmaz(**D seçeneği doğrudur**).
- **Sözleşme kurulduktan sonra verilir.** Bu husus ceza koşulunu bağlanma ve cayma parasından ayıran bir unsurdur. Zira bağlanma ve cayma parası sözleşme kurulurken verilir.
- Mutlaka **ekonomik bir değerinin olması gerekir.** Ancak ceza koşulunun **mutlaka para olarak kararlaştırılması gerekmez.** Bu husus ceza koşulunu bağlanma ve cayma parasından ayıran bir unsurdur. Zira bağlanma ve cayma parası yalnızca para olarak kararlaştırılabilir(**A seçeneği yanlıştır**).
- **Asıl sözleşmeden ayrı olarak kararlaştırılabilir.** Bu halde, **asıl sözleşmenin şekline tabi** olarak yapılır(**C seçeneği yanlıştır**).
- **Taraflar ceza koşulunu serbestçe belirleyebilir.** Ancak hâkim, **aşırı gördüğü ceza koşulunu kendiliğinden indirir.**
- Borçlunun ceza koşulundan sorumlu olabilmesi için edimini hiç veya gereği gibi ifa etmemekte **kusurlu olması gerekir(B seçeneği yanlıştır)**.
- **Alacaklının** ceza koşuluna hak kazanabilmesi için bir **zarara uğraması gerekmez(E seçeneği yanlıştır)**.

CEVAP: D

2. **ÇÖZÜM:** 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda kural olarak temsil türü **iradi temsildir**. Iradi temsil; bir kişinin **tek taraflı bir irade beyanı ile** bir kişiyi temsilci olarak atamasıdır. Bu durumda irade beyanında bulunan kişi temsil olunan; atadığı kişi ise temsilci olarak adlandırılır. Temsilci atama, **kurucu yenilik doğuran hak niteliğinde olduğundan temsilcinin bu atamayı kabul edip etmemesi**

aranmaz. Temsil ilişkisi kurulmasını istemeyen temsilci istifa(çekilme) beyanında bulunabilir. Yine temsilcinin temsil yetkisi her zaman sınırlandırılabilir. Gerçekten 6098 sayılı TBK m.42 hükmüne göre, temsil olunan, hukuki bir işlemde doğan temsil yetkisini **her zaman sınırlayabilir**. Temsil olunan, bu haktan önceden feragat edemez. Temsilcinin temsil yetkisi, şu şekillerde sınırlandırılabilir:

- Yer bakımından
- Zaman bakımından
- Miktar bakımından
- Konu bakımından
- Kişi bakımından
- Birlikte temsil bakımından

Temsilci, kısıtlanmış temsil yetkisini aşar ise yetkisiz temsil söz konusu olur. Mezkûr soru da, **yetkisiz temsile** ilişkin bir sorudur. Şu hâllerde yetkisiz temsil söz konusu olacaktır:

- Temsilcinin yetkisi hiç yok ise
- Temsilcinin yetkisi sona ermiş ise
- Temsilci yetkisini aşmış ise
- Temsilcinin yetkisi sahte ise

Bu halde, yetkisiz temsile konu işlem askıda hükümsüz olur. Askıda hükümsüzlük yaptırımının ilgili kişilere sirayeti şu şekildedir:

Yetkisiz temsilde işlemin bağlayıcılığı		
Temsil olunan	Yetkisiz Temsilci	Sözleşmenin yapıldığı
İşleme onay vermedikçe bağlı olmaz.	İşlem ile bağlı olmaz.	İşlem ile bağlıdır.

- Yetkisiz temsilcinin kendisiyle işlem yaptığı diğer taraf, **temsil olunandan, uygun bir süre içinde bu hukuki işlemi onaylayamayacağını bildirmesini isteyebilir.** Bu süre içinde;

Temsil olunan işlemi onaylar ise	Temsil olunan işlemi onaylamaz veya susar ise
→ İşlem en başından itibaren geçerli olur.	→ İşlem en başından itibaren geçersiz olur.
→ Yani bağlayıcılık geçmişe etkilidir.	→ Yani geçersizlik geçmişe etkilidir.

- Temsil olunan işlemi onaylamaz veya susar ise, diğer taraf, işlemin geçersiz olmasından kaynaklı uğradığı zararları **yetkisiz temsilci-den isteyebilir**. Bu zarar kural olarak **menfi zarardır**.
- Yetkisiz temsilci, diğer tarafın, **kendisinin yetkisizliğini bildiğini veya bilmesi gerektiğini** ispat eder ise, mezkûr zararları karşılaktan kurtulur.

Tüm bu bilgiler ışığında, Mehmet, Çakır'ı temsilci olarak atayarak bir temsil ilişkisi meydana getirmiştir. Çakır'ın temsil yetkisi **1.000.000 TL ile(miktar bakımından) sınırlandırılmıştır**. Çakır ise 1.200.000 TL'lik işlem yaparak mezkûr temsil yetkisinin sınırlarını **aşarak yetkisiz temsile konu bir işlem yapmıştır**. Yetkisiz temsile konu işlem, askıda hükümsüzlük yaptırımına tabi olmakla; **temsil olunan Mehmet, işleme onay vermedikçe kendisini bağlamayacaktır**. Bu durumda işlemin diğer tarafı Necmi'nin uğradığı menfi zararı kural olarak yetkisiz temsilci Çakır karşılayacaktır. **Ancak Mehmet işleme onay verir ise bu halde işlem en başından itibaren yani geçmişe etkili olarak bağlayıcılık ve geçerlilik kazanacaktır**. İş bu sebeple, Mehmet'in işleme C seçeneğindeki gibi 02.02.2026 tarihinde onay vermesinde dahi mezkûr **işlem 02.02.2026 tarihinden itibaren değil ve fakat işlemin yapılma tarihi olarak 19.01.2026 tarihinden itibaren bağlayıcılık kazanacaktır**.

CEVAP: C

3. **ÇÖZÜM:** Bağışlama sözleşmesi, bağışlayanın **sağ-lararası sonuç doğurmak** üzere, **malvarlığından bağışlanana karşılıksız olarak bir kazandırma yapmayı üstlendiği** sözleşmedir. Bağışlama sözleşmesinin özellikleri şunlardır:

- Kural olarak borçlandırıcı işlemdir.
- Tek tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir.
- İvazsız bir sözleşmedir.
- Kural olarak rızai bir sözleşmedir.
- Kural olarak ani edimli bir sözleşmedir.
- Verme edimli bir sözleşmedir.

Bağışlama sözleşmesinde, bağışlayan şu hallerde bağışlamayı ortadan kaldırabilir:

ELDEN BAĞIŞLAMA İLE YERİNE GETİRİLMİŞ BAĞIŞLAMA SÖZÜNÜN GERİ ALINMASI	BAĞIŞLAMA SÖZÜ VERMENİN GERİ ALINMASI
Bağışlananın, bağışlayana veya yakınlarından birine karşı ağır bir suç işlemesi	Bağışlananın, bağışlayana veya yakınlarından birine karşı ağır bir suç işlemesi
Bağışlananın, bağışlayana veya onun ailesinden bir kimseye karşı kanundan doğan yükümlülüklerine önemli ölçüde aykırı davranması	Bağışlananın, bağışlayana veya onun ailesinden bir kimseye karşı kanundan doğan yükümlülüklerine önemli ölçüde aykırı davranması
Bağışlananın, yüklemeli bağışlamada haklı bir neden olmaksızın yüklemeyi yerine getirmemesi	Bağışlananın, yüklemeli bağışlamada haklı bir neden olmaksızın yüklemeyi yerine getirmemesi
	Bağışlayanın, mali durumunun sonradan, sözünün yerine getirilmesini kendisi için olağanüstü ağır kılacak ölçüde değişmiş olması
	Bağışlama sözü verdikten sonra, kendisi için yeni ailevi yükümlülüklerin doğmuş veya bu yükümlülüklerin önemli ölçüde ağırlaşmış olması

- Bağışlayan, geri alma sebebini **öğrendiği günden** başlayarak **1 yıl** içinde bağışlamayı geri alabilir.
- Bağışlayan **1 yıllık süre dolmadan ölürse**, geri alma hakkı **mirasçılara** geçer ve mirasçılar bu **sürenin sona ermesine kadar** bu hakkı kullanabilirler.

- Bağışlayan, sağlığında **geri alma sebebini öğrenememişse**, mirasçıları, ölümünden başlayarak **1 yıl içinde bağışlamayı geri alma hakkını** kullanabilirler.

CEVAP: D

4. **ÇÖZÜM:** Satış sözleşmesinin **kurulduğu sırada var olan bir hak dolayısıyla**, satılanın **tamamı veya bir kısmı bir üçüncü kişi tarafından alıcının elinden alınır**sa satıcının, bundan dolayı alıcıya karşı sorumluluğu **zapt sorumluluğudur**. Zapt durumundan kasıt, üçüncü kişinin satılan şey üzerinde üstün bir hak iddia etmesi, **söz gelimi mülkiyet, rehin, tapuya şerh verilmiş şahsi bir hak ileri sürmesidir**. Satıcının, zapt sorumluluğunun doğabilmesi için şu koşulların varlığı gerekir:

- Geçerli bir satış sözleşmesi olmalıdır.
- Zapt durumu en geç sözleşme yapıldığı sırada mevcut olmalıdır.
- Satılan şey, alıcıya zapt durumu ile teslim edilmelidir.
- Alıcı, zapt durumunu bilmemeli veya bilecek durumda olmamalıdır. Aksi halde satıcı, özel olarak zapt durumu üstlenmiş olmadıkça sorumlu tutulamaz (**C seçeneği doğrudur**).
- Satıcının zapttan sorumluluğu kaldırılmamış olmalıdır (**D seçeneği doğrudur**).
- Ancak satıcının zapttan sorumlu tutulabilmesi için **kusurlu olması gerekmez (B seçeneği doğrudur)**.
- 3. kişi, malı zapt etmeli, **yani kural olarak dava olmalıdır**. Ancak dava açılması bir zorunluluk değildir. **Zira üstün hak iddiasında bulunan 3. kişinin, dava açmadan da alıcının elinden satılanı alması da satıcının zapttan sorumluluğunu gündeme getirir**. Bu haller:
- Alıcı, bir mahkeme kararı beklemeksizin 3. kişinin hakkını **dürüstlük kurallarına** uygun olarak tanımış ve satılanı ona vermiş ise
 - Alıcı, 3. kişinin kendisine karşı dava açmasını beklemeden, satıcıyı satılan üzerinde ki hak iddiasına ilişkin uyuşmazlığı **dava yoluyla ÇÖZÜMLEMESİ, aksi takdirde tahkim yoluna başvuracağı konusundaki gecikmeksizin uyarılmış** ve bundan sonuç alamadığı için **tahkim yoluna başvurmuş ise**

Satıcının zapttan sorumluluğunun sonuçları, 3. kişinin alıcının elinden **satılanın tamamını veya bir kısmını almasına göre** farklılıklar gösterir:

Tam zapt	Kısmi zapt
3. kişi, alıcının elinden satılanın tamamını alır .	3. kişi, alıcının elinden satılanın bir kısmını alır .
Alıcı ile satıcı arasındaki satış sözleşmesi kendiliğinden sona erer . (A seçeneği doğrudur).	Alıcı ile satıcı arasındaki satış sözleşmesi kendiliğinden sona ermez . Ancak alıcı " kısmi zapt durumu bilinseydi, satış sözleşmesini yapmazdı " denilebiliyor ise hâkimden, satış sözleşmesini sona erdirmesi istenebilir .
→ Satılardan elde ettiği veya elde etmeyi ihmal ettiği ürünlerin değeri indirilerek, ödemiş olduğu satış bedelinin faizi ile birlikte geri verilmesini.	Alıcı, satılanın elinde kalmış olan kısmını o zamana kadar elde etmiş olduğu yararlarla birlikte, satıcıya geri vermekle yükümlüdür.
→ Satılanı elinden alan 3. kişiden isteyemeyeceği giderleri.	
→ Davayı satıcıya bildirmekle kaçınılabilecek olanlar dışında kalan bütün yargılama giderleri ile yargılama dışındaki giderleri.	
→ Satılanın tamamen elinden alınması yüzünden doğrudan doğruya uğradığı diğer zararları.	
→ Satıcı, kendisine hiçbir kusur yüklenemeyeceğini ispat etmedikçe, alıcının satılanın elinden alınması yüzünden uğramış olduğu diğer zararları da gidermekle yükümlüdür.	

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

Tüm bu bilgiler ışığında, Nizamettin'in alıcı Ziya'nın elindeki **vazonun kendisine ait olduğu-na ilişkin iddiası(mülkiyet) üstün hak iddiası niteliğinde olup;** mezkûr vazoyu Ziya'nın elinden alması halinde satıcı Necmi'nin **zapttan sorumluluğu gündeme gelmektedir.** Ancak E seçeneğindeki ifadenin aksine Necmi'nin zapttan sorumluluğunun gündeme gelebilmesi için, **mutlaka Nizamettin tarafından dava açılarak Ziya'nın elinden vazonun alınması gerekmektedir.** Zira yukarıda da belirtildiği üzere dava açılması bir zorunluluk değildir. **Zira üstün hak iddiasında bulunan 3. kişinin, dava açmadan da alıcının elinden satılanı alması da satıcının zapttan sorumluluğunu gündeme getirir.**

CEVAP: E

5. **ÇÖZÜM:** Vekâlet sözleşmesi, vekilin vekâlet verenin bir işini görmeyi veya işlemini yapmayı üstlendiği sözleşmedir:

Serdar _____ **Necip**
(Müvekkil) (Vekil)

Vekâlet sözleşmesinin şu özelliklerinin bilinmesi faydalı olacaktır:

- İş görme borcu doğuran bir sözleşmedir.
- İsimli(tipik) bir sözleşmedir.
- Kural olarak eksik iki tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir.
- Kural olarak ivazsız bir sözleşmedir. Gerçekten ücret, esaslı bir unsur değildir.
- Rızai bir sözleşmedir.
- Şahsi edimli bir sözleşmedir.
- Herhangi bir şekil şartı yoktur.

Vekâlete ilişkin hükümler, niteliklerine uygun düştükleri ölçüde, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda düzenlenmemiş olan iş görme sözleşmelerine de uygulanır. Vekâlet sözleşmesinde **vekil, bir iş görme borcu altına girmekle, müvekkiline sonuç ile ilgili bir garanti(yahut taahhüt) vermez.** Gerçekten vekil, **müvekkilinin işini basiretli bir vekil gibi görmek, müvekkilin üstün yararını gözeterek şekilde işlemler yapmak zorundadır ve fakat sonucun başarılı olup olmaması vekilin borcunu ifasında önemli de-**

ğildir. Bu bilgiler ışığında, Necip'in Serdar'a Hukuk Yargılama Usulü'ne ilişkin özel ders vermesi üzerine yapılan sözleşme **vekâlet sözleşmesi niteliğindedir.** Zira **Necip, Serdar'a** 2025 yılında yapılacak olan hâkim ve savcı yardımcılığı yazılı sınav yarışmasına ilişkin Hukuk Yargılama Usulü özel dersini verme borcu altına girecek olmakla sınavın kazanılacağını garanti etmemektedir.

CEVAP: B

6. **ÇÖZÜM:** 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m.117/1 hükmüne göre, muaccel olan bir borcun borçlusu, alacaklısının ihtarı ile temerrüde düşer. Ancak şu hallerde alacaklının ihtarına gerek yoktur:

Borcun ifa edileceği günün birlikte kararlaştırılması	Haksız fiilin işlenmesi	Sebepsiz zenginleşme
İfa gününün geçmesi ile borçlu temerrüde düşer.	Haksız fiilin işlendiği tarihte borçlu temerrüde düşer.	Sebepsiz zenginleşmenin gerçekleştiği tarihte borçlu temerrüde düşer. Ancak sebepsiz zenginleşen iyi niyetli ise temerrüde düşebilmesi için ihtar gerekir.

Mezkûr soruda Bihter ile Nedimarasında yapılan sözleşme **karşılıklı borç yükleyen bir sözleşme niteliğindedir.** Gerçekten *"belli bir bedel karşılığında satın alıp giyeceği"* ifadesi ile bu durum açıkça belirtilmiştir. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m.123 hükmüne göre, karşılıklı borç yükleyen bir sözleşmede, taraflardan biri temerrüde düştüğü takdirde diğeri, borcun ifa edilmesi için uygun bir süre verebilir veya uygun bir süre verilmesini hâkimden isteyebilir. Ancak şu hallerde ek süre verilmesine gerek yoktur:

- **Durum ve tutumdan süre vermenin etkisiz olması:** Borçlunun, alacaklıya açık ve kesin şekilde borcunu ödemeyeceğini söylemesi böyledir.

- **İfanın alacaklı için faydasız olması:** Düğün pastasının düğüne yetiştirilememesi böyledir.
- **Kesin vade:** Sözleşmeye "Borç en geç 30.07.2024 tarihinde ifa edilecektir" hükmünün yazılması böyledir.

Karşılıklı borç yükleyen bir sözleşmede, borçlunun temerrüdü halinde alacaklının seçimlik hakları şunlardır:

Ani edimli sözleşmelerde	İfasına başlanmış sürekli edimli sözleşmelerde
→ Aynen ifa ile birlikte gecikme tazminatı isteme	→ Aynen ifa ile birlikte gecikme tazminatı isteme
→ Aynen ifadan vazgeçip müspet zararı isteme	→ Sözleşmeyi feshetme ve sözleşmenin süresinden önce sona ermesinden doğan zararı isteme
→ Sözleşmeden dönme ve menfi zararı isteme	

Tüm bu bilgiler ışığında, her bir öncülü ayrıca inceleyecek olursak;

I. öncül doğrudur. Zira sorunun olay örgüsünde kesin vade bulunmaktadır. Kesin vade halinde alacaklının seçimlik haklarını kullanabilmesi için borçluya ek süre vermesi gerekmez.

II. öncül yanlıştır. Zira alacaklı yine de aynen ifayı yani elbisenin teslimini isteyebilir. Zira burada kesin vadenin geçirilmesi edimin ifasının imkânsızlaşması anlamına gelmemektedir.

III. öncül yanlıştır. Zira edimin ifa edileceği günün birlikte kararlaştırılmış olması durumunda edimin o tarihte ifa edilmemesi ile borçlu temerrüde düşer. Bu sebeple temerrüt için alacaklının ihtarı aranmaz.

CEVAP: D

- 7. ÇÖZÜM:** Türk Ceza kanununun 29. maddesine göre haksız bir fiilin ortaya çıkardığı hidder veya şiddetli eylemin etkisi altında suç işleyen kimse haksız tahrik hükümlerinden faydalanır. Dolayısıyla bir kimsenin haksız tahrikten faydalanabilmesi için kendisine tahrik eden kişinin hareketinin suç teşkil etmesi şart değildir, fiilin haksız bir fiil olması yeterlidir. Bu kişi, eşini aldattığı için haksız bir fiil gerçekleştirmiş, sadakat yükümlülüğünü yerine getirmemiştir. Bu gerekçeden dolayı fail kasten öldürmeden sorumlu tutulur ancak haksız tahrik hükümleri uygulanıp cezası indirilir.

CEVAP: D

- 8. ÇÖZÜM:** olaya bakılacak olursa gönüllü vazgeçme hükmünün uygulanacağı söylenemez çünkü Türk Ceza Kanunu 36. Maddede gönüllü vazgeçmeyi tanımlarken; Fail suçun icra hareketlerinden kendi isteğiyle vazgeçerse ya da neticenin gerçekleşmesini kendi çabalarıyla önlerse teşebbüsten sorumlu tutulmaz ancak vazgeçtiği ana kadar ki kısım suç ise bundan sorumlu tutulur demıştır. Dolayısıyla burada netice gerçekleştiği için gönüllü vazgeçme hükmü uygulanamaz.

Etkin pişmanlık; suç teşkil eden fiilin gerçekleşmesinden sonra olaya etki ederek kişinin ceza sorumluluğunu kaldıran veya azaltan şahsi neden olarak karşımıza çıkar. Fakat unutulmamalıdır ki her suçta etkin pişmanlık hükmü uygulanır denilemez. Bir suçta etkin pişmanlık hükmünün uygulanabilmesi için kanunda o suç ile ilgili bir düzenleme olmalıdır. Kasten öldürme ile ilgili etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanabileceğine dair düzenleme olmadığı için etkin pişmanlık hükmü de uygulanamaz.

CEVAP: A

- 9. ÇÖZÜM:** Hükmedilen seçenek tedbirin gerekleri hükümlünün elinde olmayan nedenlerle yerine getirilememesi halinde infaz hakimliği tarafından kısa süreli hapis cezasının kısmen veya tamamen infazına karar verilir.

Suç tanımında hapis cezası ile adli para cezasının seçenek olarak öngörüldüğü hallerde hapis cezasına hükmedilmişse bu ceza artık adli para cezasına çevrilmez.

Taksirli suçlardan dolayı hüküm olunan hapis cezası uzun süreli de olsa bu ceza diğer koşulların varlığı halinde adli para cezasına çevrilebilir ancak bu hüküm bilinçli taksir halinde uygulanmaz. Hüküm kesinleştikten sonra yapılan tebligata rağmen 30 gün içinde seçenek tedbirin gereklerinin yerine getirilmesine başlanmaması veya başlanmış olup da devam edilmemesi halinde infaz hakimliği tarafından kısa süreli hapis cezasının kısmen veya tamamen infazına karar verilir

CEVAP: A

- 10. ÇÖZÜM:** Bir kişiye karşı insan onuruyla bağdaşmayan ve bedensel veya ruhsal yönden acı çekmesine, algılama veya irade yeteneğinin etkilenmesine, aşağılanmasına yol açacak davranışları gerçekleştiren kamu görevlisinin işlediği fiil işkence suçunu ifade eder. Dolayısıyla işkence kamu görevlisi tarafından görevinden dolayı işlenen bir özgü suçtur

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

fakat bu suçun işlenişini iştirak eden diğer kişiler de kamu görevlisi gibi cezalandırılır. Dolayısıyla somut olaya bakılacak olursa A ve B işkence suçunda müşterek fail olarak sorumlu tutulur.

CEVAP: D

11. **ÇÖZÜM:** İsrarlı bir şekilde; fiziken takip etmek ya da haberleşme ve iletişim araçlarını, bilişim sistemlerini veya üçüncü kişileri kullanarak temas kurmaya çalışmak suretiyle bir kimse üzerinde ciddi bir huzursuzluk oluşmasına ya da kendisinin veya yakınlarından birinin güvenliğinden endişe duymasına neden olan failin işlediği fiildir. Bu suçun nitelikli halleri ikinci fıkrada düzenlenmiştir buna göre;

(2) Suçun;

a) Çocuğa ya da ayrılık kararı verilen veya boşandığı eşe karşı işlenmesi,

b) Mağdurun okulunu, iş yerini, konutunu değiştirmesine ya da okulunu veya işini bırakmasına neden olması,

c) Hakkında uzaklaştırma ya da konuta, okula veya iş yerine yaklaşmama tedbirine karar verilen fail tarafından işlenmesi,

hâlinde failin cezası artırılır

(3) Bu maddede düzenlenen suçun soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlıdır

CEVAP: E

12. **ÇÖZÜM:** Türk Ceza Kanunu'na göre; Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarına iştirak etmiş olan kişi resmi makamlar tarafından haber alınmadan önce diğer suç ortaklarını ve uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin saklandığı veya imal edildiği yerleri merciine haber verirse verilen bilginin suç ortaklarının yakalanmasını veya uyuşturucu veya uyarıcı maddenin ele geçirilmesini sağlaması halinde hakkında cezaya hükmolunmaz, şeklinde düzenleme mevcuttur. Dolayısıyla bu kişi etkin pişmanlıktan faydalanır ve ceza almaz. Buradaki etkin pişmanlık bu kişinin cezasını kaldıran şahsi bir nedendir.

CEVAP: D

13. **ÇÖZÜM:** Gaip sanık, hakkında bir açık bir yargılama bulunmasına rağmen kendisine ulaşılamayan kişi olarak tanımlanabilir. **Bulunduğu yer bilinmeyen veya yurt dışında bulunup da yetkili mahkeme önüne getirilemeyen veya getirilmesi uygun bulunmayan sanık gaip sayılır**

Gaiplerin yargılanması, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 244 - 246. maddeleri arasında düzenlenmiştir.

Gaip hakkında duruşma açılmaz; mahkeme, delillerin ele geçirilmesi veya korunması amacıyla gerekli işlemleri yapar. Bu işlemler naip hâkim veya istinabe olunan mahkeme aracılığıyla da yapılabilir. Bu işlemler sırasında sanığın müdafii veya kanunî temsilcisi veya eşi hazır bulunabilir. Gerektiğinde, mahkemece barodan bir müdafii görevlendirilmesi istenir.

Adresi bilinmeyen gaibe, mahkeme önüne gelmesi veya adresini bildirmesi hususları uygun bir iletişim aracıyla ihtar edilir.

Mahkeme, gaip olan sanık hakkında duruşmaya gelmesi hâlinde **tutuklanmayacağı hususunda bir güvence belgesi verebilir** ve bu güvence koşullara bağlanabilir.

Sanık, hapis cezası ile mahkûm olur veya kaçmak hazırlığında bulunur veya güvence belgesinin bağlı olduğu koşullara uymazsa **belgenin hükmü kalmaz.**

CMK md 248 de yer verilen zorlama amaçlı elkoyma ve teminat belgesi kavramı **gaip için değil kaçak sanıklar için mümkündür.** Buna göre ; Kaçağın Cumhuriyet savcısına başvurmasını veya duruşmaya gelmesini sağlamak amacıyla Türkiye'de bulunan mallarına, hak ve alacaklarına amaçla orantılı olarak Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi veya mahkeme kararıyla elkonulabilir ve gerektiğinde idaresi için kayyım atanır. Elkoyma ve kayyım atama kararı müdafiiye bildirilir.

CEVAP: D

14. **ÇÖZÜM:** Fiili işlediği yolunda kuvvetli şüpheler bulunan şüpheli veya sanığın akıl hastası olup olmadığını, akıl hastası ise ne zamandan beri hasta olduğunu ve bunun, kişinin davranışları üzerindeki etkilerini saptamak için; uzman hekimin önerisi üzerine, Cumhuriyet savcısının ve müdafinin dinlen-

mesinden sonra resmî bir sağlık kurumunda gözlem altına alınmasına, soruşturma evresinde sulh ceza hâkimi, kovuşturma evresinde mahkeme tarafından karar verilebilir.

Şüpheli veya sanığın müdafii yoksa hâkim veya mahkemenin istemi üzerine, baro tarafından bir müdafii görevlendirilir. **Gözlem süresi üç haftayı geçemez.** Bu sürenin yetmeyeceği anlaşılırsa resmî sağlık kurumunun istemi üzerine, her seferinde üç haftayı geçmemek üzere ek süreler verilebilir; ancak sürelerin toplamı üç ayı geçemez.

Somut olayımızda Yusuf hakkında verilen gözlem altına alınma kararı 3 temmuz 2025'te verilmiştir. Süre, karar tarihini takip eden günden başlayacaktır yani **gözlem süresi uzatma süresi haricen sorulduğu için en fazla üç hafta verilecektir bu çerçevede 24 temmuz 2025'te süre sona erecektir.**

CEVAP: C

Dikkat : Gözlem altına alınma kararına karşı itiraz yoluna gidilebilir.

15. **ÇÖZÜM :** Seri muhakeme usulü, Cumhuriyet savcısının yürüttüğü soruşturma sonunda bazı suçlarda kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar vermediği takdirde, şüphelinin müdafii huzurunda bu yargılama usulünü kabul etmesi şartıyla, savcılığın suçun cezasına yarı oranında indirim uygulamak suretiyle belirlediği yaptırımın mahkeme tarafından denetlenerek hüküm kurulması sureti ile muhakeme hayatımıza giren yargılama metodudur. Bu usulün uygulanabilmesi için soruşturmanın yapılarak tamamlanmış olması gerekir.

Cumhuriyet savcısı veya kolluk görevlileri, şüpheliyi, seri muhakeme usulü hakkında bilgilendirir.

Cumhuriyet savcısı tarafından seri muhakeme usulünün uygulanması şüpheliye teklif edilir ve şüphelinin müdafii huzurunda teklifi kabul etmesi hâlinde bu usul uygulanır. Suçun iştirak halinde (birden fazla kişiyle birlikte) işlenmesi halinde tüm şüphelilerin seri yargılama usulünü kabul etmesi gerekir. Şüphelilerden herhangi biri bu usulü kabul etmediği takdirde, normal soruşturma ve kovuşturma usulleri uygulanacaktır. Yani şüphelilerden biri bu usulü kabul etmezse diğerleri hakkında da **uygulanmaz.**

Suçun iştirak hâlinde işlenmesi durumunda şüphelilerden birinin bu usulün uygulanmasını kabul etmemesi hâlinde seri muhakeme usulü uygu-

lanmaz. Seri muhakeme usulü, bu kapsama giren bir suçun, kapsama girmeyen başka bir suçla birlikte işlenmiş olması hâlinde **uygulanmaz.**

Resmî mercilere beyan edilmiş olup da soruşturma dosyasında yer alan adreste bulunmama veya yurt dışında olma ya da başka bir nedenle şüpheliye ulaşılamaması hâlinde, seri muhakeme usulü **uygulanmaz.**

Dikkat ! Seri muhakeme usulü, yaş küçüklüğü ve akıl hastalığı ile sağır ve dilsizlik hâllerinde uygulanmıyordu. Ancak Anayasa Mahkemesinin 5/11/2024 Tarihli ve E: 2024/66, K: 2024/188 Sayılı Kararı ile bu fıkra da yer alan "... ile sağır ve dilsizlik..." ibaresi iptal edildi . Sağır ve dilsizlik bu kapsamdan çıkarıldı. Bu sebeple II numaralı öncül yanlıştır. ÖSYM 'in defalarca belirttiğimiz üzere günceli ne kadar çok sormayı sevdiğini ısrarla hatırlatıyorum.

CEVAP: B

16. **ÇÖZÜM: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının hukuka aykırı gördüğü Yargıtay ceza dairelerinden birinin kararına karşı** re'sen veya istem üzerine başvurduğu olağanüstü kanun yoludur. Olağanüstü terimi, kesinleşmiş kararlara karşı istisnai bir denetim yolu anlamına gelmektedir. Zira uygulama da oldukça istisnai bir durumdur. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, bu istisnai yola Yargıtay ceza dairelerinden birisinin kararına karşı başvurabilmekte; hukuka aykırı daire kararlarının yeniden incelenmesini sağlamaktadır. Bu itiraz, daire kararında gerek maddî ya da usulî hataları belirtmek suretiyle yapılır. İtiraza konu olan nedenler açık ve gerekçeleriyle yazılı olarak bildirilir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunumuz madde 308'te Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı itiraz yetkisini düzenlemiştir. Yargıtay ceza dairelerinden birinin kararına karşı Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, re'sen veya istem üzerine, **ilâmın kendisine verildiği tarihten itibaren bir ay içinde Ceza Genel Kuruluna itiraz edebilir.** Sanığın lehine itirazda süre aranmaz.

İtiraz üzerine dosya, kararına itiraz edilen daireye gönderilir. Daire, mümkün olan en kısa sürede itirazı inceler ve yerinde görürse kararını düzeltir; görmezse dosyayı Yargıtay Ceza Genel Kuruluna gönderir.

CEVAP: C

Dikkat ! Daha önce 30 gün ibaresi bulunan bu süre 2/3/2024 tarihinde değiştirilerek 1 ay olmuştur.

17. **ÇÖZÜM** : 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunumuzda sadece aşağıda yazılı olan suçların işlendiği hususunda kuvvetli şüphe sebepleri bulunması ve başka suretle delil elde edilememesi hâlinde, şüpheli veya **sanığın kamuya açık** yerlerdeki faaliyetleri ve işyeri teknik araçlarla izlenebilir, ses veya görüntü kaydı alınabilir:

1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti
2. Kasten öldürme
3. Parada sahtecilik
4. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma
5. Fuhuş
6. İhaleye fesat karıştırma
7. Rüşvet
8. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklamama
9. Silahlı örgüt veya bu örgütlere silah sağlama
10. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk
11. Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (Madde 12) suçları.
12. Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.
13. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü Maddelerinde tanımlanan suçlar.
14. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti

Kanun maddesinde izah edildiği üzere, başka türlü delil elde edilemeyeceği durumlarda başvurulacak bir tedbirdir . Bundaki saik kişinin özel hayat mahremiyetine tehdit teşkil etmesini önlemektir. Bundan ötürü teknik araçlarla izleme tedbirin uygulama alanı sadece **KAMUYA AÇIK ALAN ve İŞYERİ** sınırlı tutulmuştur. Konut asla tedbirin uygulama alanı olamaz. İlaveten teknik araçlarla izlemeye hâkim, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından karar verilir.

Tüm bunlar bağlamında zimmet suçu ; bu tedbirin uygulanabileceği bir suç türü değildir. Hem soruşturma hem de kovuşturma aşamasında bu tedbire başvurulabilir. Soruşturma aşamasında tedbirin uygulanmasına sulh ceza hakimliği karar verir. Teknik araçlarla izlemeye hâkim, gecikmesin-

de sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısı tarafından karar verilir. Cumhuriyet savcısı tarafından verilen kararlar yirmi dört saat içinde hâkim onayına sunulur. Hâkim kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi hâlinde kayıtlar derhâl imha edilir.

Teknik araçlarla izleme kararı en çok üç haftalık süre için verilebilir. Bu süre gerektiğinde bir hafta daha uzatılabilir. Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi hâlinde, hâkim yukarıdaki sürelerle ek olarak her defasında bir haftadan fazla olmamak ve toplam dört haftayı geçmemek üzere uzatılmasına karar verebilir.

Somut olayımızda Salih'in konutu teknik araçlarla izlemeye tabii tutulduğu tedbir kararı hukuka uygun değildir. Yanıt : D'dir

CEVAP: D

Dikkat ! : Teknik araçlarla izleme tedbiri ile birlikte gizli soruşturmacı görevlendirilmesi halinde süreler bir kat artırılarak uygulanır.

18. **ÇÖZÜM** : Ceza Muhakeme kanunumuz madde 161'de Cumhuriyet savcısının görev ve yetkilerini düzenlenmiştir. Bu bağlamda Cumhuriyet savcısı, doğrudan doğruya veya emrindeki adli kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabilir; kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere **tüm kamu görevlilerinden** her türlü bilgiyi isteyebilir. Cumhuriyet savcısı, adli görevi gereğince nezdinde görev yaptığı mahkemenin yargı çevresi dışında bir işlem yapmak ihtiyacı ortaya çıkınca, bu hususta o yer Cumhuriyet savcısından söz konusu işlemi yapmasını ister.

Adli kolluk görevlileri, elkoydukları olayları, yakalanan kişiler ile uygulanan tedbirleri emrinde çalıştıkları Cumhuriyet savcısına derhâl bildirmek ve bu Cumhuriyet savcısının adliyeye ilişkin bütün emirlerini gecikmeksizin yerine getirmekle yükümlüdür. Cumhuriyet savcısı, adli kolluk görevlilerine emirleri yazılı; acele hâllerde, sözlü olarak verir. **Sözlü emir, en kısa sürede yazılı olarak da bildirilir.**

Sadece kolluk personelleri değil diğer kamu görevlileri de, yürütülmekte olan soruşturma

kapsamında ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri, **talep eden Cumhuriyet savcısına vakit geçir-meksizin temin etmekle yükümlüdür.**

Kanun tarafından kendilerine verilen veya kanun dairesinde kendilerinden istenen adliye ile ilgili görev veya işlerde kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kamu görevlileri ile Cumhuriyet savcılarının sözlü veya yazılı istem ve emirlerini yapmakta kötüye kullanma veya ihmalleri görülen kolluk âmir ve memurları hakkında Cumhuriyet savcılarınca doğrudan doğruya soruşturma yapılır.

Yetkisizlik kararı ile gelen bir soruşturmada Cumhuriyet savcısı, kendisinin de yetkisiz olduğu kanaatine varırsa yetkisizlik kararı verir ve yetkili savcılığın belirlenmesi için soruşturma dosyasını, yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesine en yakın ağır ceza mahkemesine gönderir. Mahkemece bu konuda verilen karar kesindir. Bundan ötürü E şikkindeki ifade yanlıştır.

CEVAP: E

19. ÇÖZÜM

- Türk Ticaret Kanununda düzenlenen hususlarla bir ticari işletmeyi ilgilendiren bütün işlem ve fiiller ticari işlerdendir. Örneğin bir kambiyo senedi düzenlemek veya cari hesap sözleşmesi yapmak Türk Ticaret Kanununda düzenlenmiş hususlardır. Örneğin borçlar kanununda düzenlenmiş bir satım sözleşmesi, ticari değil adi iştir. Ancak bir ticari işletmenin satılması söz konusu ise o halde iş ticari iş olacaktır
- Taraflardan yalnız biri için ticari iş niteliğinde olan sözleşmeler, Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, diğeri için de ticari iş sayılır. Eğer arada sözleşmeye dayalı bir ilişki yok ise örneğin bir haksız fiil ya da sebepsiz zenginleşme gibi durumlar söz konusu ise, bir taraf için ticari sayılan iş diğer taraf için ticari olmayacaktır. Örneğin bir markette deterjan satın aldığımızda, bu iş market için ticari bizim için değildir. Ancak arada sözleşme olduğundan dolayı, hem market hem de bizim için ticari sayılacaktır
- Tüzel kişi tacirlerin istisnasız tüm işleri ticari iştir.

MÜESSİR DENEMELERİ

- “ Melihin, şahsi otomobiliyle seyahat ettiği sırada, bir esnaftan hediyeelik eşya satın alması ” Melih tacir olsaydı bile ticari iş sayılamaz.

CEVAP: A

20. ÇÖZÜM:

- Tacir olan veya olmayan bir kişiye, ticari işletmesiyle ilgili bir iş veya hizmet görmüş olan tacir, kararlaştırılmasa bile uygun bir ücret isteyebilir. “Ayrıca tacir, verdiği avanslar ve yaptığı giderler için, ödeme tarihinden itibaren faize hak kazanır” (esnafarında yararlanıldığı bir hükümdür)
- Ticari işletmesi bağlamında bir mal satmış, üretmiş, bir iş görmüş veya bir menfaat sağlamış olan tacirden, diğer taraf, kendisine bir fatura verilmesini ve bedeli ödenmiş ise bunun da faturada gösterilmesini isteyebilir. Bir fatura alan kişi aldığı tarihten itibaren sekiz gün içinde, faturanın içeriği hakkında bir itirazda bulunmamışsa bu içeriği kabul etmiş sayılır. Telefonla, telgrafla, herhangi bir iletişim veya bilişim aracıyla veya diğer bir teknik araçla ya da sözlü olarak kurulan sözleşmelerle yapılan açıklamaların içeriğini doğrulayan bir yazıyı alan kişi (teyit mektubu), bunu aldığı tarihten itibaren “sekiz gün” içinde itirazda bulunmamışsa, söz konusu teyit mektubunun yapılan sözleşmeye veya açıklamalara uygun olduğunu kabul etmiş sayılır. Ayrıca ticari iş karinesi gereği, kural olarak bir tacirin işlerinin veya borçlarının ticari olması asıldır.

CEVAP : C

21.

- Esas sözleşmenin değiştirilmesi,
- Yönetim kurulu üyelerinin seçimi, görev süreleri, ücretleri, huzur hakkı, ikramiye ve prim gibi haklarının belirlenmesi,
- Yönetim kurulu üyelerinin ibraları ve görevden alınmaları,
- Denetçi seçimi ve görevden alınması,
- Finansal tabloların, yıllık raporların, kar-zarar ve kazancın dağıtılması tekliflerinin, yedek akçenin ve dağıtılacak karın karara bağlanması,
- Şirketin feshi ve önemli miktarda şirket varlığının toptan satışı genel kurulun devredilmez yetkileri arasındadır.

MÜESSİR DENEMELERİ

"Muhasebe ve finans denetimi, yönetim kurulunun görevidir."

CEVAP : C

22.

- Tescilden itibaren iki yıl içinde sermayenin onda birini aşan bedelle işletme veya ayın devralınacak veya kiralanacaksa, bilirkişinin resmi rapor niteliğindeki değer tespiti ile birlikte bu işlem genel kurulda onaylanıp ticaret siciline tescil edilmedikçe geçerli olmaz. Bu konuda genel kurulda aranacak karar nisabı (oy yeter sayısı) sermayenin en az yüzde yetmişbeşidir
- Pay taahhüdünün şirketin tescilinden önce devri, şirkete karşı geçerlidir ve hüküm ifade etmez. Çünkü tescilden önce sermayenin paylara bölünüp kişilere devri mümkün değildir. Paylar, şirket kuruluşunun tescili veya sermaye artırımı kararının tescili ile hukuken doğar
- Tescilden önce şirket adına işlem yapanlar şahsen ve müteselsil sorumlu olurlar. Ancak şirket, kurulduktan sonra üç ay içinde bu işleri kendi üzerine devralırsa, bu kişiler sorumluluktan kurtulur
- Şirkete getirilmesi taahhüt edilen toplam "nakit sermayenin" %25'itescilden önce yani hemen, kalanı ise en geç yirmidört ay içinde getirilmelidir. Payların çıkarma primlerinin tamamı tescilden önce ödenir.
- "Halka arz edilip de süresinde satılmayan payların bedellerinin tamamı, süresinde halka arz edilmeyen payların bedellerinin ise, yüzde yirmibeş iki aylık süreyi izleyen üç gün içinde ödenir".

CEVAP : E

23.

- Hamilin başvurma hakları ibraz süresinin bitiminden itibaren 3 (üç) yıl geçmekle, **ödeme yapan müracaat** borçlularından birinin diğerlerine başvurma hakları, ödemenin yapıldığı veya dava başvurusunun kendisine ileri sürüldüğü tarihten itibaren yine 3 (üç) yıl geçmekle zamanaşımına uğrar.

CEVAP : D

24. Poliçede zamanaşımı süreleri ;

1. Hamilin, kabul etmiş muhataba karşı açacağı davalar vadeden itibaren üç yıl,
 2. Hamilin keşideci, cirantalar, avalistler veya araya girenler (muhatap dışındakiler) aleyhine açacağı davalar protestodan itibaren bir yıl (masrafsız iade varsa vadeden itibaren),
 3. Cirantaların, başka bir cirantaya, avaliste, araya girene veya keşideciye açacağı davalar, ödeme veya dava yoluyla kendisine ileri sürüldüğü tarihten itibaren altı ay şeklindedir.
- Dava açılması, takip talebi, davanın ihbarı veya alacağın iflas masasına bildirilmesi zamanaşımını durduran değil kesen sebeplerdir. Zamanaşımını kesen işlem, kimin hakkında meydana gelmişse ancak ona karşı hüküm ifade eder. Zamanaşımı kesilince, süresi aynı olan yeni bir zamanaşımı işlemeye başlar. "Kambiyo senetleri hakkında zamanaşımın durma sebepleri kanunda düzenlenmediğinden söz konusu değildir."
 - "Hamil başvuru hakkını kaybetmiş bile olsa, keşideciye veya kabul etmiş muhataba sebepsiz zenginleşme nedeniyle başvuruda bulunabilir". Bu durumda zamanaşımı bir yıldır.
 - Zamanaşımı sebebiyle veya poliçeden doğan hakların korunması için gerekli olan işlemlerin yapılmasının ihmal edilmiş olması dolayısıyla, düzenleyenin veya kabul edenin poliçeden doğan yükümlülükleri düşmüş bile olsa, bunlar poliçenin hamiline karşı, onun zararına zenginleşmiş olabilecekleri kadar borçlu kalırlar. Sebepsiz zenginleşmeden doğan istem, muhataba, yerleşim yerli bir poliçeyi ödeyecek olan kimseye ve düzenleyen, poliçeyi başka bir kişi veya ticari işletme hesabına düzenlemiş olduğu takdirde o kişiye veya ticari işletmeye karşı da ileri sürülebilir. Poliçeden doğan borcu düşmüş olan cirantaya karşı böyle bir istem ileri sürülemez. Zamanaşımı süresi, poliçenin zamanaşımına uğradığı tarihi takip eden tarihten itibaren bir yıldır; ispat yükü, sebepsiz zenginleşmediğini iddia edene aittir.

CEVAP : B

25. **ÇÖZÜM:** Taraflarca iş sözleşmesine bir deneme kaydı konulduğunda, bunun süresi en çok **iki ay** olabilir. Ancak deneme süresi toplu iş sözleşmeleriyle **dört aya** kadar uzatılabilir.

CEVAP: B

26. **ÇÖZÜM:**

Özellikle aşağıdaki hususlar fesih için geçerli bir sebep oluşturmaz:

- Sendika üyeliği veya çalışma saatleri dışında veya işverenin rızası ile çalışma saatleri içinde sendikal faaliyetlere katılmak.
- İşyeri sendika temsilciliği yapmak.
- Mevzuattan veya sözleşmeden doğan haklarını takip veya yükümlülüklerini yerine getirmek için işveren aleyhine idari veya adli makamlara başvurmak veya bu hususta başlatılmış sürece katılmak.
- Irk, renk, cinsiyet, medeni hal, aile yükümlülükleri, hamilelik, doğum, din, siyasi görüş ve benzeri nedenler.
- Gebelik ve doğum nedeniyle öngörülen ve kadın işçilerin çalıştırılmasının yasak olduğu sürelerde işe gelmek.
- Hastalık veya kaza nedeniyle 25 inci maddenin (I) numaralı bendinin (b) alt bendinde öngörülen bekleme süresinde işe geçici devamsızlık.

CEVAP: D

27. **ÇÖZÜM:**

Gününde ödenmeyen ücretler için mevduata uygulanan en yüksek faiz oranı uygulanır. Ücret alacaklarında zamanaşımı süresi **beş yıldır**. Her ücret alacağı ayrı ayrı zamanaşımına tabidir

CEVAP: B

28. **ÇÖZÜM:**

Zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra iş yerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle iş yerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi hallerinde, işveren **dört ay** içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabilir.

Cumhurbaşkanı bu süreyi **iki katına** kadar artırmaya yetkilidir. Bu çalışmalar fazla çalışma veya

fazla sürelerle çalışma sayılmaz. Telafi çalışmaları, günlük en çok çalışma süresini aşmamak koşulu ile günde **üç saatten** fazla olamaz. Tatil günlerinde telafi çalışması yaptırılmaz.

CEVAP: D

29. **ÇÖZÜM:**

- İşçi veya işveren, sendikada üye kalmaya veya üyelikten ayrılmaya zorlanamaz.
- Her üye, e-Devlet kapısı üzerinden çekilme bildiriminde bulunmak suretiyle üyelikten çekilebilir.
- Çekilme, sendikaya bildirim tarihinden itibaren **bir ay sonra** geçerlilik kazanır. Çekilenin bir aylık süre içinde başka bir sendikaya üye olması hâlinde yeni üyelik bu sürenin bitimi tarihinde kazanılmış sayılır.
- Sosyal Güvenlik Kurumundan yaşlılık veya malullük aylığı ya da toptan ödeme alarak işten ayrılan işçilerin sendika üyeliği sona erer. Ancak çalışmaya devam edenler ile kuruluş ve şubelerinin yönetim, denetleme ve disiplin kurullarındaki görevleri sırasında yaşlılık veya malullük aylığı ya da toptan ödeme alanların üyeliği, görevleri süresince ve yeniden seçildikleri sürece devam eder.
- İşkolunu değiştirenin sendika üyeliği kendiliğinden sona erer.
- İşçi kurulu ve şubelerinin organlarında görev almak üyeliği sona erdirmez.
- İşçi sendikası üyesinin bir yılı geçmemek üzere işsiz kalması üyeliğini etkilemez.
- Herhangi bir askeri ödev nedeniyle silah altına alınan üyenin üyelik ilişkisi bu süre içinde askıda kalır.

CEVAP: A

30. **ÇÖZÜM:**

İkinci alacaklar toplanması:İflas idaresi sıra cetvelinin ilanı ile bu toplantıyı davet eder. Bu toplantının yapılabilmesi için sıra cetvelinin kesinleşmesine gerek yoktur, ancak iflas kararının kesinleşmesi gerekir. Bu toplantıya alacağı sıra cetveline kısmen veya tamamen kabul edilmiş alacaklılar kabul edilir. Alacağı reddedilmiş olan alacaklılar bu toplantıya katılamaz.

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

Bu durum 6352 Sayılı İİK'nın m.237/2'de düzenlenmiştir. Buna göre II. Alacaklılar toplanmasına davet ilanı toplantı gününden en az 20 gün önce yapılır.

CEVAP: E

31. İcra mahkemesince verilen kararlar kural olarak maddi anlamda kesin hüküm teşkil etmezler. İcra mahkemesinde her türlü delille değerlendirme ilkesi uygulanmaz. Dosya üzerinden sınırlı inceleme yapılır. Yine kural olarak İcra Mahkemesi kararlarına karşı yargılamanın yenilenmesi yoluna başvurulması da mümkün değildir. Bunun üç istisnası bulunmaktadır:

- 1- İhalenin feshi talebi (İİK m.134)
- 2- İstihkak davası (İİK m.97-99)
- 3- İİK 89 dan kaynaklı tazminat davaları

CEVAP: D

32. ÇÖZÜM:

İTİRAZIN KESİN KALDIRILMASI

Talep eden: Alacaklı

Karşı taraf: Borçlu

Görevli Mahkeme: İcra mahkemesi

Yetkili Mahkeme: Takibin yapıldığı yer

Süresi: İtirazın alacaklıya tebliğinden itibaren 6 aylık hak düşürücü süreye tabidir

İtirazın kesin kaldırılması bir dava değildir, icra hukukuna özgü hukuki bir yoldur ve ödeme emrine karşı borca itiraz edilmesi halinde mümkündür.

Gecikmiş itirazın kabulünden sonra ve ihtiyati hacizde esas takipte gönderilen ödeme emrine itiraz halinde alacaklı 7 gün içinde bu yola başvurulmaz ise hacizler hükümsüz kalır.

Alacaklı elinde madde 68'de sayılan belgelerden biri mevcutsa bu yola başvurabilir.

CEVAP: C

33. ÇÖZÜM:

Rehin Sayılan Haklar:

İpotek, ipotekli borç senedi, irat senedi, gemi ipoteki, taşınmaz yükü, eklenti üzerindeki rehinler, teslim bağılı taşınır rehni, ticari işletme rehni, hapis hakkı, alacak ve öteki haklar üzerindeki

rehinler, rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takip yapma imkanı verir.

6352 Sayılı İİK'ya göre taşınmaz yükü ve irad senedi ipotek (İİK m.23/1) hapis hakkı ve ticari işlemlerde taşınır rehni rehin kapsamında değerlendirilir. Üst hakkı rehin kapsamında sayılmaz.

CEVAP: C

34. **ÇÖZÜM:** Bu durum 6352 Sayılı İİK'nın 232.mad-desinde düzenlenmiştir. Buna göre iflas idaresinin geçilmesinden itibaren 2 ay içerisinde sıra cetveli yapılır. Zorunlu hallerde, icra mahkemesi süreyi 2 ay daha uzatabilir. (15.03.2018 tarihli değişiklik)

CEVAP: B

35. **ÇÖZÜM:** Adi (iflas dışı) konkordato iflasa tabi olsun olmasın bütün borçlular tarafından talep edilebilir ve bu talebe dair başvuru 2018 değişiklikleri sonucunda asliye ticaret mahkemesine yapılır.

İflas içi (iflastan sonra) konkordato talebi adi konkordato talebinden farklı olarak asliye ticaret mahkemesine değil iflas idaresine yapılır. Zira müflisin mallarının idaresi iflas idaresine geçmiştir, konkordato teklifinin kabul edilip edilmeyeceğini de iflas idaresinin karar vermesi gerekmektedir.

CEVAP: B

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

ÇÖZÜM 4

ÇÖZÜM 4

GENEL YETENEK-GENEL KÜLTÜR ÇÖZÜMLERİ

1. **ÇÖZÜM:** A şıkında "hataların ısrarla tekrarlanması", B şıkında "... bir sözle çelişmektedir.", C şıkında "bu hataların azaltılmasının bizi özgün buluşlara yönlteceğini" E şıkında "el sanatlarıyla ilgili bazı genellemeler yapılmasına neden olmuştur." İfadeleri verilen cümlelerle çelişmektedir.

CEVAP: D

2. **ÇÖZÜM:** "Araştırma sonucunda hakem grubunun cevapları ile bireyler hakkında toplanan veriler arasında büyük bir benzerlik olduğu tespit edilmiştir." Cümlesi ana düşünceyi vermektedir.

CEVAP: B

3. **ÇÖZÜM:** A şıkına "analizleriyle dünyanın belli başlı tarihçileri arasına girmiştir.", B şıkına "senkronoloji yöntemini tarih araştırmalarına kazandırmıştır.", C şıkına parçanın tamamından, E şıkına "Arşiv verilerinin etkin kullanımı için tarihçinin ilgilendiği dönem ve coğrafyaya sadece sevgi ve ilgiyle değil, belli bir bilimsel yöntemle de yaklaşması gerektiğini" ifadelerinden ulaşılmaktadır. Tarih araştırmalarında arşiv kaynağı kullanımına öncülük ettiğine dair bilgi bulunmamaktadır.

CEVAP: D

4. **ÇÖZÜM:** Parçada boş bırakılan yerden sonra gelen "tarihin gizemli bir zamanına gider, orada bir müddet kalır, huzur içinde hissedersiniz kendinizi." İfade-si geçmişle alakalı bir cümleyle bağlantılı olacaktır.

CEVAP: E

5. **ÇÖZÜM:** Seslenme ifadesinden sonra virgül, ikinci boşluğa iki nokta çünkü örnekler verilmektedir, örnekler yüklemle tamamlanmadığı için üç nokta, son iki boşluğa da virgül gelmelidir.

CEVAP: C

6. **ÇÖZÜM:** Pekçok ifadesi ayrı yazılmalıdır.

CEVAP: C

7. **ÇÖZÜM:**

A14 için

$$A.1.4 = k(A+1+4)$$

$$4A = kA + 5k$$

$$4A - kA = 5k$$

$$A(4 - k) = 5k$$

$$A = \frac{5k}{4 - k}$$

$$k=1 \rightarrow A = \frac{5}{3} \text{ rakam değil}$$

$$k=2 \rightarrow A = \frac{10}{2} = 5 \text{ rakam}$$

$$k=3 \rightarrow A = \frac{15}{1} = 15 \text{ rakam değil}$$

$$A = 5 \text{ bulunur.}$$

6AB için A değerini yerine koyarsak

65B olur.

$$6.5.B = (6+5+B) . t$$

$$30B = 11t + Bt$$

$$30B - Bt = 11t$$

$$B . (30 - t) = 11t$$

$$B = \frac{11t}{30 - t}$$

$$t=1 \rightarrow B = \frac{11}{29} \text{ rakam değil}$$

$$t=2 \rightarrow B = \frac{22}{28} \text{ rakam değil}$$

t= 3,4,5,6,7 değerleri için de B rakam değildir.

$$t=8 \rightarrow B = \frac{11 \cdot 8}{30 - 8} = \frac{88}{22} = 4$$

$$A=5, B=4$$

$$A+B= 5+4=9 \text{ olur.}$$

CEVAP: D

8. **ÇÖZÜM:**

$$a . b = -15 \text{ ve } b . c = 24$$

a+b+c en küçük olması için sayılar en küçük seçilmelidir.

$$a.b = -15 \rightarrow a=15, b= -1$$

$$b.c = 24 \rightarrow b= -1, c= -24$$

$$a+b+c = 15 - 1 - 24 = -10$$

CEVAP: B

9. ÇÖZÜM:

$$6^{x+2} = 2^{x+4}$$

$$(3 \cdot 2)^{x+2} = 2^x \cdot 2^4$$

$$3^{x+2} \cdot 2^{x+2} = 2^x \cdot 2^4$$

$$3^{x+2} \cdot \cancel{2^x} \cdot 2^2 = 2^x \cdot 2^4$$

$$3^{x+2} = \frac{2^4}{2^2} = \frac{16}{4} = 4$$

CEVAP: B

10. ÇÖZÜM:

X adımda ortalama 120 olsun.

Buna göre

$$\begin{array}{r} \text{Ali } 20+8 \cdot x \\ \text{Berk } 20+10 \cdot x \\ \text{Can } 20+12 \cdot x \\ + \text{Deniz } 20+20 \cdot x \\ \hline 80+50x \end{array}$$

ortalama 120 ise

$$\frac{80+50x}{4} = 120$$

$$80+50x=480$$

$$50x=480-80$$

$$50x=400$$

$$x=8$$

CEVAP: C

11. ÇÖZÜM:

Oteldeki boş odalardan birine rastgele yerleştirilecek müşterinin kara manzaralı odaya yerleştirilme olasılığı daha fazla ise kara manzaralı boş oda sayısı, deniz manzaralı boş oda sayısından fazladır demektir.

Oteldeki dolu oda sayısının en az olması için bütün kara manzaralı odaların boş, kara manzaralı boş oda sayısının 1 eksiği kadar deniz manzaralı oda olması demektir.

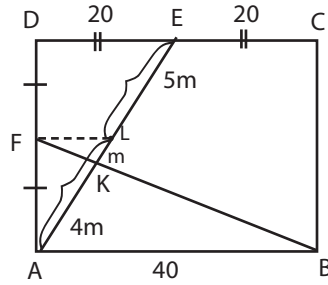
Deniz manzaralı boş oda sayısı 35 olmalıdır.

$$55-35 = 20$$

Oteldeki en az dolu oda sayısı 20'dir.

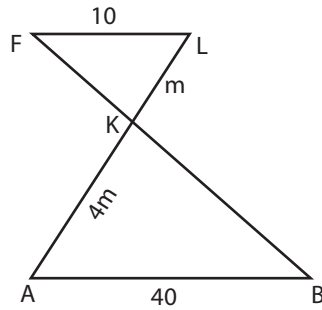
CEVAP: C

12. ÇÖZÜM:

IFLI orta taban olur.

$$\frac{20}{2} = 10 \text{ olur. } IAL = ILE \text{ dir.}$$

$$\frac{IFLI}{IABI} = \frac{IKLI}{IKAI}$$

$$\frac{10}{40} = \frac{1}{4}$$

IKLI=m dersek

IAKI=4m olur.

IEKI=X =6m olur.

$$4m + m + 5m = 25$$

$$10m = 25$$

$$m = \frac{5}{2}$$

$$x = 6m$$

$$= 6 \cdot \frac{5}{2} = 15 \text{ br.}$$

CEVAP: D

13. ÇÖZÜM

Manas Destanı	Kırgız
Türeyiş Destanı	Uygur
Göç Destanı	Uygur
Dede Korkut Hikayeleri	Oğuzlar ile Kıpçakların savaşını anlatır.
Şu Destanı	İskitler

CEVAP: A

14. **ÇÖZÜM:** Orta Asya Türkleri arasında İslamiyet'in yayılmasını sağlayan Türk mutasavvıfı Ahmet Yesevi'dir.

CEVAP: C

15. ÇÖZÜM

Emir-i Dad	Örfi davalara bakardı. Medrese kökenlidir.
Kadileşker	Askeri davalara bakardı. Medrese kökenlidir.
Gulam	Hristiyan çocuklarının Türkleştirilip İslamlaştırılmasıdır. Gulamhane adı verilen yerlerde gerçekleşirdi. Medrese kökenli değildir.

CEVAP: D

16. ÇÖZÜM

El Cezeri (Sibernetik): 11. yüzyılda Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinden Artuklular döneminde yaşamıştır.

CEVAP: E

17. **ÇÖZÜM:** Sanayi Nefise Mektebi ile Müze-i Hümayun: **Osman Hamdi Bey**

Darülfünun (Üniversite): Padişah Abdülaziz döneminde açılmıştır. Osman Hamdi Bey'in bir çalışması değildir.

CEVAP: D

18. **ÇÖZÜM:** Kapıkulu Süvarileri ile Kapıkulu Piyadeleri ulufe alırdı.

Tımarlı Sipahi Maaşını tıyardan (toprak) alırdı.

CEVAP: D

19. ÇÖZÜM

Birinci TBMM Dönemi 1920-1923 yılları arasındadır. İkinci TBMM 1923-1927 yılları arasındadır.

İkinci TBMM'nin başlaması 24 Temmuz 1923 Lozan Antlaşması'nın kabulü olarak alınır.

Cumhuriyet'in ilanı 29 Ekim 1923'tür. Bu nedenle Cumhuriyet'in ilanı ikinci TBMM'nin konularındandır.

CEVAP: B

20. ÇÖZÜM

İstiklal Marşı 12 Mart 1921'de kabul edilmiştir. Dönemin Milli Eğitim Bakanı Hamdullah Suphi Tanrıöver'dir.

Hasan Ali Yücel	1938-1946
Şükrü Saraçoğlu	1924-1925
Refik Saydam	1930-1933
Hüseyin Vasıf Çınar	1924-1929
Hamdullah Suphi Tanrıöver	1920-1925

CEVAP: E

21. ÇÖZÜM

Başkomutanlık Meydan Savaşı'nın diğer isimleri:

- Rum Zıncığı
- Dumlupınar Meydan Savaşı
- Büyük Taarruz

CEVAP: E

22. ÇÖZÜM

Duyun-i Umumiye'nin kaldırılması	Bağımsızlıkla ilgilidir.
Montrö Boğazlar Sözleşmesi	
Yabancı postanelerin alınması	
Kabotaj Kanunu	

Aşar vergisinin kaldırılması; iç olay olup köylünün rahatlaması ile ilgilidir. Bağımsızlıkla ilgili değildir.

CEVAP: C

23. ÇÖZÜM

Anadolu'ya silah ve cephane kaçıran grup Mim Mim Grubudur.

Milli Kongre Cemiye	İtilaf devletlerine karşı yayın ve gazete yoluyla karşı koymuştur.
Gizli Karakol Cemiyeti	İstanbul'un işgaline karşı koymuştur.
Vahdet-i Milliye	Ulusal kurtuluş için örgütlenmiştir.
Klikyalılar Cemiyeti	Adana ve çevresinde halkı örgütlemiştir.

CEVAP: A

24. ÇÖZÜM

Manda Konusu: ABD, Türkiye'nin ABD mandası olmasını istemiştir.
Musul petroleri: İngiltere ile sorun olmuştur.
Kapitülasyonlar: Fransa ile sorun olmuştur.

CEVAP: A

25. **ÇÖZÜM:** 1982 Anayasası'na göre Hakimler ve Savcılar Kurulu üyeleri **4 yıl** için seçilir. Süresi biten üyeler bir kez daha seçilebilir.

Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki **30 gün içinde** yapılır. Seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan Kurul üyeliğinin boşalması durumunda, boşalmayı takip eden **30 gün içinde**, yeni üyelerin seçimi yapılır.

CEVAP: C

26. **ÇÖZÜM:** Anayasa'ya göre; "üst kademe yöneticilerinin **yetiştirilme** usul ve esasları, kanunla özel olarak düzenlenir." (Anayasa m. 128)

Bu soruda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi oldukça çeldiricidir. Çünkü, yine Anayasaya göre üst kademe kamu yöneticilerinin **atanmasına** ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenir.

Birbirinin neredeyse aynısı olan bu ifadelerin birinde "yetiştirilme" diğeri "atanma" usul ve esaslarının ne ile düzenleneceği hükme bağlanmıştır. Bundan dolayı soruların dikkatli bir biçimde okunması oldukça önemlidir.

CEVAP: A

27. 1982 Anayasası'nda idareye dair düzenlenen ilkeler şunlardır:

- İdarenin kanuniliği
- Merkezden yönetim
- Yerinden yönetim
- Yetki genişliği
- Kanunsuz emir
- İdarenin bütünlüğü
- İdarenin mali sorumluluğu

CEVAP: C

28. **ÇÖZÜM:**

1982 Anayasası'na göre;

- Cumhurbaşkanı
- Cumhurbaşkanı Yardımcıları
- Adalet Bakanı
- Millî Savunma Bakanı
- İçişleri Bakanı
- Dış İşleri Bakanı
- Genelkurmay Başkanı
- Kara Kuvvetleri Komutanı
- Hava Kuvvetleri Komutanı
- Deniz Kuvvetleri Komutanı

Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin Teşkilat ve Görevleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne göre, Genel Sekreter toplantılara katılır, fakat oylamaya katılamaz.

CEVAP: E

29. **ÇÖZÜM:** Yasama ve yürütme erklerinin yasama organında toplandığı hükümet sistemidir.

Özellikleri şunlardır:

- YASAMA VE YÜRÜTME YETKİLERİ **YASAMA ORGANINA** AİTTİR.
- Meclisin üstündür.
- Yürütme ayrı bir güç olarak kabul edilmez.
- Meclis tarafından oluşturulan yürütme organı, görevlerini yine Meclis adına ve Meclisin emirleri doğrultusunda yerine getirir.
- Yürütme organı üyeleri (bakanlar) Meclis tarafından belirlenir. Bakanlar, Meclis'in emirleri doğrultusunda ve Meclis adına görevlerini yerine getirirler.
- Bakanların kolektif sorumluluğu bulunmaz. Her bakan Meclis'e karşı sadece kendi faaliyetlerinden sorumludur.
- Meclis istediği zaman yürütme organını feshedebilir, değiştirebilir veya azledilebilir. Ancak yürütmenin Meclisi feshetme veya dağıtma yetkisi yoktur.
- Meclis'i feshetme yetkisi Meclisin kendisine aittir.
- DEVLET BAŞKANLIĞI (CUMHURBAŞKANLIĞI) MAKAMI YOKTUR. Devlet başkanlığı görevini Meclis tarafından seçilen Meclis Başkanı yerine getirir.

CEVAP: C

30. **ÇÖZÜM:**

İllere düşen milletvekili sayısı ilgili kanunda belirtilen usule göre tespit edilir. Yapılan tespit sonunda, çıkaracağı milletvekili sayısı

- 18'e kadar olan iller, **bir** seçim çevresi sayılır.
- Çıkaracağı milletvekili sayısı 19'dan 35'e kadar olan iller **iki**,
- Çıkaracağı milletvekili sayısı 36 ve daha fazla olan iller **üç**

seçim çevresine bölünür.

Bu seçim çevreleri, numara sırasına göre adlandırılır.

CEVAP: C

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

ÇÖZÜM 4

ORTAK ALAN BİLGİSİ ÇÖZÜMLERİ

1. **ÇÖZÜM:** Anayasa'ya göre; Vatandaşlar, siyasi parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için onsekiz yaşını doldurmuş olmak gerekir.

Anayasaya göre siyasi parti üyesi olamayacaklar şunlardır:

- Hakimler ve savcılar,
- Sayıştay dahil yüksek yargı organları mensupları,
- Kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri,
- Yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri,
- Silahlı Kuvvetler mensupları ile
- Yükseköğretim öncesi öğrencileri

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu bu gruplara ek olarak şunları da parti üyesi olamayacaklar arasında saymaktadır:

- Kamu hizmetlerinden yasaklılar,
- Basit ve nitelikli zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile istimal ve istihlak kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma veya Devlet sırlarını açığa vurma suçlarından biriyle mahkûm olanlar,
- Taksirli suçlar hariç beş yıl ağır hapis veya beş yıl ve daha fazla hapis cezasına mahkûm olanlar,
- Türk Ceza Kanunu'nun İkinci Kitabının birinci babında yazılı suçlardan veya bu suçların işlenmesini aleni olarak tahrik etme suçundan mahkûm olanlar,
- Terör eyleminden mahkûm olanlar,

Siyasi partilere üye olamazlar ve üye kaydedilemezler.

Yine bu Kanuna göre;

- Her Türk vatandaşı, kanunda ve parti tüzüğünde gösterilen şartlara ve usullere göre siyasi partilere üye olma ve dilediği anda üyelikten çekilme hakkına sahiptir.

- Kimse, aynı zamanda birden fazla siyasi partinin üyesi olamaz, aksi halde üyelik sıfatı bu siyasi partilerin hepsinde birden sona ermiş sayılır. (C şıkkı)
- Kimse, bir partinin birden fazla teşkilat birimine üye kaydolamaz, aksi halde son kayıt tarihinden önce yapılmış olan üyelik kayıtları geçersizdir. (D şıkkı)

Görüldüğü üzere yükseköğretim öncesi öğrencileri siyasi parti üyesi olamamaktadır.

DİKKAT: Yüksek öğretim öğrencileri siyasi parti üyesi olabilirler. Yüksek öğretim öğrencilerinin siyasi partilere üye olabilmelerine ilişkin esaslar kanunla düzenlenir.

Yüksek öğretim elemanları ise siyasi parti üyesi olabilirler. Ancak bunlar partilerin merkez organları dışında görev alamazlar.

Anayasaya göre, yüksek öğretim elemanlarının siyasi partilere üye olmaları ancak kanunla düzenlenebilir. Kanun bu elemanların, siyasi partilerin merkez organları dışında kalan parti görevi almalarına cevaz veremez ve parti üyesi yüksek öğretim elemanlarının yüksek öğretim kurumlarında uyacakları esasları belirler.

CEVAP: B

2. **ÇÖZÜM:** 1982 Anayasası'na göre,

- Kurulun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilecek üyeliklerine ilişkin başvurular, Meclis Başkanlığına yapılır.
- Başkanlık, başvuruları **Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona** gönderir.
- Komisyon her bir üyelik için üç aday, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğuyla belirler. Birinci oylamada aday belirleme işleminin sonuçlandırılmaması halinde ikinci oylamada üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu aranır. Bu oylamada da aday belirlenemediği takdirde, her bir üyelik için en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile aday belirleme işlemi tamamlanır.

CEVAP: D

3. **ÇÖZÜM:** Seçmenlerce aday gösterilmek isteyen kişi;

- a) Kimlik ve açık adres bilgilerini ihtiva eden başvuru dilekçesi ve seçilme yeterliğine ilişkin belgelerle,
- b) En yüksek derecedeki Devlet memuruna mâli haklar kapsamında yapılmakta olan her türlü ödemelerin bir aylık brüt tutarının **10 katının** ilgili maliye veznesine emaneten yatırıldığına dair makbuzla Yüksek Seçim Kuruluna bizzat başvurur.

CEVAP: E

4. **ÇÖZÜM:** 1982 Anayasasının 161. maddesi bütçe ve kesin hesapla ilgili hükümleri düzenlemektedir. Buna göre:

- Kamu idarelerinin ve kamu iktisadi teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılır.
- **Bütçe kanun teklifi Cumhurbaşkanı tarafından** mali yılbaşından (1 Ocak) en az 75 gün önce TBMM'ye sunulur.
- Bütçe teklifi Bütçe Komisyonunda görüşülür. (Süre 55 gün)
- Bütçe Komisyonun 55 gün içinde kabul edeceği metin Genel Kurulda görüşülür ve mali yılbaşına kadar karara bağlanır.
- **BÜTÇE KANUNUNUN SÜRESİNDE YÜRÜRLÜĞE KONULAMAMASI HALİNDE, GEÇİCİ BÜTÇE KANUNU ÇIKARILIR.**
- Geçici bütçe kanununun da çıkarılamaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirme oranına göre artırılarak uygulanır.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genel Kurulda kamu idare bütçeleri hakkında düşüncelerini her bütçenin görüşülmesi sırasında açıklarlar, **gider artırıcı veya gelirleri azaltıcı önerilerde bulunamazlar.**
- Genel Kurulda kamu idare bütçeleri ile değişiklik önergeleri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır.
- Merkezî yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek tutarın sınırını gösterir. Harcanabilecek tutarın Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle aşılabileceğine dair bütçe kanununa hüküm konulamaz.
- Carî yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören

değişiklik teklifleri ile carî ve izleyen yılların bütçelerine malî yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek malî kaynak gösterilmesi zorunludur.

- Malî yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü ile yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller kanunla düzenlenir.
- Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.

CEVAP: C

5. **ÇÖZÜM:** 1982 Anayasası'na göre, milletvekili seçilme şartları şunlardır:

- Türk vatandaşı olmak
- 18 yaşını doldurmuş olmak (2017 yılı Değişikliği - Önce 25 yaşını doldurmuş olma şartı vardı)
- En az ilkokul mezunu olmak
- Askerlikle ilişkisi bulunmamak (2017 yılı Değişikliği - Önce "yükümlü olduğu askerlik hizmetini yapmış olma" şartı vardı.)
- Kısıtlı olmamak
- Kamu hizmetinden yasaklı olmamak
- Taksirli suçlar hariç, toplam bir yıl veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezası almamış olmak
- Süresi ne olursa olsun aşağıdaki suçlardan hüküm giyenler affa uğramış dahi olsalar milletvekili olamazlar:
 - Zimmet, ihtilas, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlar
 - Kaçakçılık, resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma,
 - Terör eylemlerine katılma ve bu gibi eylemleri tahrik ve teşvik suçlarından biriyle hüküm giymiş olmak.

Maddenin ilk şeklinde yer alan "ideolojik ve anarşik eylemlere katılmak" ifadesi 2002 yılı Anayasa değişikliği ile "terör eylemlerine katılma" olarak değiştirilmiştir.

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

DİKKAT!

2017 Anayasa değişikliği ile milletvekili seçilme seçilebilme yaşı 18'e indirilmiştir. Aynı maddede yapılan değişiklikle, milletvekili seçilmeyi engelleyen "yükümlü olduğu askerlik hizmetini yapmamış olanlar" ibaresi, "askerlikle ilişkisi olanlar" şeklinde değiştirilmiştir. Dolayısıyla milletvekili seçilebilmek için artık askerliğini yapmış olma koşulu değil, ilişkisi olmama şartı aranacaktır.

CEVAP: D

6. **ÇÖZÜM:** Vergi ödevi siyasi haklar ve ödevler bölümünde düzenlenmiştir.

CEVAP: D

7. **ÇÖZÜM:** Kamu Denetçiliği Kurumuna başvuru için elektronik ortamda başvuru mümkün olsa da noterlikler yoluyla başvuru yapılamaz; mülki amirliğe verilen dilekçe kamu denetçisine verilmiş sayılır. Kural olarak, Kuruma yapılan başvurular, işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurur. Kuruma başvurudan ücret alınmaz. Kuruma hem gerçek hem de tüzel kişiler başvurabileceği doğrudur.

CEVAP: C

8. **ÇÖZÜM:** Cumhurbaşkanlığı politika kurulları şunlardır:

- Yerel Yönetim ve Afet Politikaları Kurulu
 - Sosyal ve Gençlik Politikaları Kurulu
 - Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu
 - Sağlık Politikaları Kurulu
 - Hukuk Politikaları Kurulu
 - Güvenlik ve Dış Politikalar Kurulu
 - Ekonomi Politikaları Kurulu
 - Eğitim ve Öğretim Politikaları Kurulu
 - Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu
 - Tarım ve Gıda Politikaları Kurulu
- Finans Politikaları Kurulu adı altında bir kurul yoktur.

CEVAP: D

9. **ÇÖZÜM:** İl, ilçe ve büyükşehir belediyeleri kanunla kurulur. Belediye, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle kurulur. Köy: İçişleri Bakanı kararıyla kurulur. Mahalle: Belediye meclisi kararı – kaymakam görüşü – vali onayıyla kurulur.

CEVAP: E

10. **ÇÖZÜM:** Fonksiyon yani diğer adıyla görev gaspı, yasama-yürütme-yargı organlarının kendi görev alanı dışında bir başka devlet fonksiyonunun yerine karar alması demektir.

İçişleri Bakanı belediye başkanını görevden uzaklaştırabilir ancak görevden almak yargı organına ait bir yetkidir. Vasi atama kararı alma yetkisi de yargı organındadır. Bir kanunun yürürlükten kaldırılması ancak bir başka kanun hükmü ile olabilir, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kaldırılması fonksiyon gaspına yol açar. Etimesgut Belediye Meclisinin, Çankaya Belediyesi sınırlarında bulunan bir taşınmaz hakkında kamulaştırma kararı alması hem konu olarak yetkisizlik (kamulaştırma meclis değil encümenin görevi) hem de yer yönünden yetkisizlik olsa da bir idari organ bir başka idari organın görevine sarktığı bu örnekte açık yetki tecavüzü vardır.

CEVAP: D

11. **ÇÖZÜM:** Genel idari kolluk makamları: Cumhurbaşkanlığı, İçişleri Bakanı, Vali ve Kaymakamdır.

Savcı idari değil adli kolluk makamıdır. Köy muhtarı, genel idari değil mahalli idare olduğu için özel idari kolluk makamı olarak kabul edilir. Polis kolluk makamı değil kolluk personelidir.

CEVAP: A

12. **ÇÖZÜM:** Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna yapılan başvuru, Kamu Denetçisine yapılan başvuru, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna yapılan başvuru dava açma süresini durdurur. (Not: Bilgi edinme hakkı için yapılan başvuru süreyi durdurmaz ancak Bilgi Edinme Kuruluna yapılan itiraz başvurusu süreyi durdurur.)

Oysa Türkiye Büyük Millet Meclisi dilekçe komisyonuna yapılan başvurunun süreyi durduracağına dair bir hüküm yoktur.

CEVAP: D

13. ÇÖZÜM: Danıştay Kanunu Madde 53'te Yüksek disiplin kurulunun görevleri düzenlenmiştir. "Yüksek Disiplin Kurulu, bu Kanun hükümleri dairesinde Danıştay Başkanı, Başsavcı, başkanvekilleri, daire başkanları ve üyeler hakkında, disiplin kovuşturması yapılmasına ve disiplin cezası uygulanmasına karar verir ..." Diğer bir ifadeyle Danıştay meslek mensubu olanlarının disiplin işlemleri Yüksek Disiplin Kurulu tarafından karara bağlanır. 2575 sayılı Kanun'un 3. Maddesine göre Danıştay meslek mensupları şunlardan oluşur:

- Danıştay Başkanı
- Danıştay Başsavcısı
- Danıştay başkanvekili
- Danıştay daire başkanları
- Danıştay üyeleri

Tetkik hâkimler, Danıştay savcıları ve diğer Danıştay çalışanları Danıştay meslek mensupları arasında yer almazlar.

CEVAP: E

14. ÇÖZÜM: 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2. Maddesine göre; "İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerinde denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, **idari eylem ve işlem niteliğinde** veya idarenin takdir yetkisini kaldırarak biçimde yargı kararı veremezler."

Bu kurala göre bir iptal davasında mahkeme, dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğunu tespit ederse sadece "dava konusu işlemin iptaline" karar verir. Olaya göre mahkemeden hukuka aykırı işlemin iptali talep edilmelidir, bunu aşan dolaylı talep için dilekçenin reddine karar verilir. Bunun ötesinde (davacının göreve iadesi gibi idari işlem tesis edilmesi anlamına gelecek gibi) bir karar verilmesi mümkün değildir. Aynı şekilde bir iptal davası dilekçesinde de idare mahkemesinden sadece dava konusu işlemin iptaline karar verilmesi talep edilebilir. Bunun dışında idari işlem veya eylem niteliğinde bir karar alınmasının talep edilmesi halinde mahkeme tarafından **dava dilekçesinin reddine** karar verilir.

CEVAP: D

15. ÇÖZÜM: 2577 sayılı Kanun'un "Sürelerle ilgili genel esaslar" başlıklı 8. maddesine göre;

"1. Süreler, tebliğ, yayın veya ilan tarihini **izleyen günden** itibaren işlemeye başlar.

2. **Tatil günleri sürelerle dahildir.** Şu kadarki, **sürenin son günü tatil gününe rastlarsa, süre tatil gününü izleyen çalışma gününün bitimine kadar uzar.**

3. Bu Kanunda yazılı sürelerin bitmesi çalışmaya ara verme zamanına rastlarsa bu süreler, ara vermenin sona erdiği günü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış sayılır."

CEVAP: B

16. ÇÖZÜM: Soruda, idari eylemden kaynaklanan bir zarar dolayısı ile açılan tam yargı davası söz konusudur. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 13. maddesine göre; "**İdari eylemlerden hakları ihlal edilmiş olanların idari dava açmadan önce, bu eylemleri yazılı bildirim üzerine veya başka suretle öğrendikleri tarihten itibaren bir yıl ve her halde eylem tarihinden itibaren beş yıl içinde ilgili idareye başvurarak haklarının yerine getirilmesini istemeleri gereklidir.** Bu isteklerin kısmen veya tamamen reddi halinde, bu konudaki işlemin tebliğini izleyen günden itibaren veya istek hakkında otuz gün içinde cevap verilmediği takdirde bu sürenin bittiği tarihten itibaren, dava süresi içinde dava açılabilir."

Bu düzenlemeye göre, idari eylem dolayısı ile zarara uğrayan kişilerin tam yargı davası açmadan önce zararın giderilmesi talebiyle ilgili idareye başvurmaları gerekmektedir. Bu başvuru yapılmaksızın doğrudan tam yargı davası açılması halinde **idari merci tecavüzü** söz konusu olacaktır. İdari merci tecavüzünün tespiti halinde ne yapılması gerektiği ise kanunun 15. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre İzmir İdare Mahkemesi, **dava dilekçesinin görevli idare merciine tevdiine** karar verecektir.

CEVAP: D

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

17. **ÇÖZÜM:** Yürütmenin durdurulması, 2577 sayılı İYUK'un 27. maddesinde düzenlenmiştir. Merkezi sınavlarda yürütmenin durdurulmasına ilişkin sıkça soru gelmektedir. Bundan dolayı öğrencilerin 27. maddede yer alan düzenlemeleri dikkatli bir şekilde öğrenmeleri gerekmektedir. Kanunun 27. maddesi şu şekildedir:

"1. **Danıştayda veya idari mahkemelerde dava açılması dava edilen idari işlemin yürütülmesini durdurmaz.**

2. Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birliğinde gerçekleşmesi durumunda, davalı idarenin savunması alındıktan veya savunma süresi geçtikten sonra gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler. **Uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerin yürütülmesi, savunma alındıktan sonra yeniden karar verilmek üzere, idarenin savunması alınmaksızın da durdurulabilir. Ancak, kamu görevlileri hakkında tesis edilen atama, naklen atama, görev ve unvan değişikliği, geçici veya sürekli görevlendirmelere ilişkin idari işlemler, uygulanmakla etkisi tükenecek olan idari işlemlerden sayılmaz.** Yürütmenin durdurulması kararlarında idari işlemin hangi gerekçelerle hukuka açıkça aykırı olduğu ve işlemin uygulanması halinde doğacak telafisi güç veya imkânsız zararların neler olduğunun belirtilmesi zorunludur. **Sadece ilgili kanun veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükmünün iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine başvurulduğu gerekçesiyle yürütmenin durdurulması kararı verilemez.**

3. **Dava dilekçesi ve eklerinden yürütmenin durdurulması isteminin yerinde olmadığı anlaşılırsa, davalı idarenin savunması alınmaksızın istem reddedilebilir.**

4. Vergi mahkemelerinde, vergi uyuşmazlıklarından doğan davaların açılması, tarh edilen vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümlerin ve bunların zam ve cezalarının dava konusu edilen bölümünün tahsil işlemlerini durdurur. Ancak, 26 ncı maddenin 3 üncü fıkrasına göre işlemden kaldırılan vergi davası dosyalarında tahsil işlemi devam eder. Bu şekilde işlemden kaldırılan

dosyanın yeniden işleme konulması ile ihtirazi kayıtlarla verilen beyannameler üzerine yapılan işlemlerle tahsilat işlemlerinden dolayı açılan davalar, tahsil işlemini durdurmaz. Bunlar hakkında yürütmenin durdurulması istenebilir.

5. Yürütmenin durdurulması istemli davalarda 16 ncı maddede yazılı süreler kısaltılabileceği gibi, tebliğin memur eliyle yapılmasına da karar verilebilir.

6. **Yürütmenin durdurulması kararları teminat karşılığında verilir; ancak, durumun gereklerine göre teminat aranmayabilir.** Taraflar arasında teminata ilişkin olarak çıkan anlaşmazlıklar, yürütmenin durdurulması hakkında karar veren daire, mahkeme veya hakim tarafından ÇÖZÜmlenir. İdareden ve adli yardımdan faydalanan kimselerden teminat alınmaz.

7. Yürütmenin durdurulması istemleri hakkında verilen kararlar; Danıştay dava dairelerince verilmişse konusuna göre İdari veya Vergi Dava Daireleri Kurullarına, bölge idare mahkemesi kararlarına karşı en yakın bölge idare mahkemesine, idare ve vergi mahkemeleri ile tek hakim tarafından verilen kararlara karşı bölge idare mahkemesine **kararın tebliğini izleyen günden itibaren yedi gün içinde** bir defaya mahsus olmak üzere itiraz edilebilir. İtiraz edilen merciler, dosyanın kendisine gelişinden itibaren yedi gün içinde karar vermek zorundadır. **İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.**

8. Yürütmenin durdurulması kararı verilen dava dosyaları öncelikle incelenir ve karara bağlanır.

9. Yürütmenin durdurulmasına dair verilen kararlar onbeş gün içinde yazılır ve imzalanır.

10. **Aynı sebeplere dayanılarak ikinci kez yürütmenin durdurulması isteminde bulunulamaz.**

Ayrıca İYUK'un 20/A maddesinde düzenlenen ivedi yargılama usulüne tabi davalarda da yürütmenin durdurulması talebinde bulunulabilir. Ancak bu davalarda yürütmenin durdurulması talebine ilişkin verilen kararlar kesin olup bu kararlara itiraz edilmesi mümkün değildir.

CEVAP: A

18. ÇÖZÜM: Sorunun, İYUK'un 10'uncu maddesinde yer alan düzenlemelere göre çözülmesi gerekir. İdareye yapılan başvuruya gelen cevap kesin değil de belirsiz bir cevap ise başvuran ister cevaptan itibaren dava açar isterse C dilekçe tarihinden itibaren 4 ay bekleyebilir. Burada en son dava tarihi sorulduğu için başvuru tarihi olan 10 şubat 2023'ten itibaren 4 aylık cevap süresi esas alınacak, 10 Haziran 2023'te dolan bu süreden sonra 60 gün içinde 9 Ağustos 2023 tarihinde dava açılması gerekecektir. Ancak bu tarih de adli tatile rastladığı için dava açma süresi 7 Eylül 2023'e uzayacaktır. Dava YÖK'ün bireysel işlemine karşı açıldığı için görevli mahkeme Ankara İdare Mahkemesi olacaktır.

CEVAP: E

19. ÇÖZÜM: Tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edemeyecekleri konular ile kesin yetki hâllerinde, yetki sözleşmesi yapılamaz.

Yetki sözleşmesinin geçerli olabilmesi için yazılı olarak yapılması, uyuşmazlığın kaynaklandığı hukuki ilişkinin belirli **veya belirlenebilir olması** ve yetkili kılınan mahkeme veya mahkemelerin gösterilmesi şarttır. (HMK 18.md)

Tacirler veya kamu tüzel kişileri, aralarında doğmuş veya doğabilecek bir uyuşmazlık hakkında, bir veya birden fazla mahkemeyi sözleşmeyle yetkili kılabilirler. Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça dava sadece sözleşmeyle belirlenen bu mahkemelerde açılır. (HMK 17.md) Buna göre, tacirler ve kamu tüzel kişilerinin kendi aralarında yetki sözleşmesi yapması halinde bile tarafların rızası olması durumunda kanunen yetkili kılınan mahkemelerde söz konusu davalar açılabilir.

CEVAP: C

20. ÇÖZÜM: Bir hakkın birden fazla kimse tarafından birlikte kullanılması veya birden fazla kimseye karşı birlikte ileri sürülmesi ve tamamı hakkında tek hüküm verilmesi gereken hâllerde, mecburi dava arkadaşlığı vardır. Örneğin; Davacılar veya davalılar arasında dava konusu olan hak veya borcun, **elbirliği ile mülkiyet sebebiyle ortak olması**

Mecburi dava arkadaşları, ancak birlikte dava açabilir veya aleyhlerine de birlikte dava açılabilir. Bu tür dava arkadaşlığında, dava arkadaşları birlikte hareket etmek zorundadır.

İSTİSNA: Ancak, duruşmaya gelmiş olan dava arkadaşlarının yapmış oldukları **usul işlemleri**, usulüne uygun olarak davet edildiği hâlde duruşmaya gelmemiş olan dava arkadaşları bakımın-

dan da hüküm ifade eder.

İSTİSNANIN İSTİSNASI: Ancak bu düzenleme, davada usul işlemleri bakımından geçerli olup, **sulh, feragat ve kabul gibi maddî hukuk içelikli usul işlemleri açısından geçerli değildir.**

CEVAP: D

21. ÇÖZÜM: Dilekçelerin karşılıklı verilmesinden sonra ön inceleme yapılır. Mahkeme ön incelemede; dava şartlarını ve ilk itirazları inceler, uyuşmazlık konularını tam olarak belirler, hazırlık işlemleri ile tarafların delillerini sunmaları ve delillerin toplanması için gereken işlemleri yapar, tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebileceği davalarda onları sulhe teşvik eder ve bu hususları tutanağa geçirir. Ön inceleme tamamlanmadan ve gerekli kararlar alınmadan tahkikata geçilemez ve tahkikat için duruşma günü verilemez. (HMK 137. md)

Mahkeme, öncelikle dava şartları ve ilk itirazlar hakkında dosya üzerinden karar verir; gerektiği takdirde kararını vermeden önce, bu konuda tarafları ön inceleme duruşmasında dinleyebilir. (HMK 138. md)

Mahkeme, dilekçelerin karşılıklı verilmesinden sonra, ön inceleme için bir duruşma günü tespit ederek taraflara bildirir. **Hâkim, ön inceleme duruşmasında, dava şartları ve ilk itirazlar hakkında karar verebilmek için gerekli görürse tarafları dinler;** daha sonra, tarafların iddia ve savunmaları çerçevesinde, anlaştıkları ve anlaşamadıkları hususları tek tek tespit eder.

CEVAP: E

22. ÇÖZÜM: Feragat, davacının, talep sonucundan kısmen veya tamamen vazgeçmesidir. Ancak, dava konusu üzerinde tarafların tasarruf yetkisi bulunmaması halinde taraflar davadan feragat edemez. Batıl bir evlilikte ise evlilik akdi hiç gerçekleşmediğinden batıl bir evliliğin ortadan kaldırılması amacıyla Cumhuriyet Savcısı tarafından açılan mutlak butlan davasında tarafların bu konuda tasarruf yetkisi bulunmamakta olup, bu nedenle davadan da feragat etmesi mümkün değildir.

CEVAP: B

23. ÇÖZÜM: Bölge adliye mahkemelerinin aşağıdaki kararları hakkında temyiz yoluna başvurulamaz: (HMK 362.md)

- a) Miktar veya değeri kanunda belirtilen tutarı geçmeyen davalara ilişkin kararlar.
- b) Kira ilişkisinden doğan ve miktar veya değeri

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

itibarıyla temyiz edilebilen alacak davaları ile 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunundan doğup taşınmazın aynına ilişkin olan davalar hariçinde sulh hukuk mahkemelerinin görevine giren davalarla ilgili kararlar.

- c) Yargı çevresi içinde bulunan ilk derece mahkemeleri arasındaki yetki ve görev uyuşmazlıklarını çözmek için verilen kararlar ile merci tayinine ilişkin kararlar.
- ç) Çekişmesiz yargı işlerinde verilen kararlar.
- d) Soybağına ilişkin sonuçlar doğuran davalar hariç olmak üzere, nüfus kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin davalarla ilgili kararlar.
- e) Yargı çevresi içindeki ilk derece mahkemeleri hâkimlerinin davayı görmeye hukuki veya fiili engellerinin çıkması hâlinde, davanın o yargı çevresi içindeki başka bir mahkemeye nakline ilişkin kararlar.
- f) Geçici hukuki korumalar hakkında verilen kararlar.

Bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinden verilen temyizi kabil nihai kararlar ile hakem kararlarının iptali talebi üzerine verilen kararlar için ise temyiz yoluna başvurulabilir.

CEVAP: C

24. ÇÖZÜM:

Aşağıdaki sebeplere dayanılarak yargılamanın iadesi talep edilebilir:

- a) Mahkemenin kanuna uygun olarak teşekkül etmemiş olması.
- b) Davaya bakması yasak olan yahut hakkındaki ret talebi, merciince kesin olarak kabul edilen hâkimin karar vermiş veya karara katılmış bulunması.
- c) Vekil veya temsilci olmayan kimselerin huzuruyla davanın görülmüş ve karara bağlanmış olması.
- ç) Yargılama sırasında, aleyhine hüküm verilen tarafın elinde olmayan nedenlerle elde edilemeyen bir belgenin, kararın verilmesinden sonra ele geçirilmiş olması.
- d) Karara esas alınan senedin sahteliğine karar verilmiş veya senedin sahte olduğunun mahkeme veya resmî makam önünde ikrar edilmiş olması.

- e) İfadesi karara esas alınan tanığın, karardan sonra yalan tanıklık yaptığının sabit olması.
- f) Bilirkişi veya tercümanın, hükme esas alınan husus hakkında kasten gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu sabit olması.
- g) Lehine karar verilen tarafın, karara esas alınan yemini yalan yere ettiğinin, ikrar veya yazılı delille sabit olması.
- ğ) Karara esas alınan bir hükmün, kesinleşmiş başka bir hükümle ortadan kalkmış olması.
- h) Lehine karar verilen tarafın, karara tesir eden hileli bir davranışta bulunmuş olması.
- ı) Bir dava sonunda verilen hükmün kesinleşmesinden sonra tarafları, konusu ve sebebi aynı olan ikinci davada, öncekine aykırı bir hüküm verilmiş ve bu hükmün de kesinleşmiş olması.
- i) Kararın, İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Korumaya Dair Sözleşmenin veya eki protokollerin ihlali suretiyle verildiğinin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kesinleşmiş kararıyla tespit edilmiş olması veya karar aleyhine Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvuru hakkında dostane ÇÖZÜM ya da tek taraflı deklarasyon sonucunda düşme kararı verilmesi.

Yukarıda belirtilenlerde (e), (f) ve (g) bentlerindeki hâllerde yargılamanın iadesinin istenebilmesi, bu sebeplerin kesinleşmiş bir ceza mahkûmiyet kararı ile belirlenmiş olması şartına bağlıdır. Delil yokluğundan başka bir sebeple ceza kovuşturmasına başlanamamış veya mahkûmiyet kararı verilememiş ise ceza mahkemesi kararı aranmaz. Bu takdirde dayanılan yargılamanın iadesi sebebinin, yargılamanın iadesi davasında öncelikle ispat edilmesi gerekir.

CEVAP: C

25. ÇÖZÜM: Genel kurul kararları, **toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğuyla (olağan kararlar) alınır**. Şu kadar ki, **tüzük değişikliği ve derneğin feshi kararları, ancak toplantıya katılan üyelerin üçte iki çoğunluğuyla** alınabilir.

Toplantıda hazır bulunan ve kanuna veya tüzüğe aykırı olarak alınan genel kurul **kararlarına katılmayan** her üye, **karar tarihinden başlayarak bir ay içinde; toplantıda hazır bulunmayan**

her üye **kararı öğrenmesinden başlayarak bir ay içinde ve her hâlde karar tarihinden başlayarak üç ay içinde** mahkemeye başvurmak suretiyle kararın iptalini isteyebilir.

Somut olayda Üye A toplantıya katılmış ancak kararın lehine oy kullanmamış olduğundan karardan 1 ay içinde yani 11.10.2023 son tarih olmak üzere itiraz edebilir.

CEVAP: C

- 26. ÇÖZÜM:** Kesin evlenme engelleri kişinin hiçbir zaman evlenemeyeceği anlamına gelir. Hiçbir zaman evlenemeyecek kişilerin evlenme vaadi olan nişanlanması da evleviyetle yasaktır. Bu nedenle kesin evlenme engelleri, nişanlanmaya da engel teşkil eder. Bu engeller;

- Mevcutta evli olma
- Evlenmeye engel derecede hısımlık
- Evlenmeye engel derecede akıl hastalığı
- Ayırt etme gücünden sürekli yoksunluktur.

Kadının bekleme süresinin dolmaması ise kesin olmayan engeldir. Kesin olmayan engeller bir süreliğine evlenmeyi engeller, bu nedenle bu sürede nişanlanıp sonrasında evliliğe dönüştürülebi-leceğinden nişanlanmaya engel teşkil etmezler.

CEVAP: B

- 27. ÇÖZÜM:** Eşler, mal rejimi sözleşmesiyle, **bir mesleğin icrası veya işletmenin faaliyeti sebebiyle doğan edinilmiş mallara dahil olması gereken malvarlığı değerlerinin kişisel mal sayılacağını** kabul edebilirler. Eşler, mal rejimi sözleşmesiyle **kişisel malların gelirlerinin edinilmiş mallara dahil olmayacağını da kararlaştırabilirler.**

CEVAP: B

- 28. ÇÖZÜM:** Somut olayda Sema'dan bilezik çalındığından eşya üzerindeki tüm hakimiyetini kaybetmiştir yani şu an için zilyet değildir, A seçeneği yanlış. Nagihan çaldığı bileziği Gonca'ya kiraya verdiğinde kendi zilyetliğini koruyarak ona zilyetlik tanımış olur yani Gonca zilyetliği tesisen kazanmıştır, B ve E seçeneği yanlış. Nagihan çaldığı bileziği kendi eşyasıymış gibi kiraya verdiğinden malik sıfatıyla hareket etmiştir ve asli zilyettir, C seçeneği yanlış. Artık eşya Gonca'da olduğundan Gonca dolaysız, Nagihan dolaylı zilyettir; yani Nagihan asli dolaylı zilyet olduğundan D seçeneği doğrudur.

CEVAP: D

- 29. ÇÖZÜM:** Tapu sicilindeki ana siciller şunlardır:

- Tapu kütüğü (Her taşınmaza bir sayfa açılan sicildir)
- Kat mülkiyeti kütüğü (Bağımsız bölümlerin kaydedildiği sicildir)
- Yevmiye defteri (Günlük ve saatlik kayıtların tutulduğu, ilk kaydın yapıldığı sicildir)
- Resmî belgeler (resmî senet, mahkeme kararı ve diğerleri)
- Plân

Düzeltilmeler sicili, aziller sicili, kamu orta malları sicili ve tapu envanter defteri ise yardımcı sicildir.

CEVAP: E

- 30. ÇÖZÜM:** Ölüme bağlı tasarrufa iptal davası açma hakkı, davacının tasarrufu, iptal sebebini ve kendisinin hak sahibi olduğunu öğrendiği tarihten başlayarak 1 yıl ve her hâlde vasiyetnamelerde açılma tarihinin, diğer tasarruflarda mirasın geçmesi tarihinin üzerinden, iyiniyetli davalılara karşı 10 yıl, iyiniyetli olmayan davalılara karşı 20 yıl geçmekle düşer (hak düşürücü süreler). Hükümsüzlük, def'i yoluyla her zaman ileri sürülebilir.

CEVAP: E

- 31. ÇÖZÜM:** Kıta sahanlığı (ilan zorunluluğu yok), bir kıyı devletinin deniz tabanı ve altında uzayan doğal uzantısıdır. Bir kıyı ülkesi, deniz genişliğinin müsait olduğu alanlarda 200 deniz miline sahip olurken, doğal uzantının 200 mili geçtiği durumlarda 200 milden daha geniş ama en fazla 350 deniz mili genişliğe kadar kıta sahanlığına sahip olabilir. Devletin doğal kaynak arama ve işletme konusunda münhasır egemen yetkilere sahip olduğu bir alandır. Bunun için platform kurabilir, 500 metre çapında güvenlik alanı ilan edebilir.

Münhasır ekonomik bölge (ilan zorunlu), esas çizgiden itibaren mutlak olarak 200 deniz mili uzaklığa kadar ilan edilebilir. Karasularının ötesinde ve ona bitişik bir deniz alanıdır. Hem deniz tabakasında, hem deniz tabanında ve deniz tabanının altında bulunan bütün canlı veya cansız doğal kaynaklar üzerinde kıyı devleti münhasıran yetkilidir. Öte yandan bu bölgenin üzerindeki hava kesiminde de rüzgar enerjisi veya güneş enerjisi gibi doğal kaynaklar da kıyı devletinin münhasır yetkisi altındadır. Bunun için platform kurabilir, 500 metre çapında güvenlik alanı ilan edebilir.

Bitişik Bölge (ilan zorunlu): Kıyı devletinin ülkesinde veya karasularında uyguladığı **gümrük yasalarının, mali yasalarının, göç ve sağlıkla ilgili yasalarının** ihlal edilmesini önlemek ve/veya karasularında bu yasaları ihlal edenleri cezalandırma yetkilerini kullanmak maksadı ile oluşturulmuş bir deniz alanıdır.

CEVAP: C

32. **ÇÖZÜM:** BM Güvenlik Konseyi, Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin gündemine gelebilecek bir konuyu gündemine **alabilir** (A şıkkı yanlıştır). BM Güvenlik Konseyi'nin **Uluslararası Ceza Mahkemesi savcısına** başvurusu üzerine Uluslararası Ceza Mahkemesi, bahse konu suç ile ilgili olarak yargı yetkisini kullanabilir (B şıkkı yanlıştır). Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin, Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin VII. Bölümüne dayanarak aldığı karar dahilinde, Mahkeme'den **talepte bulunmasının** (C şıkkı yanlıştır) akabinde, **12 ay süreyle** (D şıkkı doğrudur), bu tüzüğe dayanarak hiçbir soruşturma veya dava açılmaz veya açılan bir davaya devam edilemez; **talep, aynı koşullar altında Konsey tarafından yenilenebilir** (E şıkkı yanlıştır).

CEVAP: D

33. **ÇÖZÜM:** Tenfiz davası, yabancı mahkeme kararının esasına girilerek yeniden bir yargılama yapılması değildir. Türk mahkemesi sadece Kanun'un 54. maddesinde sayılan şartların varlığını veya yokluğunu inceler. Bu yasağa "révision au fond yasağı" denir. Dolayısıyla yabancı ilâmın esasının Türk mahkemesince yeniden incelenmesi değil, incelenmemesi gerekir.

MÖHUK m.54:

(1) Yetkili mahkeme tenfiz kararını aşağıdaki şartlar dâhilinde **verir**:

- a) Türkiye Cumhuriyeti ile ilâmın verildiği devlet arasında **karşılıklılık** esasına dayanan bir anlaşma yahut o devlette Türk mahkemelelerinden verilmiş ilâmların tenfizini mümkün kılan bir kanun hükmünün veya fiili uygulamanın bulunması. (Karşılıklılık, tanımada aranmaz!!!)
- b) İlâmın, Türk mahkemelerinin **münhasır yetkisine** girmeyen bir konuda verilmiş olması **veya davalının itiraz etmesi şartıyla** ilâmın, dava konusu veya taraflarla gerçek bir ilişkisi bulunmadığı hâlde kendisine yetki tanıyan

bir devlet mahkemesince verilmiş olmaması.

- c) Hükmün **kamu düzenine** açıkça aykırı bulunmaması.
- ç) O yer kanunları uyarınca, kendisine karşı tenfiz istenen kişinin hükmü veren mahkemeye usulüne uygun bir şekilde **çağrılmamış veya o mahkemede temsil edilmemiş** yahut bu kanunlara aykırı bir şekilde gıyabında veya yokluğunda hüküm verilmiş ve bu kişinin yurtdaki hususlardan birine dayanarak tenfiz istemine karşı Türk mahkemesine **itiraz etmemiş olması**.

CEVAP: E

34. **ÇÖZÜM:** Kanun'un 42. maddesinin 2. fıkrası, "Mülteci, şartlı mülteci ve ikincil koruma statüsü sahipleri ile insani ikamet izni sahiplerine ve geçici koruma sağlananlara, uzun dönem ikamet iznine geçiş hakkı tanınmaz." hükmünü içermektedir. Bu nedenle, insani ikamet izni sahiplerinin uzun dönem ikamet iznine geçiş hakkının bulunduğu ifadesi yanlıştır. Diğer seçenekler Kanun'un 42, 43 ve 44. maddelerindeki doğru hükümlerdir.

Uzun dönem ikamet izni başlıklı m. 42: Türkiye'de kesintisiz en az sekiz yıl ikamet izniyle kalmış olan ya da Bakanlığın belirlediği şartlara uyan yabancılara, Bakanlığın onayıyla valilikler tarafından süresiz ikamet izni verilir. **Mülteci, şartlı mülteci ve ikincil koruma statüsü sahipleri ile insani ikamet izni sahiplerine ve geçici koruma sağlananlara, uzun dönem ikamet iznine geçiş hakkı tanınmaz.**

Uzun dönem ikamet izninin şartları başlıklı m.43: – (1) Uzun dönem ikamet iznine geçişte aşağıdaki şartlar aranır:

- a) Kesintisiz en az sekiz yıl ikamet izniyle Türkiye'de kalmış olmak
- b) Son üç yıl içinde sosyal yardım almamış olmak
- c) Kendisi veya varsa ailesinin geçimini sağlayacak yeterli ve düzenli gelir kaynağına sahip olmak
- ç) Geçerli sağlık sigortasına sahip olmak
- d) Kamu düzeni veya kamu güvenliği açısından tehdit oluşturmamak

(2) Bakanlığın belirlediği şartlara sahip olması nedeniyle uzun dönem ikamet izni verilmesi uygun

görülen yabancılar için birinci fıkranın (d) bendi dışındaki şartlar aranmaz.

Uzun dönem ikamet izninin sağladığı haklar başlıklı m. 44: (1) Uzun dönem ikamet izni bulunan yabancılar;

a) Askerlik yapma yükümlülüğü,

b) Seçme ve seçilme,

c) Kamu görevlerine girme,

ç) Muaf olarak araç ithal etme, ve özel kanunlardaki düzenlemeler hariç, sosyal güvenliğe ilişkin kazanılmış hakları saklı kalmak ve bu hakların kullanımında ilgili mevzuat hükümlerine tabi olmak şartıyla, Türk vatandaşlarına tanınan haklardan yararlanırlar.

(2) Birinci fıkradaki haklara kısmen veya tamamen kısıtlamalar getirmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

CEVAP: D

MÜESSİR DENEMELERİ

35. **ÇÖZÜM:** 5718 sayılı Kanun'un 24. maddesinin üçüncü fıkrası, "Hukuk seçimi taraflarca her zaman yapılabilir veya değiştirilebilir. Sözleşmenin kurulmasından sonraki hukuk seçimi, üçüncü kişilerin hakları saklı kalmak kaydıyla, geriye etkili olarak geçerlidir" demektedir. **Bu hükme göre tarafların sonradan yaptıkları değişiklik geçerlidir.**

CEVAP: B

MÜESSİR DENEMELERİ

ÇÖZÜM 4

ADLİ YARGI ÇÖZÜMLERİ

1. **Çözüm:** Tarafların anlaşarak, sırf üçüncü kişiyi **al-datmak amacıyla** iradelerine uymayan bir işlemi gerçekleştirmelerine **muavaza** denir. Muavaza kendi içinde ikiye ayrılır:

- **Mutlak muavaza;** tarafların **gerçekte hiçbir işlem yapmak istemedikleri** halde, sırf 3. kişileri aldatmak amacıyla, **işlem yapmış gibi görünmeleridir**. Taraflar burada, **yapılan işlemin hiçbir hüküm doğurmaya-cağı** konusunda anlaşır. Mutlak muvazaada yapılan bu işleme de **görünürdeki işlem** adı verilmekte olup, yapılan bu işlem **kesin hükümsüzdür**.
- **Nispi muavaza;** tarafların, muvazaalı işlemin ardına **asıl yapmak istedikleri işlemi gizlemeleridir**. Yani tarafların asıl yapmak istedikleri ve hükümlerini doğurması hususunda anlaştıkları muvaza türüdür. Nispi muvazaada gizlenen bu işleme **gizli işlem** adı verilir. **Gizli işlem, şekil şartı yoksa veya şekle uygun yapılmış ise geçerli, aksi hâlde kesin hükümsüzdür**.

Muvazaalı işlemin ispatı, ispat edecek olan kişinin taraf veya 3. kişi olmasına göre değişir:

Muvazaanın ispatı	
Taraf ispatı	3. kişi ispatı
• Görünürdeki işlem yazılı veya resmi şekil şartına tabi ise, muvaza, ancak belge ile ispat edebilir. • Şu kişiler taraf sayılır: ✓ Sözleşmenin tarafları ✓ Mirasçı ✓ Külli halefler	• Senet, tanık, bilir-kşi gibi her türlü delil ile muvaza ispat edebilir. • Şu kişiler taraf sayılır: ✓ Saklı paylı mirasçı ✓ Ön alım hakkı sahibi ✓ Alacaklılar

Burada önemle belirtmek gerekir ki mirasçılar her ne kadar taraf olarak kabul edilip, muvazaayı ancak belge ile ispat etmek zorunda olsalar da, **saklı paylı mirasçılar, saklı paylarının ihlali amacıyla yapılan bir muvazaalı işlem bakımından 3. kişi sayılır**. Muvaza iddiası, kural olarak 3. kişilere karşı ileri sürülebilir. Ancak şu hâllerde muvaza iddiası 3. kişilere karşı ileri sürülemez:

- Yazılı borç tanınmasına iyi niyetli şekilde güvenerek bir alacak hakkının kazanılması
- **Tapu sicilindeki kayda iyi niyetle güvenerek aynı hak kazanılması**
- Bir taşının emin sıfatı ile zilyedinden iyi niyetli olarak mülkiyet veya sınırlı aynı hak kazanılması

Tüm bu bilgiler ışığında, Süleyman'ın evini Selim'den hiçbir bedel almamasına rağmen (taşınmaz bağışlama sözleşmesi) bir bedel almış gibi tapuda satış işlemi yaparak Selim'e devretmesi (taşınmaz satış sözleşmesi) **nispi muvazaalı** bir işlemi göstermektedir (**A seçeneği doğrudur**). Burada tarafların asıl iradelerini gösteren **taşınmaz bağışlama sözleşmesi gizli işlem**; tarafların sırf 3. kişileri aldatmak için göstermelik olarak yaptıkları **taşınmaz satış sözleşmesi ise görünürdeki işlem niteliğindedir**. Tarafların arasındaki görünürdeki işlem niteliğinde olan taşınmaz satış sözleşmesi kesin hükümsüzdür (**B seçeneği doğrudur**). Yine tarafların arasındaki gizli işlem niteliğindeki taşınmaz bağışlama sözleşmesi de kesin hükümsüzdür. Zira taşınmaz bağışlama sözleşmesi resmi şekle tabidir ve fakat taraflar bu şekil şartına uymadan kendi aralarında sözlü olarak taşınmazın bağışlanması hususunda anlaşmıştır (**D seçeneği yanlıştır**). Mustafa, Süleyman'ın oğlu (altsoy) olduğu için **saklı paylı mirasçı olup muvazaalı işlemin ispatında 3. kişi olarak kabul edilmektedir**. İş bu sebeple Mustafa, muvaza iddiasını **her türlü delil ile** ispatlayabilecektir (C seçeneği doğrudur). Selim'in evin mülkiyetini devraldıktan sonra evin mülkiyetini iyi niyetli Cihangir'e devretmesi halinde, Cihangir'in bu aynı hak kazanımı derhal korunacaktır. Zira Cihangir, evin mülkiyetini almakla iyi niyetlidir; yani tapu sicilindeki kayda iyi niyetle güvenerek aynı hak kazanımını sağlamıştır (**E seçeneği doğrudur**).

CEVAP: D

2. **Çözüm:** 6098 sayılı TBK m.386 hükmüne göre, tüketim ödöncü sözleşmesi, ödöncü verenin, bir miktar parayı ya da tüketilebilen bir şeyi ödöncü alana devretmeyi, ödöncü alanın da aynı nitelik ve miktarda şeyi geri vermeyi üstlendiği sözleşmedir. Tüketim ödöncü ile ilgili şu bilgilerin bilinmesi faydalı olacaktır:

- Kullandırma amacı güden bir sözleşmedir.
- İsimli(tipik) bir sözleşmedir.
- Borçlandırıcı işlem niteliğinde bir sözleşmedir.
- Kural olarak eksik iki tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir.
- Kural olarak ivazsız bir sözleşmedir.
- Rızai bir sözleşmedir.
- Sözleşme konusu kural olarak para, un, pirinç, tuz, şeker gibi tüketilebilen mallardır.
- Sözleşme konusunun mülkiyeti diğer tarafta(ödöncü alana) geçer.

Tüketim ödöncü sözleşmesinin kural olarak ivazsız olması hususuna ayrıca değinmek faydalı olacaktır. **Tüketim ödöncü sözleşmesinde faiz esaslı bir unsur değildir.** Ancak taraflar dilerlerse sözleşmeye faiz kaydı koyabilir:

Tüketim ödöncü sözleşmesinde faiz	
Adi tüketim ödöncü sözleşmesi	Ticari tüketim ödöncü sözleşmesi
Taraflar, ancak kararlaştırmış ise faiz istenebilir.	Taraflar, kararlaştırmamış olsa dahi faiz istenebilir.
Bileşik faiz mutlak olarak yasaktır.	Bileşik faiz kural olarak yasaktır. İstisna: ✓ Hesap devresi 3 aydan az olmayan, her iki tarafın tacir olduğu ve her iki taraf için de ticari iş niteliğindeki tüketim ödöncü sözleşmesidir.

Ödöncü alan, ödöncü sözleşmesinin kurulmasından sonra ödeme güçsüzlüğüne düşerse ödöncü veren, ödöncü konusunun tesliminden kaçınabilir. Ödöncü veren, ödöncü alanın sözleşmenin kurulmasından önce ödeme güçsüzlüğüne düşmüş olduğunu daha sonra öğrenmişse, aynı hakka sahiptir. Ödöncünün geri verilmesi konusunda belirli bir gün ya da bildirim süresi veya borcun geri istendiği anda **muaccel olacağı kararlaştırılmamışsa** ödöncü alan, ilk istemden başlayarak 6 hafta geçmedikçe ödöncü geri vermekle yükümlü değildir. Ödöncü alanın, ödöncü konusunun

teslimine ve ödöncü verenin de bu şeyin teslim alınmasına ilişkin istemleri, **diğer tarafın bu konuda temerrüde düşmesinden başlayarak 6 ayın geçmesiyle zamanaşımına uğrar.** Tüm bu bilgiler ışığında;

- **I. öncül yanlıştır.** Zira ticari tüketim ödöncü sözleşmesinde taraflar aksini kararlaştırmadıkça faiz isteyebilir.
- **II. öncül yanlıştır.** Zira adi tüketim ödöncü sözleşmesine hiçbir şekilde bileşik faiz kaydı konulamaz. Yani adi tüketim ödöncü sözleşmesinde bileşik faiz kaydı mutlak olarak yastır.
- **III. öncül doğrudur.** Zira 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m.390/2 hükmüne göre ödöncü alanın sözleşmenin kurulmasından önce ödeme güçsüzlüğüne düşmüş olduğunu daha sonra öğrenmişse, ödöncü konusunu teslimden kaçınabilir.

CEVAP: C

3. **Çözüm:** Satıcı, alıcıya karşı herhangi bir surette bildirdiği niteliklerin satılarda bulunmaması sebebiyle sorumlu olduğu gibi, **nitelik veya niteliği etkileyen niceliğine aykırı olan, kullanım amacı bakımından değerini ve alıcının ondan beklediği faydaları ortadan kaldıran veya önemli ölçüde azaltan** maddi, hukuki ya da ekonomik ayıpların bulunmasından da sorumlu olur. Alıcı, satılanı gözden geçirmek ve var ise ayıbı satıcıya bildirmek zorundadır. Alıcı, gözden geçirmeyi ve bildirimde bulunmayı **ihmal ederse, satılanı kabul etmiş sayılır.** Mezkûr durumda, alıcı kandan doğan seçimlik haklarını kullanamaz. Bu seçimlik haklar şunlardır:

- Satılanı geri vermeye hazır olduğunu bildirerek **sözleşmeden dönme**
- Satılanı alıkoyup ayıp oranında satış bedelinde **indirim isteme**
- İmkân var ise, satılanın ayıpsız bir benzeri ile **değiştirilmesini isteme**
- Aşırı bir masraf gerektirmediği takdirde, bütün masrafları satıcıya ait olmak üzere satılanın ücretsiz onarılmasını isteme

Tüm bu bilgiler ışığında, **Alperen'in yeni taşındığı evine bir adet buzdolabı alması ve buzdolabının dondurucusu kısmının arızalı çıkması 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m.219 hükmüne göre ayıplı ifadirdir.** Bu durumda Alperen, **E seçeneğinde belirtilen satılanın tesliminden**

vazgeçip müspet zararını isteme seçimlik hakkına sahip değildir.

CEVAP: E

4. **Çözüm: Kira sözleşmesi**, kiraya verenin bir şeyin kullanılmasını veya kullanmayla birlikte ondan yararlanılmasını kiracıya bırakmayı, kiracının da buna karşılık kararlaştırılan kira bedelini ödemeyi üstlendiği sözleşmedir. Kiraya veren, şu kişilerin konut veya iş yeri gereksinimi sebebi ile kira sözleşmesini tahliye davası yolu ile sona erdirebilir:

- Kendisi
 - Eşi
 - Altsoyu
 - Üstsoyu
 - Kanunen bakmakla yükümlü olduğu kişiler
- Kiraya veren, kira sözleşmesi;
- Belirli süreli ise, bu sürenin bitiminden itibaren **1 ay** içinde
 - Belirsiz süreli ise, yasal fesih bildirimi yapılıp fesih döneminin sonundan itibaren **1 ay** içinde tahliye davası açmalıdır.

Kiraya veren, gereksinim amacıyla kiralananın boşaltılmasını sağladığında, haklı sebep olmaksızın, kiralananı **3 yıl geçmedikçe eski kiracısından başkasına kiralayamaz**. Kiraya veren, bu hükme aykırı davrandığı takdirde, eski kiracısına son kira yılında ödenmiş olan **1 yıllık** kira bedelinden az olmamak üzere tazminat ödemekle yükümlüdür.

CEVAP: C

5. **Çözüm:** 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m.63/son ve m.64/2 hükmüne göre, **zorunluluk hali hukuka uygunluk sebebidir. Zorunluluk hali**, kişinin kendisine veya 3. bir kişiye yönelik ağır ve yakın bir zarar tehlikesinden kurtulmak amacıyla bir başkasının malına zarar vermesidir. Mezkûr tanımdan yola çıkılarak, haklı savunmanın koşulları şunlardır:

- Ağır ve yakın bir zarar tehlikesi olmalıdır(**A seçeneği doğrudur**).
- Zarar tehlikesinin kaynağı ile malına zarar verilen kişi farklı olmalıdır.
- Zarar tehlikesi kişinin kendisine veya 3. bir kişiye yönelik olmalıdır(**B seçeneği doğrudur**).

- Kişi, zarar tehlikesine bilerek sebep olmamalıdır(**C seçeneği doğrudur**).
- Zarar tehlikesi, kişinin herhangi bir hakkına yönelik olmalıdır.
- Zarar tehlikesi, verilen zarardan büyük olmalıdır.
- Kişi, zarar tehlikesinden kurtulmak zarureti ile bir başkasının yalnızca mal varlığına yönelik zarar vermelidir(**D seçeneği yanlıştır**).
- Kişi, zarar tehlikesinden kurtulmak veya bir başkasını zarar tehlikesinden kurtarmak için bir başkasının yalnızca mal varlığına zarar vermiş olmalıdır.
- Kişiye ceza verilmez(ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilir) (**E seçeneği doğrudur**).
- Kişinin tazminat sorumluluğu ise hakkaniyetin gerektirmesi halinde doğmaktadır.

CEVAP: D

6. **Çözüm:** Zaman aşımının kesilmesi ile **işlemeye başlayan süre sıfırlanır**, yani başa döner ve **tekrardan işlemeye başlar**. Kural olarak tekrardan işlemeye başlayacak olan **süre, önceki sürenin aynıdır**. Ancak, şu halden biri söz konusu ise, yeni işleyecek zaman aşımı süresi **her zaman 10 yıldır**:

- Borç bir **senetle ikrar** edilmiş ise veya
- Borç bir **mahkeme kararına** bağlanmış ise yahut
- Borç bir **hakem kararına** bağlanmış ise

Zaman aşımını kesen sebepler ise şunlardır:

Borçlunun eylemleri ile zaman aşımının kesilmesi	Alacaklının eylemleri ile zaman aşımının kesilmesi
Borcun ikrar edilmesi	Dava veya def'i yoluna başvurulması
Borcun kısmen ifası ve özellikle faiz ödenmesi	Hakeme başvurulması
Borç için kefil göstermesi	İcra takibine başvurulması
Borç için rehin vermesi	İflas masasına başvurulması

Tüm bu bilgiler ışığında, **II. öncül 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu m.16/son hükmüne göre zaman aşımını durduran bir sebeptir**. Gerçekten ilgili kanun mad-

desi "Arabuluculuk sürecinin başlamasından sona ermesine kadar geçirilen süre, zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin hesaplanmasında dikkate alınmaz." diyerek mezkûr hususu açıkça belirtmiştir. Yine **IV. öncül ise zaman aşımını kesen veya durduran bir sebep** olarak düzenlenmemiştir. İş bu sebeple mezkûr soruda **yalnızca I. ve III. öncüller zaman aşımını kesen sebeplerdir.**

CEVAP: B

7. **Çözüm:** 4. Türk Ceza Kanunu'nun 31. maddesine göre; fiili işlediği sırada 12 yaşını doldurmamış olan çocukların ceza sorumlulukları yoktur ancak çocuklara özgü güvenlik tedbirleri UYGULANABİLİR.

Fiili işlediği sırada 12 yaşını doldurmuş olup da 15 yaşını doldurmamış olanların fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamaması ya da davranışlarını yönlendirme yeteneğinin yeterince gelişmemiş olması halinde ceza sorumlulukları yoktur ancak çocuklara özgü güvenlik tedbiri UYGULANIR.

Fiili işlediği sırada 15 yaşını doldurmuş olup da 18 yaşını doldurmamış olan kişilere indirimli ceza verilir.

Türk Ceza kanununun 33. maddesine göre; fiili işlediği sırada 12 yaşını doldurmamış olan çocuklara ilişkin hükümler 15 yaşını doldurmamış olan sağır ve dilsizler hakkında uygulanır. Fiili işlediği sırada 12 yaşını doldurmuş olup da 15 yaşını doldurmamış olan kişilere uygulanan hükümler 15 yaşını doldurmuş olup da 18 yaşını doldurmamış olan sağır ve dilsizlere uygulanır. Fiili işlediği esnada 15 yaşını doldurmuş olup da 18 yaşını doldurmamış olan kişilere uygulanan hükümler 18 yaşını doldurmuş olup da 21 yaşını doldurmamış olan sağır ve dilsizlere uygulanır.

Dolayısıyla bu durumda 1. öncüldekilere çocuklara özgü güvenlik tedbirleri uygulanabilir. Sağır ve dilsizlere 18 yaşını değil 21 yaşını doldurduktan sonra tam ceza verilir.

CEVAP: B

8. **Çözüm:** Türk Ceza Kanunu'na göre bir suçta iştirak hükmünün uygulanabilmesi için suç işleme konusunda karar verilmiş olması yeterli değildir dolayısıyla suç işleme kararının icrasına başlanmış olmalıdır yani teşebbüs aşamasına varılmış olması gerekir.

Yine iştirak hükmünü düzenleyen TCK'nın ilgili maddesine göre suça iştirak için kasten ve hukuksal aykırı işlenmiş bir fiilin varlığı yeterlidir. Buna göre olayda iştirak iradesinin olup olmadığı somut olaya göre ele alınacaktır.

Suçun işlenmesinde bir başkasını araç olarak kullanan kişi suçun faili olarak sorumlu tutulur.

İştirakte bağlılık kuralına göre suçun işlenişine iştirak eden her kişi diğerlerinin cezalandırılmasını engelleyen nedenler göz önünde bulundurulmadan kendi kusurlu fiiline göre sorumlu tutulur.

Özgür suçlara özel faillik niteliğine sahip olan kişi fail olarak iştirak edebilir fakat eğer kişi özel faillik niteliğine sahip değilse bu suçlara azmettiren ya da yardım eden olarak iştirak edebilir(Ceza genel hükümleri soruları ile Ceza özel hükümleri konuları karıştırılmasın. Ceza özelindeki istisna suçları burayla karıştırmayalım dolayısıyla Bu ceza genel hükümlerindeki bir konu olduğu için yorumumuz bu şekilde olacak).

CEVAP: B

9. **Çözüm:** yapılan yargılamanın sonucunda hükümlenen somut bir ceza 1 yıldan fazla ise bu ceza uzun süreli hapis cezasıdır. Bu durumdaki uzun süreli hapis cezası kasıtlı bir suçtan dolayı veya bilinçli taksirle işlenen bir suçtan dolayı alınan uzun süreli hapis cezası ise herhangi bir seçenek yaptırıma çevrilemez fakat bu uzun süreli hapis cezası bilinçsiz taksirden dolayı alınan uzun süreli hapis cezası olursa seçenek yaptırımlardan sadece adli para cezasına çevrilebilir.

Yapılan yargılamanın sonucunda hükmü olunan somut Ceza 1 yıl veya daha az süreli hapis cezası olursa bu kısa süreli hapis cezasıdır. Kısa süreli hapis cezası seçenek yaptırıma çevrilebilir fakat bazı hallerde mahkemenin takdiri ortadan kalkar ve bu kısa süreli hapis cezası Türk Ceza Kanunu'nun 50. maddesinde belirtilen seçenek yaptırımlardan herhangi birine çevrilir (zorunludur). Buna göre fiili işleyen kişi 18 yaşını tamamlamış ise ve bu kişinin daha önceden hapis cezası mahkumiyeti yoksa buna verilecek 30 gün ve daha az süreli hapis cezası seçenek yaptırıma çevrilir. Fiili işlediği sırada 18 yaşını tamamlamamış ya da 65 yaşını bitirmiş olanların daha önceden hapis cezası mahkumiyeti yoksa bunlara verilecek 1 yıl ve daha az süreli hapis cezaları seçenek yaptırıma çevrilir.

CEVAP: E

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

10. Çözüm: 4. Terk;

97(1) Yaşı veya hastalığı dolayısıyla kendini idare edemeyecek durumda olan ve bu nedenle koruma ve gözetim yükümlülüğü altında bulunan bir kimseyi kendi haline terk eden kişinin işlediği fiildir

(2) Terk dolayısıyla mağdur bir hastalığa yakalanmış, yaralanmış veya ölmüşse, neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış suç hükümlerine göre cezaya hükmlenir.

Yukarıda ifade elde edildiği gibi Türk Ceza Kanunu tek suçunu bu şekilde tanımlamıştır. Somut olayda failin gerçekleştirmeyi düşündüğü amaç babasını öldürmek değildir. Böyle bir düşüncesi olsaydı onu götürüp cami ordusuna bırakmaz, ıssız, kimsenin olmadığı bir yerde kimsenin ulaşamayacağı bir yerde bırakırdı. Fakat her ne kadar kastı onu öldürmeye yönelik olmasa da yardımına muhtaç olan babasını kendi haline bırakmıştır. Ancak babasını cami avlusuna bırakırken onun hastalanabileceğini, yaralanabileceğini ya da ölebileceğini öngörmektedir. Dolayısıyla ağır netice fail tarafından öngörülmektedir. Bu sebepten dolayı neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış suç hükümlerine göre sorumlu tutulacaktır.

CEVAP: B

- 11. Çözüm:** Kişiler arasındaki haberleşmenin gizliliğini ihlal eden kimse haberleşmenin gizliliğinin ihlali suçunu işlemiştir. Kişiler arasındaki haberleşme içeriklerini hukuka aykırı olarak ifşa eden kimse de, kendisiyle yapılan haberleşmelerin içeriğini diğer tarafın rızası olmaksızın hukuka aykırı olarak alenen ifşa eden kişi de ifşa edilen bu verilerin basın ve yayın yoluyla yayımlayan kişi de bu suçun cezası ile cezalandırılır. Buna göre iki ya da daha fazla kişi arasında başkalarının duyamayacağı düşüncesi ile kendi aralarında yapmış oldukları iletişimin dinlenmesi, okunması, kaydedilmesi ya da ifşa edilmesi şeklinde işlenen suç haberleşmenin gizliliğinin ihlalini ifade eder. Bu durumda haberleşmenin gizliliğinin ihlalinden bahsedebilmek için bu kişiler arasında mutlaka bir iletişim aracının olması gerekir. Eğer kişiler arasında herhangi bir iletişim aracı olmasaydı aleni olmayan bir şekilde yapılan konuşmaları bir aletle dinlemiş ya da ses alma cihazı ile kayıt altına almış olsaydı bu du-

rumda kişiler arasındaki konuşmaların dinlenmesi veya kayda alınması suçu gerçekleşmiş olurdu.

CEVAP: A

- 12. Çözüm:** Türk Ceza Kanunu'nun 212. maddesine göre; sahte resmi veya özel belgenin bir başka suçun işlenmesi sırasında kullanılması halinde hem sahtecilik hem de ilgili suçtan dolayı ayrı ayrı cezaya hükmlenir. Bu durumda özel bir düzenleme mevcut olduğu için fiilin tek olup olmadığına bakılmaksızın içtima hükümleri uygulanacaktır.

CEVAP: C

- 13. Çözüm:** 5271 sayılı Ceza Muhakeme Kanunumuz madde 12'de yetkili mahkeme kavramını düzenlenmiştir. Yer yönünden yetkili mahkeme bir çok sınavda karşımıza soru olarak gelmiştir. **Davaya bakmak yetkisi, suçun işlendiği yer mahkemesine aittir.** Ancak ; Teşebbüste son icra hareketinin yapıldığı, kesintisiz suçlarda kesintinin gerçekleştiği ve zincirleme suçlarda son suçun işlendiği yer mahkemesi yetkilidir.

Somut olayımızda kesintisiz bir suç söz konusudur. Hatice kişi hürriyetinden yoksun bırakılma suçunun mağduru, Mustafa'da failidir. Kesintinin gerçekleştiği yer Mustafa'nın mola verdiği ve Hatice'nin özgürlüğüne kavuştuğu yer olan Osmaniye'dir. Bu sebeple Osmaniye mahkemesi yetkili olacaktır.

CEVAP: C

- 14. ÇÖZÜM:** Hakim tarafsızlığını gölgeye düşürmemek için 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'muz

22. Maddesinde Hâkimin davaya bakamayacağı hâller sıralanmıştır

Şayet hakim;

- Suçtan kendisi zarar görmüşse,
- Sonradan kalksa bile şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında evlilik, vesayet veya kayımlık ilişkisi bulunmuşsa,
- Şüpheli, sanık veya mağdurun kan veya kayın hısımlığından üstsoy veya altsoyundan biri ise,
- Şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında evlat edinme bağlantısı varsa,

- Şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında **üçüncü derece dahil kan hısımlığı varsa,**
- Evlilik sona ermiş olsa bile, şüpheli, sanık veya mağdur ile aralarında **ikinci derece dahil kayın hısımlığı varsa,**
- Aynı davada Cumhuriyet savcılığı, adli kolluk görevi, şüpheli veya sanık müdafiliği veya mağdur vekilliği yapmışsa,
- Aynı davada tanık veya bilirkişi sıfatıyla dinlenmişse hakimlik görevini yapamaz.

Yukarıdaki hallerin varlığı halinde davaya bakan hâkimin tarafsızlığından söz edilemez bu sebepten ötürü davadan çekinmelidir.

Ancak hukuk mesleklerinden birisi olan arabuluculuk görevi madde 22'de sayılan hakimın davaya bakamayacağı halleri arasında sayılmamıştır. Yanıt: A'dır

Dikkat : CMK md 24 kapsamında ; Hâkimin davaya bakamayacağı hâllerde reddi istenebileceği gibi, tarafsızlığını şüpheyne düşürecek diğer sebeplerden dolayı da reddi istenebilir. **Hakimin daha önce aynı uyuşmazlıkta arabulucu olarak görev yapmış olması,** tarafsızlığına gölge düşürebilir. Bu sebeple reddi istenebilir. Ancak sorumuz davaya bakamayacağı mutlak sebepleri sorduğu için

CEVAP: A

- 15. Çözüm :** Ceza Muhakemesi Kanununun 39 ve devamı maddelerinde sürelerin hesaplaması ile ilgili düzenlemeler yer almaktadır. Buna göre; Gün ile belirlenen süreler, tebligatın yapıldığının **ertesi günü işlemeye başlar.** Süre, hafta olarak belirlenmiş ise, tebligatın yapıldığı günün, **son haftada isim itibarıyla karşılığı olan günün mesai saati bitiminde sona erer.** Bu şıkında bulunan ifade bu sebeple yanlıştır. Süre, ay olarak belirlenmiş ise tebligatın yapıldığı günün, son ayda sayı itibarıyla karşılığı olan günün mesai saati bitiminde sona erer. Son bulunduğu ayda sayı itibarıyla karşılığı olan gün yoksa; süre, ayın son günü mesai saati bitiminde sona erer. Son gün bir tatile rastlarsa süre, **tatilin ertesi günü biter.**

Somut olayımızda Ahmet KYOK kararına itiraz etmek istemektedir. CMK m. 173/1 uyarınca; şikâyetçi Ahmet kamu davası açılmasına yer olmadığına dair karara karşı **iki hafta içinde** itiraz edebilir. CMK m. 39/2 gereği, süre bitişi, tebliğ gününün isim itibarıyla iki hafta sonrası aynı gün

mesai bitimidir. 14 Temmuz 2025 günü 2 haftalık süre dolacaktır. Ahmet, itirazını 14 Temmuz 2025 mesai bitimine kadar yapmalıdır.

CEVAP: B

Dikkat: Bu hesaplamaları yaparken son günün bir tatile rastlayıp rastlamadığını da hesaba katın. 1 Temmuz günü KYOK kararı verilseydi 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Gününe denk gelecektir . Tatilin ertesi günü süre sona erecektir.

- 16. Çözüm :** 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunumuz madde 2'de tanımlar kısmına yer vermiştir.

Çoğu yıl soru olarak karşımıza çıkmıştır. Söz konusu kanunumuz içerisinde yer alan terim konusunda

kavramlarını açıklar niteliktedir. Buna göre;

Tanımlar:

Şüpheli: Soruşturma evresinde, suç şüphesi altında bulunan kişiyi,

Sanık: Kovuşturmanın başlamasından itibaren hükmün kesinleşmesine kadar, suç şüphesi altında bulunan kişiyi,

Müdafi: Şüpheli veya sanığın ceza muhakemesinde savunmasını yapan avukatı,

Vekil: Katılan, suçtan zarar gören veya malen sorumlu kişiyi ceza muhakemesinde temsil eden avukatı,

Soruşturma: Kanuna göre yetkili mercilerce suç şüphesinin öğrenilmesinden iddianamenin kabulüne kadar geçen evreyi,

Kovuşturma: İddianamenin kabulüyle başlayıp, hükmün kesinleşmesine kadar geçen evreyi,

İfade alma: Şüphelinin kolluk görevlileri veya Cumhuriyet savcısı tarafından soruşturma konusu suçla ilgili olarak dinlenmesini,

Sorgu: Şüpheli veya sanığın hâkim veya mahkeme tarafından soruşturma veya kovuşturma konusu suçla ilgili olarak dinlenmesini,

Malen sorumlu: Yargılama konusu işin hükme bağlanması ve bunun kesinleşmesinden sonra, maddî ve malî sorumluluk taşıyarak hükmün sonuçlarından etkilenecek veya bunlara katlanacak kişiyi,

Suçüstü:

→ İşlenmekte olan suç,

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

→ Henüz işlenmiş olan fiil ile fiilin işlenmesinden hemen sonra kolluk, suçtan zarar gören veya başkaları tarafından takip edilerek yakalanan kişinin işlediği suç,

→ Fiilin pek az önce işlendiğini gösteren eşya veya delille yakalanan kimsenin işlediği suç,

Toplu suç: Aralarında iştirak iradesi bulunmasa da üç veya daha fazla kişi tarafından işlenen suç,

Disiplin hapsi: Kısmî bir düzeni korumak amacıyla yaptırım altına alınmış olan fiil dolayısıyla

verilen, seçenek yaptırımlara çevrelemeyen, önödeme uygulanamayan, tekerrüre esas olmayan, şartla salıverilme hükümleri uygulanamayan, ertelenemeyen ve adli sicil kayıtlarına geçirilmeyen hapsi ifade eder.

Sorumuzun cevabı sırasıyla üç veya daha fazla kişi / toplu suç olacaktır. CMK md 2'de yer alan tanımların bir çok yılda soru olarak karşımıza çıktığını hatırlatırız.

CEVAP: D

17. ÇÖZÜM : 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'muz davanın naklini gerektiren iki temel sebep vardır her ikisi de madde 19'da düzenlenmiştir.

1-, CMK md 19/1 uyarınca ; Yetkili hâkim veya mahkeme, **hukukî veya fiilî sebeplerle** görevini yerine getiremeyecek hâlde bulunursa; **yüksek görevli mahkeme**, davanın başka yerde bulunan aynı derecede bir mahkemeye nakline karar verir.

2- CMK md 19/2 uyarınca ; Kovuşturmanın görevli ve yetkili olan mahkemenin bulunduğu yerde yapılması **kamu güvenliği için tehlike-li olursa**, davanın naklini **Adalet Bakanı** Yargıtay'dan ister. Burada dikkat edilmesi gereken bir diğer husus, Adalet bakanlığı değil bizzat Adalet Bakanı, kamu güvenliği için yargılamanın selameti tehlikede olması halinde Yargıtay'dan dava naklini ister. Kamu güvenliğinin tehlikede olması durumunda nakil gerekir. Bir kanun maddesinden birçok sorunun çıkara-bileceğine dikkat etmenizi rica ederiz. Sorumuzun cevabı sadece III numaralı öncül olan kamu güvenliğidir.

CEVAP: E

18. ÇÖZÜM : Kamu davasını açma görevi, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirilmektedir. Soruşturma evresi sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturuyorsa; Cumhuriyet savcısı, bir iddianame düzenler.

CMK md 174 uyarınca; Mahkeme tarafından, iddianamenin ve soruşturma evrakının verildiği tarihten itibaren 15 gün içinde soruşturma evresine ilişkin bütün belgeler incelendikten sonra, eksik veya hatalı noktalar belirtilmek suretiyle;

→ CMK madde 170'a aykırı olarak düzenlenen iddianameler,

→ Suçun sübûtuna doğrudan etki edecek mevcut bir delil toplanmadan düzenlenen iddianameler,

→ Ön ödemeye veya uzlaştırmaya ya da seri muhakeme usulüne tâbi olduğu soruşturma dosyasından açıkça anlaşılan işlerde önödeme veya uzlaştırma ya da seri muhakeme usulü uygulanmaksızın düzenlenen iddianameler,

→ Soruşturma veya kovuşturma yapılması izne veya talebe bağlı olan suçlarda izin alınmaksızın veya talep olmaksızın düzenlenen iddianameler Cumhuriyet Başsavcılığına **iadesine karar verilir.**

CMK md 174/ 22 uyarınca ; Suçun hukukî nitelendirilmesi sebebiyle iddianame iade edilemez. Bu sebeple D şıkkındaki ifade yanlıştır.

Dikkat: Cumhuriyet savcısı, iddianamenin iadesi üzerine, kararda gösterilen eksiklikleri tamamladıktan ve hatalı noktaları düzelttikten sonra, kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilmesini gerektiren bir durumun bulunmaması halinde, yeniden iddianame düzenleyerek dosyayı mahkemeye gönderir. İlk kararda belirtilmeyen sebeplere dayanarak yeniden iddianamenin iadesi yoluna gidilemez. Ayrıca iade kararına karşı **Cumhuriyet savcısı itiraz edebilir.**

CEVAP: D

19. ÇÖZÜM:

- Haksız rekabet sebebiyle müşterileri, kredisi, meslekî itibarı, ticari faaliyetleri veya diğer ekonomik menfaatleri zarar gören veya böyle bir tehlikeyle karşılaşabilecek olan kimse; Aşağıdaki davaları açabilir.
- a) Fiilin haksız olup olmadığının tespiti
 - b) Haksız rekabetin menî (önlenmesi - zama-naşımına uğramaz)
 - c) Haksız rekabetin sonucu olan maddi durumun ortadan kaldırılması, haksız rekabet yanlış veya yanıltıcı beyanlarla yapılmışsa bu beyanların düzeltilmesi ve tecavüzün önlenmesi için eğer zorunlu ise, haksız rekabetin işlenmesinde etkili olan araçların ve malların imhası
 - d) Kusur varsa zarar ve ziyanın tazmini (maddi- manevi tazminat)
- "Haksız rekabet hükümlerinin uygulanabilmesi için tarafların aynı faaliyet alanında ticaret yapmaları şart değildir".

CEVAP : B

20. ÇÖZÜM: İki kişinin herhangi bir hukuki sebep veya ilişkiden doğan alacaklarını teker teker ve ayrı ayrı istemekten karşılıklı olarak vazgeçip bunları kalem kalem alacak ve borç şekline çevirerek hesabın kesilmesinden sonra çıkacak artan tutarı isteyebileceklerine ilişkin sözleşme cari hesap sözleşmesidir. "Belirli veya belirsiz süreli olabilir". Cari hesap sözleşmesi, Türk Ticaret Kanununda düzenlendiğinden dolayı mutlak ticari iş kapsamındadır ve tarafların tacir olup olmamasının bir önemi yoktur. Cari hesap sözleşmesinin yapılmasından önce doğmuş bulunan bir alacak, tarafların onayıyla cari hesaba kaydedilirse, aksi kararlaştırılmamışsa bu alacak yenilenmiş olmaz. Cari hesap sözleşmeleri ile her iki taraf için ticari iş niteliğindeki ödünç sözleşmelerinde faizi anapara ekleyerek faize faiz yürütmek mümkündür. "Cari hesap sözleşmesinde takas hesap devresi sonunda yapılır". Sözleşme sonunda hesabın kesilmesiyle alacaklılık ve borçluluk sıfatı yeniden doğar.

CEVAP : E

21. ÇÖZÜM: Anonim şirketlere, nakden değerlendirilebilen kullanma ve faydalanma hakları (örneğin sınırlı aynı haklar), fikri mülkiyet hakları ile sanal ortamlar dahil mal varlığı unsurları sermaye olarak getirilebilir (üzerinde haciz, tedbir veya sınırlı aynı hak olmayan). İşletme ve ayınlara mahkemenin atadığı bilirkişiler değer biçer. Pay taahhüdünün şirketin tescilinden önce devri, şirkete karşı geçerlidir ve hüküm ifade etmez. Şirkete getirilmesi taahhüt edilen toplam "nakit sermayenin" %25'i tescilden önce yani hemen, kalanı ise en geç yirmidört ay içinde getirilmelidir. Bu hüküm, limited şirketler bakımından kıyasen uygulanmaz.

CEVAP : A

22. ÇÖZÜM: Limited şirkette ortakların sorumluluğu taahhüt ettiği sermaye ile sınırlıdır. Ancak sözleşmeye hüküm koymak kaydıyla ortaklara sermaye taahhüdünün yanında, ek ödeme ve yan edim yükümlülükleri konabilir. "Ayrıca bütün ortaklar, tahsil edilemeyen amme (kamu) alacağından hisseleri oranında doğrudan doğruya sorumludurlar". Aynı anonim şirkette olduğu gibi "hizmet edimi, itibar, emek ve vadesi gelmemiş alacaklar sermaye olarak getirilemez". Anonim şirket hakkındaki bağımsız denetçiler ile ilgili hükümler, limited şirkete de kıyasen uygulanır.

CEVAP : D

23. ÇÖZÜM: Çekler, hamiline düzenlenebilen tek kambiyo senedir. Hamiline yazılı çekler, sadece zilyetliğin devri (teslim) ile devredilebilir. Ancak ciro ve teslim yoluyla da devredilmesi önünde bir engel yoktur. Bu durumda ciro yapan kimse müracaat borçlusu sıfatını kazanır ancak çek emre veya nama yazılı hale gelmez yine hamiline yazılı çektir. Bu durumun tek fonksiyonu teminat fonksiyonudur. Kişi kendisini müracaat borçlusu arasına sokmuştur (topal-aksak ciro). Giro edilen hamiline çekin, kambiyo senedi vasfı sakatlanmaz.

CEVAP : D

24. ÇÖZÜM: Düzenlendiği yer ile ödeneceği yer aynı olan çekler on gün içinde bankaya ibraz edilebilir. Her ne kadar muhatap banka şubesi Ankarada olsa bile, düzenleyen açıkça ödeme yerini çek üzerinde Kocaeli olarak göstermiştir.

CEVAP : C

25. ÇÖZÜM: İşveren, iş sözleşmesiyle veya iş sözleşmesinin eki niteliğindeki personel yönetmeliği ve

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

benzeri kaynaklar ya da iş yeri uygulamasıyla oluşan çalışma koşullarında esaslı bir değişikliği ancak durumu işçiye yazılı olarak bildirmek suretiyle yapabilir. Bu şekilde uygun olarak yapılmayan ve işçi tarafından **altı iş günü** içinde yazılı olarak kabul edilmeyen değişiklikler işçiye bağlamaz.

CEVAP: C

26. ÇÖZÜM:

→ **İşçinin kıdem tazminatına hak kazanabilmesi için iş sözleşmesi aşağıda belirtilen şekillerde sona ermiş olmalıdır;**

- İşveren tarafından m.17 hükümlerine dayanarak bildirimli fesih yapılması,
- İşçi tarafından m. 24/1, 24/2 ve 24/3 e dayanarak feshedilmesi,
- İşveren tarafından m. 25/1, 25/3 ve 25/4'e dayanarak feshedilmesi,
- Erkek işçiler açısından muvazzaf askerlik hizmeti nedeniyle sona ermesi,
- Kadın işçilerin evlendiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde kendi arzusu ile sona erdirmesi,
- İşçinin ölümü sebebiyle son bulması,
- Bağlı bulundukları kanunla veya Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle kurulu kurum veya sandıklardan yaşlılık, emeklilik veya malullük aylığı yahut toptan ödeme almak amacıyla sona ermesi,
- İşçinin, yaş dışında kalan diğer şartları olan yaşlılık aylığı bağlanması için öngörülen sigortalılık süresini ve prim ödeme gün sayısını tamamlayarak kendi istekleri ile işten ayrılması.

Not: İşçi aşağıdaki sona erme hallerinde kıdem tazminatına hak kazanamaz:

- İşverenin iş sözleşmesini m. 25/2'ye göre feshetmesi,
- İşçinin m.17'ye istinaden işten ayrılması (istifa etmesi),
- İşçinin kanun dışı greve katılması,
- Belirli süreli iş sözleşmesinin sürenin bitimi ile sona ermesi.

CEVAP: E

27. ÇÖZÜM:

İş Kanunu'nun 24 ve 25 inci maddelerin (III) numaralı bentlerinde gösterilen zorlayıcı sebepler dolayısıyla çalışamayan veya çalıştırılmayan işçiye bu bekleme süresi içinde **bir haftaya** kadar her gün için **yarım ücret** ödenir. Zorlayıcı sebeplerden ötürü çalışılmayan günler için işçilere ödenen yarım ücret hafta tatili günü için de ödenir.

CEVAP: C

28. ÇÖZÜM:

Genel bakımdan çalışma süresi haftada en çok **kırk beş** saattir. Aksi kararlaştırılmamışsa bu süre, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanır. İşçilerin gece çalışmaları **yedi buçuk** saati geçemez. Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, iş yerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde **on bir saati** aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir.

Her bir saat fazla çalışma için verilecek ücret normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının **yüzde elli** yükseltilmesi suretiyle ödenir.

Fazla çalışma yapan işçi isterse, bu çalışmalar karşılığı zamlı ücret yerine, fazla çalıştığı her saat karşılığında **bir saat otuz dakikayı**, serbest zaman olarak kullanabilir.

Denkleştirme süresi **2 ay** için uygulanır. Bu **iki aylık** süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz. Denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile **dört aya** kadar artırılabilir. Turizm sektöründe dört aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz; denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile **altı aya** kadar artırılabilir.

Zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra iş yerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle iş yerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi hallerinde, işveren **dört ay** içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabilir.

Cumhurbaşkanı bu süreyi **iki katına** kadar artırmaya yetkilidir. Bu çalışmalar fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sayılmaz. Telafi çalışmaları,

günlük en çok çalışma süresini aşmamak koşulu ile günde **üç saatten** fazla olamaz. Tatil günlerinin telafi çalışması yaptırılmaz.

CEVAP: E

29. ÇÖZÜM:

- İşçilerin işe alınmaları; belli bir sendikaya girmeleri veya girmemeleri, belli bir sendikadaki üyeliği sürdürmeleri veya üyelikten çekilmeleri veya herhangi bir sendikaya üye olmaları veya olmamaları şartına bağlı tutulamaz.
- İşveren, bir sendikaya üye olan işçilerle sendika üyesi olmayan işçiler veya ayrı sendikalara üye olan işçiler arasında, çalışma şartları veya çalıştırmaya son verilmesi bakımından herhangi bir ayırım yapamaz. Ücret, ikramiye, prim ve paraya ilişkin sosyal yardım konularında toplu iş sözleşmesi hükümleri saklıdır.
- İşçiler, sendikaya üye olmaları veya olmamaları, iş saatleri dışında veya işverenin izni ile iş saatleri içinde işçi kuruluşlarının faaliyetlerine katılmaları veya sendikal faaliyette bulunmalarından dolayı işten çıkarılamaz veya farklı işleme tabi tutulamaz.

İşverenin yukarıdaki durumlara aykırı hareket etmesi hâlinde işçinin **bir yıllık ücret tutarından az olmamak üzere** sendikal tazminata hükmedilir.

CEVAP: C

30. ÇÖZÜM:

2004 sayılı İcra İflas Kanuna göre; yetişmemiş mahsuller, yetiştirme zamanlarından ancak iki ay süre önce haczedilebilir.

CEVAP: E

31. ÇÖZÜM:

İCRA TAKİBİNİN İPTALİ ve TALİKİ

İcra Takibinin İptali

1. Borç İtfa edilirse

2. Borç zamanaşımına uğrarsa

İtfa ile iptal; İtfa sebebine dayanarak takibin iptaline karar verebilmek için borcun icra takibinin kesinleşmesinden sonraki bir dönemde sonlandırılmış olması gerekir. Kesinleşmeden önceki dönemdeki sonlandırma borca itiraz yolu ile ileri sürülebilir. (itfadan kasıt; hibe, ibra, ödeme, terkin, takas gibi borcu sona erdiren her çeşit yol)

Zamanaşımı ile iptal; Takibe ilişkin son işlem tarihinden itibaren borcun tabi olduğu zamanaşımı süresi geçirilirse takibin iptali istenebilir. Yani takibin kesinleşmesinden sonra dosya işleminden kaldırılır, yenileme dilekçesi verilmez ve zamanaşımı süresi geçirilirse bu yola gidilir. İcra mahkemesi ,borcun zamanaşımına uğradığını tespit ederse icra takibinin iptaline karar verir..Bunun üzerine alacaklı icra takibinin iptal kararının kesinleştiğinin kendisine tebliğinden itibaren alacağın zamanaşımına uğramadığı iddiası ile 7 gün içinde genel mahkemelerde dava açabilir.Aksi taktirde icra mahkemesinin verdiği karar kesin hüküm teşkil eder.(m.33/a-2)

İmhal Sebebiyle İcra Takibinin Taliki :

Şu şartların bir arada olması gerekir:

- Borcun vadesi uzatılmış olmalıdır.
- İmhal icra takibinin kesinleşmesinden sonraki bir dönemde olmalıdır.
- İmhal,imzası alacaklı tarafından ikrar edilmiş adi senet ya da imzası noterlikçe onaylanmış belge ile ispat edilmelidir.

İcra Mahkemesi basit yargılama usulüne göre şekli bir inceleme yapar Borçlu vadeyi uzattığını ispatlarsa ,İcra Mahkemesinin kararı ile takip durur. Bu süre geçtikten sonra alacaklının talebi ile icra dairesi icra takibine devam eder.

- İlamlı icrada bunun karşılığı, icranın geri bırakılmasıdır.

CEVAP: C

32. ÇÖZÜM:

TALİK HALLERİ

1. Borçlunun yakınlarından birinin ölmesi :

Eş, kan ve kayın hısımlığı yönünden altsoy ve üstsoyun ölümü halinde, **ölüm günü dahil 3 gün ertelenir**. Yan soy dahil edilmemiştir. (kardeş, yeğen vs.)

2. Borçlunun asker olması :

Askerlik hizmeti içerisinde, borçluya vekil ataması için süre verilir, bu süre boyunca icra takip işlemleri ertelenir, atamazsa devam edilir. Askerliği meslek edinenler bu kapsamda değerlendirilmez.

3. Borçlu tutuklu veya hükümlü olması :

Borçlu 5 yıl ve üzeri hapse mahkum edilmiş ise sulh hukuk mahkemesi vasi atayınca kadar

ertelenir. 5 yılın altı hükümlülük ve tutukluluk halinde ise borçluya vekil ataması için süre verilir, bu süre boyunca icra takip işlemleri ertelenir, atamazsa takibe devam edilir.

4. Borçlunun ağır hasta olması:

Borçlu kendisine vekil atayamayacak kadar ağır hasta ise, icra takip işlemleri kendisine vekil atayabilecek duruma gelinceye kadar ertelenir.

5. Borçlunun ölümü:

Borçlunun ölümü halinde, mirasçılar veya mirasçılardan biri mirası kabul ettiğini hemen beyan ederse icra takip işlemleri ölüm günü ile birlikte 3 gün ertelenir. Mirasçılar mirası hemen kabul etmezlerse icra takip işlemleri öncelikle ölüm günü ile birlikte 3 gün ertelenmeli daha sonra 3 aylık mirası ret süresinin bitimine kadar beklenmelidir.

CEVAP; D

33. ÇÖZÜM:

Kesinleşmeden İcra edilemeyecek ilamlar:

1. Taşınmaz üzerindeki ayni hakka ilişkin ilamlar,
2. Aile ve kişiler hukukuna ilişkin ilamlar,
- İstisnası: Nafaka ilamları kesinleşmeden icraya konulabilir
3. Sayıştay ilamları,
4. Yabancı mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizine ilişkin ilamlar,
5. Türk Ticaret Kanununa göre tescil ve tescile itiraz ilişkili kararlar,
6. Ceza mahkemelerinin yargılama giderlerine ilişkin ilamları,
7. Menfi tespit davasında borçlu lehine verilen tazminata ilişkin ilamlar.

Hakem kararları kesinleşmeden icra edilemeyecek hükümler arasındayken, 6100 sayılı yeni Hukuk Muhakemeleri Kanununun 439. maddesi gereği artık kesinleşmeden icra edilebilir hale gelmiştir.

CEVAP: E

34. İflas Bürosu: Birinci alacaklılar toplantısındaki tercihen elinde tapu senedi, noter senedi, 68/b veya 150/ı maddelerindeki belirtilen belgelerden biri bulunan alacaklılar arasından, iflas müdürü tarafından 1 veya 2 alacaklı olmak suretiyle seçilirler. Bu organın kararlarına karşı da şikayet yoluna başvurulabilir.

Bu organın tek görevi birinci alacaklılar toplantısındaki oyların geçerli olup olmadığının kararını vermektir.

CEVAP: E

35. ÇÖZÜM:

Taşınır rehninin paraya çevrilmesi yoluyla ilamsız takip:

Gönderilen ödeme emrinde borçluya 7 gün içinde varsa itirazlarını ileri sürmesi gerektiği ya da 15 gün içinde borcu ödemesi gerektiği bildirilir. Verilen süre içerisinde borçlu rehin hakkına itiraz etmezse rehin hakkını kabul etmiş sayılır. Sadece rehin hakkına itiraz ettiği takdirde alacaklının takibe haciz yoluyla devam edebilme hakkı bulunur. Takibe haciz yoluyla devam edilmesi halinde borçluya mal beyanında bulunması için 7 gün süre verilir.

Ödeme emrine itirazda genel haciz yolundaki durumlar aynen uygulanır.

CEVAP: C

ÇÖZÜM 5

ÇÖZÜM 5

GENEL YETENEK-GENEL KÜLTÜR ÇÖZÜMLERİ

1. **ÇÖZÜM:** "manevi bir yurdu yoktur" ifadesi bu sanatçının sanat tarzının mekandan (Arjantin) öte olduğunu ifade eder.

CEVAP: C

2. **ÇÖZÜM:** İlk cümlelerde insanların düşüncüyü anlayış tarzlarından bahsetmektedir. V numaralı cümle ve devamında ise düşünmek kavramı tanımlanmıştır.

CEVAP: D

3. **ÇÖZÜM:** "Mevsimlerin zorlu şartlarına rağmen yeşilliğini hiç kaybetmemesi ve dayanıklı olması, ağacın mevsim şartlarına rağmen hep yeşil kalması..." gibi farklı özellikleri farklı durumları simgelemiştir.

CEVAP: D

4. **ÇÖZÜM:** A şıkkına "Filmin bu başarısında yazarı Rifat Ilgaz kadar yönetmeni Ertem Eğilmez'in de rolü büyüktür.", B şıkkına "Her zaman zevkle izlediğimiz, kahkahalar attığımız, içimizi ısıtan Hababam Sınıfı, hepimizden bir parça bulundurur.", D şıkkına "Edebiyatımızın unutulmaz eseri Hababam Sınıfı dünün video izleyicisinden bugünün üç boyutlu sinema tutkunlarına ", E şıkkına "milyonların gönlünde taht kuralı 40 yılı geçiyor" ifadelerinden ulaşılabilmektedir. Türk sinemasında yarattığı etkiye dair bir ifade yer almamaktadır.

CEVAP: C

5. **ÇÖZÜM:** Ardından açıklama gelecek cümleden önce iki nokta, sıralı iki cümleyi bağlamak için virgül, tamamlanmış cümle sonuna nokta, tamamlanmamış cümle sonuna üç nokta, tırnak içine alınmayan cümle yerine virgül işareti konur.

CEVAP: D

6. **ÇÖZÜM:** Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturum ve iş yeri adlarına gelen ekler kesme işareti ile ayrılmaz, kuralı gereği "Politikalar Kurulu'nda" ifadesi kesme işaretiyle ayrılmamalıdır.

CEVAP: B

$$7. \frac{1 - \frac{2}{3}}{\frac{2}{3}} = \frac{\frac{3-2}{3}}{\frac{2}{3}} = \frac{\frac{1}{3}}{\frac{2}{3}} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{\frac{2}{3} - \frac{1}{2}}{\frac{2}{3}} = \frac{\frac{4-3}{6}}{\frac{2}{3}} = \frac{\frac{1}{6}}{\frac{2}{3}} = \frac{1}{4}$$

$$\frac{\frac{2}{3} - \frac{1}{6}}{\frac{2}{3}} = \frac{\frac{4-1}{6}}{\frac{2}{3}} = \frac{\frac{3}{6}}{\frac{2}{3}} = \frac{1}{4}$$

$$= \frac{3}{6} \cdot \frac{3}{2} = \frac{9}{12} = \frac{3}{4}$$

CEVAP: E

8. **ÇÖZÜM:**

$$\sqrt{5x+2y} + \sqrt{x+y+7} = 0 \text{ ise}$$

$$\sqrt{5x+2y} = 0 \text{ ve } \sqrt{x+y+7} = 0 \text{ olmalıdır.}$$

$$\sqrt{5x+2y} = 0 \rightarrow 5x+2y = 0$$

$$\sqrt{x+y+7} = 0 \rightarrow x+y+7 = 0 \text{ olmalıdır.}$$

$$\begin{array}{r} 5x+2y = 0 \\ -2/ \quad x+y = -7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5x+2y = 0 \\ + \quad -2x-2y = 14 \\ \hline 3x = 14 \end{array}$$

$$x = \frac{14}{3}$$

$$x+y = -7$$

$$\frac{14}{3} + y = -7$$

$$y = -7 - \frac{14}{3}$$

$$y = -\frac{35}{3}$$

$$\begin{array}{r} y-x = -\frac{35}{3} - \frac{14}{3} \\ = -\frac{49}{3} \end{array}$$

CEVAP: A

9. ÇÖZÜM:

$$\frac{x}{4} - \frac{y}{3} = 0 \rightarrow \frac{x}{4} = \frac{y}{3} \rightarrow \frac{x}{y} = \frac{4}{3}$$

$$x = 4k \text{ ve } y = 3k \text{ ve } x + y = 7k$$

$$2x + 3y = 34$$

$$2.4k + 3.3k = 34$$

$$8k + 9k = 34$$

$$17k = 34$$

$$k = 2$$

$$x + y = 7k = 7.2 = 14$$

CEVAP: E

10. ÇÖZÜM:

Spor Dalı	Spor Sayısı
Atletizm	24
Güneş	16
Okçuluk	12
Tenis	28
Halter	20

$$\text{Toplam sporcu sayısı} = 24 + 16 + 12 + 28 + 20 = 100$$

Halterden katılan sporcu sayısı 20, toplam sporcu sayısı 100

Halterden katılan sporcu sayısı, toplam sporcu sayısının %20'sidir.

A seçeneğinde %25'idir denilmiştir. A seçeneği yanlıştır.

Diğer seçenekler doğrudur.

CEVAP: A

11. ÇÖZÜM:

$$9^x - 3^{x+1} - 54 = (3^x)^2 - 3^x \cdot 3 - 54 = 0$$

$$3^x = t \text{ alalım.}$$

$$t^2 - 3t - 54 = 0$$

$$\begin{array}{c} -9 \quad 6 \end{array}$$

$$(t - 9).(t + 6) = 0$$

$$t = 9 \text{ ve } t = -6$$

$t = -6$ olamaz, üstel ifadede taban pozitif ise sonuç negatif olamaz.

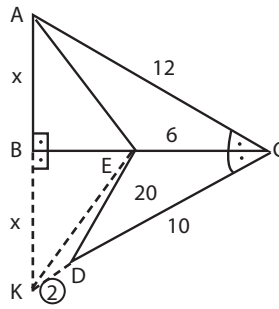
$$t = 9 \quad 3^x = t \text{ almıştık.}$$

$$3^x = 9$$

$$x = 2$$

CEVAP: B

12. ÇÖZÜM:

IBCI açıortay ve yükseklik olduğundan üçgen ikizkenar üçgendir.

IDKI = 2 olur.

$$\Delta A(EDC) = 20 \text{ br}^2 \text{ ise}$$

kenarı 10 br olanı 20 br² ise

kenarı 2 br olanı 4 br² olur.

$$\Delta A(EKD) = 4 \text{ br}^2 \text{ olur.}$$

$$\Delta A(EKC) = 24 \text{ br}^2 \text{ olur.}$$

$$24 = \frac{6 \cdot x}{2}$$

$$48 = 6x$$

$$x = 8$$

CEVAP: C

13. ÇÖZÜM

Üleşmek: Orta Asya'da yardımlaşmak

Kurultay: Devlet işlerinin görüldüğü meclis

CEVAP: D

14. ÇÖZÜM

Nizamülmülk tarafından yazılan eser Siyaset-name'dir.

Kutadgu Bilig	Yusuf Has Hacib yazmıştır.
Divan-ı Hikmet	Ahmet Yesevi yazmıştır.
Divan-ı Lügati't-Türk	Kaşgarlı Mahmut yazmıştır.
Adabetü'l Hakayık	Edip Ahmet Yükneki yazmıştır.

CEVAP: C

15. ÇÖZÜM: Karahanlılar, Uygur alfabesini kullanmışlardır. Türkçenin gelişmesi için çaba sarf etmişlerdir.

CEVAP: C

16. ÇÖZÜM

Cam parçalarını birleştirme	Vitray
Su üzerinde boyalarla desen yapılması	Ebru
Ferman ve Kur'an ayetleri gibi değerli evrakların kenarlarının sarı yıldızlarla süslenmesi	Tezhip
Tahta oymacılığı yapanlara verilen isim	Neccar
Taş, duvar üzerine yapılan çiçek motifleridir.	Fresk

CEVAP: A

17. ÇÖZÜM : Osmanlı Devleti'nde yasal bankacılık sistemine geçilmesi, ilk banka olan 1847'de Bankı Der-saadet'in kurulmasıdır. Tanzimat Fermanı'nda yer almaz. Bankacılık Islahat Fermanı ile düzenlenmiştir.

CEVAP: E

18. ÇÖZÜM

Ruznamçe	Günlük gelir ve gider defteri
Mevacib	Ücretli askerlerin adı ve ücretinin yazıldığı defter
Temettüat	Tanzimat Dönemi vergi ile ilgili düzenlemelerin yazıldığı defter
İспенçe	Hristiyan savaş esirlerinin 1/5'inin Türkleştirilerek asker olarak kullanılması
Avarız	Olağanüstü durumlarda toplanan vergi

CEVAP: A

19. ÇÖZÜM

27 Ekim 1922	Lozan Görüşmeleri için İstanbul ve TBMM Hükümeti'ne çağrı yapıldı.
1 Kasım 1922	İstanbul Hükümeti'nin gidişini önlemek için saltanat kaldırıldı.
20 Kasım 1922	Lozan Görüşmeleri başladı.
4 Şubat 1923	Lozan Görüşmeleri kesildi. Türk heyeti geri döndü.
Lozan Görüşmeleri kesildikten sonra	
17 Şubat 1923	İzmir İktisat Kongresi yapıldı.
Nisan 1923	Seçimlere gidildi. Birinci TBMM dönemi başladı.

CEVAP: B

20. ÇÖZÜM

I.Dünya Savaşı sonrasında, İtilaf Devletleri, Osmanlı Devleti'nin silahlarına el koyarak Çanakkale'de Akbaş Cephaneliği'ne koymuşlardır. Edremit kaymakamı Hamdi Bey, bu silahları kaçırarak İstanbul'dan Kastamonu İnebolu'ya gemilerle getirmişlerdir. Silahlar İnebolu'dan Kastamonu'ya, buradan da Ilgaz ve Ankara'ya getirilmiştir. Bu yolun adı da "İSTİKLAL YOLU"dur.

CEVAP: C

21. ÇÖZÜM

Etabli Meselesi	Türk-Yunan Nüfus Değişimi
Mersin-Tarsus-Adana Demiryolu	Fransızlardan satın alındı.
Bozkurt-Lotus Olayı	Fransız ve Türk geminin çarpışması
Borçlar Meselesi	Osmanlı devletinin borcu en çok Fransa'ya olduğu için Fransa'yla borçlar sorun olur.
Hatay'ın anavatanına katılması	Hatay'da Fransız mandası olduğu için Fransa'yla sorun olmuştur.

CEVAP: A

22. ÇÖZÜM: Sevr Antlaşması'na göre;

- Savaş nedeniyle ayrılanların Osmanlı Devleti'ne geri dönmesi,
- Mebuslar Meclisi'nde temsil edilmelerinin sağlanması,
- Kilise ve okullarda Osmanlı Devleti'nin denetiminin kaldırılması azınlıklar için özgür bir ortam oluşturur. Bu da Osmanlı Devleti'nin parçalanması demektir.

CEVAP: E

23. ÇÖZÜM

Saltanatın kaldırılması laikliğin ilk aşamasıdır. Türk Medeni Kanunu, Tekke ve zaviyelerin kaldırılması laiklik ilkesiyle ilgilidir.

CEVAP: A

24. ÇÖZÜM: Türk toplumunun modern ve uygar hale getirilmesi inkılapçılık ve laiklik ilkesi ile ilgilidir.

CEVAP: D

25. ÇÖZÜM: TBMM kabul edilen Anayasa değişikliği kanunu Cumhurbaşkanı tarafından Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

1982 Anayasası'na göre, Anayasa değişikliği teklifinin kabulü Meclisin üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun gizli oyuyla mümkündür. Yani Anayasa değişikliğinin kabulü için gereken en az sayı 360'tır. Fakat Meclisçe üye tamsayısının beşte üçü ile veya üçte ikisinden az oyla kabul edilen Anayasa değişikliği hakkındaki Kanun, Cumhurbaşkanı tarafından Meclise iade edilmediği takdirde halkoyuna sunulmak üzere Resmî Gazetede yayımlanır. Yani 400'ün altında kalan Anayasa değişiklikleri Cumhurbaşkanı tarafından yürürlüğe konulamaz. Bu sebeple seçenelerde 400 ve üzeri bir oy aranmalıdır.

CEVAP: E

26. ÇÖZÜM: Kendi içerisinde özerkliğe sahip federe devletlerin bir anayasa altında birleşerek tek bir devlet oluşturmasıyla meydana gelen devlete federal devlet denir. Fedaral devletin özellikler şunlardır:

- Federal ve federe (eyalet, kanton vb.) olmak üzere iki ayrı yönetim düzeyi mevcuttur.
- **Yazılı bir anayasanın varlığı zorunludur** (Federal Anayasa).
- **FEDERAL DEVLETİN YASAMA ORGANININ ÇİFT MECLİSLİ OLMASI ZORUNLUDUR.**
- Federal devletlerde yetki uyuşmazlıklarının ÇÖZÜMünü sağlayacak bir yüksek mahkeme mevcuttur.
- Federe devletler kendi yasama, yürütme ve yargı organlarına sahiptir.
- Sadece "federal devletin" uluslararası tanınırlığı/kişiliği vardır. Federe devletlerin uluslararası tanınırlığı/kişiliği yoktur.¹
- Federal devletin yetki alanına giren işlerde alacağı kararlar federe devletleri bağlar.

CEVAP: E

27. ÇÖZÜM: Demokratik devletin temel unsurları / ilkeleri şunlardır:

- Karar organlarının seçimle iş başına gelmesi
- Seçimlerin belirli aralıklarla tekrarlanması
- Çok partili siyasi hayatın varlığı (Siyasi rekabet ve çoğulculuk)
- Muhalefetin iktidar olma şansının varlığı
- Genel ve eşit oy ilkesine dayanan serbest ve adil seçimler

¹ Kemal Gözler, Devletin Genel Teorisi, s. 143

- Bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınmış olması
- Hukuk devletin işlevselliği ve kanun önünde eşitlik
- Farklı haber alma kaynaklarının varlığı
- İfade hürriyeti

CEVAP: C

28. ÇÖZÜM: Yüksek Seçim Kurulu üyelerinin 6'sı Yargıtay, 5'i Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tamsayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir.

CEVAP: A

29. ÇÖZÜM: Halkoylaması usulü ilk kez 1982 Anayasası'nın ilk halinde yer almıştır.

CEVAP: C

30. ÇÖZÜM: Anayasanın 17. maddesi "Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı" başlığını taşımaktadır. Buna göre;

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz.

Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.

Meşru müdafaa hali, yakalama ve tutuklama kararlarının yerine getirilmesi, bir tutuklu veya hükümlünün kaçmasının önlenmesi, bir ayaklanma veya isyanın bastırılması veya olağanüstü hallerde yetkili merciin verdiği emirlerin uygulanması sırasında silah kullanılmasına kanunun cevaz verdiği zorunlu durumlarda meydana gelen öldürme fiilleri, birinci fıkra hükmü dışındadır."

CEVAP: E

ÇÖZÜM 5

ORTAK ALAN BİLGİSİ ÇÖZÜMLERİ

1. **ÇÖZÜM:** Anayasa'ya göre; Seçim kanunlarında yapılan değişiklikler, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanmaz (Anayasa m. 67/7).

Bu hüküm 1982 Anayasası'na 2001 yılında yapılan değişikliklerle eklenmiştir. Bu değişiklik yılının sorulma ihtimali de vardır.

CEVAP: D

2. **ÇÖZÜM:** Kamu tüzel kişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı

Kişiler ve siyasi partiler, kamu tüzel kişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme ve yayım araçlarından yararlanma hakkına sahiptir. Bu yararlanmanın şartları ve usulleri kanunla düzenlenir.

Kanun, **milli güvenlik, kamu düzeni, genel ah-lâk ve sağlığın korunması sebepleri dışında**, halkın bu araçlarla haber almasını, düşünce ve kanaatlere ulaşmasını ve kamuoyunun serbestçe oluşmasını engelleyici kayıtlar koyamaz.

CEVAP: A

3. **ÇÖZÜM:** Yasama dönemi içinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliklerinde boşalma olması halinde, ara seçime gidilir.

TBMM üyeliklerinde boşalma olması halinde bütün milletvekilleri için değil sadece boşalan üye veya üyelikler için seçim yapılır. Ara seçimin yapılmasının zorunlu olduğu durumlar haricinde ara seçime gidip gitmeme kararı TBMM'ye aittir.

TBMM, ara seçime gitmek istediğinde ise uygun göreceği her zaman ara seçime gidemez.

DİKKAT!

Kural olarak,

- Ara seçim her seçim döneminde en fazla bir defa yapılır.
- Genel seçimden 30 ay geçmedikçe ara seçime gidilemez.
- Genel seçimlere 1 yıl kala ara seçim yapılamaz.

Ancak bu durumun iki istisnası vardır: (Yani ara seçimin zorunlu olduğu haller)

- i. Boşalan üyeliklerin sayısı, üye tam sayısının (600) yüzde beşini (30 milletvekili) bulduğu hallerde, ara seçimlerinin üç (3) ay içinde yapılmasına karar verilir. Ancak bu durumda da seçimlere 1 yıl kalmışsa ara seçime gidilemez.
- ii. Bir ilin veya seçim çevresinin TBMM'de üyesinin kalmaması halinde **boşalmayı takip eden 90 günden sonraki ilk Pazar günü** seçim yapılır. Bu durumda süre şartı yoktur. (2002 Anayasa değişikliği)

ARA SEÇİMİN ZORUNLU OLDUĞU HALLER

Boşalan üyeliklerin sayısı üye tamsayısının yüzde beşini bulduğu hallerde	Bir ilin veya seçim çevresinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesinin kalmaması halinde
→ TBMM, 3 ay içinde ara seçimlerin yapılmasına karar verir.	→ Boşalmayı takip eden 90 günden sonraki ilk Pazar günü ara seçim yapılır.
→ Son 1 yıl kala ara seçime gidilemez.	→ Herhangi bir süre kısıtı yoktur.
	→ 2002 yılı Anayasa değişikliği ile eklenmiştir.

DİKKAT!

Seçimlerin yenilenmesi TBMM ve Cumhurbaşkanlığı kararı verebiliyorken, ara seçime (zorunlu haller hariç) yalnızca TBMM karar verebilir.

CEVAP: A

4. **ÇÖZÜM:** 1982 Anayasası, 12 Eylül 1980 darbesi sonrasında hazırlanmıştır.

Kurucu Meclis tarafından hazırlanmıştır.

Kurucu Meclis, Milli Güvenlik Konseyi (Askeri Kanat) ve Danışma Meclisi (Sivil Kanat) olmak üzere iki kanatlıdır.

CEVAP: B

5. **ÇÖZÜM:** Cumhurbaşkanlığı Seçimi Kanunu'na göre;
- Aday gösterilmek, kişinin yazılı muvafakatine (uygun görme, kabul etme) bağlıdır (m.7/2).
 - Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulan siyasi partiler grup kararıyla, diğer siyasi partiler ise tüzüklerinde gösterilen yetkili organlarının kararıyla Cumhurbaşkanlığına

aday gösterebilirler (m.8/1).

- Yüksek Seçim Kurulu tarafından ilân edilen süre içinde, adayların isimleri, muvafakat belgeleri ve gerekli diğer belgelerle birlikte Yüksek Seçim Kuruluna başvurularak aday gösterilmiş olur. **Her siyasi parti veya parti grubu ancak bir aday için başvuruda bulunabilir.** Bir kişiyi birden fazla siyasi parti grubu veya siyasi parti aday gösterebilir (m.8/2).
- Adaylarla ilgili bilgi ve belgelerde eksiklik tespit edilmesi hâlinde, Yüksek Seçim Kurulunca, ilgili siyasi partilere eksikliklerin giderilmesi için **beş günlük** süre verilir (m.8/3).
- Eksiklikleri, verilen süre içinde gidermeyen siyasi partiler, aday göstermekten vazgeçmiş sayılır (m.8/4).

CEVAP: D

6. ÇÖZÜM: Anayasa Mahkemesine Üye Seçilenlere Tebligat:

- Türkiye Büyük Millet Meclisince seçilen üyeler Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanlığınca, Cumhurbaşkanı tarafından seçilen üyeler ise Cumhurbaşkanlığınca,

Anayasa Mahkemesine yazıyla bildirilir. **Anayasa Mahkemesi Başkanlığı** durumu, seçilenlere yazı ile tebliğ eder.

- Seçilenlerin ad ve soyadları Resmî Gazetede yayımlanır

CEVAP: C

7. ÇÖZÜM: Anayasanın 127'inci maddesinde "mahalli idareler merkezi idarenin vesayet denetimine tabidir" denilmektedir. Buna göre Anayasada lafzen düzenlene vesayet ilişkisinde bir taraf merkezi idare iken diğer tarafın mahalli idare olması aranmalıdır. Her ne kadar tüm öncüllerde vesayet ilişkisi olsa da soru açıkça 127'inci maddede öngörülen vesayeti sormaktadır. Bu durum sadece ilçe ve köy arasındaki ilişkide vardır.

CEVAP: A

8. ÇÖZÜM: Danıştay, Sayıştay, Milli Güvenlik Kurulu, Ekonomik ve Sosyal Konsey, Yüksek Askeri Şura, Eğitim Şurası, Sağlık Şurası gibi yapılar merkezi idarenin yardımcı kuruluşları arasında yer alır. Bunlar istişari organdır ve kararları tavsiye niteliğindedir. Milli İstihbarat Teşkilatı istişari organ değil istihbarat toplayan farklı fonksiyonları olan bir birimdir. Devlet Denetleme Kurumunun temel görevi de danışmanlık yapmak değil denetleme

yapmaktır. Encümen, merkezi idare değil mahalli idarelerde yer alan birimdir.

CEVAP A

9. ÇÖZÜM: Herhangi bir sebeple belediye meclisi feshedilirse başkanın düşmesine sebep olmaz; memur encümenler meclis yerine geçer. Mazeretsiz ve kesintisiz 10 günden değil 20 günden fazla görevini terk ederse düşme sebebi olur. Seçilme yeterliliğini kaybetmek başkanlıktan düşme sebepleri arasındadır.

CEVAP: C

10. ÇÖZÜM: İdari işlemler yapılan ayrımın içeriğine bağlı olarak türlere ayrılır. Bu konudaki soruları çözebilmek için her türü ayrı ayrı zıddı ile düşünmek gerekir.

Belediye encümeni tarafından Bay A'ya ait bina hakkında verilen yıkım kararı şu şekilde analiz edilmelidir:

- Bireysel işlem-düzenleyici işlem ayrımında, BİREYSEL İŞLEM
- Şart işlem-sübjektif işlem ayrımında, ŞART İŞLEM
- Yapıcı (inşai) işlem-belirleyici işlem ayrımında, YAPICI (İNŞAI) İŞLEM
- Yararlandırıcı-yükümlendirici işlem ayrımında, YÜKÜMLENDİRİCİ İŞLEM
- Basit-kolektif-karma işlem ayrımında, KOLEKTİF İŞLEM
- Sarıh-zımnî işlem ayrımında, SARIH İŞLEMDİR.

CEVAP B

11. ÇÖZÜM: 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 54'üncü maddesine göre; "Aday olarak atanmış Devlet memurunun adaylık süresi bir yıldan az iki yıldan çok olamaz ve bu süre içinde aday memurun başka kurumlara nakli yapılamaz."

Kanunun 57'nci maddesine göre; "Adaylık süresi içinde aylıktan kesme veya kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almış olanların disiplin amirlerinin teklifi ve atamaya yetkili amirin onayı ile ilişkileri kesilir."

Kanunda mazeret izinlerinin düzenlendiği 104'üncü maddeye göre; "Kadın memura; doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı haftasüreyle analık izni verilir."

Analık izninin kullanılması bakımından kanunda aday memur ayrımı yapılmamıştır.

CEVAP D

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

12. **ÇÖZÜM:** 2010 yılı Anayasa değişikliği ile Anayasaya eklenmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı özerk bütçeli, kamu tüzel kişiliğini haiz bir kurumdur. Kamu denetçilerinin tamamı TBMM tarafından seçilir.

CEVAP E

13. **ÇÖZÜM:** 2576 sayılı Kanun'un "Bölge İdare Mahkemelerinin oluşumu" başlıklı 3. maddesinin birinci fıkrasına göre Bölge idare mahkemeleri;

- Başkanlık,
- Başkanlar Kurulu,
- Daireler,
- Bölge idare mahkemesi adalet komisyonu ve
- Müdürlüklerden oluşur.

CEVAP: B

14. **ÇÖZÜM:** 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un birinci maddesine göre; "Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve **hüküm** uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir."

CEVAP: C

15. **ÇÖZÜM:** Hangi davaların ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştay'da açılması gerektiği 2575 sayılı Danıştay Kanunu'nun 24. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre Cumhurbaşkanlığı kararları ile Cumhurbaşkanınca çıkarılan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi dışındaki düzenleyici işlemlere karşı açılacak davalar ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştay'ın görev alanına girmektedir. (Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Cumhurbaşkanlığı kararını birbirine karıştırmamak gerekir. Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinin yargısal denetimi Anayasa Mahkemesi tarafından yapılır, Cumhurbaşkanlığı kararlarının yargısal denetimi ise ilk derece mahkemesi sıfatıyla Danıştay tarafından yapılır).

CEVAP: B

16. **ÇÖZÜM:** Soruda ilk inceleme konuları bakımından birçok hukuka aykırılık bulunmaktadır. Bununla birlikte mahkemeler, 2577 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre ilk inceleme konularını belli bir sıraya göre yapmak zorundadır. Buna göre mahkemeler tarafında yapılacak olan ilk incelemenin

şu sıralamaya uygun bir şekilde yapılması gerekmektedir:

- Görev ve yetki,
- İdari merci tecavüzü,
- Ehliyet,
- İdari davaya konu olacak kesin ve yürütülmesi gereken bir işlem olup olmadığı,
- Süre aşımı,
- Husumet,
- Dava dilekçesinin 3 ve 5 inci maddelere uygun olup olmadığı.

Olayda her ne kadar süresinde açılmayan ve ehliyetsiz bir kişi tarafından açılan bir dava söz konusu olsa da Ankara İdare Mahkemesi tarafından ilk önce davanın görevli ve yetkili mahkemede açılıp açılmadığı tespit edilecektir. Olayda (kamu görevlilerine ilişkin yetki kuralları gereği) Antalya İdare Mahkemesi'nde açılması gereken bir dava Ankara İdare Mahkemesi'nde açılmıştır. Yani yetkisiz mahkemede açılan bir dava söz konusudur. Bu durumda Ankara İdare Mahkemesi tarafından 2577 sayılı Kanun'un 15. maddesine göre **davanın yetki yönünden reddi ile dava dosyasının yetkili mahkemeye gönderilmesine** karar verilmesi gerekmektedir.

CEVAP: E

17. **ÇÖZÜM:** Her ne kadar dava konusu olan taşınmaz mal olsa ve taşınmazlarda malın bulunduğu yer mahkemesi özel yetkili olsa da önce görevli mahkemeye bakılır. Burada Cumhurbaşkanının yaptığı bir idari işlem olduğu için dava özel görevli ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'da karara bağlanacaktır. Öğrenci Danıştay'da daireler arası işbölümü detaylı bilmek zorunda olmasa da 1. Dairenin idari daire olup davaya bakmayacağını bilmesi gerekir. Bu durumda şikârlardaki Danıştay 6. Dairesi bu davaya bakacaktır.

CEVAP: E

18. **ÇÖZÜM:** Olayda ivedi yargılamaya tabi olmayan bir kamulaştırmadan bahsedilmektedir. Bununla birlikte normal kamulaştırmalarda özel dava açma süresi söz konusu olup bu süre 30 gündür. Özel sürelerde İYUK m. 11 uygulanmaz, yani yapılan başvuru süreyi durdurmaz. İşlemin tebliğ tarihi olan 11.08.2025 tarihini izleyen günden itibaren

30'uncu gün ise, 10.09.2025 tarihine denk gelmektedir.

CEVAP: E

- 19. ÇÖZÜM:** Sözleşmeden doğan davalar, sözleşmenin ifa edileceği yer mahkemesinde açılabilir. (HMK 10.md)

CEVAP: B

- 20. ÇÖZÜM:** Adli tatilde, ancak aşağıdaki dava ve işler görülür:

- İhtiyati tedbir, ihtiyati haciz ve delillerin tespiti gibi geçici hukuki koruma, deniz raporlarının alınması ve dispeççi atanması talepleri ile bunlara karşı yapılacak itirazlar ve diğer başvurular hakkında karar verilmesi.
- Her çeşit nafaka davaları ile soy bağı, velayet ve vesayete ilişkin dava ya da işler.
- Nüfus kayıtlarının düzeltilmesi işleri ve davaları.
- Hizmet akdi veya iş sözleşmesi sebebiyle işçilerin açtıkları davalar.
- Ticari defterlerin kaybindan dolayı kayıp belgesi verilmesi talepleri ile kıymetli evrakın kaybindan doğan iptal işleri.
- İflas ve konkordato ile sermaye şirketleri ve kooperatiflerin uzlaşma suretiyle yeniden yapılandırılmasına ilişkin işler ve davalar.
- Adli tatilde yapılmasına karar verilen keşifler.
- Tahkim hükümlerine göre, mahkemenin görev alanına giren dava ve işler.
- Çekişmesiz yargı işleri.
- Kanunlarda ivedi olduğu belirtilen veya taraflardan birinin talebi üzerine, mahkemece ivedi görülmesine karar verilen dava ve işler.

Adli tatilde, yukarıdaki fıkralarda gösterilenler dışında kalan dava ve işlerle ilgili olarak verilen dava, karşı dava, istinaf ve temyiz dilekçeleri ile bunlara karşı verilen cevap dilekçelerinin ve dosyası işlemde kaldırılan davaları yenileme dilekçelerinin alınması, ilam verilmesi, her türlü tebligat, dosyanın başka bir mahkemeye, bölge adliye mahkemesine veya Yargıtaya gönderilmesi işlemleri de yapılır. (HMK 103.md)

Yukarıda yer alan düzenlemenin (h) bendinde, kanunlarda ivedi olduğu belirtilen işlerin yanında "taraflardan birinin talebi üzerine, mahkemece ivedi görülmesine karar verilen dava ve işler" de sayılmıştır. Bu bentteki düzenlemenin önemli bir

fonksiyonu vardır. Çünkü bu maddede **sulh hukuk mahkemelerinin görevine giren dava ve işler, adli tatilde görülecek işler kapsamında çıkartılmıştır**. Sulh hukuk mahkemesinin baktığı her işin, ivedi sayılmasına, yani adli tatilde bakılmasına gerek görülmemiş, taraflardan birinin herhangi bir mahkemede talepte bulunması, mahkemenin de bu talebi haklı bulur ise davaya adli tatilde bakması şeklinde bir düzenlemenin daha uygun olacağı düşünülmüştür.

CEVAP: C

- 21. ÇÖZÜM:** Toplu mahkemelerde naip hâkim, delil toplanması, keşif yapılması ve tahkikat sırasındaki diğer işlemleri tek başına yapabilir. Ancak tahkikat işlemleri dışında kalan işlerde, geçici hukukî koruma önlemi de olsa, ihtiyatî tedbir, ihtiyatî haciz ve delil tespiti gibi talepler hakkında, mahkeme toplu olarak karar verecektir.

CEVAP: A

- 22. ÇÖZÜM: Medeni usul hukukunda kesin deliller:**

→ Senet (Usulüne göre güvenli elektronik imza ile oluşturulan elektronik veriler de senet hükmündedir.)

→ Yemin

→ İlam

Medeni usul hukukunda takdiri deliller:

→ Belge

→ Tanık

→ İsticvap

→ Bilirkişi

→ Keşif

→ Uzman görüşü

CEVAP: E

- 23. ÇÖZÜM:** Çekişmeli yargı ile çekişmesiz yargının karşılaştırması şu şekildedir:

Çekişmeli yargı;

→ Taraflarca getirilme ilkesi geçerlidir.

→ Tasarruf ilkesi geçerlidir.

→ Çekişmeli yargı kararları kural olarak açıktır.

→ Çekişmeli yargı kararları maddi anlamda kesin hüküm oluşturur.

→ Çekişmesiz yargı;

→ Kendiliğinden araştırma ilkesi geçerli

- Kendiliğinden harekete geçme ilkesi geçerlidir.
- Çekişmesiz yargı kararları yenilik doğurucudur. (inşaidir)
- Çekişmesiz yargı kararları kanunda aksi hüküm bulunmayan hallerde maddi anlamda kesin hüküm oluşturmaz.

CEVAP: D

24. ÇÖZÜM: Usulüne uygun şekilde davet edilmiş olan taraflar, duruşmaya gelmedikleri veya gelip de davayı takip etmeyeceklerini bildirdikleri takdirde dosyanın işlemden kaldırılmasına karar verilir.

Usulüne uygun şekilde davet edilmiş olan taraflardan biri duruşmaya gelir, diğeri gelmezse, gelen tarafın talebi üzerine, yargılamaya gelmeyen tarafın yokluğunda devam edilir veya dosya işlemden kaldırılır. Geçerli bir özürlü olmaksızın duruşmaya gelmeyen taraf, yokluğunda yapılan işlemlere itiraz edemez.

Duruşma gününün belli edilmesi için tarafların başvurusu gereken hâllerde gün tespit ettirilmemişse, son işlem tarihinden başlayarak bir ay geçmekle dosya işlemden kaldırılır.

Dosyası işlemden kaldırılmış olan dava, işlem den kaldırıldığı tarihten başlayarak üç ay içinde taraflardan birinin dilekçe ile başvurusu üzerine yenilenebilir. Yenileme dilekçesi, duruşma gün, saat ve yeri ile birlikte taraflara tebliğ edilir. Dosyanın işlem den kaldırıldığı tarihten başlayarak bir ay geçtikten sonra yenileme talebinde bulunulursa, yeniden harç alınır, bu harç yenileyen tarafça ödenir ve karşı tarafa yüklenemez. Bu şekilde harç verilerek yenilenen dava, eski davanın devamı sayılır.

İşlem den kaldırıldığı tarihten başlayarak üç ay içinde yenilenmeyen davalar, sürenin dolduğu gün itibarıyla açılmamış sayılır ve mahkemece kendiliğinden karar verilerek kayıt kapatılır.

İşlem den kaldırılmasına karar verilmiş ve sonradan yenilenmiş olan dava, ilk yenilenmeden sonra bir defadan fazla takipsiz bırakılamaz. Aksi hâlde dava açılmamış sayılır.

Hangi sebeple olursa olsun açılmamış sayılan davadaki talep dahi vaki olmamış sayılır.

CEVAP: C

25. Mahkeme kararıyla erginlik hususunda görevli mahkeme sulh hukuk mahkemesidir. Mahkemece ergin kılınmak için aranan şartlar şunlardır:

- 15 yaşını doldurmuş olmak
- Küçüğün bizzat başvurusu (rızasının varlığı için)
- Küçük velayet altındaysa velisinin izni; vesa yet altındaysa vesayet makamı (sulh hukuk mahkemesi) ve denetim makamı (asliye hukuk mahkemesi) izni
- Küçüğün menfaati

Bu şartlar mevcutsa mahkemenin kararıyla kişi ergin kılınacaktır. Görüldüğü üzere velayet altındaysa veli izni yeterli olduğundan ve Murat'ın ana babası boşanmış velayet anneye verilmiş olduğundan yalnızca annenin rızası yeterli olacaktır.

CEVAP: D

26. Evlilik sona ermişse, kadın, **evliliğin sona ermesinden başlayarak 300 gün geçmedikçe evlenemez.** Doğurmakla süre biter. Kadının önceki evliliğinden gebe olmadığına anlaşılması veya evliliği sona eren eşlerin yeniden birbiriyle evlenmek istemeleri hâllerinde mahkeme bu süreyi kaldırır.

CEVAP: D

27. Eşlerden her biri, ortak yaşamın devamı süresince ailenin sürekli ihtiyaçları için evlilik birliğini temsil eder. Ailenin diğer ihtiyaçları için eşlerden biri, birliği ancak aşağıdaki hâllerde temsil edebilir:

- Diğer eş veya haklı sebeplerle hâkim tarafından yetkili kılınmışsa
- Birliğin yararı bakımından gecikmede sakınca bulunur ve diğer eşin hastalığı, başka bir yerde olması veya benzeri sebeplerle rızası alınamazsa

Bu istisnalar dışında sürekli ihtiyaçlar dışındaki olağandışı temsilde birlikte temsil ilkesi geçerlidir. Birliği temsil yetkisinin kullanıldığı hâllerde, eşler üçüncü kişilere karşı müteselsilen sorumlu olurlar.

Eşlerden her biri, birliği temsil yetkisi bulunmaksızın yaptığı işlemlerden kişisel olarak sorumludur. Ancak, temsil yetkisinin üçüncü kişilerce anlaşılamayacak şekilde aşılması hâlinde eşler müteselsilen sorumludurlar.

Eşlerden biri birliği temsil yetkisini aşar veya bu yetkiyi kullanmada yetersiz kalırsa hâkim, diğer eşin istemi üzerine temsil yetkisini kaldırabilir veya sınırlandırabilir. İstemde bulunan eş, temsil yetkisinin kaldırıldığını veya sınırlandırıldığını, üçüncü kişilere sadece kişisel duyuru yoluyla bildirebilir. Temsil yetkisinin kaldırılmasının veya sınırlandırılmasının iyiniyetli üçüncü kişilere karşı sonuç doğurması, durumun hâkimin kararıyla ilân edilmesine bağlıdır.

CEVAP: D

28. **ÇÖZÜM:** Ayni haklara hakim olan ilkeler şunlardır:

- Belirlilik ilkesi: Eşyanın tek parça halinde tasarrufa konu edilebileceğini ifade eder.
- Aleniyet (Kamuya açıklık) ilkesi: Bir eşya üzerindeki hak sahibinin kim olduğu taşınırlarda zilyetlik, taşınmazlarda ise tapu sicili yoluyla herkesçe bilinebilir.
- Mutlaklık ilkesi: Ayni haklar, mutlak haklardır yani herkese karşı ileri sürülebilir.
- Güvenin korunması ilkesi: Taşınırlarda emin sıfatıyla zilyede, taşınmazlarda ise tapu siciline güvenerek ayni hak kazanan iyiniyetli kişinin kazanımı korunur.
- Sınırlı sayı ve tipe bağlılık ilkesi: Kanunda belirtilenlerden başka ayni hak türetilemez.
- Hak düşürücü süreye ve zamanaşımına uğramama ilkesi: Ayni haklar herhangi bir süre ile sona ermezler.

CEVAP: C

29. İyiniyete dayanarak hak kazanma yalnızca ayni haklar bakımından geçerlidir. Taşınır veya taşınmazlarda iyiniyetle ve güvenle şahsi hakları kazanma söz konusu olmaz. Somut olayda Levent emin sıfatıyla zilyet, Levent'ten bilgisayar kiralayan Sude de emin sıfatıyla zilyettir. Harun iyiniyetli olup emin sıfatıyla zilyetten rehin hakkı yani ayni hak aldığından hakkı derhal kazanır. Sude ise emin sıfatıyla zilyetten iyiniyetle hak almış olmasına rağmen kira hakkı ayni hak olmadığından hakkı kazanamaz.

CEVAP: C

30. **ÇÖZÜM:** El yazılı vasiyetname ulaşması gerekmeyen tek taraflı bir işlemdir yani muris bu vasiyeti herhangi bir yere ulaştırmak zorunda değildir. El yazılı vasiyetnamenin yapıldığı yıl, ay ve gün gösterilerek başından sonuna kadar mirasbıraka-

nın el yazısıyla yazılmış ve imzalanmış olması zorunludur. El yazılı vasiyetname, saklanmak üzere açık veya kapalı olarak notere, sulh hâkimine veya yetkili memura bırakılabilir. **Bu durum tamamen murisin isteğine bağlıdır, zorunlu değildir.**

CEVAP: E

31. **ÇÖZÜM:** Uluslararası Adalet Divanı Statüsü'ne göre yargıçlar, Sürekli Hakemlik Mahkemesi'nin aday gösterdiği kişiler listesinden Genel Kurul ve Güvenlik Konseyi tarafından seçilir. Yapılacak bu seçim; Genel Kurul ile Güvenlik Konseyi'nde ayrı ayrı ve birbirinden bağımsız olarak yapılır. Genel Kurul'da ve Güvenlik Konseyi'nde **oyların salt çoğunluğunu** elde etmiş olan adaylar seçilmiş olur. Önemli sayılan konulara ve BM Genel Kurulu'na ilişkin hususlara aşağıdaki tablodan bakabilirsiniz

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

	YAPISI	YETKİ VE GÖREVLERİ
GENEL KURUL	• BM'nin bütün üyelerinden oluşur. • Her üyenin en çok 5 temsilcisi bulunur. • İçtüzüğünü kendi yapar. Her toplantı için başkasını seçer. • Gerekli görürse yardımcı organları oluşturur. • Genel Kurul, görüştüğü konularda kararlarını, hazır bulunan ve oylamaya katılan üyelerin çoğunluk oyu ile alır. Ancak Kurul, önemli sayılan konulardaki kararlarını, hazır bulunan ve oy veren üyelerin 2/3 çoğunluğu ile alır. Üçte iki çoğunlukla çözülecek yeni sorun türlerinin belirlenmesi de dahil olmak üzere başka sorunlar konusundaki kararlar, hazır bulunan ve oy veren üyelerin çoğunluğu ile alınır. • ÖNEMLİ SAYILAN KONULAR: ○ UA barış ve güvenliğin korunmasına ilişkin tavsiyeler vermek ○ Güvenlik Konseyi'nin daimi olmayan üyelerinin seçimi ○ Ekonomik ve Sosyal Konsey üyelerinin seçimi ○ BM'ye yeni üye kabulü (Güv. Kons. tavsiyesi üzer.) ○ Üyelik hak ve ayrıcalıklarının askıya alınması (Güv. kons. tavsiyesi üzer.) ○ Üyelikten çıkarma (Güv kons. tavsiyesi üzerine) ○ BM Genel Bütçesin kabulü ○ Vesayet Konseyi üyelerinin seçilmesi • Genel Kurul, yılda bir kez olağan toplanır. Güvenlik Konseyi'nin ya da üyelerin salt çoğunluğunun talebi ile olağanüstü toplantılar da yapabilir. Çağrı Genel Sekreter tarafından yapılır.	• Antlaşma kapsamında bulunan ya da BM organlarının yetki veya sorumluluğuna giren bütün konuları gündemine alıp görüşme yetkisine sahiptir. • Uluslararası barış ve güvenliği tehlikeye sokması muhtemel durumlara Güvenlik Konseyi'nin dikkatini çekebilir. • 12.madde hükümleri saklı kalmak koşuluyla, bu türden mesele ya da sorunlara ilişkin, ilgili BM üyelerine veya Güvenlik Konseyi'ne veya örgüt üyelerine tavsiyelerde bulunabilir. ○ 12.maddedeki istisna: Güvenlik Konseyi'nin gündeminde olan ve üzerinde yetkilerini kullandığı bir konu ya da soruna ilişkindir. Güvenlik Konseyi'nin herhangi bir uyuşmazlık ya da duruma ilişkin olarak BM Antlaşması'nın kendisine yüklediği görevleri yerine getirmekte olduğu sürece Genel Kurul, Güvenlik Konseyi bunu kendisinden istemedikçe, bu sorunla ilgili herhangi bir tavsiyede bulunamaz. Genel sekreter, ua barış ve güvenliğin korunmasına ilişkin olup Güvenlik Konseyi'nce ele alınmış bulunan işleri, Güv. Kon. onayı ile her toplantıda Genel Kurul'un bilgisine sunar; Güv. Kons. bu işleri elden bıraktığı anda da aynı şekilde Genel Kurul'a ya da üyelere durumu bildirir. • Genel Kurul, Güvenlik Konseyi'nin ve diğer organların yıllık raporları ile özel raporlarını kabul eder. • Örgütün ve ihtisas kuruluşlarının bütçesini inceler ve kabul eder. • Genel Kurul'un başka esaslı yetkisi, BM Organlarından bazılarının üyelerini seçmektir. ○ Güvenlik Konseyi'nin 2 yıllığına görev yapan geçici 10 üyesini, ○ 54 üyeli Ekonomik ve Sosyal Konsey'in üyelerini, ○ Güvenlik Konseyi ile birlikte ancak ayrı ayrı oylamalarla UAD'nin 15 yargıcını ○ Güvenlik Konseyi'nin önerisi üzerine BM Genel Sekreteri'ni ○ Güvenlik Konseyi'nin önerisi üzerine bir devletin üyeliğe kabulü

CEVAP: E

32. ÇÖZÜM: 1982 Anayasası m. 92: Milletlerarası hukukun meşru saydığı hallerde savaş hali ilanına ve Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası andlaşmaların veya milletlerarası nezaket kurallarının gerektirdiği haller dışında, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunmasına izin verme yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde veya ara vermede iken ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması ve bu sebeple silahlı kuvvet kullanılmasına derhal karar verilmesinin kaçınılmaz olması halinde Cumhurbaşkanı da, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verebilir.

Bu kanun maddesinden çıkan sonuçları sıralayacak olursak:

- Savaş hali ilanına karar vermeye yetkili merci: **TBMM**
- TBMM, savaş hali ilanına sadece hangi hallerde karar verebilir: **Milletlerarası hukukun meşru saydığı hallerde**
- Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesi veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye'de bulunması hususunda, hangi hallerde TBMM'nin izni aranmaz: **Milletlerarası andlaşmaların veya milletlerarası nezaket kurallarının gerektirmesi halinde**
- Cumhurbaşkanı, hangi hallerde Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verebilir: **TBMM tatilde veya ara vermede iken ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması ve bu sebeple silahlı kuvvet kullanılmasına karar verilmesinin kaçınılmaz olması halinde.**

CEVAP: A

33. ÇÖZÜM: 5718 sayılı Kanun'un 20. maddesinin üçüncü fıkrası, "Türkiye'de bulunan mirasçısız terke Devlete kalır" şeklinde net bir hüküm içermektedir. Bu hüküm, maddi bir milletlerarası özel hukuku kuralıdır. Maddede geçen "Devlet" ifadesi, Türkiye'yi ifade etmektedir.

CEVAP: C

34. ÇÖZÜM: 6458 sayılı Kanun m.11/3: Vizeler, Türkiye'ye giriş için **mutlak hak sağlamaz.**

m.11/1: **Türkiye'de doksan güne kadar kalacak** yabancılar, vatandaş oldukları veya yasal olarak bulundukları ülkedeki konsolosluklardan geliş amaçlarını da belirten vize alarak gelirler. Vizenin veya vize muafiyetinin **Türkiye'de sağladığı kalış süresi, her yüz seksen günde doksan günü geçemez.**

m.11/4: Vizeler, konsolosluklarca, istisnai durumlarda ise sınır kapılarının bağlı olduğu valiliklerce verilir. **Konsolosluklara yapılan başvurular doksan gün içinde sonuçlandırılır.**

m.11/6: Ülke menfaatleri göz önünde bulundurularak vize verilmesinde yarar görülen yabancılara, istisnai olarak **Türkiye Cumhuriyeti büyükelçilerince** resen vize verilebilir. Bu amaçla verilen vizeler, genel vize verme usulüne uygun olarak Bakanlık ve Dışişleri Bakanlığına derhâl bildirilir. Bu vizeler harca tabi değildir.

CEVAP: C

35. ÇÖZÜM: MÖHUK m. 10:

- Vesâyet veya kısıtlılık kararı verilmesi veya sona erdirilmesi sebepleri, hakkında vesâyet veya kısıtlılık kararının verilmesi veya sona erdirilmesi istenen **kişinin milli hukukuna tâbidir.**
- **Yabancıнын milli hukukuna göre vesâyet veya kısıtlılık kararı verilmesi mümkün olmayan hâllerde bu kişinin mu-tad meskeni Türkiye'de ise Türk hukukuna göre vesâyet veya kısıtlılık kararı verilebilir veya kaldırılabilir. Kişinin zorunlu olarak Türkiye'de bulunduğu hâllerde de Türk hukuku uygulanır.**
- Vesâyet veya kısıtlılık kararı verilmesi veya sona erdirilmesi sebepleri dışında kalan bütün kısıtlılık veya vesâyete ilişkin hususlar ve kayımlık Türk hukukuna tâbidir.

CEVAP: D

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

ÇÖZÜM 5

ADLİ YARGI ÇÖZÜMLERİ

1. **ÇÖZÜM:** 6098 sayılı TBK m.90 hükmüne göre, ifa zamanı taraflarca kararlaştırılmadıkça veya hukuki ilişkinin özelliğinden anlaşılmadıkça her borç, doğumu anında muaccel olur. Mezkûr hükümden çıkan sonuç, tarafların ifa zamanını kararlaştırabilecekleridir. Bazı hâllerde taraflar, ifa zamanı kararlaştırmış olsalar dahi mezkûr sürelerin yorumlanması gerekebilir. Buna göre, aşağıdaki bilgilerin bilinmesi faydalı olacaktır:

- **Ayin başı:** 1. gün anlaşılır.
- **Ayin ortası:** 15. gün anlaşılır.
- **Ayin sonu:** O ayın son günü anlaşılır.
- **Ay:** 30 gün anlaşılır.
- **Yarım ay:** 15 gün anlaşılır.
- **Gün belirtilmeden ay belirtilmiş ise:** O ayın son günü anlaşılır.
- **Ay belirtilmeden yıl belirtilmiş ise:** O yılın son günü anlaşılır.
- **Gün olarak belirlenmiş süre:** Ertesi günden itibaren süre işlemeye başlar.
- **Hafta olarak belirlenmiş süre:** son haftanın sözleşmenin kurulduğu güne ismen uyan gününde dolmuş olur.
- **Ay olarak veya yıl, yarıyıl ve yılın dörtte biri gibi birden çok ayı içeren bir zaman olarak belirlenmiş süre:** sözleşmenin kurulduğu gün ayın kaçınıcı günü ise, son ayın bunu karşılayan gününde dolmuş olur.
- **Son ayda bunu karşılayan gün yok ise:** Süre, bu ayın son günü dolmuş sayılır.
- İfa zamanı veya sürenin son günü, kanunlarda tatil olarak kabul edilen bir güne rastlar ise: Süre, kendiliğinden bu günü izleyen ve tatil olmayan ilk güne geçer.

Tüm bu bilgiler ışığında, taraflar arasındaki sözleşme 30 Haziran 2025 tarihinde akdedilmiş; ifa tarihi de 1,5 ay sonrası olarak belirlenmiştir. Buna göre **ifa tarihi hesaplaması öncelikle 1 ayın eklenmesi ve sonrasında ise yarım ay(15 gün) eklenmesi** şeklinde yapılacaktır:

1. 30 Haziran 2025 + 1 ay = 30 Temmuz 2025
2. 30 Temmuz 2025 + yarım ay(15 gün) = 14 Ağustos 2025

CEVAP: B

2. **ÇÖZÜM:** 6098 sayılı TBK m.106/1 hükmüne göre, **yapma veya verme edimi gereği** gibi kendisine önerilen alacaklı, **haklı bir sebep olmaksızın onu kabulden veya borçlunun borcunu ifa edebilmesi için kendisi tarafından yapılması gereken hazırlık fiillerini yapmaktan kaçınırsa**, temerrüde düşmüş olur. Mezkûr hükme göre, alacaklının temerrüde düşmesi için şu koşulların bir arada bulunması gerekir:

- Borçlu, edime uygun ve zamanında ifa önerisinde bulunmalı
- Alacaklı, ya ifayı kabulden kaçınmalı ya da borçlunun ifasını gerçekleştirebilmesi için kendisi tarafından yapılması gereken hazırlık eylemlerinden kaçınmalı

Alacaklının temerrüdü sürekli değildir. Örneğin, borç ibra ile ortadan kaldırılmış ise ya da ifa imkânsızlığı söz konusu olursa temerrüt de ortadan kalkar. **Yine, alacaklı ifayı sonradan kabul eder veya kabul için hazır duruma gelirse ya da ifa için gerekli hazırlık hareketlerini yapar ise temerrüt ortadan kalkar. Bununla birlikte alacaklının temerrüde düşebilmesi için kusuru aranmaz.** Alacaklı temerrüdünün genel ve özel sonuçları şunlardır:

Genel sonuçlar	Özel sonuçlar
Alacaklı, alacak hakkını kaybetmez.	Verme edimlerinde borçlu, tevdi ile borçtan kurtulur.
Borçlu, temerrüdü düşmez.	Yapma edimlerinde borçlu, sözleşmeden dönerek borcundan kurtulur.
İfa yarar ve hasarı alacaklıya geçer.	
Alacaklı, ödemezlik defileri süremez.	
Alacaklı, müteselsil borçlulardan birine karşı temerrüde düşerse, diğerlerine karşı da temerrüde düşmüş olur.	

Verme borcunun ifasında borçlu tevdi ile borcundan kurtulur. Tevdi yerini, **ifa yerindeki Sulh Hukuk Mahkemesi hâkimi** belirler. Ancak bazı

sözleşme konusunu oluşturan şeyler fiziki tevdi si mümkün olmamakta veya fiziki tevdisi faydalı olmamaktadır. Bu durumda sözleşme konusunun satılarak bedelinin tevdi edilmesine **satış bedelinin tevdi** adı verilir. Buna göre, aşağıdaki hallerden birinin varlığı halinde, borçlunun **satma hakkı** doğacaktır:

- Sözleşme konusunu şeyin **tevdiye elverişsiz** olması
- Sözleşme konusu şeyin **bozulabilir olması**
- Sözleşme konusu şeyin bakımının, korunmasının veya tevdisinin önemli bir gideri **gerek-tirmesi**
- Satma hakkının kullanılabilmesi için, borçlunun kural olarak şu aşamaları gerçekleştirmesi gerekmektedir:
 - **1. Aşama:** alacaklıya önceden ihtar gönderilmelidir.
 - **2. Aşama:** alacaklı ihtarın gereğini yapmaz ise hâkimden satış için izin istenmelidir.
 - **3. Aşama:** Mal/şey açık artırma yolu ile satılmalı; elde edilen satış bedeli tevdi edilmelidir.

Ancak şu hallerde, yukarıdaki aşamalardan **yalnızca 2. aşamanın gerçekleştirilmesi** ile borçlu satma hakkını kullanabilecektir:

- **Borsaya kayıtlı** bir mal var ise veya
- **Piyasa değeri** olan bir mal var ise yahut
- Yapılacak gidere oranla **değeri az** olan bir mal var ise

Tüm bu bilgiler ışığında, **mezkûr soru kapsamında borçlu yalnızca hâkim izni ile satış yapabilecektir.**

CEVAP: D

3. **ÇÖZÜM:** Birden çok borçludan her biri, **alacaklıya karşı borcun tamamından sorumlu olmayı kabul ettiğini bildirirse**, müteselsil borçluluk doğar. Böyle bir **bildirim yok ise** müteselsil borçluluk **ancak kanunda öngörülen hâllerde doğar**. Müteselsil borçluluk dış ilişki ve iç ilişki olmak üzere ikiye ayrılır:

- Dış ilişki
 - Alacaklı, borcun tamamının veya bir kısmının ifasını, **dilerse borçluların hepsinden,**

dilerse yalnız birinden isteyebilir.

- Borçluların sorumluluğu, **borcun tamamı ödeninceye kadar devam eder.**
- Kanun veya sözleşme ile aksi belirlenmedikçe, **borçlulardan biri kendi davranışıyla diğer borçluların durumunu ağırlaştırılamaz.**
- Ancak müteselsil **borçlulardan birine karşı kesilen zamanaşımı süresi, diğerleri için de kesilmiş olur.**
- Alacaklının, muaccel olan bir borç için **müteselsil borçlulardan birine karşı ihtarda bulunması, yalnızca o borçluyu temerrüde düşürür**, yoksa diğerleri bu ihtar ile temerrüde düşmüş olmaz.
- Ancak müteselsil borçlulardan birine karşı temerrüde düşen **alacaklı, diğerlerine karşı da temerrüde düşmüş olur.**

→ İç ilişki

- Borçlulardan her biri, kural olarak **eşit paylarla** sorumludur.
- Kendi iç ilişkideki payından fazlasını ödeyen borçlu, bu ödeme ile alacaklının haklarına **halef** olur.
- Mezkûr durum sebebi ile ilgili borçlu, diğerlerine **payları oranında rücu edebilir.**
- Rücu edilen ve fakat borçludan alınamayan miktar, diğer borçlular arasında(rücu eden borçlu da dahil) **eşit olarak üstlenilir.**

Tüm bu bilgiler ışığında ilgili seçenekleri ayrıca incelemek faydalı olacaktır:

- **A seçeneği doğrudur.** Zira müteselsil borçlulardan biri kendi payından fazlasını alacaklıya ifa eder ise, alacaklının haklarına halef olacağı için fazladan ödediği miktar bakımından diğerine rücu edebilir. İş bu sebeple Cengiz, Ömer'e 50.000 TL öder ise iç ilişkideki payından (25.000 TL) 25.000 TL fazladan ödeme yaptığı için bu fazlalığı Ali'den isteyebilecektir.

- **B seçeneği doğrudur.** Zira Ömer, müteselsil borçluluğun gereği olarak borcun ifasını müteselsil borçlulardan birinden isteyebileceği gibi hepsinden de isteyebilir. Bu duruma **"alacaklının paşa durumu"** adı verilir. İş bu sebeple Ömer, 50.000 TL'lik alacağın tamamını yalnızca Cengiz'den veya yalnızca Ali'den isteyebilir.

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

- **D seçeneği doğrudur.** Zira müteselsil borçlulardan biri için zaman aşımının kesilmesi diğerleri için de zaman aşımını keser. Cengiz'in Ömer'e yapacağı 25.000 TL'lik ödeme bir kısmı ödemedir. Çünkü müteselsil borçlular alacaklıya karşı borcun tamamından ve borç tamamen ödeninceye kadar sorumludur. Yine Cengiz'in 25.000 TL'lik kısmı ödemesi, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m.154 hükmüne göre zaman aşımını kesen bir sebep olduğundan, mezkûr durumda hem Cengiz için hem de Ali için zaman aşımı süresi kesilecektir.
- **E seçeneği doğrudur.** Zira müteselsil borçlulardan birinin temerrüde düşürülmesi diğerlerinin de temerrüde düşmesi sonucunu doğurmaz. Diğerlerinin temerrüde düşebilmesi için ayrıca ihtar (temel anlamda temerrüdünün koşullarının oluşması) gerekir. İş bu sebeple Ömer'in Cengiz'i temerrüde düşürmesi ile Ali de temerrüde düşmüş olmaz.
- **C seçeneği yanlıştır.** Zira müteselsil borçlular alacaklıya karşı borcun tamamından ve borç tamamen ödeninceye kadar sorumludur. İş bu sebeple Cengiz'in Ömer'e kendi iç ilişkideki payı olan 25.000 TL'yi ödemesi onu borcundan kurtarmaz. Borçtan kurtulma durumu Ömer'e 50.000 TL'nin tamamen ödemesi ile ortaya çıkacaktır.

CEVAP: C

4. **ÇÖZÜM:** Taksitle satış, satıcının, satılan taşınırı alıcıya satış bedelinin ödenmesinden önce teslim etmeyi, alıcının da satış bedelini kısım kısım ödemeyi üstlendikleri satıştır. Taksitle satış sözleşmesi, **adi yazılı şekilde yapılmadıkça geçerli olmaz.** Yine **ayırt etme gücüne sahip bir küçük veya kısıtlı** tarafından yapılmış olan taksitle satış sözleşmesinin geçerliliği, yasal temsilcinin **yazılı rızasına** bağlıdır. Bu durumda rızanın, **en geç sözleşmenin yapıldığı (kurulduğu) anda verilmiş olması gerekir.** Alıcı, peşin satış bedelinin **en az 1/10'unu en geç teslim anında peşin olarak**, satış bedelinin geri kalan kısmını da **sözleşmenin kurulmasını izleyen 3 yıl içinde** ödemekle yükümlüdür. Cumhurbaşkanı, satılanın türüne göre yasal ödeme sürelerini veya peşinat miktarını yarıya düşürebileceği gibi iki katına da çıkarabilir (bunu CB kararname ile değil ve fakat CB kararı ile yapar).

Alıcı, **satıcının taksitle satıştan doğan alacağı ile kendisinin satıcıdan olan alacağını takas etme** hakkında önceden feragat edemez.

Alıcının Temerrüdü ve Satıcının Seçimlik Hakları	
Alıcı peşinatı ödemede temerrüde düşer ise	Alıcı, taksitleri ödemede temerrüde düşer ise
Satıcı; → Sadece peşinatı isteyebilir veya → Sözleşmeden dönebilir.	Satıcı; → Muaccel olmuş taksitlerin veya geri kalan satış bedelinin tek seferde ödenmesini isteyebilir yahut → Sözleşmeden dönebilir.
Satıcının sözleşmeden dönebilmesi için , alıcıya en az 15 günlük bir süre vermesi gerekir.	

Taraflar arasında kurulan taksitle satış sözleşmesi hüküm ve sonuçlarını;

- Satıcı bakımından, kurulduğu andan itibaren,
 → Alıcı bakımından ise, sözleşmenin imzalanmış bir nüshasının eline geçmesinden 7 gün sonra doğuracaktır.

Tüm bu bilgiler ışığında, **D seçeneğindeki ifadenin aksine satıcı için sözleşme, sözleşmenin kurulması ile hükümlerini doğurur.**

CEVAP: D

5. **ÇÖZÜM:** Kefalet sözleşmesi, **kefilin alacaklıya karşı, borçlunun borcunu ifa etmemesinin sonuçlarından kişisel olarak sorumlu olmayı üstlendiği** sözleşmedir. Kefalet sözleşmesinin özellikleri şunlardır:

- Borçlandırıcı bir işlem niteliğindedir.
 → **Tek tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir.**
 → İvazsız bir sözleşmedir.
 → Rızai bir sözleşmedir.
 → Verme edimli bir sözleşmedir.
 → Ani edimli bir sözleşmedir.
 → **Nitelikli yazılı şekle** tabi bir sözleşmedir.
 → Kefilin borcu **para borcudur.**
 → Kefilin borcu **tali bir borçtur.**

- Kefilin borcu **fer'i bir borçtur**.
- Kefalet sözleşmesi **nitelikli yazılı şekle** tabidir. Mezkûr durum şu şekilde de ifade edilebilir: Kefalet sözleşmesi **adi yazılı şekle tabi olup bazı hususların kefilin el yazısı ile yazılması gerekir**:

Kefalet sözleşmesinde mutlaka bulunması gereken unsurlar	Kefalet sözleşmesinde somut olaya göre bulunması gereken unsurlar
→ El yazılı imza	→ Müteselsil kefil ibaresi
→ Kefil olunan tarih	→ Eşin yazılı rızası
→ Kefil olunan azami miktar	

- Adi kefalette **alacaklı, borçluya başvurmadıkça, kefilin takip edemez**.
- Ancak aşağıdaki hallerde doğrudan doğruya kefile başvurulabilir:
 - Borçlu aleyhinde kesin **aciz belgesi düzenlenmesi**
 - Borçlu hakkında **konkordato kararı verilmesi**
 - Borçlu hakkında **iflas kararı verilmesi**
 - Borçlu aleyhinde **Türkiye'de takibin imkânsız hale gelmesi** veya önemli ölçüde güçleşmesi
- Kefil, **alacaklıya ifade bulunduğu ölçüde, onun haklarına halef olur**.
- Kefilin halef olması, kendisine **asıl borçluya rücu edebilmek** imkânı sağlar. Ancak **kefil, bu hakları asıl borç muaccel olunca kullanabilir**.
- Borcu tamamen veya kısmen ödeyen **kefil, durumu borçluya bildirmek zorundadır**.
- Kefil, bu bildirimde bulunmazsa ve ödemeyi bilmeyen veya bilmesi gerekmeyen borçlu da alacaklıya ifade bulunursa, rücu hakkını kaybeder.

Tüm bu bilgiler ışığında, ilgili seçenekleri ayrıca incelemek faydalı olacaktır:

A seçeneği yanlıştır. Zira kefalet sözleşmesinin yapılabilmesi için borçlunun rızası gerekmeyişi gibi bu durumdan haberinin olması bile aranmaz. İş bu sebeple Murat'ın, Osman'ın haberi olmaksızın Kösem ile kefalet sözleşmesi yapması halinde, mezkûr sözleşme geçerli olacaktır.

C seçeneği yanlıştır. Zira kefalet sözleşmesinde

kefil, kefil olmayı kabul ettiği azami miktar ile sorumludur. Yani borcun tamamı için kefil olması gerekmez; borcun bir kısmı için de kefil olunabilir. İş bu sebeple Murat, Osman'ın 100.000 TL'lik borcunun 50.000 TL'sine kefil olmuş ise, mezkûr kefalet sözleşmesi yine de geçerli olacaktır.

D seçeneği yanlıştır. Zira 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nda aksi belirtilmedikçe veya yapılacak kefalet sözleşmesinde aksi gösterilmedikçe kural olan kefalet türü adi kefalettir. Adi kefalette alacaklı, borçluya başvurmadan doğrudan kefile gidemez. Aksi halde kefil, alacaklıya karşı tartışma def'i ileri sürerek ödeme yapmaktan kaçınabilecektir. İş bu sebeple mezkûr soruda Murat'ın kefaletinin türü için aksi belirtilmediğinden Murat adi kefildir. Bu durumda yukarıda bahsedilen doğrudan kefile başvurabilme durumları mezkûr soruda bulunmadığından Kösem, Osman'a başvurmadan doğrudan Murat'a gider ise, Murat kendisine tartışma def'i ileri sürerek ödeme yapmaktan kaçınabilecektir.

E seçeneği yanlıştır. Zira kefil, kefil olmayı kabul ettiği azami miktarı alacaklıya ödemek ile alacaklının haklarına halef olur. Bu durum kanundan doğan bir halefiyet halidir; dolayısı ile borçlunun taraflar arasında yapılan kefalet sözleşmesini kabul etmesi aranmaz. İş bu sebeple Murat, Kösem'e kefil olduğu 50.000 TL'yi ödeyerek onun haklarına 50.000 TL'lik kısım bakımından halef olacaktır. Gerçekten kefilin halef olabilmesi için yukarıda da belirtildiği üzere borcun tamamına kefil olunması gerekmez; kefil alacaklıya ifade bulunduğu ölçüde onun haklarına halef olacaktır.

CEVAP: B

6. **ÇÖZÜM:** Kira sözleşmesi, **kiraya verenin bir şeyin kullanılmasını veya kullanmayla birlikte ondan yararlanılmasını kiracıya bırakmayı, kiracının da buna karşılık kararlaştırılan kira bedelini ödemeyi üstlendiği sözleşmedir (İ. öncül doğrudur)**. Kira sözleşmesinin genel özellikleri şunlardır:

- Borçlandırıcı bir işlemdir.
- Tam iki tarafa borç yükleyen bir sözleşmedir.
- İvazlı bir sözleşmedir.
- Rızai bir sözleşmedir.
- Verme edimli bir sözleşmedir.
- Sürekli borç ilişkisi doğuran bir sözleşmedir.

- Şekil şartı yoktur. Kiralanan bir taşınmaz olsa dahi şekil şartı aranmaz(**II. öncül yanlıştır**).
- Taşınmaz kirasında kiracılık hakkı tapuya şerh edilebilir.
- Kiracı, kira bedelini ödemekle yükümlüdür.
- Kiracı, aksine sözleşme ve yerel âdet olmadıkça, kira bedelini her ayın sonunda ve en geç kira süresinin bitiminde ödemekle yükümlüdür.
- Kiracı, kiralananın tesliminden sonra muaccel olan kira bedelini ödeme borcunu ifa etmezse, kiraya veren kiracıya **yazılı** olarak bir süre verip, bu sürede de ifa etmeme durumunda, sözleşmeyi feshedeceğini bildirebilir.

Kiracıya kira bedelini ödemek için verilecek yazılı süre	
Adi kira sözleşmeleri	Konut ve çatılı iş yeri kirası sözleşmeleri
En az 10 gündür.	En az 30 gündür. (1 ay değil ve fakat 30 gün) (III. öncül yanlıştır)

CEVAP: D

7. **ÇÖZÜM:** Türk Ceza Kanunu'nun 30. maddesinin 1. fıkrasına göre fiilin icrası sırasında suçun kanun tanımındaki maddi unsurlarını bilmeyen kimse kasten hareket etmiş sayılmaz ancak bu hata nedeniyle fiilin taksirli sorumluluk hali saklıdır. Bu durumda suçun maddi unsurlarındaki fiili hata kişinin olaydaki kusurunu tamamen kaldırmaz sadece olaydaki kastını kaldırır fakat söz konusu fiilin taksirli hali kanunda suç olarak düzenlenmiş ise bundan sorumlu tutulur. Dolayısıyla olayda gereken dikkat ve özen yükümlülüğünü yerine getirmemiş ve bu kişinin taksirle ölümüne sebep olmuş. Taksirle öldürme Türk Ceza Kanunu'nun 85. maddesine göre suç teşkil eden bir fiil olduğu için kişi bundan sorumlu tutulur.

CEVAP: D

8. **ÇÖZÜM:** Türk Ceza Kanunu'ndaki iştirak hükmünü düzenleyen ilgili maddeye göre çocukların suça azmettirilmesinde alt soy üst soy şartı aranmadan azmettirenin cezası artırılır. Burada bahsedilen çocuklar isnat yeteneği olan çocuklardır. Dolayısıyla isnat yeteneği olmayan çocuklar suçta azmettiri-

lemez. Ancak bu durumda dolaylı faillik hükümleri uygulanır. Yine Türk Ceza Kanunu'na göre azmettiren, alt soy ya da üst soy üzerindeki nüfuzunu kullanarak suçu işlemeye azmettirse azmettirenin cezası artırılır. Bu durumlardaki azmettiren kişilerin cezası kural olarak failin alacağı cezaya göre daha fazla olur.

CEVAP: C

9. **ÇÖZÜM:** Olaya dikkat edilecek olursa suçun cezası doğrudan adli para cezasıdır şeklinde bir soru değil. Dolayısıyla suçun cezası seçimlik olarak düzenlenmiş. Eğer sorudaki suçun cezası Adli para cezasıdır denilmiş olsaydı ve süre belirtilmemiş olsaydı cevap 730 gün olurdu. Fakat Türk Ceza Kanunu'nun 61. maddesinin 9. fıkrasına göre adli para cezasının seçimlik ceza olarak öngörüldüğü suçlarda bu cezaya ilişkin gün biriminin alt sınırı o suç tanımındaki hapis cezasının alt sınırından az üst sınırı da hapis cezasının üst sınırından fazla olamaz. Şeklinde düzenlenmiştir. Bu durumda hapis cezasının üst sınırı 1 yıl olduğu için adli para cezası bakımından da bu süre esas alınacaktır ve bu kişi en fazla 365 gün adli para cezası ile cezalandırılabilir.

CEVAP: C

10. **ÇÖZÜM:** Olaydaki okul müdürü 17 yaşında olan lise öğrencisine cinsel alçıdan aynı zamanda birden fazla defa dokunmuştur. Olayda cinsel saldırının gerçekleştiği söylenemez çünkü suçun mağduru 18 yaşını doldurmamış bir çocuk. Yine olayda reşit olmayanlar cinsel ilişki suçunun gerçekleştiği söylenemez çünkü Kanun koyucu cebir, tehdit ya da hile olmaksızın 15 yaşını tamamlamış olan kişiyle cinsel ilişkide bulunan kişi bu suçu işlemiştir der. Dolayısıyla olayda cinsel istismar gerçekleşmiştir fakat bu Cinsel istismar cinsel ilişki seviyesine varmayan ve süreklilik arz etmeyen hareketler şeklinde gerçekleştiği için sarkıntılık düzeyinde kalmış cinsel istismardan sorumlu tutulur.

CEVAP: D

11. **ÇÖZÜM:** Türk Ceza Kanunu'na göre kişinin bir hukuki ilişkiye dayanan alacağın tahsili amacıyla hırsızlığı gerçekleştirmesi halinde şikayet üzerine ceza verilir ve cezadan indirim yapılır.

Yine Türk Ceza Kanunu'na göre dolandırıcılık, kişinin bir hukuki ilişkiye dayanan alacağın tahsili amacıyla gerçekleşmesi halinde şikayet üzerine ceza verilir ve cezadan indirim yapılır.

Yine Türk Ceza Kanunu'na göre kişinin bir hukuki ilişkiye dayanan alacağın tahsili amacıyla tehdit veya cebir kullanması halinde tehdit ya da kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır diye düzenleme mevcuttur. Bu durumda hırsızlık, dolandırıcılık ve yağma suçunda bir hukuki ilişkiye dayanan alacağın tahsili amacıyla şekli düzenlenmiştir.

CEVAP: D

12. **ÇÖZÜM:** Türk Ceza Kanunu'nun 252. maddesine göre; Rüşvet alan veya talebinde bulunan ya da bu konuda anlaşmaya varan kişinin yargı görevi yapan, hakem, bilirkişi, noter veya yeminli mali müşavir olması halinde, verilecek cezası artırır. Zabıt katibi her ne kadar görevi sebebiyle adi makamlarda görev yapmış olsa da yargı görevini yapan kişiler arasında sayılmamıştır. Dolayısıyla yargı görevini yapan kişiler Türk Ceza Kanunu'nun 6. maddesine göre; yüksek mahkemeler, adli ve idari mahkemeler üye ve hakimleri ile Cumhuriyet savcısı ve avukatlardır.

CEVAP: C

13. **ÇÖZÜM:** Sanığın sorguya çekilmesinden sonra delillerin ortaya konulmasına başlanır. Ancak, sanığın tebligata rağmen mazeretsiz olarak gelmemesi sebebiyle sorgusunun yapılamamış olması, delillerin ortaya konulmasına engel olmaz. Ortaya konulan deliller, sonradan gelen sanığa bildirilir.

Ortaya konulması istenilen bir delil aşağıda yazılı hâllerde reddolunur:

- 1) Delil, kanuna aykırı olarak elde edilmişse.
- 2) Delil ile ispat edilmek istenilen olayın karara etkisi yoksa.

3) İstem, sadece davayı uzatmak maksadıyla yapılmışsa.

Cumhuriyet savcısı ile sanık veya müdafii birlikte rıza gösterirlerse, tanığın dinlenmesin-

den veya başka herhangi bir delilin ortaya konulmasından vazgeçilebilir.

Delil ile ispat edilmesi istenilen olayın karara herhangi bir etkisinin olmadığı anlaşılıyorsa , ortaya konulan bu delilin CMK md 206/2-b uyarınca reddi gerekir. I numaralı öncül dışındaki öncüller delilin reddini gerektiren haller içerisinde yer almaz.

CEVAP: A

14. **ÇÖZÜM : Uzlaşma;** Ceza soruşturması ve davasında tarafsız bir kimsenin arabuluculuğuyla, uzlaştırmasıyla uyuşmazlığın çözülmesi için suçun mağduru ve failinin iletişim kurduğu süreçtir. Uzlaştırma müzakereleri ve uzlaşma anlaşması, şartları varsa hem soruşturma aşamasında hem de kovuşturma aşamasında yapılabilir.

Uzlaşma teklifinde bulunulması halinde, kişiye uzlaşmanın mahiyeti ve uzlaşmayı kabul veya reddetmesinin hukukî sonuçları anlatılır. Uzlaştırmacı görevini icra ettiği zaman zarfı içerisinde bir kamu görevlisidir. Bu görevin sağlıklı yapılabilmesi, tarafları sakinleştirmek bazı durumlarda zamanın stabil kullanılmasına bağlıdır. Bu sebeple ; CMK md 253/12 kapsamında , Uzlaştırmacı, dosya içindeki belgelerin birer örneği kendisine verildikten itibaren **en geç otuz gün** içinde uzlaştırma işlemlerini sonuçlandırır. Uzlaştırma bürosu bu süreyi her defasında **yirmi günü geçmemek** üzere **en fazla iki kez** daha uzatabilir. Kanun düzenlemesini sorduğumuz bu soruda , sırasıyla 30-20-2 getirilmelidir.

CEVAP: C

Dikkat : Şüpheli, mağdur veya suçtan zarar gören, kendisine uzlaşma teklifinde bulunulduktan itibaren yedi gün içinde 7/11/2024'te üç gün olan bu süre yedi gün olarak değiştirilmiştir. kararını bildirmediği takdirde, teklifi reddetmiş sayılır.

15. **ÇÖZÜM :** Tanıklar, maddi gerçeğin ortaya çıkmasında yer alan çok önemli rolü olan ispat vasıtalarıdır. Bu sebeple 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunumuz 43-622 maddeleri arasında tanıklık kavramını düzenlenmiştir.

Tanıklıktan önce ayrı ayrı yemin ederler. Gerektiğinde veya bir kimsenin tanık sıfatıyla dinlenilmesinin uygun olup olmadığında tereddüt varsa yemin, tanıklığından **sonraya bırakılabilir. Soruşturma evresinde Cumhuriyet savcıları da**

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

tanıklara yemin verdirir.

Her tanık, ayrı ayrı ve sonraki tanıklar yanında bulunmaksızın dinlenir. Tanıklar, kovuşturma evresine kadar ancak gecikmesinde sakınca bulunan veya kimliğin belirlenmesine ilişkin hâllerde birbirleri ile ve şüpheli ile yüzleştirilebilirler. Tanıkların dinlenmesi sırasındaki görüntü veya sesler kayda alınabilir. Ancak; mağdur çocukların, duruşmaya getirilmesi mümkün olmayan ve tanıklığı maddî gerçeğin ortaya çıkarılması açısından zorunlu olan kişilerin, **tanıklığında bu kayıt zorunludur.**

Aşağıdaki kimseler yeminsiz dinlenir:

- Dinlenme sırasında onbeş yaşını doldurmuş olanlar.
- Ayırt etme gücüne sahip olmamaları nedeniyle yeminin niteliği ve önemini kavrayamayanlar.
- Soruşturma veya kovuşturma konusu suçlara iştirakten veya bu suçlar nedeniyle suçluyu kayırmaktan ya da suç delillerini yok etme, gizleme veya değiştirmekten şüpheli, sanık veya hükümlü olanlar.

Dinleme sırasında ileri yaştan bir önemi yoktur sadece ayırt etme gücüne sahip olmama ya da edilen yeminin niteliği/önemin kavramaması durumlarında kişi yeminsiz dinlenir. D şıkkındaki ifade yanlıştır

CEVAP: D

- 16. ÇÖZÜM :** Mağdur, suçtan zarar gören gerçek ve tüzel kişiler ile malen sorumlu olanlar, ilk derece mahkemesindeki kovuşturma evresinin her aşamasında hüküm verilinceye kadar şikâyetçi olduklarını bildirerek kamu davasına katılabilirler.

Kanun yolu muhakemesinde davaya katılma isteğinde bulunulamaz. Ancak, ilk derece mahkemesinde ileri sürülüp reddolunan veya karara bağlanmayan katılma istekleri, kanun yolu başvurusunda açıkça belirtilmişse incelenip karara bağlanır.

Katılma, kamu davasının açılmasından sonra mahkemeye dilekçe verilmesi veya katılma istemini içeren sözlü başvurunun duruşma tutanağına geçirilmesi suretiyle olur. Duruşma sırasında şikâyeti belirten ifade üzerine, suçtan zarar gö-

renden davaya katılmak isteyip istemediği sorulur. Cumhuriyet savcısının, sanık ve varsa müdafinin dinlenmesinden sonra davaya katılma isteminin uygun olup olmadığına karar verilir.

Katılma davayı durdurmaz. Tarihi belirlenmiş olan duruşma ve yargılama usulüne ilişkin diğer işlemler vaktin darlığından dolayı katılan kimse çağrılmayacak veya kendisine haber verilemeyecek olsa bile belirli gününde yapılır.

Katılmadan önce verilmiş olan kararlar katılana tebliğ edilmez. Bu kararlara karşı kanun yoluna başvurulabilmesi için Cumhuriyet savcısı için öngörülen sürenin geçmesiyle katılan da başvuru hakkını kaybeder.

Katılan, Cumhuriyet savcısına bağlı olmaksızın kanun yollarına başvurabilir. Karar, katılanın başvurusu üzerine bozulursa, Cumhuriyet savcısı işi yeniden takip eder.

Somut olayımızda ; Nermin'in davaya katılması yer yönünden yetki bakımından itiraz hakkını kendisine vermeyecektir. Zira yer yönünden yetkisizlik iddiası, ilk derece mahkemelerinde duruşmada sorgudan, bölge adliye mahkemelerinde incelemenin başlamasından ve duruşmalı işlerde inceleme raporunun okunmasından önce bildirilir ve bu aşamalarda karar verilir. **Bu aşamalardan sonra**

yetkisizlik iddiasında bulunulamayacağı gibi mahkemeler de bu hususta re'sen karar

veremez. Bu sebeple B şıkkındaki ifade yanlıştır.

CEVAP: B

Dikkat : Katılan, vazgeçerse veya ölürse katılma hükümsüz kalır. Mirasçılar, katılanın haklarını takip etmek üzere davaya katılabilirler.

- 17. ÇÖZÜM:** CMK md 223/3 uyarınca; hâkim veya mahkeme, sanığın fiili sabit olduğu hâlde **ceza verilmesini gerektiren bir nedenin bulunmaması** durumunda, **"ceza verilmesine yer olmadığına"** karar verir.

Sanık hakkında;

- Yüklenen suçla bağlantılı olarak yaş küçüklüğü, akıl hastalığı veya sağır ve dilsizlik hali ya da geçici nedenlerin bulunması,

- Yüklenen suçun hukuka aykırı fakat bağlayıcı emrin yerine getirilmesi suretiyle veya zorunluluk hali ya da cebir veya tehdit etkisiyle işlenmesi,
- Meşru savunmada sınırın heyecan, korku ve telaş nedeniyle aşılması,
- Kusurluluğu ortadan kaldıran hataya düşülmesi hallerinde, **kusurunun bulunmaması dolayısıyla ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilir.**

İşlenen fiilin suç olma özelliğini devam ettirmesine rağmen;

- Etkin pişmanlık,
 - Şahsî cezasızlık sebebinin varlığı,
 - Karşılıklı hakaret,
 - İşlenen fiilin haksızlık içeriğinin azlığı,
- Dolayısıyla, faile ceza verilmemesi hallerinde, ceza verilmesine yer olmadığı kararı verilir.

C şıkkındaki sanık şahsın kişisel bir cezasızlık sebebin varlığı halinde " Ceza verilmesine yer olmadığı " kararı diğer şıkların aksine kusurun bulunmaması dolayısıyla verilen CYOK karardır. Ancak C şıkkında sanık tarafından işlenen fiil suç olma vasfını korumaktadır ancak kişisel cezasızlığın sağlamış olduğu zırhtan ötürü şahsa CYOK kararı verilmiştir. Bu tarz sorular somut olay şeklinde gelebilir ve kişisel cezasızlık kapsamını olaya yedirerek sorabilirler. Örneğin; aynı evde yaşayan kardeşler hakkındaki hırsızlık suçu.

CEVAP: C

- 18. ÇÖZÜM:** 5271 sayılı Ceza Muhakemesi kanunu madde 89'da zehirlenme şüphesi üzerine yapılacak işlemleri düzenlemiştir. **Buna göre;** Zehirlenme şüphesi olan hâllerde organlardan parça alınırken, görünen şekli ile organın tahrifatı tanımlanır. Ayrıca, **ceset üzerinde yapılacak otopsi** sırasında, iç organlarda zehir etkisi olup olmadığını belirlemek amacıyla **organlardan parçalar alınabilmektedir.**

Zehirlenme şüphesi varsa, ceset veya hasta ya da olay yerinden elde edilen maddeler, **uzman kişiler** tarafından **tahsil edilmek üzere incelenir.**

Cumhuriyet savcısı veya mahkeme, bu incelemenin, hekimin katılımıyla veya onun yönetiminde yapılmasına karar verebilir.

CMK md 89/1-2 kapsamında A şıkkı dışındaki tüm ifadeler doğrudur. Zehirlenme şüphesi, **yalnızca**

ölüm hâliyle sınırlı değildir. Yaşayan kişilerde de vücuda zararlı maddelerin alınmış olabileceği durumlarda toksikolojik inceleme yapılabilir.

CEVAP: A

19.

- Sicil müdürünün ret kararı vermesi halinde 8 gün içinde ticari davalara bakmakla görevli asliye ticaret mahkemesine itiraz edilebilir. Mahkemenin vereceği karara karşı ise 2 hafta içinde bölge mahkemesine ve bölge mahkemesi kararlarına karşı 2 hafta içinde Yargıtay'da temyiz yolu açıktır.
- Tescili zorunlu olduğu halde tescil edilmemiş veya tescil edilip de ilanı zorunlu iken ilan olunmamış bir husus, ancak bunu bildikleri veya bilmeleri gerektiği ispat edildiği takdirde, üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilir (tacir bakımından olumsuz etki)
- Tescil, yeni bir hukuki durumun doğmasına sebep oluyorsa, bir hususu tescil anında doğuyorsa, kurucu yani yaratıcı etkiden bahsedebiliriz (rehin, devir ve şirket kuruluşlarının tescili gibi). Ancak tescil, daha önce hüküm ifade eden yani zaten var olan bir hukuki duruma ilişkin ise açıklayıcı yani bildirici etkiye sahiptir (ticari işletmenin tescili, gerçek kişinin tacir sıfatını kazanması, temsilci atanması ve azledilmesi, ticaret unvanının tescili, şubenin kurulması gibi). Tescil, kural olarak açıklayıcı etkiye sahiptir.

CEVAP : A

- 20. ÇÖZÜM:** Ticari mümessil, bir ticari işletmenin işlerini idare etmek, taciri temsil etmek ve tacir adına imza atmak üzere atanan kişidir. Ticari işletmenin gayesine dahil her türlü hukuki tasarrufu işletme sahibi olan tacir adına yapabilir. Diğer bir ifade ile ticari mümessil, işletmenin amacına ulaşabilmesi için faaliyet konusuna giren her türlü işlemi yapabilir

- Ticari temsilcinin yapabileceği işlemleri aşağıdaki şekilde ikiye ayırabiliriz;

- 1- Özel yetkiye gerek kalmayan işlemler : kambyo taahhüdünde bulunma (poliçe, çek ve bono imzalamak), kredi (borç) alıp verme, "her türlü kiralama ve şerh işlemleri", gayrimenkul alımı (dikkat satım değil), şube açma, merkezi değiştirme, ticari vekil atama, hammadde satın alma, üretilen malları satma, fiyat belirleme, ta-

MÜESSİR DENEMELERİ

MÜESSİR DENEMELERİ

cir adına kefalet verme, hizmet sözleşmesi yapma, davalarda temsil, sulh, ibra, yemin, tahkim, feragat, kabul, red ve icra takibi işlemleri

- 2- Ancak özel yetki olarak yapabileceği işler : İşletmenin devri, "İşletmenin rehni", faaliyet konusuna girmedikçe taşınmaz devri ve aynı hakla sınırlama, ortak kabul etme ve çıkarma, unvanı değiştirme, iflas ve konkordato kararları, ticari mümessil atama

CEVAP : B

21. **ÇÖZÜM:** Ortaklar, niteliği gereği ortaklığa ait olan bütün kazançları aralarında paylaşmakla yükümlüdürler. Sözleşmede aksi kararlaştırılmamışsa, her ortağın kazanç ve zarardaki payı, katılım payının değerine ve niteliğine bakılmaksızın eşittir. Burada dikkat edilmesi gereken husus, eğer sözleşmeyle başka türlü bir paylaşım öngörülmüş ise, kim ne kadar sermaye getirirse getirsin, kar ve zarara eşit olarak katılırlar.

CEVAP : A

22. **ÇÖZÜM:** Anonim şirkette toplantı ve karar yeter sayıları şu şekildedir;

- Esas sözleşmede aksine nisap öngörülmüş haller hariç sermayenin dörtte biriyle toplanır.
- Bilanço zararlarının kapatılması için yükümlülük (taahhüt arttıran) ve ikincil yükümlülük koyan kararlar ile şirketin merkezinin yurtdışına taşınmasına (tabiyet-uyrukluk değişimi) oy birliği(%100) ile karar verilir. Nisaba ulaşamazsa toplantı ertelenir ve ikinci toplantıda ve karar aşamasında da aynı nisap aranır
- Ayrıca konunun tamamen değiştirilmesi, imtiyazlı pay oluşturulması, nama yazılı payların devrinin sınırlandırılması, şirketin feshi kararı, önemli miktarda aktifin toptan satışı, her tür borçlanma senedi ve menkul kıymetler çıkarılması, tescilden itibaren iki yıl içinde işletme veya ayın devralınması veya kiralınması ile ilgili değerlendirme raporunun onayı ile sermaye azaltılması kararlarında, %75 olumlu oy aranır
- Son olarak, sermaye artırımında haklı sebep-

lerle rüçhan (ön alım) hakkının sınırlanması veya kaldırılması ve şirketin dolan süresinin uzatılıp devam edilmesi kararlarında %60 olumlu oy aranır

- Sulh ve ibra toplantısında aklama kararı için ağırlaştırılmış çoğunluk aranmaz.

CEVAP : E

23. ÇÖZÜM:

- V, senedi H'ye ciro ve teslim yoluyla devrederken ciro yasağı koymuştur. Bu durumda H'ye karşı yine de sorumludur ancak sonraki ciro-lardan sorumlu olmaz. Kısacası V, Z'ye karşı senet bedelinden sorumlu değildir ancak H'ye karşı sorumludur. H'nin başvurusu üzerine senet bedelini ödemekle yükümlüdür.

CEVAP : D

24. ÇÖZÜM:

- Çekte lehtar zorunlu unsurlardan biri değildir. Çünkü kambiyo senetlerinden biri olan çek, hamiline de düzenlenebilme kabiliyetine sahiptir.

CEVAP : C

25. **ÇÖZÜM:** Aşağıdaki hallerde özel istidam bürosu aracı ile geçici iş ilişkisi kurulabilir.

- Doğum nedeniyle 16 haftalık izin, doğum sonrası 6 aya kadar ücretsiz izin ve doğum sonrası kısmi süreli çalışma hallerinde, işçinin askerlik hizmeti hâlinde ve iş sözleşmesinin askıda kaldığı diğer hâllerde bu hallerin devamı süresince,
- Mevsimlik tarım işlerinde süre sınırı olmaksızın,
- Ev hizmetlerinde süre sınırı olmaksızın,
- İşletmenin günlük işlerinden sayılmayan ve aralıklı olarak gördürülen işlerde en fazla 4 ay süreyle,
- İş sağlığı ve güvenliği bakımından acil olan işlerde veya üretimi önemli ölçüde etkileyen zorlayıcı nedenlerin ortaya çıkması hâlinde en fazla 4 ay süreyle,
- İşletmenin ortalama mal ve hizmet üretim kapasitesinin geçici iş ilişkisi kurulmasını gerektirecek ölçüde ve öngörülemez şekilde

artması hâlinde en fazla 4 ay süreyle,
→ Mevsimlik işler hariç dönemsellik arz eden iş artışları hâlinde en fazla 4 ay süreyle kurulabilir.

Ancak, Toplu işçi çıkarılan iş yerlerinde, Kamu kurum ve kuruluşlarında ve yer altında maden çıkarılan iş yerlerinde, grev ve lokavtın uygulanması sırasında, geçici iş ilişkisi kurulması yasaklanmıştır.

CEVAP: B

26. **ÇÖZÜM:** Bildirim süreleri içinde işveren, işçiye yeni bir iş bulması için gerekli olan iş arama iznini iş saatleri içinde ve ücret kesintisi yapmadan vermeye mecburdur. İş arama izninin süresi günde **iki saatten** az olamaz ve işçi isterse iş arama izin saatlerini birleştirerek toplu kullanabilir.

CEVAP: A

27. ÇÖZÜM:

Her bir saat fazla çalışma için verilecek ücret normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının **yüzde elli** yükseltilmesi suretiyle ödenir.

CEVAP: C

28. ÇÖZÜM:

İşçilere verilecek yıllık ücretli izin süresi, hizmet süresi;

- *Bir yıldan beş yıla kadar (beş yıl dahil) olanlara **on dört günden**,*
- *Beş yıldan fazla ve on beş yıldan az olanlara **yirmi mi günden**,*
- *On beş yıl (dahil) ve daha fazla olanlara **yirmi altı günden** az olamaz.*

Yer altı işlerinde çalışan işçilerin yıllık ücretli izin süreleri **dörder gün** arttırılarak uygulanır.

On sekiz veya daha küçük yaştaki işçilerle elli ve daha yukarı yaştaki işçilere verilecek yıllık ücretli izin süresi **yirmi günden az** olmaz.

CEVAP: C

29. ÇÖZÜM:

Toplu iş sözleşmesi **en az bir ve en çok üç yıl süreli** olarak yapılabilir. Toplu iş sözleşmesinin süresi, sözleşmenin imzalanmasından sonra taraflarca uzatılamaz, kısaltılamaz ve sözleşme süresinden önce sona erdirilemez.

Faaliyetleri bir yıldan az süren işlerde uygulanmak üzere yapılan toplu iş sözleşmelerinin süresi bir yıldan az olabilir. İşin bitmemesi hâlinde bu sözleşmeler bir yılın sonuna kadar uygulanır.

CEVAP: C

30. **ÇÖZÜM:** İflas davası açma süresi 1 yıldır.

CEVAP: D

31. **ÇÖZÜM:** İtirazın geçici kaldırılması talebinin kabulünden sonra bu kararın borçluya teahhüt veya tebliğinden itibaren borçlu 7 günlük sürede borçtan kurtulma davası açılabilir. Bu durum İİK m.69/2'de düzenlenmiştir.

CEVAP: D

32. ÇÖZÜM: İFLAS DAVASI

Davacı: Alacaklı

Davalı: Borçlu

Görevli Mahkeme: Asliye Ticaret Mahkemesi

Yetkili Mahkeme: Borçlunun muamele merkezi(-Kamu düzenine ilişkin kesin yetki)

Süresi: Ödeme emrinin borçluya tebliğinden itibaren 1 yıl

Borçlu gönderilen ödeme emrine itiraz etse de, etmese de; alacaklının bu yola başvurmak suretiyle borçlunun iflasına karar verilmesini talep etmesi gerekir. Bu durumda itiraz sadece davanın görülme şeklini değiştirir. İtiraz icra dairesine dilekçe ile yapılır.

Bu davada yetki kamu düzenine ilişkin kesin yetki hali olması nedeniyle mahkeme yetkiyi re'sen gözetir. Taraflar da yetki itirazını yargılamanın her aşamasında ileri sürebilir. Ayrıca tarafların yetki sözleşmesi yapması da mümkün değildir.

İflas davası basit yargılama usulüne göre incelenip karara bağlanır. Adli tatil içerisinde devam edilebilecek bir davadır.

Bu durum 6352 Sayılı İİK'nın m.156/4'de düzenlenmiştir. Buna göre iflas davası açma hakkı ödeme emrinin borçluya tebliğinden itibaren 1 yıllık hak düşürücü süreye tabidir.

CEVAP: D

33. ÇÖZÜM: İlam niteliğindeki belgeler şunlardır:

1. Mahkeme içi sulhler
2. Mahkeme huzurundaki kabuller ve icrai nitelikteki feragatlar
3. İstinaf/Temyiz kefaletnameleri
4. İcra dairesindeki kefaletler
5. Kayıtsız şartsız para borcu içeren düzenleme biçimindeki noter senetleri
- 6- Baroların para cezaları ve giderlerin ödenmesi hakkında kararları
- 7- Tüketici sorunları hakem heyeti kararları
- 8- Avukatların düzenlediği uzlaşma tutanakları
- 9- Arabuluculuk tutanakları

Ayrıca bu belgelerin dışında Avukatlık Kanunu ve Noterler Kanunu gibi birçok özel kanunda ilam niteliğinde belgelere yer verilmiştir.

CEVAP: D**34. ÇÖZÜM:** Haciz çeşitleri;

1. İhtiyati Haciz: Rehinle teminat altına alınmamış para alacaklarında, geçici bir hukuki koruma sağlar ve kural olarak kesin hacze dönüşmedikçe alacaklıya satış isteme yetkisi vermez.
2. Geçici Haciz: İtirazın geçici kaldırılması üzerine söz konusu olur ve kural olarak kesin hacze dönüşmedikçe alacaklıya satış isteme yetkisi vermez.
3. Kesin Haciz: Takip kesinleştikten sonra söz konusu olur.
4. İlave Haciz: Hacze iştirak halinde haczedilen malın tutarı alacaklıların toplam alacağını karşılamaya yetmeyecek durumda olması halinde söz konusu olur ve talep gerekir.
5. Tamamlama haczi: Paraların paylaşılması aşamasında, haczedilen malların tutarı bütün alacaklıların alacağını karşılamaya yetmeyecek durumda olması halinde söz konusu olur ve icra müdürü tarafından kendiliğinden (re'sen) gerçekleştirilir

CEVAP: D**35. ÇÖZÜM:** Takip talebini alan icra müdürü aşağıdaki hususları re'sen gözetmek zorundadır;

- Senedin aslını,
- Senedin senet niteliğini,
- Senedin vadesini,
- Alacaklının takip yetkisini,
- Borçlunun senet içerisinde yer aldığı,
- Protesto(müracaat borçluları açısından)

Bu hususların gözetilmemesi halinde, borçlu bunu şikayet yoluyla ileri sürer ve senedin aslının bulunmadığı ve vadesinin gelmediği durumlarda şikayet süresi 7 gündür. Diğer hallerde şikayet 5 gün içinde ileri sürülebilir.

İcra müdürü, takip konusu alacağın dayandığı kambyo senedinin zamanaşımına uğrayıp uğramadığını re'sen gözetmez.

CEVAP: A